

SZÉCHENYI

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI TANULMÁNY

EFOP-1.1.1-15

**„MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ EMBEREK TÁMOGATÁSA”
CÍMŰ KIEMELT PROJEKTRÉ**

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JOVOBE

Tartalom

1. HELYZETÉRTÉKELÉS	3
1.1. A PROJEKT GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS KÖRNYEZETI HÁTTERÉNEK BEMUTATÁSA	3
1.2. A PROJEKT INDOKOLTSÁGA	11
1.2.1. A SZAKTERÜLET ELEMZÉSE	11
1.2.2. A PROJEKT SZÜKSÉGESSÉGÉT ALÁTÁMASZTÓ PROBLÉMA BEMUTATÁSA	24
1.2.3. SZAKMAPOLITIKAI, JOGI HÁTTÉR	25
1.2.4. A PROJEKT CÉLJAINAK KAPCSOLÓDÁSA A SZÉCHENYI 2020 CÉLJAIHOZ	29
1.2.5. A PROJEKT KAPCSOLÓDÁSA A HAZAI ÉS TÉRSÉGI FEJLESZTÉSPOLITIKÁHOZ	31
2. A PROJEKT CÉLJAI ÉS TEVÉKENYSÉGEI	38
2.1. A PROJEKT CÉLJAINAK MEGHATÁROZÁSA	38
2.2. A FEJLESZTÉSEK CÉLCSOPORTJAI, AZ ÉRINTETTEK KÖRE, A FEJLESZTÉSEK HATÁSTERÜLETE	39
2.3. AZ ELÉRENDŐ CÉLOKHOZ SZÜKSÉGES TEVÉKENYSÉGEK BEMUTATÁSA	43
2.4. INDIKÁTOROK, MŰSZAKI-SZAKMAI TARTALOMHOZ ÉS A MÉRFÖLDKÖVEKHEZ KAPCSOLÓDÓ MUTATÓK	65
3. A SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI MEGVALÓSÍTÁS RÉSZLETES ÜTEMEZÉSE	69
3.1. A TERVEZETT FEJLESZTÉS BEMUTATÁSA	69
3.1.1. A MEGVALÓSULÁS HELYSZÍNE	69
3.1.2. AZ ELŐKÉSZÍTÉSHEZ ÉS A MEGVALÓSÍTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	69
3.1.3. A FEJLESZTÉS HATÁSAINAK ELEMZÉSE	71
3.1.4. PÉNZÜGYI TERV	77
3.1.5. KOCKÁZATELEMZÉS	78
3.1.6. FENNTARTÁS	84
3.2. RÉSZLETES CSELEKVÉSI TERV	85
3.2.1. AZ ELŐKÉSZÍTÉS ÉS MEGVALÓSÍTÁS RÉSZLETES FELADATAI ÉS ÜTEMEZÉSE	85
4. PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI	105
4.1. A PROJEKTGAZDA ÉS PARTNEREINEK BEMUTATÁSA	105
4.1.1. A PROJEKTGAZDA BEMUTATÁSA	105
4.1.2. A PROJEKTGAZDÁNAK ÉS PARTNEREINEK A PROJEKTHEZ KAPCSOLÓDÓ TAPASZTALATÁNAK BEMUTATÁSA	114
4.2. A MEGVALÓSÍTÁS, PROJEKTIRÁNYÍTÁS ÉS A FENNTARTÁS SZERVEZETE	118
5. A NYILVÁNOSSÁG BIZTOSÍTÁSA, KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG	133
5.1. A KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEK ÖSSZEFOGLALÓ LEÍRÁSA	133
5.2. A CÉLCSOPORTOK ÉS AZ ÉRINTETTEK KOMMUNIKÁCIÓS SZEMPONTÚ ELEMZÉSE, KOMMUNIKÁCIÓS ÜZENETEK MEGFOGALMAZÁSA	135
5.3. KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK AZONOSÍTÁSA	142
5.4. KOMMUNIKÁCIÓS ÜTEMTERV	144

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

1.1. A PROJEKT GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS KÖRNYEZETI HÁTTERÉNEK BEMUTATÁSA

Makrogazdasági folyamatok

„Magyarország kiemelkedő gazdasági teljesítményt mutatott 2014-ben, a növekedés üteme 3,6%-ra gyorsult. Ezzel hazánk az Európai Unióban a második, a visegrádi országok közül pedig az első helyen végzett. A magyar gazdaság 2013-tól kezdve egy egészségesebb és kiegyensúlyozottabb növekedési szerkezet irányába mozdult el. A tényadatok igazolják, hogy mára ez a pozitív trend tartóssá és hosszú távon is fenntarthatóvá vált. Fontos hangsúlyozni, hogy a jóval 3% feletti növekedés úgy valósult meg, hogy közben az egyensúlyi mutatók is kedvezően alakultak, vagyis a növekedés nem eladósodásból származott. A fizetési mérleg masszív többletet ért el tavaly, az államháztartás hiánya pedig lényegesen 3% alatt maradt. Továbbá, az ország külső sérülékenységét csökkentette a háztartások devizaalapú hiteleinek rendezése, illetve az a tény, hogy a magyar gazdaság finanszírozása egyre nagyobb mértékben hazai forrásokból történik. Az egyensúlyi helyzet javulásával párhuzamosan a növekedés több lábra állt.

Míg 2013-ig a magyar GDP változásához a felhasználási oldalon jellemzően az export járult hozzá a legnagyobb mértékben, addig mostanra a beruházások és a fogyasztás szerepe is meghatározóvá vált. A beruházási dinamika erősödését többek között az EU-s transzferek, a kvv szektort támogató finanszírozási programok, illetve az alacsony hozamkörnyezet, míg a fogyasztás bővülését az árak csökkenésének, valamint a kedvező munkaerő-piaci folyamatoknak köszönhetően emelkedő reáljüvedelmek segítették.¹

„2015 első hat hónapjában a fejlett országok többségében kedvezően alakultak a reálgazdasági folyamatok. A Nemzetközi Valutaalap előrejelzése szerint a globális gazdaság teljesítménye – a 2014. évi 3,4%-os emelkedést követően – 2015-ben 3,3%-kal bővül az előző évhez képest. A túlnyomórészt fejlett országokat tömörítő OECD egészére számított GDP volumene – az I. negyedévi 2,0 és a II. negyedévi 2,0%-os növekedést követően – 2015 I. félévében 2,0%-kal meghaladta az egy évvel korábbi. A teljesítmény alakulására hatással vannak többek között a geopolitikai konfliktusok, a kőolaj árváltozása, valamint a kínai gazdaság növekedési ütemének lassulása.

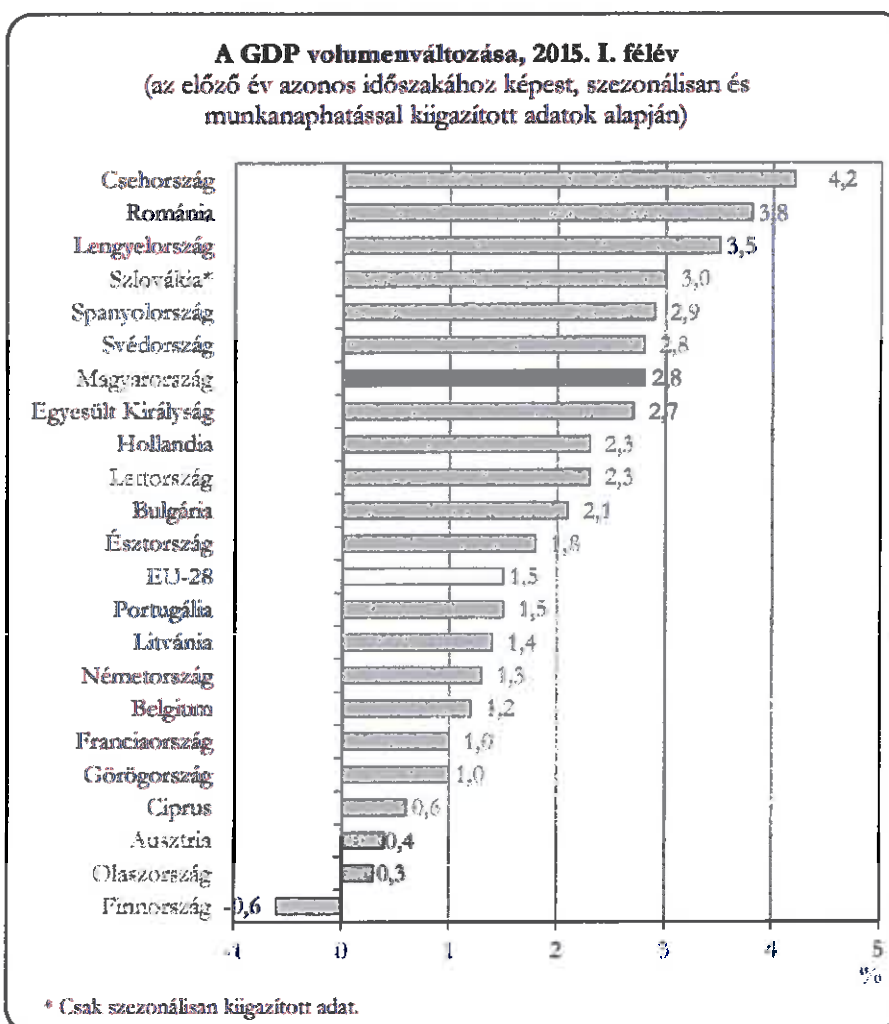
Nemzetgazdasági ág	Meg- oszlás, %, 2014 ^{a)}	Volumenváltozás		
		2012	2013	2014
GDP összesen	100,0	-1,5	1,5	3,6
Ebből:				
mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	4,4	-22,6	15,1	12,5
ipar	26,4	-1,2	-3,5	5,4
építőipar	4,3	-5,8	6,6	13,6
kereskedelem, gépjárműjavítás, szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	12,0	-0,1	6,0	3,7
szállítás, raktározás	6,6	-1,6	2,5	3,7
információ, kommunikáció	5,1	3,9	1,0	3,3
pénzügyi, biztosítási tevékenység	3,8	-2,8	-5,6	-0,7
ingatlanügyletek	8,3	-1,9	0,6	-0,5
közigazgatás, védelem; kötelező TB; oktatás, humán egészségügyi, szociális ellátás	17,3	1,8	5,3	-1,1
GDP belső felhasználása összesen	92,6	-3,0	1,2	4,3
Végso fogyasztás összesen	70,7	-1,7	0,8	1,8
Ebből:				
háztartások tényleges fogyasztása	60,4	-2,0	0,2	1,5
közösségi fogyasztás	10,3	0,0	5,0	3,6
Bruttó állóeszköz-felhalmozás	21,4	-4,2	5,2	11,7

^{a)} A termelés esetében ágazatok összesen, alapáron = 100,0; a felhasználás esetében GDP összesen = 100,0.

1. ábra Magyarország számokban 2014 KSH

¹ Magyarország 2015. évi Nemzeti Reformprogramja, 6. oldal

A magyar gazdaság teljesítménye 2013 folyamán dinamikus növekedési pályára állt, ami 2015 első felében folytatódott. Hazánk bruttó hazai terméke – a KSH gyorsbecslése szerint – 2015 I. félévében 3,1%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. (2014 január–júniusában a GDP 3,9%-kal emelkedett.) 2015 II. negyedévében a gazdasági teljesítmény 2,7%-kal haladta meg az egy évvel korábbi, a növekedés üteme némileg lassult a korábbi negyedévekhez képest. A termelési oldalon az emelkedést alapvetően az ipari teljesítmény bővülése okozta, a mezőgazdaság teljesítménye ugyanakkor – részben a magas bázis hatása miatt – visszafogta a növekedést. Az előző negyedévhez képest – a szezonálisan és naptárhatással kijáratott index alapján – 2015 II. negyedévében 0,5%-kal bővült a magyar gazdaság.”²

2. ábra Magyarország 2015. évi nemzeti reform programja

² Központi Statisztikai Hivatal: A KSH jelenti:– Gazdaság és társadalom 2015. I–II. negyedév, 14. oldal

Munkaerő-piaci helyzetkép

A KSH legfrissebb adatai a foglalkoztatottságról 2015. első félévének időszakára vonatkoznak. Ezek alapján 2015 I. félévében a korábbi időszakra jellemző tendenciák folytatódtak: a gazdaságilag aktívak rétege tovább szélesedett, ezen belül a foglalkoztatottság bővült, a munkanélküliség mérséklődött, miközben folytatódott az inaktívak számának és arányának csökkenése.

		2010	2011	2012	2013	2014
Foglalkoztatási ráta (20-64 évesek) %	HU	59,9	60,4	61,6	63,0	66,7
	EU 28	68,6	68,6	68,4	68,4	69,3*
Munkanélküliségi ráta (15-74 évesek) %	HU**	11,2	11,0	11,0	10,2	7,7
	EU 28	9,6	9,6	10,5	10,8	10,2*
Aktivitási ráta (20-64 évesek) %	HU	67,4	67,9	69,2	70,0	72,2
	EU 28	75,6	75,6	76,2	76,5	76,9*
Regisztrált álláskeresők száma (ezer fő)	HU	583	583	559	528	431

3. ábra Foglalkoztatási és munkanélküliségi ráta³

„Uniós összehasonlításban hazánk munkaerő-piaci pozíciója javult. A hazai foglalkoztatási arány és az uniós átlag közötti különbség tovább csökkent (3,3-ról 2,3 százalékpontra), miközben a munkanélküliségi ráta 2,5 százalékponttal volt alacsonyabb az uniós mutatónál. Magyarország stabilan az uniós foglalkoztatási és munkanélküliségi rangsorának középmezőnyében szerepel.

A foglalkoztatottak száma – a 15–74 éves korcsoportban – egy év alatt 126 ezer fővel, 4 millió 201 ezer főre emelkedett. A foglalkoztatás növekedésének 54%-a a belföldi elsődleges munkaerőpiac, 36%-a a közfoglalkoztatottak, 10%-a pedig a külföldi telephelyen dolgozók létszámbővülésének eredménye. A 15–64 évesek tartományába 4 millió 167 ezer foglalkoztatott tartozott, számuk egy év alatt 123 ezer fővel (3,0%-kal) nőtt. A foglalkoztatási arány – ugyanezen időszak alatt, a 15–64 évesek körében – 2,5 százalékponttal 63,8%-ra emelkedett.

A férfiak foglalkoztatási mutatói nagyobb mértékben javultak, körükben a foglalkoztatási arány – 2014. II. negyedévéhez viszonyítva – 2,8 százalékponttal 70,1%-ra, a nők esetében 2,1 százalékponttal, 57,6%-ra nőtt. Mindhárom fő korcsoportban emelkedett a foglalkoztatottság: a munkaerőpiacon kis számban jelen lévő 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 25,2, a legjobb munkavállalási korú 25–54 éveseké 80,6, az idősebb 55–64 éveseké pedig 45,1%-ra nőtt. 2015 május–júliusában – a 15–64 éves népességben belül – továbbra is bővült a foglalkoztatás: az előző év azonos időszakához viszonyítva a foglalkoztatottak száma 135 ezerrel, 4 millió 189 ezer főre, a foglalkoztatási arány pedig 2,6 százalékponttal, 64,1%-ra emelkedett. A munkanélküliek száma – 2015 II. negyedévében a 15–64 éves népesség körében – 49 ezer fővel (14%-kal) 309 ezer főre mérséklődött, miközben a munkanélküliségi ráta 6,9%-os értéke 1,2 százalékponttal volt alacsonyabb az egy évvel korábbinál. Mindhárom fő korcsoportban mérséklődtek a munkanélküliségi mutatók, a 15–24 éves fiatalok munkanélküliségi rátája 17,8%, a 25–54 éveseké 6,1%, az 55–64 éveseké pedig 5,8% volt. A munkanélküliek 48,5%-a tartósan, azaz legalább egy éve munkanélküli, míg a munkakeresés átlagos időtartama 18,5 hónapról 19 hónapra nőtt. 2015. május–júliusban – a 15–64 évesek korcsoportjában – a munkanélküliség csökkenése folytatódott: a munkanélküliek száma egy év alatt 51 ezerrel 305 ezer főre, a munkanélküliségi ráta pedig 1,3 százalékponttal, 6,8%-ra mérséklődött.⁴

Az elmúlt 5 éves időszakot tekintve elmondható, hogy a foglalkoztatási ráta növekszik, a munkanélküliség csökken, míg a gazdaságilag aktívak aránya egyre inkább nő az Európa 2020 céljaival összhangban. Az aktivitás növelése mellett továbbra is kiemelt figyelmet fordít a Kormány az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, pályakezdő fiatalok, és hátrányos helyzetű személyek hosszútávon

³ Eurostat; 2014. I-IV. negyedév átlaga, KSH

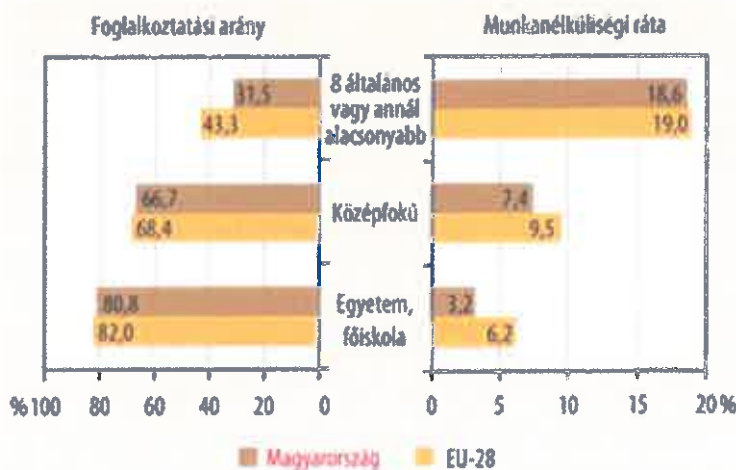
⁴ Központi Statisztikai Hivatal: A KSH jelenté: Gazdaság és társadalom 2015. I-II. negyedév, 11. oldal

fenntartható munkaerő-piaci integrációjára, mivel a javuló trend mellett helyzetük továbbra is kedvezőtlenebb, mint az uniós átlag. A foglalkoztatási célkitűzés és az elsődleges munkaerő-piaci foglalkoztatás bővítése érdekében Magyarország számos intézkedést tett, és tervez a jövőben is, melyek három nagy csoportba sorolhatók a célcsoport foglalkoztatási helyzete alapján. Az első lépés a tartósan munkanélküliek vagy inaktívak (alacsony iskolai végzettségűek, romák, magas munkanélküliségű térségekben élők) számára átmeneti foglalkoztatási lehetőség biztosítása a közfoglalkoztatás megerősítésével. Második lépcsőfokként a közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerőpiacra való kivezetést elősegítő eszközök fokozására, többek között a képzési programokba bevontak számának növelésére és a képzések minőségének javítására, valamint a közvetlíthezőség feltételeinek javítására került sor. Emellett a szociális gazdaság önfenntartó képességének erősítése kiegészül a társadalmi vállalkozások ösztönzésével piacképes termékek és szolgáltatások előállításának támogatásán keresztül is. A legfontosabb cél a nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedés támogatása, melynek érdekében az állam által támogatott aktív munkaerő-piaci eszközök megerősítésre kerültek.

Az iskolai végzettség és foglalkoztatottság összefüggéseinek vizsgálata során megállapítható, hogy a magasabb iskolai végzettség növeli a foglalkoztatási esélyeket és csökkenti a munkanélkülivé válás esélyét, ennek következtében a foglalkoztatásban nem állók képzése elősegíti a foglalkoztatási ráta emelkedését.⁵

A későbbi fejezetben részletesen bemutatásra kerülnek a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci részvételét ábrázoló statisztikák, amelyek az állami beavatkozás szükségességét támasztják alá. A megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci részvétele jóval alacsonyabb, mint a nem megváltozott munkaképességű munkavállalóké, melynek legfőbb okai a tartós munkaerő-piaci távollét, az elavult szakképzettség, a foglalkoztatók célcsoporttal szembeni előítéletei és szemlélete, a célcsoport alacsony motivációs és aktivitási szintje, valamint a foglalkoztathatóság terén jelentkező korlátok.

A megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci helyzetének előmozdítása a társadalom és az állam elemi érdeke, mert a megváltozott munkaképességű emberek aktivitásának növelésével és munkába állásának elősegítésével javítható a foglalkoztatottság és ezáltal könnyebben elérhető az Európa 2020 tervben megfogalmazott 75%-os foglalkoztatási ráta.

4. ábra Foglalkoztatási arány és munkanélküliségi ráta a legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2014 KSH szerint

Demográfiai folyamatok

A magyar lakosság népesedési mutatói az egyik legrosszabbak Európában. A lakosságszám tartós fenntartásához átlagosan 2,1 megszületett gyermeknek kellene jutnia egy nőre, ugyanakkor hazánkban ez a szám nem éri el az 1,3-at.

A KSH által közölt előzetes népmozgalmi adatok alapján 2015 I. félévére az egy évvel korábbinál több születés és halálozás, valamint gyorsuló ütemű népességcsökkenés volt jellemző. 2015 I. félévében 44 167 gyermek született, 2,0%-kal (870 fővel) több, mint egy évvel korábban, a születési arányszám 8,8

⁵ Központi Statisztikai Hivatal: Magyarország számokban 2014.

ezrelékről 9,0 ezrelékre emelkedett. Az elhunytak 68 483 fős száma 7,8%-kal (4939 fővel) meghaladta az előző év azonos időszakát, a halálozási arányszám – 1,0 ezrelékpontos növekedés mellett – 14,0 ezreléket tett ki. A halálozások száma az év első négy hónapjában több, a május–júniusi időszakban átlagosan 4,5%-kal kevesebb volt, mint egy évvel korábban.⁶

A folyamatok évek óta tartó stagnálása következtében a társadalom folyamatosan „öregszik”, ezzel párhuzamosan a nyugellátási rendszer fenntarthatósága a munkaerő-piacon hátrányokkal megjelenő célcsoportok aktivizálása és a késői életkorban való munkavégzés lehetőségének biztosítása irányába kényszeríti az állami foglalkoztatáspolitikai tevékenységét.

Egészségügyi folyamatok

A magyar népesség egészségügyi állapotára jellemző kedvezőtlen adatok régóta közismertek. Európai összehasonlításban is Magyarország népességének várható élettartama alacsony. A lakosság egészségi állapota negatív tendenciát mutat. A társadalom egyes tagjainak egészségtudatos magatartásával összefüggő problémái, életmódbeli szokásai, jelentősen meghatározzák e romló statisztikát. A gyermekkori elhízás, a rossz testtartás, a megváltozott szabadidő-felhasználási szokások, a dohányzás, a kábítószer-használat és a túlzott alkoholfogyasztás számtalan betegség tüneteit eredményezi.

Az egészségi állapotra vonatkozó adatok azt mutatják, hogy a magyar lakosság fiatalabban betegszik meg és hamarabb hal meg, mint az európai országok többségében élők, és kevesebb egészséges életévre is számíthat. Ez annak ellenére is így van, hogy az utóbbi két évtizedben számottevő javulás mutatkozott mindkét nem és minden életkor egészségi viszonyaiban.

Nemzetközi összehasonlításban alacsony az egészségügyi ráfordítások GDP-hez viszonyított nagysága, szakmák szerint egyenetlen a kórházi ellátottság és a szakorvosi ellátottság. Az egyetemekről kikerülő szakemberek nem tudják pótolni a meglévő orvoshiányt, a nyugdíjba menők pedig tovább fokozzák az elégtelen ellátást.⁷

A magyar társadalom egészségi állapotának kedvezőtlen szintje valószínűsíti, hogy a különböző egészségkárosodások bekövetkezési gyakorisága a jövőben sem fog csökkenni, ami a megváltozott munkaképességű, foglalkozási rehabilitációs szükséglettel rendelkező potenciális ügyfelek célcsoportjára nézve gyarapító hatással bír.

Szegénység, társadalmi kirekesztés

A munkához való hozzáférés esélye nagymértékben meghatározza a szegénység megjelenésének és a társadalmi depriváció előfordulásának valószínűségét. Emiatt társadalompolitikai szempontból indokolt a munkaerő-piacon hátránnyal induló rétegek – a fiatalok, romák, és egyéb hátrányos helyzetű csoportok mellett különösen az alacsony foglalkoztathatósággal rendelkező megváltozott munkaképességű személyek – segítése, foglalkoztatási esélyeik javítása. A társadalmi újratemelésbe való bekapcsolódás lehetőségének megteremtésével a foglalkoztatási folyamatok katalizálásával a szegénység és társadalmi kirekesztődés kialakulásának esélyei nagymértékben csökkenthetők.

Összefoglalva elmondható, hogy a javuló gazdasági teljesítmény és ezzel összefüggésben javuló munkaerő-piaci folyamatok ellenére a társadalomban megjelenő szegénység relatív magas jellege, az erőforrásokhoz és újratemelési eszközökhöz való hozzáférés területi egyenetlenségei, a társadalom általános egészségügyi állapota, és a munkaerő-piacon hátrányos helyzetű rétegek – köztük a megváltozott munkaképességű személyek – tartós jelenléte és tagjainak stagnáló létszáma miatt az operatív programban megvalósuló beavatkozások, és az EFOP 1.1.1 projekt támogatási és szolgáltatási eszközrendszere által megtestesített foglalkozási rehabilitációs kimeneti lehetőség megjelenése a magyar társadalom és gazdaság számára egyértelműen nagymértékű előnyökkel jár.

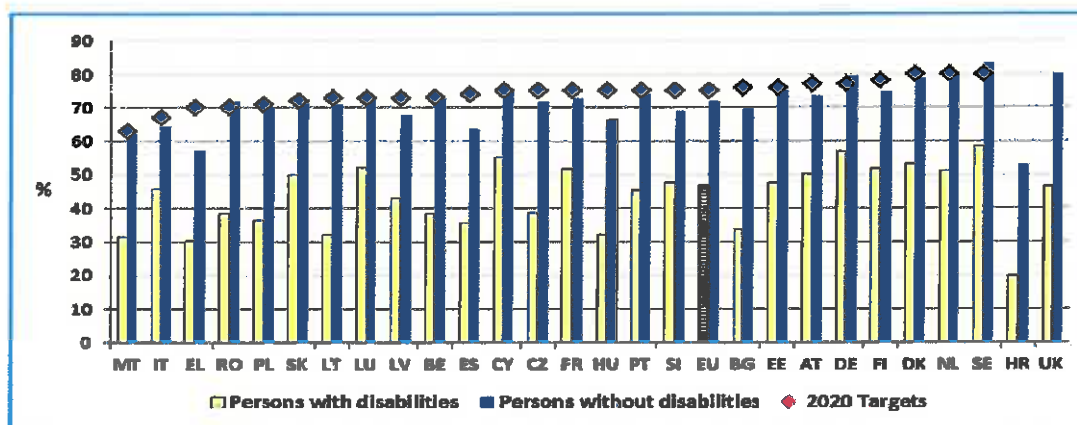
⁶ Központi Statisztikai Hivatal: A KSH jelenti: Gazdaság és társadalom 2015. I–II. negyedév, 10. oldal

⁷ Központi Statisztikai Hivatal: Társadalmi helyzetkép, 2010 – Egészségi állapot, egészségügy.

A megváltozott munkaképességű személyek helyzetének bemutatása

„Az EU-ban mintegy 80 millió ember, a népesség egy hatoda él valamilyen fogyatékkal. A társadalmi és a gazdasági életben való teljes értékű részvételüket gyakran felfogásbeli és környezeti akadályok gátolják. A fogyatékkal élők körében ráadásul a szegénység is 70%-kal magasabb, mint az átlag. A 75 év felettek több mint 30%-a valamilyen módon, több mint 20%-a pedig súlyosan korlátozott.”⁸ Az Európai Bizottság 2011. november 15-én mutatta be az Európai Fogyatékosügyi Stratégiáját (2010–2020), amelynek célja, hogy megalapozza a fogyatékkal élő személyeket érintő európai és nemzeti politikákat, intézkedéseket. A foglalkoztatás, - annak lehetővé tétele, hogy minél több megváltozott munkaképességű személy dolgozhasson a nyílt munkaerőpiacon – szerepel a Bizottság által kijelölt nyolc fő fellépési terület között. A fogyatékkal élő személyek és megváltozott munkaképességűek körében alacsonyabb a foglalkoztatottság és az iskolázottság szintje, a szegénységben élők aránya pedig 70%-kal nagyobb az átlagosnál, ami részben a foglalkoztatáshoz való korlátozott hozzáférésnek tulajdonítható.

Az 5. ábra a 2011-es Eurostat és EU-SILC adatok alapján mutatja be az Európai Unió államaiban a megváltozott munkaképességűek és a többségi társadalom foglalkoztatottsági arányát, valamint az egyes tagállamokban az Európa 2020 foglalkoztatással kapcsolatos stratégia céljait. Ezen adatok alapján Magyarországon a megváltozott munkaképességűek 32 %-a dolgozott az adatfelvétel idején, szemben a többségi társadalom tagjaival, akiknek a 66 %-a áll munkaviszonyban. Ennek a jelentős különbségnek a főbb okai hazánkban többek között a célcsoport hosszú távolléte a munkaerőpiactól, az alacsony iskolai végzettség, az elavult szakképzettség és a munkáltatókban kialakult sztereotípiák. Az ábra mutatja továbbá az Európa 2020 Stratégia 2020-ig tartó időszakra szóló cselekvési tervének fő célkitűzését, miszerint biztosítani kell, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot. Ezen cél eléréséhez elengedhetetlenül szükséges a megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő emberek foglalkoztatási arányának növelése.

Data source: EU-SILC 2011 and Eurostat

5. ábra Employment rate by disability status and Member state (age 20-64)⁹

A célcsoport és a többségi társadalom tagjai közötti foglalkoztatottsági arányokban Európa-szerte nagymértékű lemaradások vannak, átlagban 25 százalékpontos az eltérés. Hazánkban az egyik legmagasabb a különbség a megváltozott munkaképességű és nem megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatottsági szintje között, a 2011-es adatok szerint 34 százalékpontos eltérés mutatkozik a két csoport között. Ezek alapján megállapítható, hogy a célcsoport foglalkoztathatóságának növelésében az Európai Unióban és hazánkban egyaránt potenciál mutatkozik. Meg kell említeni, hogy a különböző adatgyűjtések tekintetében eltérések mutatkoznak a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatottsági szintjének tekintetében, amelynek fő oka

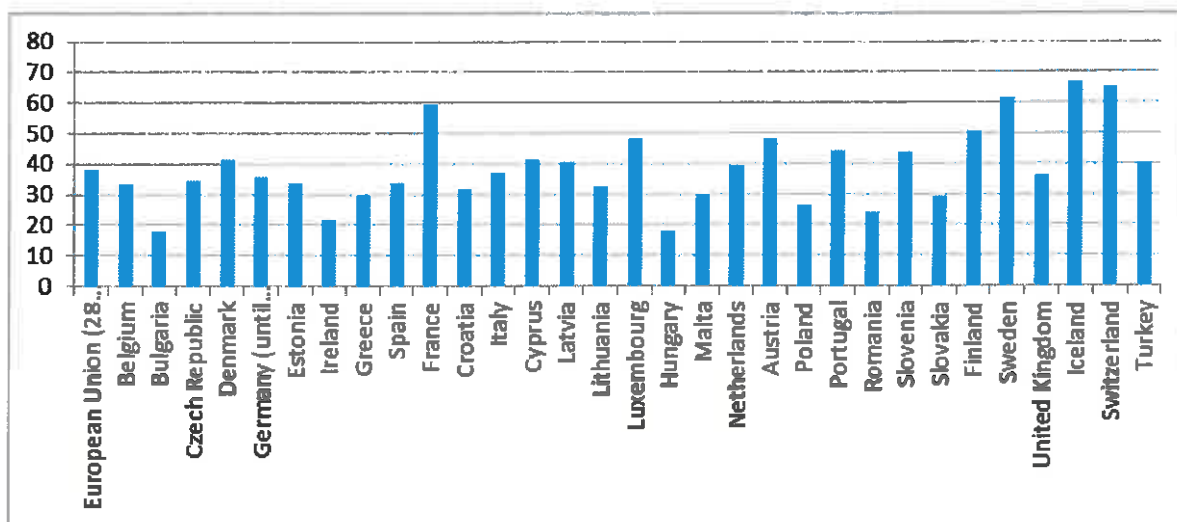
⁸ Európai Fogyatékosügyi Stratégia 2010-2020, 2. oldal

⁹ European comparative data on Europe 2020 & People with Disabilities. Cornell University ILR School, 29. oldal

lehet az eltérő célcsoport meghatározás. Azonban megállapítható, hogy a 2011-es Központi Statisztikai Hivatal (továbbiakban: KSH) és az Eurostat adatai szinte megegyeznek, így a továbbiakban a tanulmány ezeket a statisztikákat veszi alapul.

A 2011-es Eurostat adatgyűjtés szerint Magyarországon 756 966 aktív korú megváltozott munkaképességű ember élt, akiknek a 18,1 százalékuk dolgozott, ami 137.343 főt jelent. Ahogy az ábra mutatja, ugyanez az arány az Európai Unió 28 országában átlagban 38,1 %, azonban egyik államban sem haladja meg a 67 %-ot.¹⁰

6. ábra A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatottsági rátája¹¹

Az előbb bemutatott adatokat támasztja alá a hazai 2011-es felmérés is. A megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci helyzetét, foglalkoztatását illetően a KSH 2011. évi népszámlálásból származó felmérésének adatai állnak rendelkezésre. Ez alapján: „A megváltozott munkaképességűek gazdasági aktivitási mutatói nagyon kedvezőtlenek, a munkaerőpiacon erősen alulreprezentáltak. A 767 ezer 15–64 éves megváltozott munkaképességű személy közül 185 ezren tartoztak 2011 II. negyedévében a gazdaságilag aktívak közé, ebből 139 ezren foglalkoztatottak, 46 ezren pedig munkanélküliek voltak.”¹²

A nem megváltozott munkaképességű embereket tekintve az aktivitási arány 67,8 %, 60,8 %-os foglalkoztatási arány mellett, míg a megváltozott munkaképességű személyek tekintetében ezek az arányok 24,1 % és 18,1 %. A foglalkoztatási rátájuk mindegyik iskolai végzettség tekintetében alacsonyabb a nem megváltozott munkaképességű embereknél, azonban náluk is érvényesül az a tendencia, hogy a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatási rátája nagyobb. A munkanélküliségi mutató a végzettség növekedésével csökken, de sokkal kisebb mértékben, mint a többségi társadalom mutatója. Az adatokból egyértelműen megállapítható, hogy a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási aránya jóval alacsonyabb, mint a nem megváltozott munkaképességű aktív korú lakosságé, a munkaerő-piacon erősen alulreprezentáltak, többek között azért, mert magas fejlesztési hozzáadott érték mellett integrálhatóak sikeresen a munkaerő-piacra.

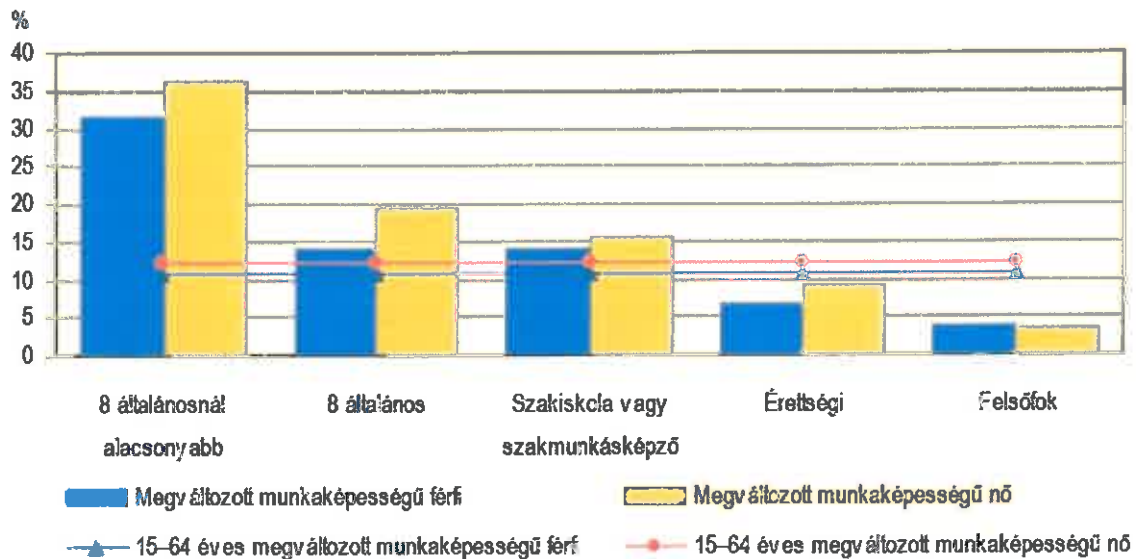
A munkaerő-piaci elhelyezkedési esélyek vizsgálata során a képzettség is egy fontos tényező. A megváltozott munkaképességű emberek iskolai végzettsége a 7. ábrán bemutatott adatok alapján nagyon alacsony. Ez nagymértékben meghatározza a célcsoport foglalkoztathatóságát, hiszen az alacsony iskolai végzettség önmagában is jelentős hátrányt jelent a munkaerő-piacon. A legfeljebb alapfokú végzettségűek aránya 38,2 % – ez több mint másfélszerese a nem megváltozott munkaképességűek arányának – valamint egyharmaduk szakiskolai, szakmunkásképző iskolai

¹⁰ Eurostat, Access to labour market for disabled people (source LFS), 2011

¹¹ Eurostat, Access to labour market for disabled people (source LFS), 2011

¹² Központi Statisztikai Hivatal (2012): Megváltozott munkaképességűek a munkaerő-piacon, 2011, 7. oldal

végzettséggel rendelkezik, miközben ez az arány a nem megváltozott munkaképességűek körében csak 24,8%. Az adatok alapján tehát a 71,3%-uk nehéz helyzetben van a végzettsége miatt a munkaerőpiacon. A fennmaradó csoportba tartozóknak van érettségije, illetve annál magasabb végzettsége, ennek a megoszlása a többségi társadalom körében 52,9%.¹³

7. ábra A megváltozott munkaképességű személyek arányának alakulása iskolai végzettség szerint¹⁴

A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási rátája mindegyik iskolai végzettség tekintetében alacsonyabb a nem megváltozott munkaképességű emberekénél, azonban náluk is érvényesül az a tendencia, hogy a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatási rátája magasabb. A munkanélküliségi mutató a végzettség növekedésével csökken, de sokkal kisebb mértékben, mint a többségi társadalom mutatója. Az oktatásban és a munkaerőpiacon való alacsonyabb részvétel jövedelmi különbségeket eredményez, amely szegénységhez, társadalmi kirekesztettséghez és elszigeteltséghez vezet.

A célcsoport több mint négyötöde a 45–64 éves korcsoportba tartozik, ezen belül mintegy kétharmaduk 55–64 éves. A megváltozott munkaképesség valószínűsége az életkor előrehaladtával nő, az idősödés és a romló egészségügyi állapot miatt. A földrajzi elhelyezkedésük tekintetében leginkább Tolna, Békés és Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében magas az arányuk.¹⁵

A következőkben a célcsoport hazai ellátórendszerének átalakítása és az új ellátórendszer kerül bemutatásra, amelyet elengedhetetlen ismertetni a projekt indoklásának szempontjából.

¹³ Központi Statisztikai Hivatal (2012): Megváltozott munkaképességűek a munkaerőpiacon, 2011.

¹⁴ Központi Statisztikai Hivatal (2012): Megváltozott munkaképességűek a munkaerőpiacon, 2011. 6. oldal

¹⁵ Központi Statisztikai Hivatal (2012): Megváltozott munkaképességűek a munkaerőpiacon, 2011.

1.2. A PROJEKT INDOKOLTSÁGA

1.2.1. A szakterület elemzése

A megváltozott munkaképességű személyek ellátórendszerének átalakítása

A szabályozás és az intézményrendszer alakulása 2008 - 2012 között

A rokkantsági nyugdíjrendszer átalakítása 2008. január 1-jétől kezdődött meg a 2007. évi LXXXIV. tv. alapján. A komplex minősítés bevezetésével, a rehabilitálhatóság minősítése kapcsán¹⁶ az arra jogosultak számára a korábbi ellátási formák mellett egy új típusú ellátás – a rehabilitációs járadék – is megállapítható vált.¹⁷

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak megállapítása, a komplex minősítés, valamint a foglalkozási rehabilitációs feladatok egy széttagolt intézményrendszerben valósultak meg.

Az egyén állapotának komplex minősítése érdekében új szakértői területek jelentek meg az orvosszakértő mellett, a foglalkoztatási szakértő és a szociális szakértő. Az új szabályozás szerint az egészségkárosodás (fogalmi változás) mértékét, a szakmai munkaképességet és a rehabilitálhatóságot egy komplex szakértői bizottság, az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet (későbbiekben: Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal) bizottsága állapította meg. A bizottság a komplex minősítés során megállapította:

- a) az egészségkárosodás mértékét, ideértve a foglalkozási eredetű (üzemi baleset, foglalkozási betegség) egészségkárosodás mértékét is, továbbá
- b) ha az egészségkárosodás mértéke azt indokolta
  - *ba*) a szakmai munkaképességet,
  - *bb*) a rehabilitálhatóságot, a rehabilitáció lehetséges irányát, a rehabilitációs szükségleteket, a rehabilitációhoz szükséges időtartamot.

Azon egészségkárosodott személyek, akik nem minősültek rehabilitálhatónak, és a szükséges feltételekkel rendelkeztek, továbbra is a már ismert ellátásokra (rendszeres szociális járadék, átmeneti járadék, rokkantsági nyugdíj) szerezhettek jogosultságot¹⁸. 2008. január 1-jétől a rokkantság megállapítását már nem a munkaképesség-csökkenés, hanem az egészségkárosodás mértéke alapozta meg, ennek megfelelően változtak a minősítési csoportokhoz kapcsolódó százalékos mértékek, továbbá a jogosultság feltételei is.

Azon egészségkárosodott személyeknek, akik rehabilitálhatók voltak és a feltételeknek megfeleltek, egy új ellátási formát, a **rehabilitációs járadékot** állapították meg. Ezen kívül az ellátás megállapításával nem ért véget a folyamat, megkezdődött egy maximum 3 éves, megtervezett, foglalkozási/komplex rehabilitációs szakasz, amely a rehabilitációs járadékban részesülő személy és a megyei munkaügyi központ illetékes munkaügyi kirendeltségével történő folyamatos együttműködési kötelezettségén alapult. A változások nem érintették a törvényi szintű alapokat, a meghatározásokat továbbra is a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft.) és végrehajtási rendeletei taglalták, mindemellett a munkaügyi szervezet maradt minden szempontból – szolgáltatások, támogatások, együttműködési kötelezettség teljesítése – a foglalkozási rehabilitáció központi intézményrendszere.

A fenti folyamat eredményeként egy sokszereplős, szerteágazó eszközrendszeren alapuló rendszer szolgálta a rehabilitációt a 2000-es évek első évtizedének végére.

16 Bár elnevezésében a hatályos joganyagban is a komplex minősítés megnevezést találjuk, de ennek ellenére a két időszak komplex minősítései között nem lehet egyenlőségelet tenni, mind tartalmukban, mind eljárási szabályaikban, mind az eljáró szervezetek vonatkozásában eltérőek, nem kompatibilisek.

17 A változás alapvető törvényi szabályait a rehabilitációs járadékról szóló 2007. évi LXXXIV. törvény (Rjt.) tartalmazta.

18 A 2008. január 1-jétől megállapított rokkantsági nyugdíjra az lehet jogosult, aki rokkantnak minősül, az életkorára előírt szolgálati idővel rendelkezik, és az egészségkárosodás folytán kereső tevékenységet nem folytat, vagy keresete, jövedelme legalább 30 %-kal alacsonyabb az egészségkárosodást megelőző négy naptári hónapra vonatkozó keresete, jövedelme havi átlagánál, és sem táppénzben, sem baleseti táppénzben nem részesül.

Szabályozás és intézményrendszer 2012-től napjainkig

A komplex rehabilitáció jelen helyzetének vizsgálata során 2011 tavaszáig kell visszamennünk, amikor a Széll Kálmán Terv 11. Adósság és akcióterv alcímet viselő fejezetben megfogalmazott intézkedések közül két pont is érintette a komplex rehabilitáció helyzetét:

- 6. „2011. július 1-ig a Nemzeti Erőforrás Minisztérium koordinálásával megalkotják azokat a jogszabályokat és létrehozzák azokat az intézményeket, amelyek az új rokkanttá nyilvánítási rendszer alapjait jelentik.”
- 17. „2012. január 1-ig az új, átlátható rokkanttá nyilvánítási rendszer keretében méltányosan és elvszerűen felülvizsgálják a korábbi minősítéseket.”¹⁹

A Széll Kálmán Terv fenti pontjainak megvalósítása érdekében, a jog és intézményrendszer átalakítási koncepciójának kidolgozását az un. „Rokkantsnyugdíj munkacsoport” végezte el. A munkacsoport koncepcióját többször tárgyalta a Kormány, a végső változat 2011 októberére készült el.

Az átalakítás további oka, hogy az elmúlt évtizedek alatt **széttagolttá vált az ellátórendszer**, a különböző típusú ellátások eltérő szabályozási és fogalmi keretek mellett nyújtottak segítséget az egészségkárosodott, megváltozott munkaképességű személyek számára. Eltérő mértékben tartalmaztak rehabilitációs, a munkaerő-piacra való visszatérést segítő és ösztönző elemeket, emellett **sokféle, több jogszabályban meghatározott, bonyolult, nehezen áttekinthető ellátás létezett**, amely felülvizsgálatra szorult. **Indokoltnak látszott az ellátási kategóriák számának csökkentése, átláthatóságának biztosítása, valamint a foglalkoztathatósági szempontok markánsabb érvényesítése.** A megelőző időszak ellátórendszere a szereplőket a pénzübeli ellátások tartós igénybevételére és nem a rehabilitációra, az ellátás folyósítása nélküli munkavégzésre ösztönözte.

Az új rendszer alapjait a 2012.01.01-jén hatályba lépett, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) fektette le. Az Mmtv. preambuluma pregnánsan leírja a szabályozás alapkoncepcióját, a sorrendben mindent megelőzve szerepel a foglalkoztatás központú rehabilitáció, jelezve a jogalkotói prioritást. **A rehabilitáció, a rehabilitálhatóság** tehát az Mmtv. központi fogalma, a fő alapelve a rehabilitáció előtérbe helyezése annak érdekében, hogy a megváltozott munkaképességű személyek hatékonyabb segítséget kapjanak a munkavállaláshoz, a keresőtevékenység végzéséhez, amellyel saját és családjuk fenntartásáról gondoskodni képesek. Mindez hozzájárulhat az állami gondoskodás lehetőségeitől való függőség megszüntetéséhez, az egyenlő esélyek biztosításához, lehetőséget teremtve a teljes értékű munka végzésére, az öfenntartásra, az életszínvonal növelésére.

Megállapítható, hogy a jog és intézményrendszer teljes átalakítása történt meg az Mmtv. alapján:

- átalakításra került a megváltozott munkaképességű személyekkel foglalkozó intézményrendszer;
- átalakításra került az ellátórendszer, szétválasztva és meghatározva a rehabilitációt segítő szolgáltatásokat és a rehabilitáció időszakára a kieső jövedelem pótlását célzó pénzübeli ellátásokat;
- az Mmtv. végrehajtási rendeletei jogszabályi alapokra helyezték az orvos szakértői, a foglalkozási rehabilitációs szakértői²⁰ és szociális szakértői tevékenységet, azaz a komplex minősítés rendszerét;
- új alapokra került a költségvetési támogatások rendszere, a munkáltatói akkreditáció folyamata, a rehabilitációs hozzájárulás szabályrendszere, valamint új járulékkedvezmény is bevezetésre került.

¹⁹ Széll Kálmán Terv, 17. oldal
20 2012.01.01-től már nem foglalkoztatási rehabilitációs szakértő.

Az új intézményrendszer kialakítása

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival, minősítésével, valamint a foglalkozási rehabilitációval foglalkozó intézményrendszer 2012. júliusáig széttagoltan működött. A Kormány az 1502/2011. (XII.29.) Kormányhatározattal döntött a rehabilitációs hatóságok létrehozásáról 2012. július 1-től, egyben dönt arról, hogy az I. fokú rehabilitációs hatóságok szakmai irányítója az NRSZH lesz.

A 95/2012. (V.15.) Korm. rendelet értelmében az I. fokú rehabilitációs hatóság – azaz a rehabilitációs szakigazgatási szerv – a Kormányhivatalok szakigazgatási szervezeti rendszerébe tagozódik önálló szervként, melyet igazgató irányít, akit a kormány megbízott az NRSZH főigazgatójának egyetértésével nevez ki és ment fel. A rehabilitációs szakigazgatási szervek a nyugdíjbiztosítási igazgatóságokból kiváló szakemberekből, a munkaügyi szerv szakembereiből, valamint az NRSZH I. fokú komplex bizottságaiból jött létre. A rehabilitációs szakigazgatási szerv feladatait szintén a 95/2012. (V.15.) Korm. rendelet határozza meg. Elsődleges feladatként a megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak megállapítását, a komplex minősítést, a foglalkozási rehabilitációs feladatok ellátását és a rehabilitációs kártyával kapcsolatos hatósági ügyintézését határozták meg a rehabilitációs hatóság számára. További feladatként az egészségkárosodáshoz, illetve egyéb egészségi állapothoz köthető hatósági kérdésekben szükséges szakhatósági állásfoglalások és szakértői vélemények kiállítása került meghatározásra. A rehabilitációs szakigazgatási szervek esetében a szakmai irányítást az NRSZH látta el. Mindemellett az NRSZH ellátja az I. fokú hatóság tevékenységével kapcsolatos felügyeleti tevékenységet, valamint a II. fokú hatóság feladatait is.

2015. április 1-vel a területi közigazgatási integráció ismételtelen alapjaiban alakította át a rehabilitációs hatóságok szervezetrendszerét. Egyrészt a területi átalakítás kapcsán a rehabilitációs hatósági feladatok ismételtelen szétválasztásra kerültek, az ellátás megállapításával és a minősítéssel kapcsolatos feladatok a kormányhivatalok Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztályára, míg a foglalkozási rehabilitációs feladatok a Foglalkoztatási Főosztályra integrálódtak. A szakmai irányításban is változás következett be azáltal, hogy az irányítási tevékenységet a fenti időponttól a területért felelős szakminiszter, azaz az Emberi Erőforrások Minisztere látja el, míg az NRSZH a szakmai irányításban közreműködő szervként jár el a 74/2015. (III.30.) Korm. rendelet alapján.

Az új ellátórendszer és érintettjei

Az új ellátórendszerrel kapcsolatosan meg kell különböztetnünk azokat a megváltozott munkaképességű személyeket, akik 2011. december 31-én valamilyen megváltozott munkaképességű személyeknek járó ellátásban részesültek, illetve azokat a személyeket, akik 2012. január 1-ét követően nyújtották be ellátási igényüket.

A 2011. december 31-én rendszeres szociális járadékban, rokkantsági nyugdíjban, illetve átmeneti járadékban részesülő ügyfelek 2012. január 1-jét követően kétféle ellátásban részesültek a továbbiakban, az Mmtv. átmeneti rendelkezései alapján.

Az Mmtv. 32.§-a alapján azok, akik I. csoportos, II. csoportos rokkantsági nyugdíjban, átmeneti járadékban részesültek, valamint azok a rendszeres szociális járadékban, illetve III. csoportos rokkantsági nyugdíjban részesülők, akik életkoruk alapján öt éven belül betöltötték az öregségi nyugdíjkorhatárt, az ellátásukat 2012. január 1-től **rokkantsági ellátásként kapták tovább**, a korábbi összeggel megegyezően. Az, hogy ezen igénylők ellátása rokkantsági ellátássá fordult át, nem mentette fel őket a korábbi szakvéleményben meghatározott időpont szerinti felülvizsgálati kötelezettség alól.

Az Mmtv. 33.§-a kimondja, hogy a 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, illetve rendszeres szociális járadékban részesülő ügyfelek az ellátást 2012. január 1-től **rehabilitációs ellátásként kapták tovább**, a korábbi ellátási összeg változatlanul hagyása mellett. Ezeket a személyeket az Mmtv. 33.§ (3) bekezdése nyilatkozattételre kötelezte arról, hogy kéri-e komplex minősítésüket, tekintettel arra, hogy keresőtevékenységet rehabilitáció nélkül nem képesek végezni. A nyilatkozattétel elmulasztása azzal járt, hogy a mulasztó ügyfél ellátása 2012. május 1-jével megszüntetésre került.

Azon I., II., III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesülők számára, akik 2011. december 31-éig az 57. életévét betöltötték, a továbbiakban a rokkantsági ellátással azonos összegű öregségi nyugdíjat folyósítottak.

A következő ábra a fentiekben bemutatott, ellátásokkal kapcsolatos változásokat mutatja be.

REHABILITÁCIÓS ELLÁTÁS

III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj,
ha az öregségi nyugdíjkorhatárt 5 éven túl tölti be*
(50-79%-os mértékű egészségkárosodás, szolgálati idő)

Rendszeres szociális járadék,
ha az öregségi nyugdíjkorhatárt 5 éven túl tölti be*
(legalább 40%-os egészségkárosodás, rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő fele)

ÖREGSÉGI NYUGDÍJ

Az öregségi nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő* rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesülő személy - kérelmére - az öregségi nyugdíjkorhatár betöltését követően a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv öregségi nyugdíjként folyósítja

ROKKANTSÁGI ELLÁTÁS

I. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj,
ha 2011. december 31-ig nem töltötte be az öregségi nyugdíjkorhatárt (legalább 80%-os egészségkárosodás, mások gondozására szorul)

II. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj,
ha 2011. december 31-ig nem töltötte be az öregségi nyugdíjkorhatárt (legalább 80%-os egészségkárosodás, mások gondozására nem szorul)

III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíj,
öregségi nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő**
(50-79%-os mértékű egészségkárosodás, szolgálati idő)

Rendszeres szociális járadék,
öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött, vagy 5 éven belül betöltő**
(legalább 40%-os egészségkárosodás, a rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő fele)

Atmeneti járadék
(legalább 40%-os egészségkárosodás, az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő maglété, legfeljebb 5 év a nyugdíjig)

8. ábra A megváltozott munkaképességű személyek ellátórendszere átalakításának összefoglalása²¹

²¹ * ha 57. életévét 2011. december 31-ét követően tölti be.

** Az minősül az öregségi nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betöltő személynek, aki 2011. december 31-éig az 57. életévét betöltötte.

Az új ellátási rendszer keretében, a 2012. január 1-ét követően benyújtott igények esetén az Mmtv. 2.§-a szerint megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az, akinek:

- az **egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, és aki**
- a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül legalább 1095, 10 éven belül legalább 2555, 15 éven belül 3650 napon át a Tbj. 5.§-a szerinti **biztosított volt,**²²
- **keresőtevékenységet nem végez és**
- **rendszeres pénzellátásban nem részesül.**

A komplex minősítés során új elvek érvényesültek, tekintettel arra, hogy az ügyfél vizsgálata során nem az elveszett, hanem a megmaradt képességek alapján került sor az egészségi állapot megállapítására. A rehabilitálhatóság szempontjából, komplex minősítésen alapuló különböző ellátásra támogatásra, kedvezményekre jogosító új minősítési kategóriák kerültek bevezetésre:²³

- **A:** rehabilitáció nélkül foglalkoztatható (60% feletti egészségi állapot)
- **B1:** foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható (51-60% közötti egészségi állapot)
- **B2:** egészségi állapota alapján foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt (51-60% közötti egészségi állapot)
- **C1:** tartós foglalkozási rehabilitációt igényel (31-50% közötti egészségi állapot).
- **C2:** egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt (31-50% közötti egészségi állapot)
- **D:** kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható (1-30% közötti egészségi állapot)
- **E:** egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes (1-30% közötti egészségi állapot)

Fenti kritériumok alapján az új ellátási rendszer szerint két típusú ellátás vált megállapíthatóvá:

- rehabilitációs ellátás, mely maximum 36 hónapra megállapítható;
- rokkantsági ellátás, mely az egyén állapotától függő időtartamra, de akár véglegesen is megállapítható

Rehabilitációs ellátásra jogosult az a személy, akinél a rehabilitációs hatóság – a minősítést végző bizottság – a komplex minősítés során azt állapítja meg, hogy megváltozott munkaképességű személy, rehabilitálható, és foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, vagy tartós foglalkozási rehabilitációt igényel. A rehabilitációs ellátás a kérelem benyújtásának napjától rehabilitációhoz szükséges időtartamra, de legfeljebb 3 évre állapítható meg²⁴. (B1, C1 kategória) A rehabilitációs ellátás keretében a megváltozott munkaképességű személy az Mmtv. 6.§-a alapján a **rehabilitáció sikeres megvalósulása érdekében szükséges rehabilitációs szolgáltatásokra, valamint rehabilitációs pénzbeli ellátásra jogosult. Továbbá a rehabilitációs ellátásban részesülő személy a rehabilitációs hatósággal történő **együttműködésre köteles**, amelynek keretében teljesíti a rehabilitációs tervben foglalt kötelezettségeket. Ennek keretében a rehabilitációs ellátásban részesülő személy köteles:**

- a rehabilitációs hatóságnál a rehabilitációs tervben meghatározott időpontban megjelenni,
- értesítési kötelezettségét teljesíteni,
- aktívan munkahelyet keresni,
- a felajánlott
  - rehabilitációs szolgáltatást, valamint a támogatott képzési lehetőséget elfogadni,
  - megfelelő munkahelyhez jutást elősegítő munkaerő-piaci programban részt venni, és
  - megfelelő munkahelyre szóló állásajánlatot elfogadni, ide értve a közfoglalkoztatás keretében történő foglalkoztatást is.

²² 2014. 01. 01.-től az eredetileg csak öt éves biztosított idő szempontjából vizsgálandó időszakot 15 évre növelték, ezzel is több lehetőséget adva az ellátotti körbe való bekerülésre.

²³ A betűjelek nem az Mmtv.-ben találhatóak, hanem a 7/2012 (II.14) NEFMI rendeletbe kerültek bevezetésre.

²⁴ Mmtv. 7. (6) bekezdés alapján a rehabilitációs ellátás a korábbi komplex minősítés figyelembe nem vett, azt követően bekövetkezett egészségkárosodás és a jogosultsági feltételek fennállása esetén ismételten megállapítható.

A rehabilitációs ellátás folyósítása szünetel, ha az ellátott keresőtevékenységet végez, közfoglalkoztatásban vesz részt és a munkaszerződés szerinti heti munkaideje a 20 órát meghaladja, vagy keresőképtelen.²⁵

Rehabilitációs ellátás – a korábbi rehabilitációs ellátás lejárta követően - nem állapítható meg újra, csak abban az esetben, ha a rehabilitációs időtartam alatt a megváltozott munkaképességű személynek olyan új egészségkárosodása alakult ki, melyet a rehabilitáció még nem érintett. Ugyanakkor a korlátozás nem érinti a rokkantsági ellátás megállapítását.

Az Mmtv. szerint **rokkantsági ellátásra** jogosult az a személy, akinél a rehabilitációs a komplex minősítés során azt állapítja meg, hogy megváltozott munkaképességű személy és a rehabilitációja nem javasolt. (B2, C2, D, E kategória) Ezen kívül ezt az ellátást folyósítják azok számára is, akiknél a foglalkoztathatóság rehabilitációval helyreállítható, vagy tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és a kérelem benyújtásának, vagy a felülvizsgálat időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg. Számukra az ellátás határozatlan időre is megállapítható.

Összességében megállapítható, hogy a megváltozott munkaképességű személyek ellátórendszere 2012-ben jelentősen átalakult, melynek célja az egészségkárosodáson alapuló ellátások egységes, átlátható rendszerének létrehozása volt, melyben a foglalkoztathatósági szempontok markánsabban érvényesülnek, és hangsúlyos szerepet kap a foglalkozási rehabilitáció.

Az új ellátórendszer gyökeresen változtatta meg a rehabilitációs ellátásban részesülők helyzetét, a foglalkozási rehabilitáció a nemzetközi és hazai stratégiákkal összhangban hangsúlyos szerepet kapott. Ezt alapozza meg az is, hogy a rehabilitációs ellátásban részesülő személy a rehabilitáció sikeres megvalósulása érdekében jogosult az ehhez szükséges szolgáltatásokra. Ennek keretében belül biztosítani kell a megfelelő munkahelyen történő munkavégzésre való felkészítéshez szükséges szolgáltatásokat és a megfelelő munkahelyen történő elhelyezkedés érdekében a rehabilitációs célú munkaközvetítést. Fontos kiemelni, hogy az Mmtv. rendelkezései alapján a rehabilitációs hatóság a rehabilitációs szolgáltatásokhoz való hozzáférést köteles biztosítani, amely cél érdekében megállapodást köthet szolgáltatókkal. Ez alapján a jogszabály nem írja elő a rehabilitációs hatóságoknak, hogy a szolgáltatásokat kizárólag saját humán erőforrás bázisukon kell biztosítaniuk, ezzel garantálva a szolgáltatások folyamatos és megfelelő színvonalú biztosításának lehetőségét.

A komplex minősítéssel rendelkező megváltozott munkaképességű személyek statisztikai adatai az I.fokú rehabilitációs hatóságok adatszolgáltatásai alapján

A projekt közvetlen célcsoportját a konvergencia régiókban élő, komplex minősítéssel rendelkező megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő személyek alkotják. A következőkben a 2013-as és 2014-es év komplex felülvizsgálatainak eredménye kerül bemutatásra a konvergencia régiókban, azonban fontos megjegyezni, hogy ezek nem folyósítási adatok, a kérelmezők egy részének a jogosultsági feltételek fennállásának hiányában nem folyósítanak ellátást, azonban ők is a projekt célcsoportját alkotják. Továbbá bemutatásra kerül az I. fokú rehabilitációs hatóságok 2015. szeptemberre vonatkozó adatszolgáltatása, amelyben a rehabilitációs ellátásban részesülő, együttműködésre kötelezett ügyfelek, a szolgáltatáskérőként nyilvántartásba vételüket kérő ügyfelek létszáma szerepel megyei bontásban, valamint a munkaerő-piaci státuszuk.

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (továbbiakban: NRSZH) a rehabilitációs szakigazgatási szervek (továbbiakban: RSZSZ)²⁶ által közölt adatok alapján 2013-ban a konvergencia régiókban az új igénybejelentések alapján elvégzett komplex minősítések és soros felülvizsgálatok²⁷ szerint összesen 62 002 kérelmező számára állapítottak meg 60 százalékos alatti egészségkárosodást. A minősítések tekintetében a rehabilitálhatóvá nyilvánítottak (B1, C1 kategória) a létszám 29%-át jelentették 17 913 fővel, a nem rehabilitálható minősítéssel rendelkezők 71%-os többségben, 44 089-en voltak. Közülük is

²⁵ A hatálybalépést követően változott eredetileg nem volt megengedett egyáltalán a kereső tevékenység folytatása, az szüneteltetési ok volt.

²⁶ 2015. április 1. napját követően I fokú rehabilitációs hatóság.

²⁷ Az Mmtv-19. §, illetve 33/A § alapján elvégzett felülvizsgálatok

a C2 minősítési kategóriába tartozók voltak a legtöbben (21.332 fő), akik a 60 % alatti egészségi állapottal rendelkezők több mint egyharmadát jelentették.

1. táblázat A 2013-ban végzett komplex orvosi vizsgálatok eredményei

2013-ban végzett komplex orvosi vizsgálatok eredményei													
Konvergencia régiók	rehabilitálható		Összesen	%	rehabilitációja nem javasolt				Összesen	%	egészségi állapot < 60%	egészségi állapot > 60%	Mindösszesen
	B1	C1			B2	C2	D	E					
Új igénybejelentés alapján végzett komplex minősítések eredményei	5 432	3 279	8 711	30	4 327	8 129	6 764	736	19 956	70	28 667	6 124	34 791
A szakértői bizottságok által végzett komplex felülvizsgálatok minősítései	5 324	3 878	9 202	28	4 734	13 203	5 601	595	24 133	72	33 335	2 203	35 538
Összesen	10 756	7 157	17 913	29	9 061	21 332	12 365	1 331	44 089	71	62 002	8 327	70 329

A 2. táblázat mutatja be az RSZSZ-ek 2014-es adatszolgáltatását, amely alapján a konvergencia régiókban a tavalyi évben az új igénybejelentések, a soros vizsgálatok és az egyéb komplex vizsgálatok²⁸ alapján összesen 73 785 kérelmező számára állapítottak meg 60% alatti egészségkárosodást. Közülük a rehabilitálhatóvá nyilvánítottak (B1, C1 kategória) a létszám 17%-át tették ki 14 765 fővel, amíg a B2, C2, D és E minősítéssel rendelkezők 83%-os többségben voltak, 59 020-an. Az előző évhez hasonlóan a C2 minősítési kategóriába tartozók voltak a legtöbben (23 819), akik a 60 % alatti egészségi állapottal rendelkezők több mint egyharmadát jelentették.

2. táblázat A 2014-ben végzett komplex orvosi vizsgálatok eredményei

2014-ben végzett komplex orvosi vizsgálatok eredményei													
Konvergencia régiók	rehabilitálható		Összesen	%	rehabilitációja nem javasolt				Összesen	%	egészségi állapot < 60%	egészségi állapot > 60%	Mindösszesen
	B1	C1			B2	C2	D	E					
Új igénybejelentés alapján végzett komplex minősítések eredményei	4 604	2 918	7 522	25	5 050	8 980	7 631	1 151	22 812	75	30 334	5 344	35 678
A szakértői bizottságok által végzett komplex felülvizsgálatok minősítései	4 291	2 165	6 456	20	5 579	13 670	5 390	684	25 323	80	31 779	1 947	33 726
Egyéb komplex vizsgálatok	449	338	787	7	362	1 169	2 000	7 354	10 885	93	11 672	604	12 276
Összesen	9 344	5 421	14 765	17	10 991	23 819	15 021	9 189	59 020	83	73 785	7 895	81 680

²⁸ Egyéb jogcím alapján elvégzett komplex vizsgálatok.

A rehabilitációs hatóságok²⁹ 2015. októberi adatszolgáltatása alapján a következő táblázat bemutatja a konvergencia régiókban lévő rehabilitációs ellátásban részesülők valamint a szolgáltatáskérőként nyilvántartásba vételüket kérő ügyfelek számának és munkaerő-piaci státuszának az aktuális helyzetét. Jelenleg összesen 49 457 ügyféllel működnek együtt az I. fokú rehabilitációs hatóságok. Közülük 70 százalékos arányban vannak, összesen 34 221-en a rehabilitációs ellátásban (B1, C1 kategória) részesülő ügyfelek, akik együttműködésre kötelezettek az I. fokú rehabilitációs hatósággal. 15 236-an vannak a szolgáltatást kérő ügyfelek, akik számára a komplex minősítés alapján 60 százalék alatti az egészségi állapotuk, együttműködésre nem kötelezettek, de az I. fokú rehabilitációs hatóságnál önként nyilvántartásba vételüket kérték a rehabilitációs szolgáltatások igénybevételének érdekében.

A rehabilitációs ellátásban részesülő és a szolgáltatást kérő ügyfelek létszáma, aránya és munkaerő-piaci státusza az egyes megyékben eltérést mutat. A rehabilitációs ellátásban részesülők 39%-a Bács-Kiskun, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Csongrád és Békés megyékben található, a szolgáltatást kérő ügyfelek 48%-a pedig Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdu-Bihar és Csongrád megyékben található. Az együttműködő ügyfelek körében összesen 60%-os a munkában állók száma és 40% a nem dolgozók aránya. Ez is megyénként eltérő arányokat mutat, Fejér, Békés, Vas és Zala megyékben meghaladja a 70%-ot is a munkában állók aránya.

3. táblázat Rehabilitációs ellátásban részesülő és rehabilitációs szolgáltatást kérő ügyfelek száma a rehabilitációs hatóságoknál

Megye	A rehabilitációs hatóságok adatszolgáltatása 2015. III. negyedév					
	Együttműködés formája	Összesen	Dolgozik	%	Nem dolgozik	%
Bács-Kiskun	Rehabilitációs ellátás	3 962	2 176	55%	1 786	45%
	Szolgáltatást kérő	107	102	95%	5	5%
	Összesen	4 069	2 278	56%	1 791	44%
Baranya	Rehabilitációs ellátás	2 371	1 278	54%	1 093	46%
	Szolgáltatást kérő	872	509	58%	363	42%
	Összesen	3 243	1 787	55%	1 456	45%
Békés	Rehabilitációs ellátás	3 045	2 006	66%	1 039	34%
	Szolgáltatást kérő	1 958	1 553	79%	405	21%
	Összesen	5 003	3 559	71%	1 444	29%
Borsod-Abaúj-Zemplén	Rehabilitációs ellátás	1 845	984	53%	861	47%
	Szolgáltatást kérő	1 932	1 123	58%	809	42%
	Összesen	3 777	2 107	56%	1 670	44%
Csongrád	Rehabilitációs ellátás	3 227	1 753	54%	1 474	46%
	Szolgáltatást kérő	1 688	850	50%	838	50%
	Összesen	4 915	2 603	53%	2 312	47%
Fejér	Rehabilitációs ellátás	657	432	66%	225	34%
	Szolgáltatást kérő	428	327	76%	101	24%
	Összesen	1 085	759	70%	326	30%
Győr-Moson-Sopron	Rehabilitációs ellátás	1 503	578	38%	925	62%
	Szolgáltatást kérő	98	46	47%	52	53%

²⁹ Korábban RSZSZ-ek.

	Összesen	1 601	624	39%	977	61%
Hajdu-Bihar	Rehabilitációs ellátás	1 602	1 008	63%	594	37%
	Szolgáltatást kérő	1 689	1 140	67%	549	33%
	Összesen	3 291	2 148	65%	1 143	35%
Heves	Rehabilitációs ellátás	2 305	955	41%	1 350	59%
	Szolgáltatást kérő	1 229	822	67%	407	33%
	Összesen	3 534	1 777	50%	1 757	50%
Jász-Nagykun-Szolnok	Rehabilitációs ellátás	2 798	1 700	61%	1 098	39%
	Szolgáltatást kérő	1 123	895	80%	228	20%
	Összesen	3 921	2 595	66%	1 326	34%
Komárom-Esztergom	Rehabilitációs ellátás	1 273	941	74%	332	26%
	Szolgáltatást kérő	424	238	56%	186	44%
	Összesen	1 697	1 179	69%	518	31%
Nógrád	Rehabilitációs ellátás	1 023	540	53%	483	47%
	Szolgáltatást kérő	436	230	53%	206	47%
	Összesen	1 459	770	53%	689	47%
Somogy	Rehabilitációs ellátás	1 230	659	54%	571	46%
	Szolgáltatást kérő	392	107	27%	285	73%
	Összesen	1 622	766	47%	856	53%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	Rehabilitációs ellátás	3 229	1 863	58%	1 366	42%
	Szolgáltatást kérő	712	406	57%	306	43%
	Összesen	3 941	2 269	58%	1 672	42%
Tolna	Rehabilitációs ellátás	1 044	686	66%	358	34%
	Szolgáltatást kérő	480	100	21%	380	79%
	Összesen	1 524	786	52%	738	48%
Vas	Rehabilitációs ellátás	1 026	800	78%	226	22%
	Szolgáltatást kérő	716	466	65%	250	35%
	Összesen	1 742	1 266	73%	476	27%
Veszprém	Rehabilitációs ellátás	909	588	65%	321	35%
	Szolgáltatást kérő	414	301	73%	113	27%
	Összesen	1 323	889	67%	434	33%
Zala	Rehabilitációs ellátás	1 172	837	71%	335	29%
	Szolgáltatást kérő	538	455	85%	83	15%
	Összesen	1 710	1 292	76%	418	24%
Országosan	Rehabilitációs ellátás	34 221	19 784	58%	14 437	42%
	Szolgáltatást kérő	15 236	9 670	63%	5 566	37%
	Összesen	49 457	29 454	60%	20 003	40%

A 2013-as és 2014-es évek komplex felülvizsgálatai alapján megállapítható, hogy összesen 135.787 ügyfélnél állapítottak meg 60% alatti egészségi állapotot a konvergencia régiókban, akik mind a projekt célcsoportját képezik. Közülük 2015 III. negyedévében 34.221 fő részesült rehabilitációs ellátásban, akik rehabilitációs szolgáltatásokra jogosultak.

A rendelkezésünkre álló adatok alapján kijelenthetjük, hogy a rehabilitációs hatóságoknál az együttműködésre kötelezett személyek tekintetében, illetőleg azon ügyfelek esetén, akik szolgáltatáskérőként kérik a nyilvántartásba vételüket, átlagosan 60 százalék a foglalkoztatottság aránya, amely jelentősen meghaladja a 2011-ben a KSH és Eurostat által mért 18 százalékot. A magasabb színvonalú szolgálatás biztosítása ösztönző hatást gyakorol a megváltozott munkaképességű személyekre, amely magasabb nyilvántartásba vételi létszámot eredményez, ezáltal növelve és katalizálva az ügyfél elhelyezkedésének esélyeit.

A foglalkozási rehabilitáció jelen folyamata

A foglalkozási rehabilitáció folyamatának tipikusan 3 évig tartó gyakorlati végig vitele, az együttműködés, kapcsolattartás az I. fokú rehabilitációs hatóságok rehabilitációs ügyintézőinek a feladata. A munkaügyi igazgatásból ilyen feladatokkal 101 fő került átadásra az akkori RSZSZ-ekhez³⁰, állományi létszámuk az elmúlt időszakban a konvergencia régiókban 86 fő volt. A rehabilitációs ügyintézők rendszeresen megyéjük több településén tartanak, un. kihelyezett ügyfélfogadásokat, illetve más lehetőségeket kihasználva szervezik, biztosítják a tájékoztatást, a kommunikációt, jelenleg 57 állandó és 37 kihelyezett ügyfélfogadási helyen fogadják az ügyfeleket, összesen 49 457 fővel működnek együtt.³¹

A rehabilitációs hatóságok ügyfélköre elsősorban az új ellátórendszerben megállapított rehabilitációs ellátásban részesülő személyekből áll, akik az Mmtv. 6.§-a alapján a rehabilitáció sikeres megvalósulása érdekében szükséges szolgáltatásokra valamint pénzbeli ellátásra jogosultak és együttműködésre kötelezettek. Azonban mellettük a rokkantsági ellátásban részesülők is jelentős számban vállalják az együttműködést, kéri a szolgáltatásokba történő bevonásukat, mely közül elsősorban a rehabilitációs célú munkaközvetítést veszik igénybe. Az ügyfélkörbe tartozhatnak még mindazok a megváltozott munkaképességű személyek is, akik egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, de egyéb feltételek hiányában nem jogosultak ellátásra.³²

A rehabilitációs ellátásban részesülők esetén alkalmazott eljárás

A foglalkozási rehabilitációs folyamat kezdetekor az ügyintéző a rehabilitációs tervre vonatkozó javaslatot készít a komplex minősítés részét képező rehabilitációs javaslatnak megfelelően az adott térség munkaerő-piaci feltételeit is figyelembe véve, amelyet az ügyféllel együttműködve véglegesít. A végleges Rehabilitációs terv tartalmazza többek között a munkakört megjelölő irányt, a rehabilitációs szükségleteket, rehabilitációs szolgáltatásokat, a foglalkoztatáshoz nyújtott támogatást, a rehabilitációs hatóság és az ügyfél kötelezettségeit valamint a rehabilitációs hatóságnál történő megjelenés gyakoriságát. Szükség esetén a Rehabilitációs terv kidolgozásába az ügyfél hozzátartozóját is bevonhatja, ezen kívül más szervet, szakértőt - képző intézményt, akkreditált munkáltatót, műszaki tanácsadót, rehabilitációs tanácsadót, foglalkozás-egészségügyi orvost, pszichológiai, szociális szakértőt, rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szolgáltatót -, is bevonhat az ügyintéző, a rendelkezésére álló, kapcsolati rendszerében lévő partnerei közül. A jogszabály biztosítja a lehetőséget és előírja azokat az eseteket, amikor kötelező a rehabilitációs mentor kijelölése a rehabilitációs tervben foglaltak végrehajtása érdekében. A rehabilitációs ügyintézők ezt esetenként más intézmények, civil szervezetek bevonásával oldják meg, ezért is alapvetően fontos a rehabilitációs ügyintézők számára a kapcsolati háló(zat) kiépítése, a minél teljesebb körű foglalkozási rehabilitáció megvalósulása érdekében.

³⁰ Jelenleg rehabilitációs hatóság.

³¹ Az I. fokú rehabilitációs hatóság adatszolgáltatása alapján.

³² 327/2011(XII.29) Korm. rendelet 19/A.§

A foglalkozási rehabilitációs tevékenység további általános feladatai

Közvetlenül a foglalkozási rehabilitációs tevékenységhez, a foglalkoztatáshoz, a munkavégzéshez kötődik még három jelentős tevékenység, amely a rehabilitációs ügyintézők napi tevékenységének számottevő részét jelentik. Ezek a rehabilitációs célú munkaközvetítés, az akkreditált munkáltatóknál foglalkoztatott költségvetési támogatásokhoz kötődő feladatok, valamint a tranzitfoglalkoztatás időszaka alatti együttműködés a munkáltatóval, munkavállalóval. Az Mmtv. egyértelműen deklarálja az ezzel kapcsolatos feladatokat, ugyanis a **rehabilitációs szolgáltatások keretében biztosítani kell a megváltozott munkaképességű személy megfelelő munkahelyen történő munkavégzésre való felkészítéséhez szükséges szolgáltatásokat és megfelelő munkahelyen történő elhelyezkedése érdekében a rehabilitációs célú munkaközvetítést.**³³

A rehabilitációs hatóság a rehabilitációs célú munkaközvetítés érdekében együttműködik a munkáltatókkal, a munkaközvetítést végző, illetve a megváltozott munkaképességű személyek rehabilitációjával foglalkozó szervezetekkel. A bejelentett munkaerő-igény alapján biztosítja a megfelelő munkavégző képességgel rendelkező ügyfél és a munkáltató kapcsolatfelvételét, szükség szerint közvetít a felek között. A rehabilitációs munkaközvetítés keretein belül 2014-ben országos szinten 22 330 fő megváltozott munkaképességű személyre érkezett be munkaerőigény, amelyre a rehabilitációs ügyintézők 17 903 fő közvetítését végezték el, 17 254-en sikeresen el is helyezkedtek. Az adatok a rehabilitációs ügyintézői munka első vonalának a legfontosabb tevékenységét jelzik, hiszen a foglalkozási rehabilitáció leghatékonyabban a foglalkoztatás során képes megvalósulni. A rehabilitációs hatóság további elsődleges feladata és kötelezettsége, hogy biztosítsa a rehabilitációs szolgáltatásokhoz, a közfoglalkoztatási lehetőségekhez való hozzáférést, ennek érdekében szükség szerint megállapodást köt a külső humánszolgáltatókkal.

A rehabilitációs ügyintézőn kívül jelenleg a TÁMOP 1.1.1. keretein belül működő humánszolgáltatók is nyújtanak rehabilitációs szolgáltatásokat az ügyfelek számára, kiegészítik az ügyintézői tevékenységet, elősegítik a szolgáltatások igénybevételét. Továbbá a TÁMOP 5.3.8. projekt kereteiben működő és az AMSZ program által finanszírozott alternatív munkaerő-piaci szervezetek is nyújtanak szolgáltatásokat a megváltozott munkaképességű személyeknek, valamint az őket foglalkoztatni kívánó munkáltatóknak egyaránt, amely szervesen kiegészíti a rehabilitációs ügyintézők tevékenységét, hozzájárul a foglalkozási rehabilitáció megvalósulásához. A foglalkozási rehabilitációs, komplex munkaerő-piaci szolgáltatások vonatkozásában országos szinten kialakításra került egy szolgáltatói hálózat, amely képes megfelelő színvonalú feladatellátásra. Az általuk nyújtott szolgáltatások a célcsoport tagjai részéről gyakran megjelenő speciális igényeknek megfelelőek és a célcsoport teljes szükségleteit lefedik.

Összességében elmondható, hogy az I. fokú rehabilitációs hatóság elsődleges feladata és kötelezettsége, hogy biztosítsa a rehabilitációs szolgáltatásokhoz való hozzáférést, ehhez elengedhetetlen a rehabilitációs ügyintézők kapcsolattartása, együttműködése az külső szolgáltatókat nyújtó szakemberekkel a rehabilitációs sikeres megvalósulása érdekében.

A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásához kötődő, a munkáltatót, munkavállalót megillető kedvezmények

A megváltozott munkaképességű személyek magasabb foglalkoztatottsági arányainak érdekében nem csak az ügyfeleknek, hanem az őket foglalkoztatni kívánó munkáltatók számára is vannak ösztönző elemek, támogatások, amelyek hozzájárulnak a foglalkozási rehabilitáció megvalósulásához.

A rehabilitációs hozzájárulás 1996-ban hatályba lépő, jelenleg az Mmtv-ben meghatározott szabályozó eszköz. Rehabilitációs hozzájárulás fizetésére a munkaadó akkor köteles, ha az általa foglalkoztatottak létszáma a 25 főt meghaladja, és az általa foglalkoztatott megváltozott munkaképességű személyek száma nem éri el a létszám 5 százalékát. 2012-től napjainkig 965.500 Ft/fő/év a rehabilitációs hozzájárulás összege, amely a központi költségvetést bevételét képezi.³⁴

A rehabilitációs kártya³⁵ igénylésére az a megváltozott munkaképességű személy jogosult, akinek a rehabilitációs hatóság által végzett komplex minősítés szerint:

³³ Mmtv. 8.§

³⁴ Mmtv. 23.§.

³⁵ 2004. évi CXIII. törvény.

- foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható (B1),
- tartós foglalkozási rehabilitációt (C1) igényel,
- aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban,
- rehabilitációs járadékban részesült.

A munkaadó az érvényes Rehabilitációs kártyával rendelkező megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatása esetén a szociális hozzájárulási adóra vonatkozó kedvezményben részesülhet, ez maximum a minimálbér kétszeresének 27%-a (2015. évben: 56.700,- Ft) lehet. A kártyát az illetékes rehabilitációs hatóságnál kell igényelni, ahol megállapítják a jogosultságot, de a Nemzeti Adó- és Vámhivatal állítja ki a kártyát.

Adókedvezmények³⁶

A legalább 50 százalékban megváltozott munkaképességű munkavállaló foglalkoztatása esetén

- a társasági adó alanya az adózás előtti eredményét csökkentheti havonta, a megváltozott munkaképességű munkavállalónak kifizetett munkabérral, de legfeljebb az adóév első napján érvényes minimálbérrel, feltéve, hogy az általa foglalkoztatottak átlagos állományi létszáma az adóévben nem haladja meg a 20 főt,
- a tételes költségelszámolást alkalmazó mezőgazdasági őstermelő, egyéni vállalkozó az e tevékenységéből származó bevételét csökkentheti személyenként havonta az alkalmazottnak fizetett bérral, de legfeljebb a hónap első napján érvényes havi minimálbérrel,

A megváltozott munkaképességű vállalkozó adókedvezményt vehet igénybe egyéni vállalkozóként a saját maga után fizetendő adóból, közkereseti társaság, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság, közös vállalat, egyesülés, európai gazdasági egyesülés, szabadalmi ügyvivői iroda, szabadalmi ügyvivői társaság, ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda, egyéni cég tagjaként a tagjával fennálló adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyára tekintettel terhelő adóból.

Ezen kedvezményeken túl a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci támogatásához az alábbi támogatások álltak rendelkezésre a 2015. évben: 327/2012-es Korm. rendelet alapján akkreditált foglalkoztatóknak nyújtható költségvetési támogatások (pályázati rendszerben), valamint a TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projekt támogatásai. 2016-ban a fent megnevezett támogatások közül a TÁMOP 1.1.1-12/1 projekt keretében nyújtható támogatások már nem állnak rendelkezésre, így ennek foglalkoztatást ösztönző hatásai nem érvényesülnek.

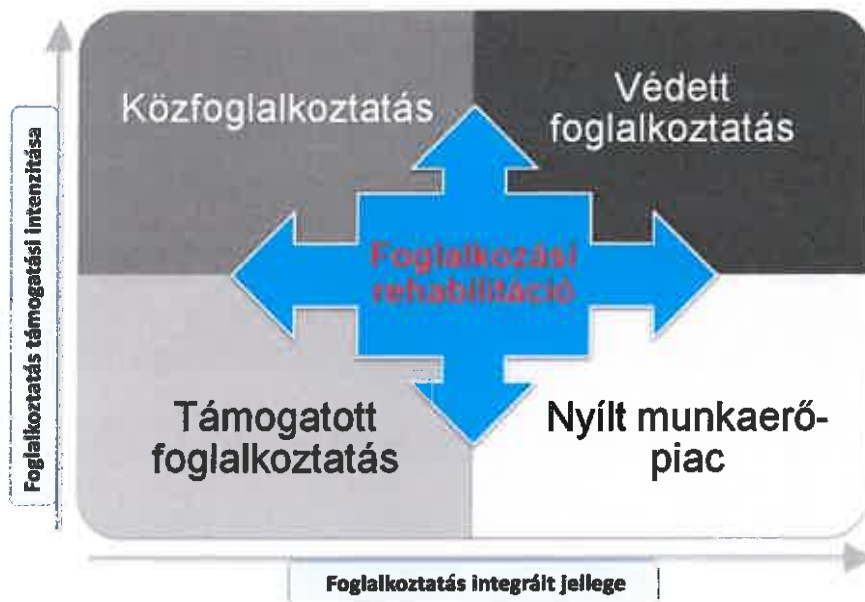
Megállapítható, hogy a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci helyzetének kedvező irányú változását elősegíti rehabilitációs hatóságok tevékenységei, az akkreditált foglalkoztatóknak nyújtható költségvetési támogatások rendszerének átalakítása, a rehabilitációs hozzájárulás mértékének megnövelése, a rehabilitációs kártya bevezetése és alkalmazásának széles körben való elterjedése. Továbbá a, illetve a rehabilitációs hatóságok közvetítési feladatellátása.

A foglalkozási rehabilitáció többtényezős folyamat, amelyben a rehabilitációs hatóságok, a TÁMOP 1.1.1-12. projekt humánszolgáltatói tevékenysége, a TÁMOP 5.3.8. projektben és az AMSZ hálózatában működő szervezetek szolgáltatási tevékenysége, az akkreditált foglalkoztatók és a munkáltatók számára biztosított kedvezmények egyaránt fontos szerepet játszanak, a következő ábra ezt a folyamatot mutatja be.

36 1996. évi LXXXI. törvény 7.§ (1) és az 1995.CXVII. törvény 21§. (1) alapján.

9. ábra A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását elősegítő támogatások, kedvezmények formái

10. ábra A foglalkozási rehabilitáció munkahelyi szintjét tekintve az alábbi dimenziókat határozhatjuk el egymástól

A projektben megvalósuló, a célcsoportnak és a munkáltatóknak nyújtott támogatások nélkül a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatottsági rátája vélhetően nem növekedne, ezáltal hazánk nem kellőképpen használná ki a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztathatóságában rejlő potenciált, amely elősegítené az Európa 2020 stratégiában megjelölt 75 százalékos foglalkoztatottsági arányt a 20-64 évesek körében.

1.2.2. A projekt szükségességét alátámasztó probléma bemutatása

A 767 ezer 15–64 éves megváltozott munkaképességű emberből 185 ezren tartoztak 2011-ben a gazdaságilag aktívak közé, ebből 139 ezren foglalkoztatottak, 46 ezren pedig munkanélküliek voltak. A célcsoport foglalkoztatási aránya 18,1 %, a munkanélküliségi rátájuk pedig 24,9 % volt, ami nagyban elmarad a nem megváltozott munkaképességű emberek arányaitól (60,8 % foglalkoztatási arány, 10,2 munkanélküliségi ráta). A megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci részvétele tehát alacsonyabb, mint a nem megváltozott munkaképességű munkavállalóké, melynek legfőbb okai a tartós munkaerő-piaci távollét, az alacsony iskolai végzettség, az elavult szakképzettség, a foglalkoztatók célcsoporttal szembeni előítéletei és szemlélete, a célcsoport alacsony motivációs és aktivitási szintje, valamint a foglalkoztathatóság terén jelentkező korlátok.

A következő ábra az előző alfejezetben bemutatott problémákat foglalja össze.

11. ábra A foglalkozási rehabilitációt hátráltató körülmények

A megváltozott munkaképességű személyekről elmondható a statisztikai adatok alapján, hogy többszörös hátrányban vannak a munkaerő-piacon. A négyötödük 45 évnél idősebb, a célcsoport többsége középsőben lakik, mobilitási nehézségekkel küzd, továbbá a célcsoport alacsony az iskolai végzettséggel, valamint elavult szakképzettséggel rendelkezik. A többségük az alacsony iskolai végzettség okán jellemzően fizikai munkát végez, vagy végzett, amely az egészségi állapotuk változásával tovább már nem folytatható.

Ezen tényezőkön kívül a megváltozott munkaképességűek ellátórendszere az átalakítás előtt nem fordított kellő figyelmet az ügyfelek munkaerő-piaci integrációjára, nem ösztönözte őket a munkavállalásra, így az ügyfelek hosszú évekig távol maradtak a munka világától. Ez a folyamat többek között a kompetenciák leépülésével, motivációs nehézségekkel és a releváns munkatapasztalat hiányával jár együtt. A célcsoport munkaerő-piaci hátrányait tovább erősíti a munkáltatói oldalon megjelenő diszkrimináció, amely az előítéleteken, téves sztereotípiákon és információhiányon alapszik.

A projekt a 17. ábrán bemutatott problémák kezelését célozza, elsődleges célja a megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerő-piaci integrációjának elősegítése foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nyújtásával. A projekt rész céljai közé tartozik a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának ösztönzése, a megváltozott munkaképességű személyek képzettségi szintjének növelése, és a megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztatni kívánó munkaadók szemléletének formálása. A projekt keretében nyújtott, munkaerő-piaci kereslethez igazodó képzések által javul a megváltozott munkaképességű személyek képzettségi szintje, amely hosszútávon is hozzájárulhat a munkaerő-piaci integrációhoz. A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások eredményeként növekszik az ügyfelek munkaerő-piaci alkalmazkodóképessége és motivációs szintje, a munkáltatók szemlélete kedvező irányba változik, a támogatott foglalkoztatás következtében munkatapasztalatra, munkagyakorlatra tudnak szert tenni, amely foglalkoztathatóságukat nagymértékben javítja. Összességében elmondható, hogy javul a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci helyzete.

A fentiekben felsorolt, a megváltozott munkaképességű személyekre jellemző speciális munkaerő-piaci hátrányokon túl problémaként jelentkezik, a 2016. évre szóló költségvetési törvény³⁷ alapján a XX/46. EMMI fejezeti kezelésű költségvetési sor átalakulása, melyről az előző években az AMSZ finanszírozása valósult meg. A 2014. évi C. tv. alapján a soron rendelkezésre álló forrás megfelelőződött, majd a 2015. évi C. tv. alapján tovább csökkent. A sor megnevezése is változott, ennek megfelelően az AMSZ program ilyen formájú finanszírozása 2016-tól megszűnik. Továbbá a TÁMOP 5.3.8. projektben működő és újonnan létrejövő humán szolgáltató szervezetek finanszírozása és a TÁMOP 1.1.1. projekt humán szolgáltatói bázisának finanszírozása sem megoldott a továbbiakban.

A megváltozott munkaképességű személyek javuló munkaerő-piaci helyzete mellett azonban továbbra is szükséges az aktív munkaerő-piaci eszközök, és rehabilitációs szolgáltatások mentén történő beavatkozások biztosítása a célcsoport nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásának elősegítése érdekében. A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások eredményeként növekszik a munkavállalók munkaerő-piaci alkalmazkodóképessége és motivációs szintje, a munkáltatók szemlélete kedvező irányba változik. A projekt egyik kiemelt eszköze a külső, a célcsoport speciális igényeinek kielégítésében is kellő jártasságot szerzett szervezetek bevonásával biztosítható foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások biztosítása. A humán szolgáltatók nem csak a célcsoport, hanem a megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztató munkáltatók számára is segítséget nyújtanak, akiket sok esetben fel kell készíteni a megváltozott munkaképességű személyek fogadására.

Ehhez kapcsolódva problémaként jelenik meg a rehabilitációs hatóságoknál dolgozó rehabilitációs ügyintézők leterheltsége, amit fokozottan érint a humán szolgáltatások finanszírozásának átalakítása. Ennek következtében az ügyfelek számára nyújtott szolgáltatások háttérbe szorulhatnak, amely a foglalkozási rehabilitáció megvalósulását gátolja, továbbá vélhetően nem minden ügyfél számára biztosítható a kellő mértékű rehabilitációs szolgáltatás.

1.2.3. Szakmapolitikai, jogi háttér

Az 1997-ben született amszterdami szerződés a Szociális Kartát beemelte az Európai Unió alkotmányos jellegű dokumentumai közé, ez az Unió társadalmi kirekesztés elleni stratégiájában mérföldkövet jelentett. A munkaerő-piaci esélyegyenlőség biztosítását is magában foglaló stratégia ugyanis szükségessé tette a munka világából különböző okból, mértékben és módon kirekesztettek – a

³⁷ 2015. évi C. törvény

munkanélküliek, a fogyatékkal élő és a megváltozott munkaképességű személyek, az etnikai kisebbségek tagjai, illetve az egyéb alacsony jövedelmű és hátrányos helyzetű csoportok – azonosítását annak érdekében, hogy a célirányos intézkedések meghozatalával munkaerő-piaci (re-)integrációjuk a lehető legszélesebb körben – lehetőleg a nyílt munkaerőpiacon – megvalósulhasson.

2006. december 13-án fogadta el az ENSZ Közgyűlése a „Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló, Egyezményt New Yorkban, melyet hazánk elsők között ratifikált, a 2007. évi XCII. törvény által. Az egyezmény alapelveinél megjelennek a nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedéshez szükséges megállapítások, mint a megkülönböztetéstől való mentesség, a társadalmi befogadás, az esélyegyenlőség és a hozzáférés.

A projekt megvalósítása összhangban áll az Európa 2020 stratégiának a növekedés és a munkahelyteremtés ösztönzésére vonatkozó célkitűzéseivel, miszerint a 20 és 64 év közötti lakosság körében legalább 75%-os legyen a foglalkoztatottak aránya, mely kitétel a megváltozott munkaképességű személyek tekintetében is elvárásként fogalmazódik meg.

Az Európai Bizottság 2011. november 15-én mutatta be az **Európai Fogyatékosügyei Stratégiáját (2010–2020)**, amelynek célja, hogy megalapozza a fogyatékkal élő személyeket érintő európai és nemzeti politikákat, intézkedéseket. A Bizottság által kijelölt nyolc fő fellépési terület között szerepel a foglalkoztatás, vagyis annak lehetővé tétele, hogy minél több megváltozott munkaképességű személy dolgozhasson a nyílt munkaerő-piacon.

A 15/2015. (IV.7.) Országgyűlési Határozat által elfogadásra került az **Országos Fogyatékosügyei Program 2015-2025**, valamint az 1653/2015. (IX.14.) Kormányhatározat a kapcsolódó **Intézkedési Tervről (2015-2018)**. Az Országgyűlés a fogyatékkal élő személyek élethelyzetének javítása, illetve esélyegyenlőségének megteremtése érdekében határozatot hozott összhangban a Fogyatékos Személyek Jogairól szóló ENSZ Egyezmény, és az Európai Bizottságnak az Európai Fogyatékosügyei Stratégia 2010-2020-ra vonatkozó céljaival. A célok között a foglalkoztatás az egyik olyan terület, ahol a célcsoport esetében jelentős javulást céloz meg a program, s mindhárom problématerületen (inaktivitás, passzivitás, izoláció) van beavatkozási lehetőség. Az Országos Fogyatékosügyei Program alapján a munkavállalók személyes helyzetének javításán túl a munkáltatói oldal megfelelő felkészítése szintén stratégiai cél.

A területet érintő főbb jogszabályok az előző alfejezetekben is bemutatásra kerültek, a konkrét jogi szabályozók a következők:

1. 2015. évi CXLIII. törvény a közbeszerzésekről
2. 2013. évi LXXVII. törvény a felnőttképzésről (Fktv.)
3. 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)
4. 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről (Mt.)
5. 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (Áht.)
6. 2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
7. 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról (Mmtv.)
8. 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
9. 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
10. 2011. évi CLVI. törvény egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról
11. 2011. évi CVIII. törvény a közbeszerzésekről (Kbt.)
12. 2010. évi CXXVI. törvény a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról (Khtv.)
13. 2010. évi LXXV. törvény az egyszerűsített foglalkoztatásról (Efo.tv.)
14. 2007. évi CLXXXI. törvény a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról (Knyt.)

15. 2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről
16. 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól (Ket.)
17. 2004. évi CXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról (Pftv.)
18. 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról (Ebktv.)
19. 2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről (Art.)
20. 1998. XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról (Fot.)
21. 1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól (Ebtv.)
22. 1997. évi LXXXI. törvény a társadalombiztosítási nyugellátásról (Tny.)
23. 1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről (Tbj.)
24. 1996. évi LXXV. törvény a munkaügyi ellenőrzésről (Met.)
25. 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról (Szja tv.)
26. 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről (Mvt.)
27. 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról
28. 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (Szocvtv.)
29. 1991. évi XLIX. törvény a csőd-eljárásról és a felszámolási eljárásról (Cstv.)
30. 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról (Flt.)
31. 74/2015. (III. 30.) Korm. rendelet a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalról
32. 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról
33. 315/2013. (VIII.28.) Korm. rendelet a komplex szakmai vizsgáztatás szabályairól
34. 327/2012. (XI.16.) Korm. rendelet a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokról
35. 150/2012. (VII.6.) Korm. rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről
36. 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről
37. 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (Ávr.)
38. 327/2011. (XII.29.) Korm. rendelet a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról
39. 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről
40. 39/2010 (II.26.) Korm. rendelet a munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről
41. 85/2007. (IV.25.) Korm. rendelet a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről
42. 39/1998. (III. 4.) Korm. rendelet a munkába járással összefüggő terhek csökkentését célzó támogatásokról, valamint a munkaerő-toborzás támogatásáról
43. 284/1997. (XII. 23.) Korm. rendelet a térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról
44. 89/1995. (VII.14.) Korm. rendelet a foglalkozás-egészségügyi szolgálatról
45. 7/2012. (II.14.) NEFMI rendelet a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról

46. 33/2012. (XII. 5.) NGM rendelet a Rehabilitációs kártya igénylésének, kibocsátásának, felhasználásának, kicserélésének, visszavonásának és a hozzá kapcsolódó kedvezmény érvényesítésének részletes szabályairól
47. 55/2011. (XII.30.) NGM rendelet a START kártyák felhasználásának, illetve az ahhoz kapcsolódó szociális hozzájárulási adókedvezmény érvényesítésének, továbbá elszámolásának részletes szabályairól
48. 27/1995. (VII. 25.) NM rendelet a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról 37/2003. (XII. 27.) OM rendelet az Országos Képzési Jegyzékről
49. 3/2002. (II.8.) SZCSM-EÜM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről
50. 30/2000. (IX. 15.) GM rendelet a munkaerőpiaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról
51. 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
52. 27/1995.(VII. 25) NM rendelet a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról
53. 1653/2015. (IX.14.) Korm. határozat az Országos Fogytékosságügyi Program végrehajtásának 2015-2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervéről
54. 15/2015. (IV. 7.) OGY határozat az Országos Fogytékosságügyi Programról (2015-2025.)
55. 1502/2011. (XII.29.) Korm. határozat a rehabilitációs hatóság létrehozásáról

Közösségi jogszabályok:

1. A Bizottság 2014. június 17-i 651/2014/EU rendelete a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról
2. A Bizottság 2013. december 18.-i 1407/2013/EU rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról
3. Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1304/2013/EU rendelete az Európai Szociális Alapról és az 1081/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről
4. Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és a 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről
5. A Bizottság 2006. december 20-i 1976/2006/EK rendelete a 2204/2002/EK, a 70/2001/EK és a 68/2001/EK rendeletnek az alkalmazási időszak kiterjesztése tekintetében történő módosításáról
6. A Bizottság 2006. december 8-i 1828/2006/EK rendelete a 1083/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtásának részletes szabályairól
7. 2009/C 16/01 A Bizottság közleménye – Ideiglenes közösségi keretrendszer a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban

1.2.4. A projekt céljainak kapcsolódása a Széchenyi 2020 céljaihoz

A projekt illeszthetőségének, kapcsolódásának bemutatása az érintett OP-hoz

Magyarország a foglalkoztatási szint javítására irányuló Európa 2020 célkitűzéshez kapcsolódva a 20-64 év közötti népesség foglalkoztatási arányának 75%-ra növelését tűzte ki célul 2020-ig. *„Magyarországon az elmúlt években jelentősen nőtt a foglalkoztatás a munkaképes korú lakosság körében, amit a kismértékben javuló európai makrogazdasági környezet is támogatott. Magyarország 2014-ben is az EU-nál nagyobb mértékben tudta növelni a foglalkoztatást, mely 2014-ben 66,7%-os szintet ért el a 20-64 éves korcsoportban, ami meghaladta a gazdasági válság előtti szintet.”*³⁸

„A munkavállalási korú népességben belül azonban magas az önmagukat megváltozott munkaképességűnek tartók aránya: 2011-ben a 15-64 évesek 21,5%-a, 1,4 millió fő számolt be tartósan, legalább hat hónapig tartó egészségi problémáról. Közülük 52,1% (767 000 fő) jelezte, hogy a munkavállalásban egészségi állapota miatt akadályozott.”³⁹

2011 II. negyedévében a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási rátája csak 18,1%-os volt (KSH, 2012). Helyzetük javításához a komplex (orvosi, szociális, képzési, foglalkozási) rehabilitációs folyamat fejlesztésére, továbbá számukra biztosított személyre szabott szolgáltatásokon keresztül a munkaerő-piacra történő fokozatos visszavezetésükre és célzott támogatásokra egyaránt szükség van. Utóbbira lehetőséget kínálnak a célirányosan a fogyatékkal élő személyek és a megváltozott munkaképességű személyek helyzetének javítását szolgáló akkreditált munkahelyek (sheltered employment), melyeknek a védett környezetben történő foglalkoztatás melletti küldetése, hogy foglalkoztatottjaikat fokozatosan felkészítsék a nyílt munkaerő-piaci integrációra.”

Az eredmények elérésében az egyre élénkülő elsődleges munkakereslet mellett a közfoglalkoztatás bővülése, valamint a további aktív munkaerő-piaci programoknak köszönhető foglalkoztatás-bővülés is szerepet játszott.

A Széchenyi 2020 program és a hozzá kapcsolódó tervezési dokumentumokban megjelölt célrendszer fókuszában a foglalkoztatás dinamikus bővítése, a pénzügyi stabilitás fenntartása, a gazdasági növekedés feltételeinek megteremtése, valamint hazánk versenyképességének javítása áll. A stratégia kijelöli a kitörési pontokat és kapcsolódó programokat, amelyek biztosítják hazánk hosszú távú fejlődését.

A foglalkoztatási programok elődleges célja a potenciális munkavállalók felkészítése, továbbá az elhelyezkedésük elősegítése célirányos támogatások által. **Jelen projekt célkitűzései a program több prioritásához is kapcsolódnak: munkaerő-kínálat bővítése, ezen belül a munkába állást segítő támogatások és szolgáltatások fejlesztése, valamint a munkaerő-kereslet élénkítése.**

Jelen projektjavaslat az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban (EFOP) az 1. „Együttműködő társadalom” prioritási tengelyen, a 9 (i) „Az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében” beruházási prioritás keretében valósul meg. A beruházási prioritáson belül az 1.1 „A halmozottan hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci eszközökben való részvételének és munkaerő-piacon való megjelenésének elősegítése” intézkedés keretében került tervezésre „A megváltozott munkaképességű emberek foglalkozási rehabilitációja” című beavatkozáson.

A megváltozott munkaképességű emberek foglalkozási rehabilitációja keretében a rehabilitáció folyamatát segítő fejlesztések megvalósítása mellett sor kerül a munkahelyi körülményekhez való alkalmazkodóképesség fejlesztésére, a nem fizikai hozzáférhetőség javítására, munkahelyi tapasztalatszerzésre, melyet egyénre szabott komplex foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások megfelelő szintű kombinációjával, mentorálással, képzéssel, valamint támogatott foglalkoztatással ösztönzünk. Ezt kiegészíti a megváltozott munkaképességhez igazított munkahely feltárása és a munkaadó foglalkoztatásra való felkészítése, érzékenyítése.

A projekt közvetlen célcsoportját a komplex minősítési nyilvántartásban szereplő megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő személyek, a projekt közvetett célcsoportját a munkavállalók foglalkoztatását vállaló nyílt munkaerő-piaci munkáltatók alkotják. A projekt fő célja a fogyatékkal élő személyek és a megváltozott munkaképességű személyek rehabilitációja, a helyzetük javítása a nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatás érdekében. Ezen belül cél továbbá is az, hogy az elsődleges

³⁸ Magyarország 2015. évi nemzeti reform programja, 36. oldal

³⁹ Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014–2020-as fejlesztési időszakra

munkaerőpiacon, a versenyszférában minél több munkahely jöjjön létre, és a vállalatok minél több munkavállaló számára tudjanak munkalehetőséget biztosítani, és számukra rendelkezésre álljon a megfelelő munkaerő.

A projekt tehát hozzájárul az aktív befogadáshoz, az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdításához, valamint a munkaerő-kereslet növelése és a munkaadók szemléletformálása révén a foglalkoztathatóság javításához.

Magyarország Partnerségi Megállapodásában a Nemzeti Fejlesztési Prioritás 2-es pontja alapján az egyik kiemelt cél a foglalkoztatás növelése (a gazdaságfejlesztési, foglalkoztatási, oktatási, társadalmi felzárkózási szakpolitikák által, tekintettel a területi különbségekre).

A tervezési dokumentum alapján a gazdasági növekedés együtt kell, hogy járjon a foglalkoztatás gyors és nagyarányú bővülésével. *„Hosszú távon a gazdasági növekedést támogató magas foglalkoztatottság, alacsony eltartotti ráta és magas jövedelmi színvonal kívánatos, és ezért már középtávon is tenni kell. A gazdasági növekedéshez és a foglalkoztatás bővítéséhez szükséges a munkaerő iránti kereslet növelése az általános gazdaságpolitikai környezet alakításával, valamint a gazdaságfejlesztést szolgáló támogatások munkahelyteremtést ösztönző felhasználásával. A munkaerőpiac kínálati oldalán szükséges a kínálat mennyiségi és minőségi növelése. Ehhez az első lépést az aktivitás növelése jelenti, ami mindenekelőtt a foglalkoztatási szempontból hátrányos helyzetű és alacsony munkaerő-piaci részvétellel jellemezhető csoportok (köztük az alacsony iskolai végzettségűek, a fiatalok, az idősebb munkavállalók, a romák, a kisgyermekes szülők) munkára ösztönzésével, képességeinek és készségeinek javításával, munkába állásának segítségével érhető el, minőségi, személyre szabott munkaerő-piaci szolgáltatásokkal.”⁴⁰*

A projekt keretében megvalósuló fejlesztések nagymértékben növelik a munkaerő-piacról korábban kiszorult, megváltozott munkaképességű személyek esetében a munkára kész, aktív állapot elérésére tett törekvések hatásfokát. Fontos célkitűzése a projektnek a munkaerő-piacról tartósan kiszorult személyek munkaerő-piacra és munkaerő-piaci programba való belépésének növelése. A projekt eredményeként képessé válnak a programrésztvevő megváltozott munkaképességű emberek a nyílt munkaerő-piacra és a munkaerő-piacra átvetető aktív munkaerő-piaci programokba történő belépésre az egyénre szabott segítségnyújtás, a szociális munka, alapkompenciáik fejlesztése, általános és szakképzéshez való hozzáférés javítása által.

Emellett a projektben megvalósuló támogatott foglalkoztatás – a foglalkoztathatóság javításán túl a munkaadók számára nyújtott támogatások miatt költséghatékonyabb foglalkoztatás révén - növeli a munkaerő-piaci keresletet a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása iránt. A projektben megszólított munkaadók számára nyújtott érzékenyítő szolgáltatások csökkentik az előítéleteket, javítják az egészségkárosodott emberekkel szembeni általános munkaadói szemléletet, ezáltal közvetve növelik a foglalkoztatási hajlandóságot és a befogadó társadalom megteremtésének esélyét.

A Partnerségi megállapodás alapján az esélyegyenlőség elősegítésének célja a hátrányos megkülönböztetésből fakadó hátrányok társadalmi szintű csökkentése, azaz a társadalmi szintű esélyegyenlőség minél szélesebb körű megvalósítása. *„A programok végrehajtása során ez olyan csoportok segítségét és szempontjaik kiemelt figyelembevételét jelenti, melyek saját erejükből nem lennének képesek a hátrányaikból fakadó nehézségek leküzdésére, fokozottan ki vannak téve a hátrányos megkülönböztetés veszélyének, illetve támogatásra szorulnak a programok forrásaihoz történő hozzáférés során. A programok biztosítani fogják a legfontosabb esélyegyenlőségi célcsoportok, illetve a fenntartható fejlődés szempontjainak figyelembevételét és érvényre juttatását a programok kidolgozásának, végrehajtásának, nyomon követésének és értékelésének teljes folyamata során.”⁴¹*

Az európai horizontális politikákkal összhangban Magyarországon a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségéért, felzárkozásáért, valamint a társadalmi együttműködésben való megerősítésükért szükséges intézkedéseket tenni a 2014–2020 közötti időszakban megvalósuló fejlesztéseken keresztül is. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a fejlesztések megvalósítása során törekedni kell az alábbiakra:

- a férfiak és nők közötti esélyegyenlőségre a foglalkoztatási, szociális, egészségügyi, közlekedési, oktatási és képzési szolgáltatásokban, a közkincsekhez, közjavakhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben, a vállalkozóvá válásban, kiemelt figyelemmel a kisgyermeket nevelőkre, illetve a gyermeküket egyedül nevelő szülőkre;

⁴⁰ Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014–2020-as fejlesztési időszakra, 76. oldal

⁴¹ Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014–2020-as fejlesztési időszakra, 106. oldal

- a munkahelyek családbaráttá tételére, különösen a kisgyermekes anyák atipikus foglalkoztatási módjainak előnyben részesítésére (részmunkaidő, munkaidő-ütemezés, távmunka);
- az esélyek kiegyenlítésére a hátrányos helyzetű családban élő gyermekek számára, a tartós rászorultságban élők, a romák esélyegyenlőségére, különösen a foglalkoztatási, szociális, egészségügyi, oktatási és képzési fejlesztésekben, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben, valamint a lakhatásban, kiemelt figyelmet fordítva a roma nőkre a fejlesztések során és a mutatók mindegyikénél;
- a fogyatékosokkal élő személyeknek az épített környezethez, információhoz és kommunikációhoz, a fejlesztésekkel érintett szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek megteremtésére;
- a fogyatékosokkal élő és megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási esélyeinek biztosítására; a tartósan munkanélküliek újbóli foglalkoztathatósági esélyeinek biztosítására;
- a pályakezdők esélyegyenlőségére a foglalkoztatásban, különösen a szakirányú foglalkoztatásban;
- a jelenleginél differenciáltabban kell kidolgozni a támogatási formákat a kedvezményezett célcsoportok eltérő lehetőségeinek és fejlesztési céljainak megfelelően.”

Összefoglalva a projekt megvalósítása során, a megváltozott munkaképességű emberek foglalkozási rehabilitációja keretében a rehabilitáció folyamatát segítő fejlesztések megvalósítása mellett sor kerül a munkahelyi körülményekhez való alkalmazkodóképesség fejlesztésére, a nem fizikai hozzáférhetőség javítására, munkahelyi tapasztalatszerzésre, melyet tanácsadással, mentorálással, képzéssel, egyéb humán szolgáltatásnyújtással és bértámogatással (átmeneti jellegű támogatott foglalkoztatás) ösztönzünk. Ezt kiegészíti a megváltozott munkaképességhez igazított munkahely feltárása és felkészítése a megváltozott munkaképességű munkavállalók fogadására. A művellet célcsoportját a komplex minősítési nyilvántartásban szereplők alkotják, és akik e célcsoport foglalkoztatását vállalják.

1.2.5. A projekt kapcsolódása a hazai és térségi fejlesztéspolitikához

A projekt kapcsolódása Az Európai Unió és Magyarország stratégiai céljaihoz

Az Európai Unióban (Unió) minden hatodik, Magyarországon minden tizedik ember olyan szintű egészségkárosodással él, mely kisebb-nagyobb kihatással van életvitelére, nem tud teljes mértékben részt venni a társadalom és a gazdaság életében a környezet és viselkedésbeli akadályok miatt. Az Unióban a fogyatékos személyek esetében a szegénységi ráta 70 %-kal magasabb az átlagnál, ami részben a foglalkoztatáshoz való korlátozott hozzáférésnek tulajdonítható.

A fogyatékos, megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási rátája az Unióban 50% körül, Magyarországon 23% körül mozog. Az Unió növekedési céljainak megvalósításához több fogyatékos, megváltozott munkaképességű személynek kell fizetett munkaviszonyba kerülnie a nyílt munkaerőpiacon.

Az Unió viszonylatában a 16-19 évesek korcsoportjában az iskolából kimaradók aránya 37% a fogyatékoságuk miatt jelentősen korlátozottak körében, és 25 % a bizonyos mértékig korlátozottak körében, míg a korlátozástól nem szenvedők körében ez az arány 17%. Magyarországon a munkavállalási korú rokkant nyugdíjasok 40%-a 8 általános iskolai osztály, vagy az alatti végzettséggel rendelkezik, így a munkaerőpiacra történő visszavezetésük szempontjából kiemelten kell kezelni képzésüket, mert amennyiben erre nem kerül sor, az integráció esélye jelentősen csökken. A megváltozott munkaképességű ember munkaerő-piaci pozícióját is a kvalifikáció, a gyakorlat és a kulcsképeségek határozzák meg, és ezek hiánya vagy alacsony szintje tovább halmozza hátrányait. A helyzet alapvető javulásához vezető út a felzárkóztató humánszolgáltatás valamint a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő képzés.

Az oktatásban és a munkaerőpiacon való alacsonyabb részvétel jövedelmi különbségekhez és a megváltozott munkaképességű személyek számára szegénységhez, társadalmi kirekesztettséghez és elszigeteltséghez vezet. A projekt hatására hatékonyabbá válik az érintettek munkaerő-piacra való visszajuttatása: egyrészt a szociális kiadásokat mérséklik az intézkedések, másrészt az eddig állami ellátásból élő személyek aktív foglalkoztatottként adó-, és járulékbefizetéseket generálnak, valamint a munkajövedelmük jobb minőségű életet biztosít számukra.

Az „Európai fogyatékoságügyi stratégia 2010–2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt” célkitűzése szerint 2020-ra a megváltozott munkaképességű személyek körében 75%-os kell, hogy legyen a foglalkoztatottság. Mindez azt jelenti, hogy a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását ebben a célcsoportban az országos foglalkoztatási ráta növekedésének minimum kétszeresével kellene növelni. A foglalkozási rehabilitáció elsődleges célja a megváltozott munkaképességű emberek nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatottságának növelése a komplex minősítési eljárásban meghatározottak szerint.

Szakmapolitikai, jogi háttér

Az Európai Tanács 2000 márciusában Lisszabonban tartott értekezlete döntő fontosságú az Európai Unió politikai és cselekvési iránya szempontjából. A csúcstalálkozó legfontosabb üzenete a tudásalapú gazdaság és társadalom megteremtésének szükségessége, melynek eszköztárában a tudás versenyképességének fejlesztése, másfelől a társadalmi kohézió, a hátrányos helyzetű rétegek felzárkóztatása, az esélyegyenlőség biztosítása.

A Lisszaboni Stratégia meghirdetése után elsőként emberjogi dokumentumok születtek:

- „Európai Unió Alapjogi Chartája, amelyet az Európai Unió nizzai értekezlete fogadott el politikai dokumentumként 2000. december 7-én.
- „*Európai Szociális Menetrend*”, amelynek célkitűzései közt az egyén foglalkoztathatóvá tétele, a munkaerőpiac alakítása, a munkahelyfeltárás javítása, a munkatapasztalat szerzés lehetősége és a nyílt munkaerőpiacra felkészítő köztes munkaerőpiac- a szociális gazdaság megteremtése-szerepel).
- A Tanács 2000/78/EK irányelve a foglalkoztatás és a munkavégzés során az egyenlő bánásmód kereteinek létrehozásáról.

Az Európai Bíróság esetjoga szerint az előnyben részesítés akkor nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha az érintettek egyéni kvalitását is figyelembe veszi, és nem biztosít feltétlen előnyt.

Az elmúlt évtizedben a hátrányok kezelésében a hangsúly áttevődött a társadalmi „beilleszkedést” segítő szemléletről a társadalom átalakításának globális filozófiájára. Az esélyegyenlőségi követelmények minden esetben az aktivitást biztosító körülmények megteremtésével, az ezt támogató közösségi magatartás kialakításának igényével együtt kerülnek megfogalmazásra.

E tevékenység egyik mérföldköve volt a *Fogyatékos Emberek Nemzetközi Évét* követően 2003-ban az Európai Bizottság közleménye, a „*Fogyatékos emberek esélyegyenlősége: Európai Cselekvési Terv*” címmel (továbbiakban: Cselekvési terv) melynek végrehajtása és mérése két éves időszakra szóló intézkedési tervek keretében történik.

Az időben változó hangsúlyok mellett a *Cselekvési Terv* valamennyi intézkedési tervében a munkaerőpiachoz való hozzáférés biztosítása és az ezt elősegítő szolgáltatások hozzáférhetősége és a környezet ezt segítő akadálymentesítése állandó követelményként jelenik meg.

2006. december 13-án fogadta el az ENSZ Közgyűlése a „*Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló, New Yorkban elfogadott Egyezmény*”-t, mely a 2007. évi XCII. törvénnyel vált a magyar jog részévé. Fontos vívmány, hogy új, tágabb és társadalmi szemléletű fogyatékos fogalom jelent meg (tartalmilag a foglalkoztatás vonatkozásában megegyezik az ILO, így az ezt alkalmazó Flt 58.§ (5) bek m.)-ben meghatározott megváltozott munkaképességű fogalmával):

Az ENSZ egyezmény és az Unió törekvéseinek összhangját bizonyítja az EU Bizottság 2007-09. évi fogyatékos emberek helyzetét érintő cselekvési terve az ENSZ Egyezményben foglaltak megvalósítását kiemelt feladatai közé emelte.

Az eddig ismertetett törekvésekkel párhuzamosan az Unió versenyjoga is a leszakadó térségek, hátrányos helyzetű vállalkozások és embercsoportok felzárkóztatását ösztönző politika szolgálatába állt: megalkották 1999 és 2002 között a *csoportmentességi szabályok rendszerét* (meghatározták a versenyben még elfogadható támogatások lehetséges célcsoportjait, célterületeit, a támogatások maximális mértékét és a támogatások felhasználásnak ellenőrzésre fenntartott időkeretet, ami 10 év.)

E csomag része a kis összegű – a versenyt nem zavaró – támogatásokat rendszerbe állító ún. de minimis szabály, illetve a képzés, foglalkoztatás (2204/2002 (XII.06.)EK.) kvv-k sajátos támogatását szabályozó rendeletek, melyeket a jelen költségvetési ciklusra (2007-13) 2008-ban közös rendelet, az un. Általános Csoportmentességi rendelet, a 800/2008.(VIII.6.) EK rendelet váltott fel.

A magyar jog az ágazati jogszabályokban mindenütt adaptálta a közösségi jogot, 2003-ban pedig kiadásra került az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXCV. törvény. A törvény rögzíti a legfontosabb fogalmakat, az egyenlő bánásmód konkrét követelményeit, a követelmények megsértése esetén igénybe vehető jogi utat. Az egyenlő bánásmód betartására köteles sok más mellett mindenki, aki nyilvános helységben szolgáltatást nyújt, illetve aki állami támogatás kedvezményezettje, valamint minden munkaadó a munkaviszony tekintetében.

Magyarország Alaptörvénye XIX. cikkében megfogalmazásra került, hogy Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, özvegyiség, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

Az Egészségügyi törvény szorosan kapcsolódó rendelkezései értelmében az egészségügyi szolgáltatások célja egyéb célokon túl, hogy segítse a megváltozott egészségi állapotú egyének munkába és közösségbe való beilleszkedését. Ennek fontos eszköze a rehabilitáció. A törvény a rehabilitáció általánosan elfogadott meghatározásaként a következő definíciót használja:

„A rehabilitáció olyan szervezett segítség, amit a társadalom nyújt az egészségében, testi vagy szellemi épségében ideiglenes vagy végleges károsodás miatt fogyatékos személynek, hogy helyreállított vagy megmaradt képességei felhasználásával ismét elfoglalhassa helyét a közösségben. A rehabilitáció egészségügyi, pszichológiai, oktatási-nevelési, foglalkoztatási és szociális intézkedések tervszerű, együttes és összehangolt, egyénre szabott, az érintett személy tevékeny részvételével megvalósuló alkalmazása.”⁴²

2011. évi. CXCI. törvény a rehabilitációt így fogalmazza meg: orvosi, szociális, képzési, foglalkoztatási és egyéb tevékenységek komplex rendszere, amelynek célja a megváltozott munkaképességű személy munkaerő-piaci integrációja, megfelelő munkahelyen történő foglalkoztatásra való felkészítése, továbbá a munkaképességének megfelelő munkahelyen történő elhelyezés biztosítása.

A projekt kapcsolódása a hazai és térségi fejlesztéspolitikához

Az utóbbi években megtörtént a foglalkozási rehabilitáció teljes körű átalakítása, a komplex rehabilitáció alkalmazása. A komplex rehabilitáció célja az egyéni képességek szinten tartása, fejlesztése és a megváltozott munkaképességű személyek társadalmi életben való részvételének elősegítése, támogatása. A 2012-től bevezetésre kerülő új rendszer célja a munkaerőpiacra való visszavezetés, amely a támogatott foglalkoztatás, a közfoglalkoztatás, illetve a foglalkozási rehabilitáció hangsúlyos alkalmazásán alapul. Fontos változást jelentett, hogy míg a korábbi rendszerben az ellátások mértéke és jellege jelentősen ellene hatott a foglalkozási rehabilitáció megvalósulásának, az új rendszerben az ellátások és szolgáltatók elsősorban a rehabilitáció megvalósulásának irányában hatottak.

A projekt kapcsolódása az Országgyűlés 2015. március 31-én elfogadott a határozati javaslatához az Országos Fogyatékosügyi Programhoz (2015-2025.)

„A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási rátája tekintetében a 2001-es népszámlálás adataihoz viszonyítva ugyancsak előremozdulás tapasztalható, a 2011-es érték azonban a fejlődés ellenére is alacsonyabb, mint a nem megváltozott munkaképességűeké: az az előbbi 14,0 %, utóbbi 48,3 %, a 14 éven felüli népesség körében. E tekintetben három fő pont: az inaktívak magas aránya, a passzivitás, illetve az izolálódás jelensége igényel beavatkozást.”⁴³ A minél nagyobb arányú nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatás felé elmozdulás eléréséhez – a bevont személyek felkészítése mellett – további feltétel a munkaerő-piaci integrációt elősegítő minimumfeltételek megteremtése, illetve a munkaadók érdekeltté tétele a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásában. Ebben kulcsfontosságú a foglalkoztatók és a munkavállalók közötti kapcsolat megteremtése, mindkét oldal megfelelő felkészítése, ösztönzése a foglalkoztatásra, illetve munkavállalásra. Ennek megfelelően kiemelt feladat a munkaerő-piaci kereslet-kínálat felmérése, illetve az egyes – köztük az alternatív – munkaerő-piaci szolgáltatások, illetve az e szolgáltatásokat nyújtó szervezetek hálózatának fejlesztése. A munkavállalók személyes helyzetének javításán túl a munkáltatói oldal megfelelő felkészítése szintén stratégiai cél, ennek – a gazdasági ösztönzők működtetésén túl – egyik legfőbb terepe a munkáltatók szemléletének, motivációjának javítása, illetve a befogadó munkahelyi környezet fejlesztése. Ebben

⁴² 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről

⁴³ Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) 5-6. oldal

a negatív előfeltételek lebontása meghatározó feladat, különös hangsúlyt kell ezért fektetni a célcsoport foglalkoztatásával összefüggő alapvető ismeretek célzott terjesztésére, illetve a fogyatékos munkavállalókkal kapcsolatos pozitív személyes tapasztalatok megszerzését lehetővé tevő programok, szolgáltatások fejlesztésére, az intézkedések által a projekt hozzájárul az OFP céljainak megvalósításához. Foglalkoztatást elősegítő programok és munkahelyteremtő támogatások útján ösztönözni kell a munkáltatókat – ideértve a közfeladatot ellátó szervezeteket és a központi államigazgatási szerveket – a fogyatékos személyek nyílt munkaerőpiacon való foglalkoztatására, bővíteni szükséges a támogatott foglalkoztatási lehetőségek körét, illetve meg kell vizsgálni a fogyatékos személyek foglalkoztatását elősegítő támogatási rendszer további bővítésének lehetőségeit.⁴⁴

A projekt kapcsolódása a II. MAGYAR NEMZETI TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSI STRATÉGIÁHOZ

A munka világából tartósan kiszorultak egy része számára az elsődleges munkaerő-piac azonnal nem tud megfelelő munkalehetőségeket biztosítani. Részben mert olyan területen élnek, ahol gyenge az elsődleges munkaerő-piac, részint azért, mert munkaerőként való alkalmazásukhoz foglalkoztathatóságuk javításának komplex módon történő támogatására, azaz egyfajta „inkubációra” is szükség van.⁴⁵ A foglalkoztathatóság javításában a kiemelt szerepet képviselő különböző szolgáltatások és tanácsadások munkaerő-piaci fejlesztési eszköze mellett a projekt által támogatott átmeneti foglalkoztatás a nyílt munkaerőpiacra átvezető, egyfajta „zsilipként” működik, és illeszkedik a foglalkoztatás bővítését szolgáló rendszerhez.

A foglalkoztatási célú támogatásoknak egy három pillérré épülő rendszere jött létre: Az első és legfontosabb pillér a nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedés ösztönzése és támogatása többek között célzott bér- és járuléktámogatásokkal, kiemelt figyelmet fordítva a mikro-, kis- és középvállalatokra. A második pillért a szociális gazdaság jelenti, ami a helyi lehetőségekre építve szervezi meg a munkanélküliek foglalkoztatását részben állami támogatásból, részben saját bevételekből. A harmadik pillér a közfoglalkoztatás, amely szorosan összefügg a szociális ellátások rendszerének munkára ösztönző átalakításával, és amelynek keretében az állam maga szervezi meg azoknak az átmeneti foglalkoztatását, akiknek az első két pillér jelenleg nem kínál reálisan munkalehetőséget.

A foglalkoztatási támogatások rendszerében az egyes alrendszereknek egymástól elkülöníthetőnek, de közben rugalmasan átjárhatónak kell lennie, annak érdekében, hogy az érintettek - az adott térség munkaerő-piaci lehetőségeinek figyelembevételével mellett - a képességeiknek és lehetőségeiknek leginkább megfelelő rendszerből kapjanak támogatást.

A projektben megvalósuló támogatott foglalkoztatás rendszere az első pillér jellemzőire építve – a foglalkoztathatóság javításán túl a munkaadók számára nyújtott támogatások miatt költséghatékonyabb foglalkoztatás révén - növeli a munkaerő-piaci keresletet a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása iránt. Emellett a projektben megszólított munkaadók számára nyújtott érzékenyítő szolgáltatások csökkentik az előítéleteket, javítják az egészségkárosodott emberekkel szembeni általános munkaadói szemléletet, ezáltal közvetve növelik a foglalkoztatási hajlandóságot és a befogadó társadalom megteremtésének esélyét.

„Kiemelten fontos a veszélyeztetett csoportok foglalkoztathatóságának javítása. Ennek keretében az elhelyezkedés ösztönzése mellett szociális munkára, mentorálásra, kulcskompetenciáik fejlesztésére, az általános és szakképzéshez való hozzáférésre, és ezen időszakokon átsegítő pénzügyi támogatásra, valamint személyes szolgáltatások biztosítására van szükség.

A nyílt munkaerő-piacra való belépés elősegítésének legfontosabb eszközei az aktív munkaerő-piaci eszközök, amelyek azokat a szolgáltatásokat, ösztönzőket és támogatásokat jelentik, amelyeket az állam a munkanélküli személyek számára nyújt álláskeresésük, újbóli elhelyezkedésük segítése és ösztönzése, foglalkoztathatóságuk javítása és a pénzügyi ellátások igénybevételi idejének csökkentése érdekében.”⁴⁶

Emellett nagy hangsúlyt kell helyezni a munkaerő-piaci szolgáltatások fejlesztésére. Ennek keretében olyan személyre szabott közvetítést, szolgáltatásokat, tanácsadást és egyéb támogatásokat nyújt a projekt a megváltozott munkaképességű munkát kereső emberek

⁴⁴ Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025.)

⁴⁵ II. Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, 89. oldal

⁴⁶ II. Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, 90. oldal

számára, amelyek a munkaerő-piacra való be- illetve visszalépést és bennmaradást hatékonyan segítik.

A projekt kapcsolódása NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz:

„Magyarországon a munkaerő-piaci szempontból veszélyeztetett célcsoportok az alacsonyán képzettek, a megváltozott munkaképességűek, az 50 éven felüliek, a fiatal pályakezdők, valamint a kisgyermekes nők. E csoportok munkakeresletére több szabályozási tényező is negatívan hat. A rugalmatlan szabályozás elemei között szerepelnek a foglalkoztatást terhelő magas járulékok, a viszonylag magas minimálbér, a foglalkoztatáshoz (pl. munkaerő felvételéhez és elbocsátáshoz) kötődő adminisztratív terhek, valamint az atipikus foglalkoztatási formák, a részmunkaidő és a távmunka alacsony támogatottsága a munkaadók körében. A fogyatékossgal élő, megváltozott munkaképességű személyek minél teljesebb társadalmi integrációjához elengedhetetlenül szükséges az integrált, illetve védett munkaerő-piacon való növekvő jelenlétük.”⁴⁷ „A magyar munkaerő-piaci helyzet legfontosabb jellemzője a tartósan alacsony munkaerő-piaci részvétel, ami a kirívóan alacsony foglalkoztatási szintnek, valamint az átlagosnál valamelyest magasabb munkanélküliségnek az eredője. A foglalkoztatottság növelése egyben a társadalmi felzárkózás kulcseleme. Az ezt célzó intézkedéseknek el kell érniük a leghátrányosabb helyzetű társadalmi csoportokat is.”⁴⁸ „A szakképzési és felnőttképzési rendszeren belül olyan programokat kell indítani, amelyek támogatják a fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek képzését nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésük érdekében.”⁴⁹ Fejlesztéspolitikai feladatként megjelenik a fogyatékos személyek, megváltozott munkaképességű emberek, hátrányos helyzetű személyek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának elősegítése, esélyegyenlőségének javítása.”⁵⁰

A projekt kapcsolódása a megvalósult TÁMOP-1.1.1-12/1 projektekhez

Az Új Széchenyi Terv célkitűzéseinek sikeres megvalósításához jelentős mértékben hozzájárult az egyik, Európai Unió támogatási forrásból finanszírozott Társadalmi Megújulás Operatív Program. Célja az volt, hogy a TÁMOP akciói az ország teljes lakosságát érintsék, a minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításával.

A TÁMOP az ÚSZT átfogó céljaihoz, a foglalkoztatás bővítéséhez és a tartós növekedéshez elsősorban a munkaerőpiac kínálati oldalára irányuló intézkedésekké, az emberi erőforrások fejlesztésével járult hozzá. Az alacsony foglalkoztatottság és aktivitás szintje a megváltozott munkaképességű személyek körében, részben azzal magyarázható, hogy az elmúlt két évtizedben a rokkantsági ellátások igen széles kör számára tették lehetővé a munkaerő-piacról való tartós kivonulást. Elhelyezkedési esélyeiket emellett döntően befolyásolja a megfelelő foglalkozási rehabilitációs és egyéb szolgáltatások hiánya, és a munkáltatók részéről tapasztalható előítéletek.

A TÁMOP intézkedései a munkaerő-piaci részvétel növelése érdekében az emberi erőforrások minőségének javítását célozta meg mind a foglalkoztatás, az oktatás és képzés, a szociális terület, az egészségügy, a kultúra és a közművelődés területeken. A foglalkoztatási program elsősorban a humán erőforrás-fejlesztés eszközeire épített, de emellett kiemelkedő szerepe volt a foglalkoztatást ösztönző bér- és járuléktámogatásoknak is. Ezek a támogatások lehetővé tették a vállalkozások számára, hogy mérsékeljék munkaerő-költségeiket, és egyúttal hozzájáruljanak azon társadalmi csoportok helyzetének javításához, amelyek támogatás nélkül nem tudnának elhelyezkedni. Hangsúlyos támogatási eszköz volt továbbá a vállalkozóvá vagy önfoglalkoztatóvá válás segítése is. A foglalkozási rehabilitáció és a nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatás ösztönzése révén javult a megváltozott munkaképességű személyek elhelyezkedési esélye.

A tervezett projekt ráépül a megvalósult TÁMOP projektben elért eredményekre tovább bővítve a célcsoportot és a nyújtott szolgáltatások körét.

A projekt tevékenysége a következő problémák kezelését támogatja:

⁴⁷ NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió, 38. oldal

⁴⁸ NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió, 225. oldal

⁴⁹ NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió, 220. oldal

⁵⁰ NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió, 224. oldal

- A foglalkoztatáspolitikai jelenlegi törekvése az aktivitás növelése, ezen belül a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatottsági arányainak javítása. A projekt támogatásával növelni tudjuk a munkáltatói oldal foglalkoztatási hajlandóságát, a munkaerőpiacon a megváltozott munkaképességű munkavállalók nagyobb arányú foglalkoztatását. A projekt hozzájárul az ellenérdekeltség és az előítéletek csökkentéséhez.
- Nem csak a munkaerő-piaci oldaláról, hanem az célcsoport oldaláról is erősíteni kell a munkaerőpiacra való visszatérés motivációját. A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának komoly akadályai lehetnek a hosszabb passzív időszak okozta kedvezőtlen személyiségváltozások, a munkavégzéshez szükséges készségek, képességek meggyengülése. Így a munkavilágába történő visszatérés esélyének növeléséhez direkt segítségkre van szükség. Egyéni fejlesztésre, megerősítésre, személyre szóló szolgáltatásokra. Csökkenteni szükséges az új típusú ellátással szembeni ellenállást.
- A projekt közvetett hatása a gazdaság versenyképességének növelése. A megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci lehetőségeit is a kvalifikáció, a gyakorlat és a kulcsképeségek határozzák meg és ezek hiánya vagy alacsony szintje tovább halmozza hátrányait. A munkaerőpiacon eladható képzettség, szakképzettség növelése a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő képzések lebonyolításával segíti a foglalkoztatottság növelését és a munka alapú társadalom felé történő elmozdulást.
- Az ellátó rendszer átalakításához, valamint a projekt szakszerű megvalósításához kapcsolódóan elengedhetetlen az informatikai támogatottság. Az ügyvitelt, a foglalkozási rehabilitációt támogató elektronikus adatkezelés fontos szerepet játszik a hatékony szolgáltatásnyújtásban. A kifejlesztésre kerülő rendszer illeszkedni fog a magyar közigazgatás stratégiai követelményeihez. A projektből finanszírozott fejlesztések korszerű és tartós ügyviteli rendszerként fognak funkcionálni.

A projekt kapcsolódása a megvalósult TÁMOP- 5.3.8. A3-12/1 projekttel - Rehabilitáció – Érték – Változás (RÉV): Megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci helyzetének elősegítése érdekében történő rendszerszintű képzési és szolgáltatás-fejlesztési modellprogram

A projekt célja volt a megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedési esélyeinek javítása. Ez által a hátrányos helyzetű emberek – köztük a fogyatékos személyek – társadalmi integrációja, az esélyegyenlőségi szolgáltatások fejlesztése, a fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci részvételének elősegítése, s ezen keresztül a társadalmi részvétel erősítése.

A megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatását, elhelyezkedési esélyeinek növelését célozták az alábbi célok is:

1. A célcsoport – a megváltozott munkaképességű személyek – nyílt munkaerő-piaci foglalkoztathatóságának javítása. Ez a célkitűzés elsősorban a közvetlen célcsoport vonatkozásában értelmezhető, azon belül is a projektben résztvevő védett foglalkoztatóknál dolgozó megváltozott munkaképességű munkavállalók esetében.
2. Országos szakmai és módszertani központ létrehozása, amely a foglalkozási rehabilitáció szereplői között – NRSZH, alternatív munkaerő-piaci szolgáltatók, szakpolitikai döntéshozók – ösztönzi és koordinálja a szakmai párbeszédet, valamint elősegíti a munkaerő-piaci szolgáltató szervezetek egységes minőségű szolgáltatási színvonalának létrehozását.
3. Egységes keretrendszerben működő integrált informatikai rendszer kifejlesztésével egy új platformot biztosító tudásmenedzsment hálózat létrehozása és működtetése. A projekt szakmai és módszertani elemeit támogató informatikai hálózat hozzájárul egyrészt a célcsoport könnyebb nyílt munkaerő-piaci eléréséhez, másrészt a hazai munkaerő-piaci szereplők közötti kapcsolattartás gördülékenységéhez, azaz a munkaerő-piaci integráció előmozdításához, ezáltal a projekt fenntarthatóságának biztosításához.

A projekt közvetlen célcsoportjai voltak:

- a) Foglalkozási rehabilitációra szakosodott, a konzorciumban részt vevő állami tulajdonban lévő szervezeteknél (KÉZMŰ, FÓKEFE, ERFO) foglalkoztatott fogyatékkal élő és megváltozott munkaképességű személyek.
- b) A kiemelt programhoz szorosan illeszkedő egyfordulós pályázati konstrukció során létrejövő munkaerő-piaci szolgáltató és szakmai támogató hálózat tagjainál dolgozó szakemberek.

A projekt közvetett célcsoportja a megváltozott munkaképességű személyek teljes köre Magyarországon, a munkaadók és a megváltozott munkaképességű munkavállalók segítői. A projekt országos összesen 96 telephelyen valósult meg, amelyből 80% vidéken, ezen belül 16 telephely a leghátrányosabb kistérségben található. A projekt része volt az Országos Munkaerő-piaci Szolgáltató és Szakmai Támogató Hálózat létrehozása.

A megváltozott munkaképességű személyek elhelyezkedését – az állami szervezetek mellett – úgynevezett alternatív munkaerő-piaci szolgáltató szervezetek is támogatják. E szolgáltató szervezetek közül néhány már az 1990-es évek végétől segíti a fogyatékos és/vagy egészségkárosodással rendelkező személyek munkavállalását. Fokozatosan bővült a munkaerő-piaci szolgáltató szervezetek száma, de az országos lefedettség nem volt biztosított – egészen 2013-ig több megyében nem működött ez a tevékenység.

A RÉV projekt és a hozzá kapcsolódó pályázati konstrukciók tették lehetővé, hogy mára 53 alternatív munkaerő-piaci szolgáltató szervezet összesen 74 telephelyen nyújtja térítésmentes szolgáltatását – biztosítva ezzel az országos lefedettséget.

A szolgáltatók mellett úgynevezett akkreditált foglalkoztatók is bekapcsolódtak az együttműködésbe. E szervezetek kisebb-nagyobb létszámban alkalmaznak megváltozott munkaképességű személyeket. A foglalkoztatás mellett azonban rehabilitációs szolgáltatásokat nyújtanak számukra, illetve az érintett munkavállalók egészségi állapotának figyelembe vétele mellett fejlesztik az egyéni munkavégző képességet. Jelenleg a RÉV projekt 9 akkreditált foglalkoztatóval dolgozik együtt, akik 58 telephelyen foglalkoztatják szerte az országban munkavállalóikat.

A RÉV projektben konzorciumvezető Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. (FSZK) végzi a munkaerő-piaci szolgáltató szervezetekből és akkreditált foglalkoztatókból álló országos hálózat kialakítását, melynek célja, hogy:

- országos szinten legyen biztosított a munkaerő-piaci szolgáltató szervezetek közötti tapasztalatcsere, információáramlás, a jó gyakorlatok megosztása és a fejlesztések közössé tétele;
- teremtsék meg az egységes gondolkodás, illetve az együttműködés szakmai színterei és csatornái;
- a program végére álljon fel a szervezetek érdekein alapuló aktívan működő Országos Munkaerő-piaci Szolgáltató és Szakmai Támogató Hálózat.

A hálózati tevékenységbe bekapcsolódott az AMSZ 34 szervezete is.

A 74/2015. Kormányrendelet értelmében 2015. április 1-től a rehabilitációs szolgáltatók tevékenységének koordinációjáért, a szolgáltatási terület fejlesztéséért, az informatikai rendszerek fejlesztéséért, valamint a humánerőforrás fejlesztéséért az NRSZH felel.

A tervezett projekt a szolgáltatásvásárlásával ezeket az eredményeket be tudja építeni szolgáltatási rendszerébe, ezáltal bővül a foglalkozási rehabilitációs eszköztár, és a RÉV projekt eredményeinek továbbfejlesztése is megtörténik.

2. A PROJEKT CÉLJAI ÉS TEVÉKENYSÉGEI

2.1. A PROJEKT CÉLJAINAK MEGHATÁROZÁSA

Projektünk célkitűzései összhangban állnak a pályázati felhívásban foglalt elvárásokkal és a felhívásban meghatározottakkal, valamint szorosan illeszkednek a területre vonatkozó európai uniós dokumentumokban, valamint az Országos Fogytékosságügyi Programban és az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Programban meghatározott célokhoz. Ennek megfelelően a projekt elsődleges célja a megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerő-piaci integrációjának elősegítése foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nyújtásával és munkaerő-piaci aktív eszközök alkalmazásával.

Az Európa 2020 Stratégia kijelöli a fogyatékosügyi politikai, társadalmi és gazdasági kereteit. A dokumentum alapján közösségi és tagállami szinten is erősíteni kell a társadalmi kohéziót, reagálni kell a munkanélküliség kérdésére és ösztönözni kell a társadalmi befogadást.

Az Európa 2020 egyik fő célkitűzése a foglalkoztatási ráta növelése, vagyis biztosítani kell, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot. Mivel a tagállamok foglalkoztatási szintjének jelentős emelése érdekében szükség van a gazdaságilag inaktív népesség aktivizálására is, ezért az utóbbi évtizedben a hangsúly minden munkaerő-piaci nehézséggel küzdő csoport tekintetében áthelyeződött a passzív munkaerő-piaci rendelkezésekről az aktív megoldásokra. Ehhez elengedhetetlenül szükséges a megváltozott munkaképességű és fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatási arányának növelése is, hiszen az jelenleg jóval alacsonyabb, mint a nem megváltozott munkaképességű aktív korú lakosságé.

A projekt rész céljai

A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának ösztönzése

A megváltozott munkaképességű emberek nagy része szívesen vállalna olyan munkát, amely egészségi állapotának megfelelő. Megmaradt képességeik hasznosítása révén nem csak önbecsülésüket nyerik vissza, de megteremtődik számukra az esély a jövedelemszerzésre és a társadalmi újratemelésbe való bekapcsolódásra is.

A munkáltatók többsége azonban gyakran a mérlegeléshez szükséges megfelelő információk nélkül hozza meg elutasító döntését a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásával kapcsolatban.

A program célja felhívni a munkaadók figyelmét arra, hogy a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása számukra több szempontból is hasznos, számos gazdasági és társadalmi előnnyel jár:

- foglalkoztatás révén az ellátásra szorulókat fogyasztókból termelőkké lehet változtatni, a foglalkoztatottsági ráta növelésével hozzájárulnak az állami költségvetés tehermentesítéséhez.
- az igénybe vehető kedvezmények, támogatások révén a foglalkoztatás költségei jelentősen csökkenthetők.
- a megváltozott munkaképességű személyek befogadása közösségépítő erőként javíthatja a munkamorált, növeli az egymással szemben tanúsított toleranciát. A nem megváltozott munkaképességű dolgozók nyitottabbá válnak a megváltozott munkaképességű kollégák és egymás felé is a közös munkavégzés során.
- a társadalmi felelősségvállalás ezen formája által a cég pozitív megítélése erősödhet.
- megváltozott munkaképességű munkavállalók alkalmazása erősítheti a többi dolgozó szervezet iránti elkötelezettségét is.

Több munkaterületen, számos különböző munkakörben lehetséges megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása, amennyiben van fogadókészség a munkáltatói oldalról. Segítséget szeretnénk nyújtani a megmaradt képességekhez igazodó, annak megfelelő munkakör feltérképezésében, kiválasztásában, a munkavállalói és a foglalkoztatói igények, érdekek összehangolásában, a munkaerő-piaci kereslet élénkítésében és a munkaerő-piaci kínálat javításában, a kereslet és kínálat harmonizálásában.

A projekt által tervezett eszközökkel a cél elérhető, a munkaadók foglalkoztatási hajlandósága növelhető.

A program keretében információt nyújtunk, tájékoztatjuk a munkáltatókat a vonatkozó jogszabályokról, a foglalkoztatást elősegítő kedvezményekről, támogatásokról, a jó gyakorlatok megismertetésével új

értékeket ismertetünk meg. A munkáltatók tapasztalatot szereznek, mely által másfajta látásmódra tesznek szert, újfajta készségeket alakítanak ki. Ezek, valamint a programban nyújtható támogatások motiválhatják őket a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására.

A megváltozott munkaképességű személyek képzettségi szintjének növelése

A megváltozott munkaképességű emberek alacsonyabb aktivitásának egyik oka alacsonyabb iskolázottságuk, mely az elavult szakképzettség miatt, másrészt a korábban megszerzett szakmával szembeni foglalkozás-egészségügyi kompatibilitás hiánya miatt alakul ki. A munkaerő-piaci kereslet oldaláról hiányszakmák azonosíthatóak, amely főleg az adminisztratív munkalehetőségek terén jelentkezik.

A projekt egyik rész célja olyan - munkaerő-piaci kereslethez igazodó - általános és specifikus képzések megvalósítása, melyek segítségével javítani lehet a megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésének esélyeit.

A megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztatni képes munkaadók szemléletének formálása.

Tapasztalataink szerint a megváltozott munkaképességű személyek hátrányos helyzete, nem feltétlenül következik megmaradt képességeikből, mint inkább társadalmi kirekesztettségükből, téves információkon alapuló általános megítélésükből, a velük kapcsolatos negatív szemléletből, ezért a projekt egyik célja ennek megváltoztatása.

A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának elutasítását, a sajnálkozást, közömbösséget, elfordulást többnyire a sztereotípiák és az információ hiánya okozza, ezért célunk, hogy - személyes kapcsolatteremtéssel, hiteles információk nyújtásával, a projekt célcsoportjának megismertetésével változtassunk a velük kapcsolatos munkáltatói attitűdön. Szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy nem helyes sémákat alkalmazni, leegyszerűsített képekben gondolkodni, általánosítani, hiszen a megváltozott munkaképességűek ugyanolyan sokfélék, mint az emberek általában és semmiképp sem alacsonyabb rendűek.

A projekt keretében a munkáltatók részére támogatott szolgáltatásokat nyújtunk, tanácsadást biztosítunk, érzékenyítő tréningeket, rendezvényeket szervezünk, állásbörzét, szakmai napokat tartunk, ahol lehetőség van az érintett felek személyes találkozására, tapasztalatcserére. Nagy hangsúlyt kívánunk fektetni az aktív munkaadói kapcsolattartásra illetve a kommunikációs tevékenységre.

A projekt fő céljának megvalósításához a megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerő-piaci integrációjához kiemelten fontosnak tartjuk a célcsoport tagjai (programrésztvevők) számára munkahelyek feltárását és a munkaadók foglalkoztatásra való felkészítését, vezetők és kollégák érzékenyítését, a szervezet felkészítését a munkavállalók befogadásra, mert ez vezethet el a tartós integrációig.

A projekt által nyújtott szolgáltatások segítségével a munkáltatók megismerhetik, hogyan segíthetik a megváltozott munkaképességűeket, megértik, hogy kölcsönösen hasznos lehet a foglalkoztatásuk, s ezután fenntartások és szorongás nélkül tudnak viszonyulni hozzájuk.

A munkahely jelentős szocializációs színtér, mely amellet, hogy megélhetést biztosít, értékeket közvetít és viselkedésmintákat is tanít. Ebből kiindulva, a munkáltatók és a munkatársak szemléletformálása komoly pozitív irányú szemléletváltozást indíthat el társadalmi szinten is.

2.2. A FEJLESZTÉSEK CÉLCSOPORTJAI, AZ ÉRINTETTEK KÖRE, A FEJLESZTÉSEK HATÁSTERÜLETE

A projekt célcsoportjait két különálló részre oszthatjuk. A projekt közvetlen, elsődleges célcsoportját a megváltozott munkaképességű emberek alkotják, a közvetett célcsoportba tartoznak azok, akik a projekt eredményeire jelentős hatással vannak. Nem tekinthetők célcsoportnak azok az érintettek, akik a projekt eredményeit nem használják, azonban a projekt működtetésében jelentős szerepet játszanak, illetve a projektet kívülről támogatják.

Közvetlen célcsoport:

A projekt közvetlen célcsoportját azon megváltozott munkaképességű emberek alkotják, akik a 7/2012. (II.14.) NEFMI rendelet alapján elvégzett komplex minősítés szerint további kategóriákba sorolhatók egészségi állapotuk és a rehabilitálhatóság minősítése alapján.

4. táblázat Minősítési kategóriák szerint a projekt célcsoportjába tartozó megváltozott munkaképességű személyek

Kategória	Minősítés	EÁ	Ellátás típusa
B1	foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható	51-60%	rehabilitációs ellátás
B2	egészségi állapota alapján foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt,	51-60%	rokkantsági ellátás
C1	tartós foglalkozási rehabilitációt igényel;	50-31%	rehabilitációs ellátás
C2	egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt,	50-31%	rokkantsági ellátás
D	kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható	30-1%	rokkantsági ellátás
E	önellátási képessé teljes vagy részleges elvesztése	30-1%	rokkantsági ellátás

A B1 és C1 kategóriába sorolt rehabilitációs ellátásban részesülő személyek egészségi állapota, foglalkoztathatósága relatíve jobb, motivációjuk magasabb és ezáltal a munkaerő-piaci integráció esélye magasabb szintű, a munkavállalás a személyes segítséget jelentő humánszolgáltatások, illetve csekélyebb súlyú aktív munkaerő-piaci eszközök mellett elérhető.

A B2 és C2 kategóriába sorolt rokkantsági ellátásban részesülő személyek egészségi állapota és foglalkoztathatósága átlagosan alacsonyabb, a tartós munkaerő-piaci távollét, a magasabb ellátási összegekre tekintettel alacsonyabb motiváció miatt ennek a célcsoportnak a munkaerő-piacra történő belépési potenciálja alacsonyabb. Hosszabb időtartamú, komplex tanácsadási folyamatokat és szakmai képzést is magában foglaló fejlesztések eredményeként támogatás melletti foglalkoztatásuk elérhető.

A D és E kategóriába sorolt személyek a munkaerő-piacra legkevésbé visszavezethetők, egészségkárosodásuk magas fokának, a tartós munkaerő-piaci távollétnek, illetve a munkavégzési feltételekre vonatkozó speciális igények magas fokának köszönhetően, esetükben a különböző szolgáltatások és támogatások speciális, megfelelő kombinációja szükséges a tartós foglalkoztatás elérése érdekében.

A projekt a megyei kormányhivatalok I. fokú rehabilitációs hatóságával együttműködő megváltozott munkaképességű személyek ügyfélbázisán kerül megvalósításra, tekintettel arra, hogy a bevonási feltételek meglétének nyilvántartása és ellenőrzése jogszabály szerint ennél a hatóságnál megvalósítható.

A megváltozott munkaképességű személyek célcsoport jellemzőinek általános jellegű munkaerő-piaci szempontú releváns jellemzői a következők:

- egészségkárosodás következtében megmaradt képességek szintje miatt csökkent munkavállalási esélyek,
- tartós munkaerő-piaci távollét miatti alacsony foglalkoztathatóság,
- alacsony iskolai végzettség,
- általában magasabb életkor,
- gyakori esetben anyagi depriváció,
- alacsony motiváció,
- mobilitási nehézségek,
- tanulási, önfelkészítési motívumok alacsony szintje,
- társadalmi kirekesztődés, izoláció, beilleszkedési képességek leépülése,
- magas fokú betegségtudat,
- fizikai és pszichés terhelhetőség határai ismeretének hiánya, vagy alulbecsülése,
- önértékelés, önbizalom alacsony szintje, eltartottság, tehetetlenség, kiszolgáltatottság érzése,
- magas szintű munkavállalói reszocializációs szükséglet (pl.: átstrukturált napirend).

5. táblázat A Rehabilitációs Hatóságok Mmtv. alapú komplex szakértői minősítéseinek statisztikai kimutatása

2014.01-2014.11 hónapban I. fokon lezárt minősítések alapján		
	Minősítések száma	Potenciális célcsoport
Új igénybejelentésen alapuló vizsgálatok	32 726	27 826
Nem minősül megváltozott munkaképességűnek	4 900	0
B1 minősítés	4 230	4 230
B2 minősítés	4 630	4 630
C1 minősítés	2 684	2 684
C2 minősítés	8 232	8 232
D minősítés	6 996	6 996
E minősítés	1 054	1 054
Korábban már minősítettek „Sorcs” felülvizsgálatai	31 005	29 231
Nem minősül megváltozott munkaképességűnek	1 774	0
B1 minősítés	3 938	3 938
B2 minősítés	5 124	5 124
C1 minősítés	1 995	1 995
C2 minősítés	12 585	12 585
D minősítés	4 963	4 963
E minősítés	626	626
összesen:	63 731	57 057

Amint az a fenti táblázatból is látható, éves szinten közel 60.000,- potenciális ügyfél van, aki megfelel a bemeneti feltételeknek és ezáltal programrésztvevő válhat a projektbe történő belépést követően, közülük azonban csak 10% lehet a projekt részese.

Közvetett célcsoport:

A program közvetett célcsoportjába azok a munkáltatók tartoznak, akik megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását vállalják. Ezen foglalkoztatókat a tartós foglalkoztatás és sikeres munkahelyi integráció érdekében sok esetben fel kell készíteni az egészségkárosodással élő személyek fogadására.

Érintettek:

Az érintettek közé tartoznak a képző intézmények, a szolgáltatást nyújtó szervezetek, és az I. fokú rehabilitációs hatóság.

6. táblázat A fejlesztések célcsoportja, az érintettek köre, a fejlesztések hatásterülete

Megnevezés	Nagyság	Hatás-terület	Főbb társadalmi, gazdasági jellemzők/megjegyzések
Közvetlen célcsoportok			
B1, B2, C1, C2, D, E minősítésű megváltozott munkaképességűek.	6.000 fő a közel 60.000 fő minősítéssel rendelkező közül	Konvergencia régiók	A programba vont megváltozott munkaképességűek segítséget kapnak az elhelyezkedéshez, projekt keretében nyújtott szolgáltatások és támogatások megfelelő, egyéni igényeken alapuló kombinációja révén.
Közvetett célcsoportok			
Munkaadók	Potenciálisan több ezer munkáltató	Konvergencia régiók	Lehetőségük nyílik új munkavállaló felvételére, illetve a foglalkoztatási szint emelésére, alacsonyabb foglalkoztatási költségek mellett. 25 főnél magasabb létszámot foglalkoztatók csökkenthetik a rehabilitációs hozzájárulás fizetési kötelezettségüket. Várható forrásigénye 1.833 M Ft.
Érintettek			
Képző intézmények	Várhatóan 400 fő részére átlagosan 4 hónapos képzési kapacitás leköltése	Konvergencia régiók	A szakképzettséggel nem rendelkező, vagy elavult szakmával rendelkező ügyfelek számára elhelyezkedésüket elősegítő képzések, átképzések biztosítása annak érdekében, hogy piacképes szakképzettséget szerezve javuljon tartós munkavállalási esélyük. Várható költségigénye 117,3 M Ft
Munkaerő-piaci és mentori szolgáltatást nyújtó szervezetek	Valamennyi projekt résztvevő (6.000 fő) számára	Konvergencia régiók	A szolgáltatást nyújtó szervezetek számára megrendelés, kapacitásaik igénybevétele, ezáltal biztos foglalkoztatás és jövedelem tervezetten 1.391 M Ft értékben kapacitás leköltés

I. fokú rehabilitációs hatóság	Várhatóan kb. 9.000 fő megfelelő minősítésű ügyfél projektbe irányítása	Konvergencia régiók	6.000 megváltozott munkaképességű ember foglalkoztathatóságának javítása és 4.200 fő számára az ismételt munkába lépésre vonatkozó esély megteremtése a program segítségével.
--------------------------------	---	---------------------	---

2.3. AZ ELÉRENDŐ CÉLOKHOZ SZÜKSÉGES TEVÉKENYSÉGEK BEMUTATÁSA

A célok eléréshez rendelt feladatok

A megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci részvétele alacsonyabb, mint a nem megváltozott munkaképességű munkavállalóké, melynek legfőbb okai a tartós munkaerő-piaci távollét, az elavult szakképzettség, a foglalkoztatók célcsoporttal szembeni előítéletei és szemlélete, a célcsoport alacsony motivációs és aktivitási szintje, valamint a foglalkoztathatóság terén jelentkező korlátok. A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások eredményeként növekszik a munkavállalók munkaerő-piaci alkalmazkodóképessége és motivációs szintje, a munkáltatók szemlélete kedvező irányba változik, a támogatott foglalkoztatás következtében munkatapasztalatra, munkagyakorlatra tudnak szert tenni, amely foglalkoztathatóságukat nagymértékben javítja.

A megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedési esélyeinek javítása érdekében egy egyénre szabott rehabilitációs terv kerül elkészítésre, mely a megváltozott munkaképességű személy egészségi állapotának és kompetenciáinak felmérést követően a munkaerő-piaci igényekhez igazodó támogatási eszközök kombinációját, sorrendiségét, illetve a foglalkozási rehabilitációs folyamat végcélját határozza meg. A rehabilitációs tervben kerülnek rögzítésre a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások, melyek a megváltozott munkaképességű személyek részére nyújtott tanácsadás keretében segítik a rehabilitációs folyamatot, mely a nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésre irányul. A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci hátrányait az egyéni szükségletekhez illeszkedően kompenzálja, amely az elhelyezkedés esélyeinek növelését szolgálja. A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások keretében megtörténik a megváltozott munkaképességű személy egyéni munkaerő-piaci adottságainak megfelelő munkakörök, a célállás kiválasztása.

A célcsoport a különböző álláskeresést elősegítő és munkaközvetítést tartalmazó foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások biztosításával támogatás nélkül, vagy foglalkoztatásba kerülés ösztönzését elősegítő támogatott foglalkoztatás mellett kerül elhelyezésre a nyílt munkaerő-piacon. A foglalkoztatást elősegítő támogatás megfelelő alkalmazásával elérhető a nyílt munkaerő-piaci munkahelyen történő elhelyezkedés lehetősége, a munka világába történő visszatérés. A támogatott foglalkoztatás eredményeként megszerzett munkatapasztalat, munkagyakorlat nagymértékben növelheti a munkaerő-piacon történő re-integrációt, a tartós foglalkoztatás lehetőségét.

Az eszközenszer másik eleme a képzés, amely a munkaerő-piaci kereslethez igazodik, a képzések által nő a megváltozott munkaképességű személyek képzettségi szintje, ezáltal a javítva a foglalkoztathatóságon. A korábbi, elavult, vagy az egészségkárosodással nem összeegyeztethető szakképzettség a munkaerő-piaci belépés jelentős akadálya. A megváltozott munkaképességű személyek megmaradt képességei, illetve a munkaerő-piac elvárásai által meghatározott, a szolgáltatások során a munkaerő-piaci keresletnek megfelelően orientált képzések a foglalkozási rehabilitáció sikerének egyik kitörési pontját jelenthetik. A készségek és képességek széles körű fejlesztésével, a munkaerő-piaci kompetenciaszint emelésével a projekt nagymértékben hozzájárul a célcsoport munkaerő-piaci integrációjának elősegítéséhez.

A projekt célcsoportját alkotó megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerő-piacon történő foglalkoztatásának növelése érdekében szükséges a munkáltatók – és a társadalom – szemléletváltásának elősegítése a megváltozott munkaképességű emberekkel, mint munkavállalókkal szemben, ezen belül a foglalkoztatók és a potenciális munkatársak figyelmének felkeltése, érzékenyítése, információ-ellátottságának növelése és ismereteinek bővítése, véleményének formálása, előítéleteinek csökkentése. A munkaadói kapcsolattartás keretében, illetve a kommunikációs tevékenység megvalósítása keretében kerül sor a munkaadók érzékenyítésére.

A helyzetértékelés során bemutatott munkaerő-piaci integrációt hátráltató nehézségek és problémák vonatkozásában a projekt az alábbi ábrán bemutatott megoldásokkal kívánja a munkaerő-piaci hátrányokat csökkenteni és a foglalkozási rehabilitáció esélyeit növelni.

12. ábra A közvetlen célcsoport számára biztosított szolgáltatások szakmai tartalma

a) egyéni fejlesztési terv elkészítése, módosítása és a teljesülés nyomon követése,

A folyamat első lépése az ügyfelek toborzása, valamint kiválasztása. Törekedni kell arra, hogy azon személyek kerüljenek a projektbe, akik esetében a rehabilitációs folyamat önállóan nem, vagy nehezen valósítható meg, illetve olyan személyek, akik esetében kifejezetten az elsődleges munkaerő-piacra történő visszatéréshez szükséges kompetenciák fejlesztése szükséges. Az első találkozást követően a folyamat a mélyinterjúval folytatódik, melyben feltárássra kerül az ügyfél iskolai végzettsége, munkatapasztalata, jelenlegi egészségügyi állapota, jövőbeli elképzelései a munkavégzéssel, képzéssel kapcsolatban. Az ügyféligény és a szükségletek felmérése után kerülhet sor a projektbe történő bevonásra abban az esetben, ha a feltárt – munkavállalást nehezítő - körülményekre, problémákra a projekt releváns válaszokat tud adni. Az együttműködési megállapodás aláírásával válik az ügyfél a program résztvevőjévé.

Az ügyfél igényeihez igazítva készül el a programba vonást követően az **egyéni fejlesztési terv**, amely a helyzettelátás során azonosított egyéni igényeknek és szükségleteknek megfelelő szolgáltatások és támogatások ütemezett egyéni kombinációját és folyamatát határozza meg a tartós foglalkozási rehabilitáció céljának eléréséig, azaz a tartós munkavállalásig. Az egyéni fejlesztési folyamatot a komplex rehabilitáció folyamatába illeszkedve kell kialakítani, kiemelt figyelmet fordítva az ügyfél esetében meghatározott orvosi és szociális rehabilitációs szükségletekre. Az egyéni fejlesztési terv elkészítése után, a megvalósítási szakaszban, a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást végző

szakemberek segítségével fel kell deríteni a fejlesztésre szoruló kompetenciákat és meghatározni a beavatkozási pontokat. Amennyiben szükséges, az ügyfelet fel kell készíteni a munkavállalásra, képzés elvégzésére, illetve a megfelelő szakterület vagy képzési irány kiválasztására. **A fejlesztési időszakban a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást végző szakemberek és a rehabilitációs mentorok követik és segítik az ügyfelet a célok teljesítésében.** Amennyiben szükségessé válik, módosítják a közösen megfogalmazott szolgáltatások/támogatások igénybevételének tervét. A projekt megvalósítása során elengedhetetlen a folyamatos visszacsatolás és beavatkozás a megvalósítók és szolgáltatást végzők részéről, figyelembe véve a regionális munkaerő-piaci különbségeket, igényeket, illetve az egyéni élethelyzetek változását egyaránt. Ennek érdekében az együttműködés ideje alatt legalább 6 havonta, illetve az egyéni fejlesztési terv módosítása előtt a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szakember és az ügyfél közösen értékeli az eltelt időszakot.

A bevonás előtt álló, illetve programba vont ügyfelek esetében a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szakember közreműködik a személyes igények felmérésében, a rehabilitációs cél kitűzésében, valamint az ahhoz szükséges tevékenységek (szolgáltatások, képzés, munkakör) kiválasztásában. A kialakított tervet az informatikai rendszer megfelelő modulja segítségével rögzíti, és ezt nyomtatott formában átadja az ügyfélnek.

A projektbe vonást megelőzően, az előkészítő szakaszban, valamint az egyéni fejlesztési terv elkészítését megelőzően – alkalmazva a hatályos jogszabályokat – a következő szolgáltatási típusokat kívánjuk elérhetővé tenni – belső erőforrásból - a programrésztvevők számára:

- az ügyfél egyéni fejlesztési tervéhez elkészítéséhez szükséges egyéni, és/vagy csoportos tanácsadás, illetve egyéb foglalkozási rehabilitációs szolgáltatási (rehabilitációs munkaerő-piaci információnyújtás, egyéni igényfelmérés, motivációs csoportfoglalkozás) tevékenység,

A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szakemberek igény szerinti esetmegbeszéléseken tudnak segíteni egymásnak egy-egy különös körülményt igénylő esetben a szolgáltatások és kombinációjának meghatározásában, illetve általános jó gyakorlatok kialakításában.

b) foglalkozási rehabilitációt elősegítő szolgáltatások biztosítása

A korábbi TÁMOP 1.1.1-08/1. projekt szolgáltatásvásárlásával kapcsolatos negatív tapasztalatok és a jelenleg zajló TÁMOP 1.1.1-12/1. projekt tanulságai alapján a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások biztosításának új rendszerét szükséges kialakítani.

A TÁMOP 1.1.1-08/1. projekt az NGM, NMH és Munkaügyi szervezet által került megvalósításra, amelynek keretében a szolgáltatások biztosítása kiszervezett vásárolt, – közbeszerzési eljárás alapján beszerzett – szolgáltatás keretében került megvalósításra. Ezen projektben a projektmenedzser és a kirendeltségi ügyintézők a munkaügyi szervezet alkalmazottai voltak, míg a szolgáltatás nyújtásban csak a közbeszerzési eljárásban nyertes szervezetek munkatársai vettek részt. A kiszervezett szolgáltatás közbeszerzés alapú eljárás keretében történő vásárlása a széleskörű előnyök mellett a kiválasztási eljárásból fakadó időbeni kiszámíthatatlansága miatt jelentett nagymértékű problémát a projekt megvalósítása során. Számos alkalommal fordult elő, hogy hónapokon keresztül nem volt biztosítható szolgáltatás a projektben az eljárások sikertelensége, elhúzódása miatt.

A TÁMOP 1.1.1-12/1. projekt a szolgáltatások biztosításának új modelljét hozta létre azzal, hogy saját megvalósítási bázison érhető el szinte valamennyi 30/2000. GM. Rendelet szerinti szolgáltatás, amely azért is szükséges volt, mert a projektgazda az NMH-val ellentétben nem rendelkezett a kellő területi lefedettséggel. Ez azt jelenti, hogy a projekt megyei szervezetei jelentős számú humán szolgáltató alkalmazásával biztosítják a megváltozott munkaképességű személyek számára a szükséges szolgáltatásokat.

A koncepció alapvetően jónak bizonyult, ugyanakkor számos probléma merült fel, ilyen negatív tapasztalatként jelentkezett:

- a kellő mennyiségű és minőségű szakember hiánya,
- az egységes módszertan hiánya,
- belső szakmai képzés hiánya,
- a munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtásában megszerzett tapasztalat hiánya,
- munkaadóknak nyújtható szolgáltatásokban, érzékenyítésben megszerzett tapasztalat hiánya.

A problémák jövőbeni elkerülése, illetve megoldása arra sarkallja a megvalósítót, hogy az elmúlt két projekt tapasztalatai alapján a különböző módszereket ötvözze. A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások biztosításának EFOP modellje keretében az NRSZH a saját bázisú szolgáltatás biztosítását kiegészíti a már régóta biztos szakmai alapokon működő munkaerő-piaci szolgáltatásokat nyújtó szervezetek szolgáltatásaival.

Ennek köszönhetően kiküszöbölhető

- a kiszervezett szolgáltatás legnagyobb kockázata, a közbeszerzési eljárás elhúzódsának veszélye miatti szolgáltatási kapacitás folyamatosságának hiánya, illetve
- a szolgáltatások specifikációjának alacsony jellege, ugyanis a jóval szélesebb projekt-célcsoport számára szükséges szolgáltatások a megfelelő kompetenciával rendelkező szolgáltatók által kerülhetnek biztosításra, kiegészítve a saját bázison nyújtott szolgáltatások körét.

A projektben a célcsoport számára nyújtható foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások

A projektben a szolgáltatásokhoz való hozzáférést egyrészt a projektben rendelkezésre álló, megfelelő végzettséggel és tapasztalattal rendelkező szakemberek útján, másrészt a kibővülő célcsoport igényeit korábbi tapasztalataik mentén jól ismerő akkreditált rehabilitációs szolgáltatók révén kívánjuk biztosítani.

Ki kell emelni, hogy a projektben a megyei szakmai megvalósítási szinten létrejött egy foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nyújtásában jártas szakember bázis, mely a további fejlesztések és tapasztalatok elmélyítése mellett, a célcsoport speciális igényeire képes az alapvető válaszokat megadni.

Mindemellett az elmúlt években két szolgáltatási hálózat is biztosított megváltozott munkaképességű személyeknek olyan rehabilitációs szolgáltatásokat, melyek a nyílt munkaerő-piacra jutást segítik elő. A két hálózatban több mint 80 szervezet, öt különböző módszertan alapján biztosítja a szolgáltatásokat.

A projekt keretein belül meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy az országban bárhol felmerülő szolgáltatási igényt a szolgáltatók képesek legyenek kielégíteni – azaz biztosítani kell az országos lefedettséget -, valamint azt is el kell érni, hogy valamennyi rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szervezet bizonyos minimum feltételeknek megfeleljen, mind szakmai, mind infrastrukturális, mind technikai szempontok alapján.

Az Mmtv. 28.§ (1) c) pontja megadja a felhatalmazást a Kormánynak arra, hogy a rehabilitációs szolgáltatásokra vonatkozó szabályokat meghatározza. A 327/2011. (XII.29.) Korm. rendelet 9. fejezete és mellékletei kismértékben taglalják a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások jellegét.

A rehabilitációs szolgáltatások nyújtásával összefüggésben a nem állami szolgáltatók bevonását jelenleg a munkaerő-piaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz nyújtható támogatásokról szóló 30/2000. (IX. 15.) GM rendelet szabályozza. A rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szervezetek több mint két évtizedes tevékenysége során számos fejlesztés történt. A szolgáltatók a megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő személyek számára differenciált szolgáltatásokat nyújtanak, melyek köre folyamatosan bővül és tartalma fejlődik. A megváltozott munkaképességű emberek számára nyújtott szolgáltatások személyre szabottabbá váltak, és az őket foglalkoztató vagy foglalkoztatni kívánó munkáltatók részére is egyre komplexebb szolgáltatások kialakítására került sor. Ezért szükségessé vált a rehabilitációs szolgáltatások tartalmának, feltételeinek meghatározása. A készülöben lévő szabályozás kiterjed a célcsoportra vonatkozó nyilvántartás szabályaira, a szolgáltatás igénybevételének módjára, valamint a szolgáltatások egyes célcsoportjainak, és a hozzájuk kapcsolódó foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásoknak a meghatározására is, továbbá meghatározza a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások tárgyi, technikai, személyi és speciális feltételeit, és a szolgáltatók akkreditációjának szabályait, és eljárását is.

A rehabilitációs szolgáltatások nyújtásának feltételei

A szolgáltatás színvonalát nagymértékben befolyásolják a rendelkezésre álló tárgyi, személyi és technikai feltételek, ezért is szükséges a feltételek meghatározása.

A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatás tárgyi és technikai feltételei

- A szolgáltatás nyújtásának feltétele az egyenlő esélyű hozzáférést biztosító fizikai környezet biztosítása. A szolgáltatónak, az ügyfélszámnak és a munkatársi létszámnak megfelelő szociális helyiséggel kell rendelkeznie (mosdó).
- Az ügyfelekkel, az ügyfelek családtagjaival, szakemberekkel, munkáltatókkal történő személyes beszélgetésekre, a tanácsadói tevékenység céljára olyan módon különálló helyiség biztosítása szükséges, hogy a tanácsadó és az ügyfél közötti, bizalmas adatokat is érintő kommunikáció valósulhasson meg.
- A csoportos foglalkozások esetén a csoportlétszámnak megfelelő, bútorozott csoportszoba biztosítása szükséges.
- Napi munkavégzéshez fénymásoló, a napi adminisztráció elvégzéséhez elegendő számú számítógép operációs rendszerrel és jogtisztá szoftvekkal, telefon, internet, nyomtató, szkennel és zárható szekrény szükséges az iratok, dokumentációk tárolására; továbbá honlap működtetése szükséges, ahol információt kaphatnak a megváltozott munkaképességű emberek az egyes szolgáltatásokról, a szolgáltatások igénybevételének módjáról. Amennyiben a szolgáltató nem rendelkezik honlappal, az NRSZH biztosítja számára az internetes felületet. (OMK)

A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatás nyújtásának személyi feltételei

Egyetemi vagy főiskolai szintű végzettséggel, államilag elismert felsőfokú végzettséggel, illetve az új, többciklusú képzési rendszernek megfelelően alapfokozattal vagy mesterfokozattal rendelkezők nyújthatnak foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat, ha a következőkben meghatározott szakképzettség valamelyikével rendelkeznek:

- a) rehabilitációs foglalkozási információk nyújtása:
  1. bármely felsőfokú végzettség
- b) rehabilitációs tanácsadás, pályatanácsadás, és e rendelet szerint csoportos és foglalkoztatóknak nyújtandó tanácsadások esetén:
  1. emberi erőforrás tanácsadó végzettség, vagy
  2. emberi erőforrás menedzser végzettség, vagy
  3. munkavállalási tanácsadó végzettség, vagy
  4. felsőfokú szociális alapvégzettség, vagy
  5. egészségügyi szociális munkás végzettség, vagy
  6. munka- és pályatanácsadó végzettség, vagy
  7. felsőoktatási diáktanácsadó posztgraduális végzettség, vagy
  8. tanulási és pályatanácsadó pedagógus végzettség, vagy
  9. felsőfokú mentálhigiénés végzettség, vagy
  10. pályaorientációs tanár végzettség, vagy
  11. pszichológiai végzettség, vagy
  12. szociális menedzser végzettség, vagy
  13. humánerőforrás tanácsadó végzettség, vagy
  14. humánerőforrás-menedzser végzettség, vagy
  15. szociológus végzettség, vagy
  16. jogász végzettség, vagy
  17. andragógus végzettség, vagy

18. személyügyi szervező végzettség, vagy
  19. humán szervező végzettség vagy
  20. gyógypedagógus végzettség, vagy
  21. konduktor végzettség, vagy
  22. tanító/ bármilyen szakos tanár végzettség, vagy
  23. igazgatásszervező végzettség, vagy
  24. rehabilitációs gazdasági menedzser végzettség, vagy
  25. okleveles rehabilitációs szakember végzettség, vagy
  26. felnőttoktatási szervező végzettség, vagy
  27. foglalkozás-egészségügyi szakorvos végzettség, illetve
- c) pszichológiai tanácsadás esetén:
1. pszichológiai végzettség;
- d) munkaerő-piaci segítő (mentor) tevékenység esetében:
1. bölcsészettudományi, társadalomtudományi, közgazdaságtudományi, egészség-tudományi, állam- és jogtudományi, közigazgatástudományi karon szerzett végzettség vagy; tanítói/tanári végzettség, munkavállalási tanácsadó, munkaügyi kapcsolatok vagy személyügyi szervező szakképzettség
  2. Szakirányú továbbképzési szakon szerzett gyógypedagógiai rehabilitációs konzultáns, mentálhigiénés szakember végzettség, rehabilitációs foglalkoztató terapeuta, foglalkozási rehabilitációs tanácsadó végzettség, foglalkozási rehabilitációs humán és műszaki szaktanácsadó, rehabilitációs környezettervező
  3. Államilag elismert felsőfokú munkaügyi, szociális, személyzeti, személyügyi, társadalombiztosítási végzettség.

A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatás nyújtásában legalább 1 éves gyakorlattal rendelkező szervezet esetében a b) és c) pontok kivételével a rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szakember a végzettséget előíró feltételek alól mentesül, amennyiben legalább középfokú végzettséggel és 3 éves releváns, igazolható rehabilitációs tanácsadási munkatapasztalattal rendelkezik.

A mentori tevékenységet folytató új belépőknek, valamint a szervezetbe új belépő tanácsadást nyújtó szakembereknek, kötelező részt venniük az NRSZH által meghatározott felkészítő képzésen.

A tanácsadást nyújtó szakembereknek és mentori tevékenységet folytató szakembereknek évente legalább egy alkalommal az NRSZH által szervezett szakmai képzésen való részvétele kötelező.

A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szervezetek nyilvántartásba vételi (akkreditációs) eljárása

A nyilvántartásba vételt az NRSZH végzi a szolgáltatást nyújtó kérelmére abban az esetben, ha a szervezet megfelel az e rendeletben foglalt feltételeknek.

A nyilvántartásba vétel iránti kérelemnek tartalmaznia kell a szervezetre vonatkozó alapadatokat (név, székhely/telephely, elérhetőség, adószám/adóazonosító jel, bankszámlaszám), a szervezet képviselőjének adatait (neve, beosztása, elérhetősége), a szolgáltatás nyújtásának a helyszínét.

A kérelemhez mellékelni kell:

- a szervezet bejegyzésének, társasági formájának megfelelő létesítő okiratának másolatát, melyben tevékenységi körként szerepel a szolgáltatásnyújtás és a munkaerő-közvetítés,
- aláírási címpéldányát,
- egyéni vállalkozó esetén a tevékenységére vonatkozó engedély másolatát,
- a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatás nyújtásának helyszínére vonatkozó tulajdoni lapot vagy bérleti szerződést, vagy

- nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a szolgáltatás megvalósításához szükséges, a szolgáltatáshoz kapcsolódó tárgyi és technikai feltételeket a megvalósítás során biztosítja,
- köztartozás mentességet igazoló dokumentumot,
- nyilatkozatot a rendezett munkaügyi kapcsolatokról,
- érvényes magán munkaerő-közvetítői engedélyt,
- nyilatkozatot arról, hogy a kapacitásnak megfelelő (legfeljebb 6 ügyfél/szolgáltatást nyújtó szakember/nap) szolgáltatás nyújtásában jártas – az előírt végzettséggel vagy gyakorlattal rendelkező – humán-erőforrást biztosít,
- a szolgáltatást nyújtó kiegészítő kiegészítő elleni programot biztosít, melyet bemutat,
- nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a teljes szolgáltatási spektrumot biztosítja saját erőforrásból, vagy külső szakemberek bevonása által,
- a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatás nyújtásában gyakorlattal rendelkező szervezet esetében legalább a megvalósult foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások leírását, az elért eredményeket, a program megvalósításának bemutatását, értékelését,
- újonnan alakult szervezet esetén egy, a szolgáltatás nyújtására vonatkozó Szolgáltatási Tervet, melyet az NRSZH által meghatározott szempontok alapján készít el,
- valamint nyilatkozatot arról, hogy az NRSZH által a szolgáltatók számára szervezett képzésen az érintett szakemberekkel rendszeresen részt vesz.

A kérelmet az NRSZH részére kell benyújtani. A fellebbezések elbírálására jogosult II. fokon eljáró hatóság az Emberi Erőforrások Minisztériuma.

Az NRSZH a nyilvántartásba vételi eljárás keretében vizsgálja a szervezet által nyújtott vagy nyújtani tervezett foglalkozási rehabilitációs szolgáltatás rendeltetéssel való megfeleltethetőségét, a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások megvalósításához szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétét, a megvalósult szolgáltatási programot, illetve újonnan alakult szolgáltatók esetében a benyújtott Szolgáltatási Tervet.

Az NRSZH a szervezet nyilvántartásba vétel iránti kérelméről a benyújtott dokumentumok, a személyi és tárgyi feltételek vizsgálata, továbbá szükség esetén helyszíni vizsgálat alapján a hiánytalan, formailag is megfelelő kérelem beérkezésétől számított 30 napon belül dönt, a döntéséről írásban értesíti a szervezetet.

A nyilvántartásba vétel esetén az NRSZH tanúsítványt állít ki, mely visszavonásig érvényes. A tanúsítvány tartalmazza a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szervezet nevét, székhelyét és nyilvántartásba vételi számát.

Az NRSZH a nyilvántartott foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szervezetekről, és az általuk nyújtott szolgáltatásokról hozzáférhető elektronikus nyilvántartást vezet.

Az NRSZH visszavonja a szervezet tanúsítványát, ha:

- kéri,
- tevékenységét, illetve a rehabilitációs szolgáltatás nyújtási, vagy magán munkaerő-közvetítői tevékenységét megszünteti,
- ellene a bíróság jogerősen elrendelte a felszámolási eljárást,
- végelszámolás, kényszer-végelszámolás vagy kényszertörlési eljárás hatálya alatt áll,
- ha a nyilvántartásba vételi/akkreditációs eljárás, illetve ellenőrzés során olyan lényeges tény, vagy körülményt hallgatott el, vagy olyan tényről nyilatkozott valótlan tartalommal, amely a tanúsítvány kiadását kizárja, illetve visszavonását megalapozza,
- a szervezet jogutód nélkül megszűnt,
- az egyéni vállalkozói engedélyét visszavonták, vállalkozása szünetel,
- a szolgáltató megszünteti a rehabilitációs szolgáltatói tevékenységét,
- továbbá az ellenőrzés során feltárt hiányosságok következtében az NRSZH a nyilvántartásból történő törlésre okot adó körülményt állapít meg, valamint a nyilvántartásba vételt követően a

szervezet feltételeiben olyan változás következett be, amely miatt nem felel meg a nyilvántartásba vétel feltételeinek.

A szervezet legalább félévente beszámolót készít az NRSZH által meghatározott és közzétett szempontok alapján, melyet az azt követő hónap 15. napjáig megküld az NRSZH részére.

A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szervezetek kiválasztása az EFOP 1.1.1. projektben

A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nyújtására az EFOP 1.1.1. projekt keretében nem jogosult automatikusan az a szervezet, akit az NRSZH nyilvántartásba vett.

Az EFOP 1.1.1. projekt keretében a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szervezetek meghatározott kiválasztási eljárás útján kerülnek kiválasztásra, mely lehet:

- a hatályos jogszabályi feltételeknek megfelelő közbeszerzési eljárás, vagy
- = a közbeszerzési eljárástól való eltérésre lehetőséget adó jogszabály szerinti ajánlattételi felhívási és kiválasztási folyamat.

Mindkét esetben a nyilvántartási eljáráson túli, többlet elvárások megfogalmazása szükséges, melyek szerint a szolgáltatónak:

- a) a szolgáltatás nyújtás területén legalább 1 éves működéssel, tapasztalattal kell rendelkeznie.
- b) a szolgáltatás nyújtás helyén az NRSZH által igényelt szolgáltatások nyújtásához szükséges képzettséggel és legalább 1 éves szakmai gyakorlattal bíró tanácsadókkal kell rendelkeznie.
- c) az együttműködés időtartama alatt, a tanácsadók tevékenységének, munkájának koordinálására, szakmai felügyeletéhez legalább egy tanácsadó koordinátort kell foglalkoztatnia.
- d) vállalnia kell, hogy a tanácsadási tevékenység során a központilag kiadott módszertani útmutatóknak megfelelően, vagy az NRSZH által elfogadott programnak megfelelően végzi a tanácsadást. Ettől eltérő programot csak az NRSZH előzetes jóváhagyását követően alkalmaz.
- e) rendelkeznie kell az ügyfelek fogadásához, a tanácsadások nyújtásához szükséges infrastruktúrával, tárgyi, technikai feltételekkel. A szolgáltatás nyújtásával érintett célcsoportok igényeihez igazodó, lehetőleg technikai akadálymentesített helységgel kell rendelkeznie (pl. indukciós hurok).
- f) az ügyfelek fogadására alkalmas, tömegközlekedéssel jól megközelíthető helyszínen kell megvalósítania a szolgáltatásait.

A felsorolt feltételeken túl, a szolgáltatási helyek specialitásától, illetve az ügyfélkör speciális igényeitől függően további feltételek is meghatározhatók az eljárás során.

Az NRSZH a kiválasztás során mérlegeli a szervezettel való korábbi együttműködését, ennek keretében a korábbi együttműködési megállapodások teljesítését, valamint a szervezet által nyújtott szolgáltatások alanyainak elhelyezkedési mutatóit.

Ajánlattételi felhívás szabályai

Amennyiben jogszabály lehetőséget biztosít arra, hogy az NRSZH a kiválasztási eljárás során a közbeszerzési szabályoktól eltérő eljárást folytasson le a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások biztosítására, annak szabályainak meghatározását az alábbiak szerint tervezzük.

Az NRSZH az alábbi szempontok figyelembevételével minden évben meghatározza és nyilvánosságra hozza azokat a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat, amelyeken történő részvételhez mérlegelési jogkörben támogatás nyújtható.

Az NRSZH a szolgáltatások meghatározására vonatkozó döntését megelőzően figyelembe veszi:

- a) a tartós munkaerő-piaci visszailleszkedéshez szükséges foglalkozási rehabilitációs fejlesztések, támogatások körét
  - aa) az ügyfélkör megmaradt és fejleszthető képességeit,
  - ab) az önálló, támogatás nélküli elhelyezkedés esélyét, a támogatás melletti munkatapasztalat megszerzésének szükségességét,

ac) az új szakma megszerzésének esélyét és annak munkaerő-piaci hasznosulását, a képzési igények iránti munkaerő-piaci keresletet

b) a megváltozott munkaképességű személyek megmaradt, fejleszhető képességeire épülő, megállapodásba foglalt egyéni foglalkozási rehabilitációs tervekben meghatározott, a sikeres foglalkozási rehabilitációhoz szükséges szolgáltatások körét.

Az NRSZH-nak a meghatározott szempontok alapján azokat a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat kell kiválasztania, amelyekhez tartozó szolgáltatásokban részesült személyek munkaerő-piaci elhelyezkedésének esélye kedvezően változik.

Az NRSZH ezt követően ajánlattételi eljárást folytat le, melynek eredményeként összeállítja és nyilvánosságra hozza azoknak a meghatározott rehabilitációs szolgáltatásokat nyújtó szervezeteknek a jegyzékét, amelyek szolgáltatási ajánlata az előző bekezdésben foglaltaknak megfelel. A jegyzékre való felkerülés csak azon szolgáltatók esetén lehetséges, akik nyilvántartásba vétele megtörtént, és megfelelnek a fent ismertetett és egyéb tényezők alapján kiegészített speciális feltételnek is.

Az NRSZH a szolgáltatást biztosító szervezettel - amennyiben van olyan személy, aki a szolgáltatást biztosító szervezet által nyújtott szolgáltatáson részt fog venni, és ehhez az NRSZH-tól támogatásban részesül - együttműködési megállapodást köt. Az együttműködési megállapodás tartalmazza:

- a) rehabilitációs szolgáltatásokat nyújtó szervezet által nyújtott szolgáltatások időtartamát és feltételeit, a szolgáltatási költség átvállalt részének fizetési feltételeit és ütemezését;
- b) a szervezet és az NRSZH kötelezettségvállalásait;
- c) a megállapodás megszegésének következményeit, továbbá
- d) egyéb, a felek által fontosnak tartott feltételeket.

Az NRSZH és a megváltozott munkaképességű személy együttesen választja ki a támogatott szolgáltatás(ok) típusát. Ezt követően az NRSZH tájékoztatja a megváltozott munkaképességű személyt azokról a jegyzéken szereplő szolgáltató szervezetekről, amelyek a választott szolgáltatás(oka)t biztosítják. Ha több ilyen szervezet szerepel az NRSZH által vezetett jegyzékben, ezek közül a megváltozott munkaképességű személy választja ki azt a szervezetet, amely által nyújtott szolgáltatásban részt vesz.

Az NRSZH a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások támogatása érdekében a megváltozott munkaképességű személlyel támogatási szerződést köt.

Az NRSZH a szolgáltatásban részesülő megváltozott munkaképességű személy részére megállapított szolgáltatási támogatás részét képező szolgáltatási költséget a szolgáltatásban részt vevő megváltozott munkaképességű személy nevére kiállított számla alapján, az együttműködési megállapodásban szereplő fizetési feltételeknek megfelelően közvetlenül a szolgáltatást nyújtó szervezetnek utalja.

Amennyiben nem kerül megalkotására a szolgáltatások vásárlásának fentebbi módját kodifikáló Kormányrendelet, abban az esetben az NRSZH a szolgáltatások beszerzését a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény alapján fogja lefolytatni.

A projektben az alábbi szolgáltatásokat kívánjuk biztosítani a projektbe vont személyek számára, mind belső erőforrás, mind külső rehabilitációs szolgáltatók által:

- az egyéni fejlesztési tervében foglalt tevékenységek, szolgáltatások és támogatási elemek sikeres megvalósítása érdekében nyújtott rehabilitációs mentori tevékenység.
- a sikeres rehabilitációt elősegítő munkavállalást és megtartást támogató szolgáltatások: rehabilitációs munkatanácsadás, rehabilitációs álláskeresési tanácsadás, munkavállalást és megtartást támogató rehabilitációs szolgáltatások, munkavállalói készségek, képességek felmérése, munkavállalásra felkészítő csoportok létrehozása és működtetése, személyre szóló állásfeltárás és elhelyezés, rehabilitációs célú munkaközvetítés, munkapróba, munkahelyi környezetbe történő beilleszkedés segítése, munkahelymegtartás segítése, önfoglalkoztatóvá válást elősegítő tanácsadás.
- az ügyfél sikeres rehabilitációját és képzését elősegítő rehabilitációs pályaterv kialakítását és megvalósítását támogató szolgáltatások: rehabilitációs pályatanácsadás, tanulási képességek és készségek vizsgálata, kompetencia, készség és képesség felmérések lebonyolítása,

képzésre történő felkészítés, képzésben részesülők benntartásának segítése, lemorzsolódás elkerülése.

- az ügyfél sikeres rehabilitációját elősegítő életvezetést támogató szolgáltatások: pszichológiai tanácsadás, személyiségfejlesztést, beilleszkedést és önálló életvitelt segítő tréning.
- az ügyfél sikeres rehabilitációját elősegítő komplex támogató szolgáltatások: rehabilitációs tanácsadás, rehabilitációs munkaerő-piaci és foglalkozási információk nyújtása, szociális információnyújtás, rehabilitációs mentori szolgáltatás.

A projekt keretében nyújtható szolgáltatások köre a 327/2011. (XII. 29.) Korm. rendeletben került meghatározásra. A jogszabály alapján az ügyfelek részére az alábbi tanácsadási formák keretében lehetséges egyéni fejlesztést nyújtani a foglalkozási rehabilitáció egyéni szükségletei alapján:

- *Munkavállalást és megtartást támogató szolgáltatások:*

A megváltozott munkaképességű személyek a célcsoportjára jellemző tartós munkaerő-piaci távollétet követően alacsony színvonalú álláskeresési ismeretekkel és elégtelen munkaerő-piaci érdekérvényesítési stratégiákkal rendelkeznek, a 21. században elvárt és alkalmazott elhelyezkedési technikákról nincs megfelelő információjuk, amely nagymértékben csökkenti az elhelyezkedés esélyeit. A piacképes önéletrajz, az aktuális állásinformációs források, a rejtett munkaerő-piacra irányuló álláskeresési stratégiák, az elvárt és ajánlott munkaerő-piaci magatartásformák ismeretére és megfelelő alkalmazására történő felkészítés a szolgáltatásként nyújtott csoportos rehabilitációs munkaerő-piaci tréningek és az egyéni rehabilitációs álláskeresési tanácsadás keretében a program egyik alapvető eszköze.

A megszerzett munkahely megtartásához szükséges készségek és képességek biztosítása a fentebb említett két formán túl a rehabilitációs mentori szolgáltatás keretében, az elhelyezkedett ügyfelek munkahelyi nyomon követésében, viselkedésformáik megerősítésében vagy korrigálásában testesül meg.

A programban az eszköz két formája két különböző időszakban kerül súlyozottan alkalmazásra:

- a program elején, a belépő ügyfelek számára nyújtott szolgáltatáscsomag egyik alapkellékeként, a sikeres álláskeresés, elhelyezkedés és állásmegtartás vonatkozásában, majd
- az egyéni program zárását megelőzően, a – foglalkoztatásban nem álló ügyfelek esetében – a munkaerő-piacra történő kilépés időpillanatában a későbbi, önálló munkaerő-piaci boldogulásra való felkészítés érdekében.

A „*megfelelő embert a megfelelő helyre*” elv alapvetően határozza meg a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának elősegítését. Ez azt jelenti, hogy meg kell találni azt a munkakört, illetve megteremteni azokat a munkafeltételeket, ahol az ügyfelek teljes értékű munkát tudnak végezni. A célcsoport speciális jellemzőit figyelembe véve nem csökkent munkaképességet, hanem megváltozott munkaképességet kell definiálni, amelynek keretében az **egyén egészségi állapota és megmaradt képességei lehetővé teszik a képességeihez illeszkedő munka megfelelő ellátását.** Ehhez a munkaadók számára sok esetben professzionális szintű rehabilitációs foglalkoztatási tanácsadást szükséges nyújtani, amely a magában foglalja a foglalkoztatás összes szegmenséhez kötődő információk átadását a munkakörök kialakításától kezdve a hosszú távú munkahelymegtartás elősegítéséig.

Sok esetben tapasztalható, hogy az ügyfelek a munkahelyre való bekerülést követően nem tudtak alkalmazkodni a megváltozott életformához, így a munka elhagyását választották, tehát kiléptek a munkáltatótól. Ilyen esetekben bizonyos ügyfeleknél, a mások által sikerként elkönyvelt elhelyezkedés traumaként jelentkezhet, amely feldolgozásához segítséget kell nyújtani. Ezt a feladatot látják el a rehabilitációs mentorok, akik amennyiben szükséges, az ügyfél munkahelyén, illetve a képzőnél is segíthetik az ügyfelet. Fontos azonban, hogy a szolgáltatást végző szakemberek tudatosan és következetesen végezzék ezt a feladatot, mivel a túlzott óvás elkerülendő. A probléma kiküszöbölése érdekében esetmegbeszéléseket tarthatnak, amelyek eredményeként útmutatást kapnak a megfelelő eljárás tekintetében.

A munkahely megtartására vonatkozóan, a kritikus idő 2-5 hét között van. Amennyiben az ügyfél 3 hónapig folyamatosan dolgozik, prognosztizálható, hogy a jövőben képes lesz megtartani állását intenzívebb támogató segítség nélkül is, vagy más munkahelyen a későbbiekben sikeresen helyezkedik el és tartja meg hosszú távon munkáját. A támogatott foglalkoztatás esetében a munkáltatót ösztönözzük a foglalkoztatásra azáltal, hogy forrást biztosítunk az ügyfél bér jellegű költségeire vonatkozóan, amely megkönnyíti a munkába helyezést, tehát a rehabilitáció sikerességét. Abban az esetben azonban, ha az ügyfél önállóan végzi el az álláskeresést, illetve önállóan jelentkezik és kerül felvételre egy munkáltatóhoz, kijelenthetjük, hogy a rehabilitációs szolgáltatások, felkészítés, és mentorálás teljesítette a kijelölt feladatot, azaz, az ügyfél munkaerő-piaci helyzete a bevonás pillanatához képest nagymértékben javult. Amennyiben szükséges, a munkahely megtartásához a mentor hasonló módon nyújthat segítséget a projekt időtartama alatt.

• *Pályaterv kialakítását és megvalósítását támogató szolgáltatások:*

Amennyiben a rehabilitáció lehetséges irányának meghatározása során a munkaerő-piaci kereslet és az ügyfél igényei alapján képzési igény jelentkezik, a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást nyújtónak fel kell mérnie, hogy az ügyfél felkészült-e a több hónapos, rendszeres tevékenységben való részvételre, továbbá azt, hogy a képzés, mint foglalkozási rehabilitációs eszköz adekvát döntés, vagy sem. A képzési szakirány meghatározására kiemelten nagy hangsúlyt kell fektetni.

Abban az esetben, amikor a rehabilitációs tervbe képzési programelem kerül beépítésre, akkor a képzés kapcsán mindenképpen fel kell mérni, hogy az ügyfél:

- milyen értékeket lát a képzésben, a saját céljaival összhangban van-e,
- korábban milyen motivációval tanult (pozitív, negatív emlékek), milyen eredménnyel végződtek tanulmányai,
- van-e a tanulásról olyan tapasztalata, amit jelenlegi helyzetében a képzésnél használni lehet,
- van-e olyan tudásszintje, vagy felhozható-e arra a szintre, ami a szükséges képzés belépési feltételeit és a tanulási igényét ki tudja elégíteni, valamint a képzésben való benntartást elősegíti,
- rendelkezik-e az adott képzési program megkezdéséhez szükséges előismeretekkel,
- milyen iskolai és/vagy szakmai végzettséggel, illetve a szakma gyakorlásához szükséges készségekkel és képességekkel rendelkezik,
- alkalmas-e a csoportmunkára vagy egyéni képzést igényel, és amennyiben szükséges akkor a képzésbe történő bekapcsolódáshoz fel kell-e zárkózni, ehhez hozzá kell-e rendelni a szükséges szolgáltatást (rehabilitációs pályaterv kialakítását és megvalósítását támogató szolgáltatások közül a tanulási képességek és készségek vizsgálata, képzésre történő felkészítés),
- annak lehetőségét, hogy a megszerzendő képesítéssel, végzettséggel lehetősége adódik-e a nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre.

Hasznos lehet – főként, ha az ügyfél bizonytalan – a rehabilitációs pályaeorientációs tanácsadás, ami segítséget nyújthat abban, hogy mely képzési irányok lennének megfelelőek az ügyfél számára. Rövid idő alatt a résztvevők (ügyfelek) segítséget kapnak önismeretük és pályaismeretük fejlesztéséhez, valamint támogatják őket döntésükben a továbblépés irányában. A képzést megelőzően fel kell készíteni az ügyfeleket az oktatással járó egyéb feladatokra, az utazással kapcsolatos nehézségek leküzdésére, és általában arra a megváltozott életformára, amely a képzés ideje alatt előáll számukra. Mindezeket (képzés kiválasztása, képzésre való felkészítés) tanácsadás (egyéni és/vagy csoportos) felajánlása és beillesztése segítheti.

A képzés sikeres befejezését támogatja a folyamatos, egyénre szabott rehabilitációs mentori szolgáltatás, melyet célszerű a képzés megkezdésével egyidejűleg felajánlani és beemelni a szolgáltatások közé. Az ügyfél állapotának figyelemmel kísérése, illetve szükség esetén az azonnali beavatkozás nagyban hozzájárulhat a képzés sikeres teljesítéséhez.

Szükséges, különösen a képzés kezdeti szakaszában, a képzővel is egyeztetve, hogy a rehabilitációs mentor látogasson ki több alkalommal is a képzési helyszínre. A tanfolyamra történő kilátogatás az első időszakot követően ritkulhat, de természetesen a tanfolyam végéig a kapcsolattartásnak (ügyféllel és képzővel) folyamatosnak kell lennie, elősegítve a képzésben való benntartást és a lemorzsolódás elkerülését.

- *Életvezetést támogató szolgáltatások:*

A célcsoport esetében a tartós munkaerő-piaci távollét számos olyan viselkedésre és hozzáállásra gyakorolt negatív következménnyel jár, amelynek kezelése, megoldása a munkaerő-piaci integráció katalizátora lehet. Ilyen jellemző problémák lehetnek:

- A felsorolt elhelyezkedést és társadalmi integrációt gátló tényezők hatásainak megfelelő szolgáltatásokkal történő enyhítése az alacsony motiváció,
- a társadalmi kirekesztődés, izoláció, beilleszkedési képességek leépülése,
- a magas fokú betegségtudat,
- az önértékelés, önbizalom alacsony szintje, eltartottság, tehetetlenség, kiszolgáltatottság érzése,
- a magas szintű munkavállalói reszocializációs szükséglet (pl.: átstrukturált napirend).

biztosíthatja a munkára kész állapot elérését.

- *Komplex támogató szolgáltatások:*

A megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci aktivitási szintje rendkívül alacsony. Az EFOP 1.1.1 projekt szolgáltatás-centrikus jellegének köszönhetően nagymértékben javítja az összetett munkaerő-piaci hátrányokkal bíró programrésztvevők elhelyezkedési esélyeit. A projekt keretében saját bázison és kiszervezett szolgáltatásként egyaránt nyújtott foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nagymértékben hozzájárulnak a munkaerő-piaci alkalmazkodóképesség kialakításához vagy növeléséhez. Az ügyfélkör egyik legfontosabb jellemzője a tartós munkaerő-piaci távollét és a hosszú munkanélküliség, amely a szociális készségek leépülésével, atomizálódással, perspektíva-beszűküléssel együtt az önbizalom hiányát és a bizonytalanság magas szintjét idézi elő a megváltozott munkaképességű személyek nagytöbbsége esetében.

Ezek a nem kívánatos magatartásformák megnehezítik a munka világába történő visszatérést, amelynek kezelésére az egyéni igényeken, szükségleteken alapuló egyéni fejlesztési tervben meghatározott szolgáltatások és tanácsadások megfelelő kombinációja adekvát segítséget jelenthet. Az állandó személyes támogatás és a rehabilitációs mentori tevékenység megfelelő támaszt jelent a munka világától eltávolodott, de oda visszatérni szándékozó ügyfelek számára. A problémafeltárás, a célok és a hozzá vezető lépcsőfokok szükségletekre és egyéni igényekre alapozott tervszerű kijelölése, az egyéni fejlesztések, a tartós elhelyezkedéshez szükséges készségek és képességek erősítése révén elősegítik a munkára kész állapot elérését és a foglalkozási rehabilitáció folyamatának megvalósítását. Ennek érdekében minden programrésztvevő esetében indokolt rehabilitációs tanácsadás, rehabilitációs munkaerő-piaci és foglalkozási információk nyújtása, rehabilitációs mentori szolgáltatás biztosítása.

c) a munkába helyezéshez, illetve képzésbe vonáshoz kapcsolódó alkalmassági-, foglalkoztathatósági vizsgálatok megvalósítása,

A foglalkozás egészségügyi ellátásról szóló 27/1995. (VII.25.) NM rendelet, a 89/1995. (VII.14.) Kormányrendelet és a 33/1998.(VI. 24.) NM rendelet alkalmazása alapján előzetes munkaköri, valamint szakmai alkalmassági vizsgálatot biztosítunk a munkavállalás illetve a szakmai képzés előtt.

d) a munkaerő-piaci igényekhez igazodó szakma elsajátítására vagy felfrissítésre irányuló képzések, kompetenciafejlesztő foglalkozások, felkészítések szervezése, lefolytatása

A megváltozott munkaképességű személyek foglalkozási rehabilitációjának sikerességében az egyik legnagyobb perspektívával rendelkező kitörési pont a képzés. Az egészségkárosodással élő emberek jellemzően alacsony iskolai végzettsége vagy elavult szakképzettsége – a magas életkorból, a releváns, friss szakmai tapasztalat hiányából és tartós munkaerő-piaci távollétből fakadó munkaerő-piaci akadályok mellett – az egyik legmarkánsabb munkaerő-piaci sikerességet nehezítő tényező. A megváltozott munkaképesség mellett megmaradt és felhasználható képességek a foglalkozás-egészségügyi feltételek mentén az esetek nagy többségében nem teszik lehetővé még a szakmával rendelkező személyek számára sem, hogy az egészségkárosodást megelőzően gyakorolt szakmájukba visszatérjenek és elhelyezkedjenek. Komoly problémát jelent az ügyfélkör elavult szakképzettsége is, amely a hosszú munkaerő-piaci távollétet követően az esetek

többségében nem tudja tartani a lépést a munka világának aktuális elvárásaival. Az ügyfélkör képzése, a megmaradt képességekkel kompatibilis új szakmai végzettség megszerzése nagymértékben elősegítheti az ügyfélkör munkaerő-piaci boldogulását. A célcsoportban nagyarányú az alacsony iskolai végzettséggel, illetve elavult szakmával rendelkezők száma. Célunk, hogy az ügyfél igényéhez maximálisan alkalmazkodó rendszerben, a legadekvátabb képzési irányt válasszuk ki, illetve támogassuk.

A hátrány enyhítése érdekében a fentebb említetteknek megfelelően képzési támogatás működtetése indokolt, amely a projektben minimum 400 fő esetében új szakképesítés megszerzését, vagy nyelvi, szakmai ismeret elsajátítását fogja lehetővé tenni. Terveink szerint a képzési támogatás keresletvezérelt jelleggel fog megvalósulni, azaz a feltárt munkaerő-piaci kereslethez igazodó, munkaadók által jelzett hiányszakmák megszerzését segíti elő.

A képzési irány kiválasztása során egyrészt meghatározó a képzők által biztosított képzési paletta, melyekből választhat az ügyfél, másrészt a munkaerő-piac keresleti oldala, amely a végzettséggel rendelkező ügyfeleket foglalkoztatja. Az ügyfelek esetében meghatározó a képesség és érdeklődés, amely alapján képzést, illetve képzőt választ. Amennyiben a kiválasztott képzés illeszkedik az ügyfél érdeklődéséhez, abban az esetben könnyebben tartható bent a képzésben. Amennyiben a megfelelő munkakör betöltéséhez, vagy a projektrésztvevő munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében szükséges valamilyen szakképzettség vagy egyéb (pl.: nyelvi) képzés elvégzése, a szolgáltatást végző szakemberek abban nyújtanak segítséget, hogy az ügyfél sikeresen tudja befejezni a képzést, amelyhez a projekt képzési támogatást nyújt.

A fenti tényezők összehangolása természetesen nem bízható az ügyfélre, mivel feltételezhető, hogy nincs birtokában azon információknak, amelyek segítségével a megfelelő képzési szakirány kiválasztható, illetve az egyéni választások szakirányát alá kell támasztani a kistérség munkaerő-piac felvevőerejével. Ennek vizsgálata a helyszínen tevékenykedő foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást nyújtó szakemberek, illetve az EFOP megvalósítók feladata. Az ország bizonyos területein a felnőtt-képző intézmények lefedettsége, az általuk nyújtott képzési struktúra és a munkaerő-piac felvevő ereje nincs összhangban. Ebből következik, hogy a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást végző szakemberekre meglehetősen fontos feladat hárul a képzés irányának megválasztásakor. Azon túl, hogy az adott képzést nyújtó képzővel fel kell venni a kapcsolatot, fel kell deríteni olyan munkahelyeket, amelyek vélhetően alkalmazzák a frissen végzett potenciális munkavállalót a képzés által megszerzett végzettségnek megfelelő munkakörben.

Amennyiben az ügyfél esetében felmerül annak lehetősége, hogy a projekt keretében képzésen vegyen részt, a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások kapcsán figyelemmel kell lenni a korábban bemutatott tanácsadási és egyéb rehabilitációs szolgáltatások megfelelő kombinációjának biztosítására.

Fontosnak tartjuk, hogy a képzést sikeresen, élményszerűen végezzék el az ügyfelek, mivel a rehabilitáció korai szakaszában jellemzően kevés ambícióval, motivációval rendelkeznek, a legcsekélyebb kudarcélmény is arra készítheti őket, hogy a képzést elhagyják, a kisebb ellenállás irányába mozdulva. Az ilyen krízishelyzetek kezelését a rehabilitációs mentoroknak kell ellátni, illetve fel kell mérni, hogy szükséges-e bármilyen más szolgáltatás vagy igénybe vétele.

Különösen fontos kiemelni, hogy a képzéshez kapcsolódó utazási költség megtérítése kapcsán kezelhető az a leggyakrabban jelentkező probléma, hogy az ügyfél azért nem vállalja a képzésen való részvételt, mert nem tud eljutni a képzés helyszínére, mivel nem tudja a bérletet, jegyet finanszírozni az alacsony összegű ellátásából. Jelen projektnek azon megváltozott munkaképességű személyek is alanyai lehetnek, akik ellátásban nem részesülnek, esetükben kiemelten fontos lehet ezen kiegészítő támogatás biztosítása.

A TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projekt megvalósításának tapasztalatai alapján az ügyfelek számára a képzés időtartama alatt megélhetést biztosító támogatás biztosítása szükséges. A megváltozott munkaképességű ügyfelek tanulási, önfejlesztési hajlandósága a hosszú inaktivitást követően rendkívül alacsony, melynek legfőbb oka az önértékelés alacsony szintje mellett a hosszú távú perspektívában történő gondolkodási képesség hiánya. Az ügyfelek, relatíve alacsony jövedelmük mellett, választási lehetőség esetén inkább a rövid távú előnyökkel bíró, azonnali jövedelemszerzési lehetőséget jelentő munkavállalást választják, mint a hosszú távú befektetésként jellemezhető, a tartós munkaerő-piaci integrációhoz relevánsabb segítséget jelentő, komolyabb, szakmai képzésekbe történő becsatlakozást. A TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projektben az elindított

képzéseknek csupán 40%-a volt olyan képzés, amely nem kompetenciafejlesztésre irányult, vagy álláskeresési tréning jelleggel valósult meg, melynek legfőbb oka az, hogy az ügyfélkör preferenciái alapján a maximum 1 hónapos időtartamú, munkába álláshoz szükséges képességeket közvetlenül fejlesztő képzések szervezése lett az irányadó. A hosszabb, komolyabb szakmai irányú képzések csak az ügyfélkör viszonylag szűk körének érdeklődését keltették fel. További probléma volt az ügyfelek számára a képzéseken történő részvétel mellett felmerülő étkezési, ruházkodási költségek előteremtése. A különböző, álláskeresők számára elérhető munkaerő-piaci programokban a keresetpótló juttatás szolgált hasonló, képzési motivációt erősítő eszközként, ehhez hasonló támogatás a megváltozott munkaképességű személyek számára a képzések mellett nem volt elérhető korábban.

A fentebbi problémák kompenzálása és a szakmai jellegű képzések súlyának növelése érdekében egy – a képzés időtartama alatt igénybe vehető - megélhetést biztosító támogatás bevezetése indokolt a képzésen részt vevő ügyfelek számára. A támogatás összege a képzés hossza, intenzitása és a megszerzhető szakmai végzettség munkaerő-piaci értéke tényezőinek súlyozása alapján kerül kialakításra.

Az EFOP 1.1.1-15 program keretében a következő támogatási formák nyújthatók a képzésekre tekintettel:

- képzési költség megtérítése,
- a képzésre történő utazás költségeinek megtérítése,
- képzéssel kapcsolatos szakmai alkalmassági vizsgálat költségei.
- megélhetést biztosító támogatás nyújtása a képzés időtartama alatt

A képző kiválasztásának módszere:

A képző intézmény a projekt honlapján elérhető képzési felhívásban foglalt képzési igényeknek megfelelő szakirányban történő képzés indítási szándék vagy a projektmegvalósítók által felkeltett érdeklődés esetén a projekt támogatáskezelő rendszerében, az IKRT felületen regisztrál. Az intézményi regisztrációt követően, a képzési ajánlatok benyújtását a projekt elektronikus felületén (IKRT) lehet kezdeményezni. A képzési ajánlatok folyamatosan benyújthatóak, de a képzési programoknak a projekt záró időpontja előtt (a pénzügyi kifizethetőség figyelembe vételével) be kell fejeződnieük.

A képző intézmény képzési ajánlatát elsőként a rendszerben meghatározott adatok megadásával rögzíti, melyet elfogadás esetén kinyomtatva, cégszerű aláírással ellátva kell az illetékes megyei koordinátor részére eljuttatni. A kinyomtatott képzési ajánlatot aláírás után a képző a rendszerbe is feltölti. A képzési ajánlatokról a humánszolgáltatást nyújtó szakemberek adnak tájékoztatást az ügyfelek részére.

A programrésztvevő mentori támogatással is tájékozódhat a számára megfelelő és elérhető képzésekről. A kiválasztás elsődleges szempontjai a programrésztvevő képzési igénye (szükséglete) és a képzés munkaerő-piaci kereslete. Abban az esetben, ha egy képzésre az adott helyszínen kettő, vagy több ajánlat áll az ügyfelek rendelkezésére, akkor az alacsonyabb ár a meghatározó. Amennyiben két, paramétereiben azonos érvényes ajánlat van, úgy az ügyfél az egyéb, egyéni szempontok mérlegelése alapján választ (megközelíthetőség, közlekedési lehetőség, képzés időbeosztása, a képzés várható indításának valószínűsége, stb.).

A regisztrációban szereplő képzések adatai, információi az ügyfelek részére szabadon elérhetőek, a részletekről a projektmunkatársak adnak tájékoztatást. Amennyiben az ügyfél által megfogalmazott igényeknek megfelelő, a támogatási feltételeknek megfelelő képzési ajánlat található a rendszerben, az ügyfél dönt, hogy mely képző mely képzéséhez kéri a támogatást. A szolgáltatást nyújtó projektmunkatárs szolgáltatói javaslatával javaslatlételi lap készül, melyet az ügyfél aláírásával elfogad. Az ügyfél a képzés kiválasztását és részvételi szándékát nyilatkozat aláírásával erősíti meg.

A javaslatlételt követően – amennyiben azt a képzési program előírja, vagy az egészségi állapota szükségessé teszi – szakmai alkalmassági vizsgálatra kell irányítani az ügyfelet. Amennyiben a képzés jellegéből kifolyólag szükséges előzetes tudásszint felmérés, akkor annak meg kell előznie az alkalmassági vizsgálatra történő beutaló kiadását.

Amennyiben az ügyfél a felmérés alapján alkalmas a képzés elvégzésére, akkor az ügyfél és az NRSZH között támogatási szerződés megkötésére kerülhet sor. A támogatási szerződésben az NRSZH kötelezettséget vállal a kiválasztott képzés költségére és amennyiben az ügyfél kéri, a részvételtől adódó utazási költségek megtérítésére.

Az NRSZH a képző intézménnyel ezt követően Együttműködési megállapodást köt az adott képzésre, az ajánlatban szereplő képzési program fontosabb paramétereit (a képzés díját, óraszámát, intenzitását, költségét, az oktatás helyszínét) tervezett időtartamára rögzítve a képzés során a képző és az ügyfél részére a támogatást biztosító NRSZH kötelezettségeit, jogosultságait.

A támogatási szerződés aláírása után állítható ki a támogathatósági igazolás a képzésben résztvevő ügyfél részére. A támogathatósági igazolást az ügyfél átadja a képzőintézmény képviselőjének, ami alapján megköthető a felnőttképzési szerződés a képző intézmény és az ügyfél között.

Amennyiben nem kerül megalkotására a képzési támogatásának nyújtásának fentebbi módját kodifikáló Kormányrendelet, abban az esetben az NRSZH a szolgáltatások beszerzését a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény alapján fogja lefolytatni.

e) a munkakipróbálás, munkatapasztalat, munkagyakorlat szerzés elősegítése a foglalkoztatás támogatásával, beleértve az önfoglalkoztatást és a megváltozott munkaképességű (fogyatékossgal élő) munkavállaló munkahelyi segítségét végző személyek foglalkoztatását kizárólag a segítség ideje alatt.

A megváltozott munkaképességű személyek munkavállalási esélyeit csökkentő hátrányok közül a munkaadók által érzékelt egyik legfontosabb probléma a tartós munkaerő-piaci távollét következtében fellépő aktuális, releváns munkatapasztalat hiánya, a munkavállalói létformából, a munkavégzés napi ritmusából történő tartós kiesés. A foglalkoztatás első időszakában nyújtott teljesítménye a megváltozott munkaképességű munkavállalónak gyakran elmarad a munkavállaló potenciális kapacitásaitól, amelyet a munkaadók többsége nem tud elfogadni, így a munkába történő visszatérés sok esetben csak rövid, átmeneti időtartamokra valósul meg. A munkavállaló számára biztosítani szükséges egy olyan **tranzit időszakot**, amelynek során a munkavégzéshez szükséges készségeit és képességeit, szociális kompetenciáit, munkavállalói magatartásformáit ismét a korábbi, egészségkárosodás következtében elszűnt tartós munkanélküliség és passzív létforma előtti szintre lehetséges fejleszteni. A munkatapasztalat-szerzés támogatása támogatott foglalkoztatás keretében a munkaadóknak nyújtott anyagi ösztönzésen keresztül csökkenti a munkaadói elvárásokat lehetővé adva a munkavállaló számára a munkavállalási reszocializáció – hosszabb időtartamú és ennek következtében tartósabb – folyamatának végrehajtására és ezáltal növeli a foglalkozási rehabilitáció esélyét.

Hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci integrációját segítő projektek esetében gyakori, amikor munkaadói igényként merül fel az elvárásoknak megfelelő munkaerő közvetítése mellett a foglalkoztatás pénzügyi támogatásának lehetősége. A projekt keretében a csoportmentességi rendelet alapján nyújtható bértámogatásból és a csekély összegű támogatásként nyújtható bérköltség-támogatásból álló, munkaadók számára biztosított támogatott foglalkoztatási rendszer mind a munkaadói, mind a munkavállalói oldal számára előnyökkel jár a foglalkoztatás szempontjából:

- A munkaadó anyagi kockázatvállalás nélkül alkalmazhatja a beválás szempontjából kockázatosabbnak ítélt munkavállalói kört.
- A munkaadó számára ellentételezésre kerül a foglalkozási rehabilitációban tanúsított együttműködése, a munkahelyi rehabilitáció megvalósítása.
- A munkavállaló a tartós munkaerő-piaci távollétet követően:
  - kipróbálhatja fizikai és szellemi teljesítőképesége határait, a megmaradt képességeihez leginkább illeszkedő munkakörök feltérképezésével,
  - a munkavégzés által megkövetelt időgazdálkodás, napi rutin készségeinek megszerzésével munkavállalói re-szocializációban részesül,
  - friss, releváns szakmai tapasztalatot szerez, amely elősegíti későbbi munkaerő-piaci érvényesülését,
  - lehetőséget kap arra, hogy bebizonyítsa a támogatásban részesülő munkaadónak, hogy képes értéktéremtő feladatok ellátására minőségi és mennyiségi szempontból egyaránt, ezzel megteremtve a támogatás leteltét követő továbbfoglalkoztatás esélyét.

A támogatott foglalkoztatásba vont munkáltatók kiválasztása során az alábbi szempontok kerülnek érvényesítésre:

- a munkaadó megfelel az állami támogatások megállapítására vonatkozó szabályok által támasztott feltételrendszernek, és
- a munkaadó vállalja a megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatásával járó esetleges többletfeladatokat, és
- a munkaadó a támogatási szerződésben meghatározott egyéb feltételek mellett vállalja a megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatását.

Azon programrésztvevők, akik számára a tartós munkaerő-piaci visszailleszkedés a hagyományos eszközökkel nem, vagy nem célszerűen valósítható meg a munkavállalóként történő elhelyezkedés módján, és rendelkeznek az önálló vállalkozás indításához szükséges képességekkel és ismeretekkel, önfoglalkoztatóvá válást elősegítő támogatás nyújtása lehet indokolt. Ennek feltétele, hogy az ügyfél vállalja, hogy munkaviszonyon kívüli vállalkozói tevékenységgel gondoskodik önmaga foglalkoztatásáról, ideértve azt is, aki vállalkozást indít, vagy vállalkozáshoz csatlakozik. Az önfoglalkoztatóvá válást elősegítő támogatás legfeljebb 10 hónapra nyújtható, havonta legfeljebb a kötelező legkisebb munkabér összegének megfelelő mértékig.

f) a próbamunka céljából végzett egyszerűsített foglalkoztatás támogatása,

A korai munkahelyi lemorzsolódás elkerülése érdekében a támogatott foglalkoztatás egyfajta innovációjaként elérhetővé kívánjuk tenni munkavállalóink és munkáltatóink számára az egyszerűsített foglalkoztatás támogatását. A próbamunka a munkavállalók kiválasztásának, alkalmasságának egyik eszköze. A kiválasztási folyamatnak része kell, hogy legyen minden olyan technika és eszköz, amely segíti annak megállapítását, hogy a kiválasztott jelölttel érdemes-e a munkaadónak hosszútávra vonatkozó munkaszerződést kötni. Ennek nagy jelentősége van – a munkahely korai elvesztéséből fakadó frusztrációt követő motivációhiánnyal járó helyzetek gyakori előfordulása miatt – a megváltozott munkaképességű emberek tartós munkaerő-piaci távollétet követő elhelyezkedése és munkavállalása során. A tesztelési és egyéb kiválasztási módszerek egyike sem lehet a személyiségi jogokra sértő vagy diszkriminatív.

Az egyszerűsített foglalkoztatás lehetőséget nyújt arra, hogy a munkavállaló illetve a munkáltató felmérje – jelentősebb adminisztráció nélkül –, hogy a betöltött munkakörben az igényeik és elvárásaik összhangban vannak-e.

g) a megváltozott munkaképességű munkavállalók munkahelyre jutásának, valamint az együttműködési, képzési helyszínekre való eljutás biztosítása,

A munkába járással kapcsolatos helyközi utazási költséget a projekt 100%-ban megtéríti. A képzéshez, valamint a szolgáltatások igénybevételehez, együttműködés teljesítéséhez kapcsolódóan a lakóhely és a munkavégzés helye, képzési hely, szolgáltatási hely közötti utazás teljes költségét biztosítja a projekt.

A közvetett célcsoport (munkáltatók) számára biztosított támogatások

A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásában a munkavállalói potenciál alacsony, fejlesztendő szintje mellett a legnagyobb akadályt a munkaadók, sztereotípiák által övezett, foglalkoztatást elutasító hozzáállása jelenti, melynek legfőbb okai a megfelelő információk és a közvetlen tapasztalatok hiányára vezethetők vissza. A projekt keretében megvalósuló kommunikációs kampány és az ennek eredményeire épülő direkt marketing eszközön alapuló foglalkoztatói kapcsolatteremtés mellett a támogatott foglalkoztatás, mint munkaadói tapasztalatszerzés, illetve a munkaadók szemléletét, hozzáállását pozitív irányba fejlesztő érzékenyítési szolgáltatás megfelelő eszközül szolgál a munkaadói hozzáállás revideálásában.

Emellett további két eszköz áll majd a projektben rendelkezésre a munkaadói szemléletformálás elősegítésére:

- A projekt által működtetett online támogatáskezelő rendszer egyik új aloldalaként létrejön a foglalkoztatói példatár, amelyben azokat a „Jó gyakorlat” jellegű munkaadói jó példákat kívánjuk

szerepeltetni, amelyre értékes és követendő magatartásként az érdeklődő munkaadók mintaként tekinthetnek.

- A projektben szervezett rendezvényeken munkaadói tapasztalatok kerülnek bemutatásra, amelynek keretében a munkaadók előadják a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásával kapcsolatos friss élményeiket, benyomásaikat, segítve a rendezvényeken résztvevő, foglalkozási rehabilitációban nem részt vevő foglalkoztatók előítéleteinek mérséklését, lebontását.
- A projektben beszerzett külső bázison megvalósuló szolgáltatásokat nyújtó szervezetek számára az együttműködési megállapodásban / szolgáltatási szerződésben előírásra kerül, hogy munkaadók számára nyújtott szolgáltatásként állásinformációs napok, munkaadói fórumok kerüljenek megszervezésre

h) a potenciális munkaadók számára érzékenyítő tréningek lefolytatása:

Lehetőség szerint a megváltozott munkaképességű személyek felvételre irányuló munkaerő-igény megjelenése előtt, (de akár a foglalkoztatásra irányuló folyamat későbbi szakaszában is), hasznos lehet az új dolgozó(k) beillesztésének provizórikus, szervezett segítése, amely a munkahely, munkatársak felkészítését foglalja magába. Hatékony eszköz lehet a kollégák és a vezetők érzékenyítése, amelynek fő célja az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód, a tolerancia és befogadó-készség növelése a megváltozott munkaképességű személyek tartós foglalkoztatása érdekében.

A munkáltatók, vezetők és az ügyfél leendő közvetlen munkatársai számára tartott **személyes megtapasztaláson alapuló, interaktív érzékenyítő tréningeink** során széles körű információhoz juthatnak megváltozott munkaképességű munkavállalókról, speciális problémáikról és igényeiről, elősegítve ezzel a befogadásukat, megfelelő munkahelyi integrációjukat, így a megfelelő társadalmi felelősségvállalást.

Az érzékenyítés segít megismerni azokat a módszereket, amelyek hatására a leendő kollégák támogató lépéseket tesznek a megváltozott munkaképességű munkatársaik felé. A cél egy befogadó környezet kialakítása, amely magába foglalja az ép és a megváltozott munkaképességű munkatárs sikeres együttműködését és a közös munka hatékony ellátását. A projekt keretében érzékenyítő tréninget szervezünk azon munkáltatók számára, akik vállalják megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatását. A szemléletformálást célzó tevékenység eredményeként a munkáltatók széles körben jutnak új, a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásával kapcsolatos aktuális információkhoz, gyakorlati példák, egyéni tapasztalatok megosztásával változik szemléletük, javul a foglalkoztatási hajlandóságuk.

Az egyenlő bánásmód elvének munkahelyi gyakorlata nagymértékben elősegíti a megváltozott munkaképességű személyek eredményes foglalkoztatását. Ehhez azonban nélkülözhetetlen a vezetők, munkatársak téma iránti fogékonysága, érzékenysége. Fontos az is, hogy a cégvezetők úgy tekintsenek a munkahelyi esélyegyenlőségre, mint hozzáadott értékre, ami az üzleti stratégiai célok előmozdítója. Mindehhez szükséges egy olyan **attitűdformáló tréning**, amely a vezetők és a munkatársak téma iránti érzékenységét és elköteleződését megteremti. Attitűdformáló tréningek elsődleges célja az esélyegyenlőség irányában való érzékenyítés, a tolerancia és befogadó-készség növelése. A saját élményen alapuló tréningmódszer segít abban, hogy a résztvevők megismerjék a sztereotípiák és az előítéletek működését, a diszkrimináció típusait. A résztvevők megtapasztalják, hogy milyen privilegizált helyzetben és milyen kirekesztve lenni, ezzel növelve az empátiájukat a hátrányos helyzetű csoportok felé. A tréning fontos eleme a lehetséges megoldások közös feltérképezése, ami elősegíti, hogy a privilegizált helyzetben levők aktív lépéseket tegyenek a hátrányos helyzetűek kirekesztése ellen. A tréning célja a biztonságos és befogadó környezet megteremtésével a kooperáció és csoportos munka fokozatos megtanulása. Az egyének pedig bátortást kapnak arra, hogy felismerjék a diszkrimináció különböző formáit, és annak helyes kezelését, megakadályozását.

A tréning célja a résztvevők megváltozott munkaképességű munkavállalókkal kapcsolatos nézeteivel, hozzáállásával, sajátos értékeivel, magatartá szabályaival, szerepsajátosságaival való szembesítése, tágabb összefüggésben az önismeret és a társas kompetenciáik fejlesztése. Továbbá a vezetői attitűd társadalomtudatos nyitottságának felismerése, melyben az együttműködés és kölcsönösség hangsúlyt kap. Olyan alapkészségek átadása és fejlesztése, amely elősegíti a résztvevőkben az esélyegyenlőségi szemléletet és befogadást, a két oldal közötti kommunikációs gátak lebontásával és a lehetséges problémák felszínre hozatalával.

A tréning során elsajátítandó tartalmi követelmények⁵¹:

Olyan fogalmak tisztázása, mint sztereotípiák, fogyatékoság, megváltozott munkaképesség, egészségkárosodás, esélyegyenlőség, rehabilitációs hozzájárulás.

A tréningen résztvevők:

1. ismerjék meg a megváltozott munkaképességű embert a maga valójában, érzéseivel, gondolataival, problémáival;
2. legyenek képesek szerepeik tudatosítására;
3. ismerjék fel a munkáltatók, hogy a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásával szerepet vállalnak a társadalmi felelősségvállalásban, ami szervezetük külső és belső megítélésében egyaránt pozitív hatást vált ki;
4. legyenek képesek számba venni azokat az egyéni és társadalmi tényezőket, amelyek aktuálisan módosíthatják az értékek viselkedésben való visszatükröződését;
5. szerezzenek jártasságot a vezetői szervezeti fejlesztéshez, a hivatás műveléséhez szükséges kompetenciák feltárásában, különös tekintettel a megváltozott munkaképességű személyek alkalmazásában;
6. legyenek képesek a saját viselkedésre vonatkozó visszajelzések fogadására és adására, és az ebből adódó következtetések levonására, korábbi tapasztalataik újraértékelésére, azok integrálására, reflektivitásra.

b) foglalkozási rehabilitációt elősegítő szolgáltatások szervezése és biztosítása a közvetett célcsoport számára

A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások biztosításának újfajta modellje keretében a Hivatal a saját bázisú – projektmunkatárs munkakörben alkalmazott foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást nyújtó munkatársak által biztosított – szolgáltatásainak körét kiegészíti a már régóta biztos szakmai alapokon működő munkaerő-piaci szolgáltatásokat nyújtó szervezetek vásárolt szolgáltatásaival.

A munkaadóknak nyújtott foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások elsősorban a közbeszerzési eljárás keretében kiválasztott területileg nyertes ajánlatot tevő munkaerő-piaci szolgáltatásokat nyújtó szervezetek által kerülnek megvalósításra.

A biztosított foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások keretében a szervezetek:

- tájékoztatják a munkaadót az elérhető támogatásokról, a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásához kapcsolódó egyéb ösztönzőkről, a foglalkoztatás előnyeiről,
- motiválják a munkaadót a foglalkoztatási folyamat elindítására, javaslatot tesznek a folyamat kialakítására,
- felméri a munkaadó szervezetében betölthető munkakörök alapján a megváltozott munkaképességű személyek számára leginkább megfelelő munkaköröket,
- ezzel párhuzamosan igény esetén érzékenyítő tréningeket tartanak a munkaadó meghatározott munkakörben dolgozó munkavállalói számára a vállalati befogadás elősegítése érdekében,
- igény esetén javaslatot tesznek a munkakörök ki/átalakítására a megváltozott munkaképességűek eredményes foglalkoztatása érdekében,
- a munkaadó számára bemutatják a célcsoport foglalkoztatásának korlátait, a célcsoport általános jellemzőit,
- megszervezik a kiválasztott munkakörökre a munkavállalók toborzásának és kiválasztásának folyamatát, igény esetén részt vesznek az állásinterjún,
- a foglalkoztatás alatt támogatják a munkaadót és az ügyfeleket egyaránt a tartós foglalkoztatás és a felmerülő problémák elhárítása érdekében,
- szükség esetén visszacsatolás keretében javaslatot tesznek a célcsoport foglalkoztatásához kapcsolódó folyamatok felülvizsgálatára és módosítására.

c) a megváltozott munkaképességű munkavállalók munkahelyre jutásának megszervezése (pl. csoportos személyszállítás keretében).

A munkába járással kapcsolatos csoportos helyközi utazási költséget a projekt biztosítja, így a foglalkoztatónak nem merül fel utazással kapcsolatos költsége a projektbe bevont munkavállalóval kapcsolatosan. A csoportos utaztatás előnye, hogy csökkennek az utazással kapcsolatos költségek,

⁵¹ 4M Rehabilitációs Munkaerő-piaci Szolgáltatás – NYIT tréning

a munkavállalók részére csökken az ingázással töltött idő. Igazodik a munkavállalók speciális igényeihez, rugalmas menetrenddel.

d) a célcsoport munkába járáshoz adott foglalkoztató által biztosított költségtérítés támogatása.

A munkába járással kapcsolatos helyközi utazási költséget a projekt 100%-ban állja, így a foglalkoztatónak nem merül fel utazással kapcsolatos költsége a projektbe bevont munkavállalóval kapcsolatosan.

Módszertani és informatikai fejlesztések

i) a megvalósításban részt vevő, szolgáltatást biztosító munkatársak képzése,

Kiemelten fontos, a szakmai munka megkezdése előtt az egységes szakmai irányok megismerése, valamint azok elsajátítása, ennek érdekében szakmai képzéseket szervezünk. A nagy létszámra való tekintettel a képzéseket csoportokra bontva bonyolítjuk le. Törekszünk arra, hogy a képzéseken a projektmenedzsment szakmai vezetése, illetve a szakmai irányítást ellátó főosztály is képviselje magát. A szakmai képzés tematikájának és a képzés anyagainak kidolgozásáért a szakmai vezető a felelős. A képzési anyagokat, szükség szerint folyamatosan frissítve elérhetővé tesszük a megvalósítók részére kialakított belső információs portálon. Az esetleges fluktuációból következő képzési igények megfelelő kezelése a megyei koordinátorok feladatkörébe tartozik.

A megvalósítók képzése több szinten valósul meg:

- A projektmenedzsment tagjai részére felkészítés a projekt megvalósításához kapcsolódó szakmai képzéssel, csapatépítés.
- A megyei koordinátorok felkészítése a projekt megvalósításához kapcsolódó szakmai képzéssel, csapatépítés, vezetési ismeretek, tárgyalási technikák, kommunikációs tréning.
- Projekt munkatársak (szolgáltatást nyújtó és pénzügyi területen dolgozó) felkészítése ismeretközlő és érzékenyítő tréninggel, elektronikus adminisztratív feladatok belső oktatása révén.

b) a TÁMOP 1.1.1 projektben kifejlesztett, a projekt működtetéséhez megfelelő alapot biztosító informatikai rendszernek a projekt működtetéséhez szükséges átalakítása, új feltételeknek megfelelő rendszerelemek kialakítása,

Informatikai fejlesztéssel kapcsolatos tevékenységek

A TAMOP-1.1.1-12/1 „Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése” című kiemelt projekt tapasztalatainak összegzése, a következtetések, kockázati tényezők, valamint a részben megváltozott feladatok figyelembe vételével az előző tervezési időszakban megvalósított informatikai rendszerek módosítása, fejlesztése válik szükségessé, különös figyelemmel az új projektben meghatározott támogatási elemek tekintetében. A szükséges informatikai háttér biztosításához a következő feladatok elvégzése szükséges:

- szakértői tevékenység, támogatás a feladatokhoz,
- a módosításra, integrálásra kerülő rendszerek működtetéséhez szükséges környezet kialakítása, biztosítása,
- paraméterezéssel, termékkonfigurálással kialakításra kerülnek a projekt megvalósításához szükséges informatikai támogatást biztosító módosított és új modulok.

Informatikai fejlesztések beszerzése

A projekt sikerességének egyik kiemelt tényezője, hogy a projekt indulását követően minél hamarabb rendelkezésre álljanak a szükséges informatikai rendszerek. Ezt támasztja alá az is, hogy az első mérföldkőként is az informatikai fejlesztések lezárását határozták meg a projekt számára.

Az informatikai beszerzések három részre bontva valósulnak meg:

- A korábbi projektben szerzett tapasztalatok felhasználásával, és a tervezett külső szolgáltatások vásárlására tekintettel megvalósítani kívánt rendszermódosítások, új fejlesztések és a

TÁMOP-5.3.8-11/A.1 „A leghátrányosabb helyzetű csoportok munkaerő-piaci esélyeinek növelése érdekében motiváló képzések és kapcsolódó szolgáltatások támogatása” című konstrukcióban megvalósított SZER program integrálásának IKRT rendszerbe történő előkészítését, a

rendszerkoncepció kidolgozását, a megbízói oldal támogatását (igazgatásszervezés, szaktanácsadás) egy tanácsadói beszerzés keretében biztosítjuk:

- A szükséges központi hardvereszközök és licencek, valamint üzembe helyezésükhöz szükséges szakértői kapacitás beszerzése jelenti a második informatikai beszerzési blokkot.
- Az új és módosítandó rendszerek paraméterezése, termékkonfigurálása, migrációk, informatikai rendszerkezelési oktatások, a rendszer bevezetésének támogatása, valamint a projekt időszakában egy fokozott rendelkezésre állás biztosítása jelenti a harmadik blokkot.

Az előzetes nagyvonalú várható költségek:

Megbízói oldali támogatás (Igazgatásszervezés, szaktanácsadás, minőségbiztosítás): 50 millió Ft
Paraméterezés, termékkonfigurálás, bevezetés, fokozott rendelkezésre állás: 350 millió Ft
Központi hardvereszközök, licencek beszerzése, üzembe helyezése: 60 millió Ft
Összesen: 460 millió Ft

Megbízó oldali támogatás biztosítása (igazgatásszervezés, szaktanácsadás, minőségbiztosítás)

Szükséges, hogy a kialakításra kerülő projekt módszertan, és az NRSZH rehabilitációs feladatellátását támogató komplex és integrált rendszer - a Rehabilitációs Szakigazgatási Rendszer (RSZR) - módosításai, a jogszabályváltozások, és az előző projekt tapasztalatai (megváltozott ellátási rendszer) alapján valósuljanak meg.

A tapasztalatok és a projektcél által támasztott követelmények alapján az eddigiekben a következő feladatokat azonosítottuk:

Az IKRT rendszerben ki kell alakítani a keretgazdálkodás modult, amelyben a teljes projekt pénzügyi információi megtalálhatók.

Az IKRT és az iratkezelő rendszer közötti jelenlegi adatcsere tartalmát az projekt keretében megjelenő új igényeknek megfelelően bővíteni kell.

Bővíteni szükséges a ForrásSQL rendszer interfészét annak érdekében, hogy a Forrásoldali válaszüzenetek teljeskörű adattartalommal kerüljenek feldolgozásra, az IKRT-ben azonnali megjelenési lehetőséggel.

Meg kell valósítani a projekt Vezetői Információs Rendszerét, és a rendszeren belül ki kell építeni az adatok időbeli változásának követését, a monitoringot, mivel folyamatosan nyomon kell követni a projekt tevékenységek előrehaladását, elemezni és értékelni kell egy adott időpontra vonatkoztatott részteljesítés alapján, hogy a határidőre történő teljesítés megvalósítható-e, valamint az addig elért teljesítéshez felhasznált erőforrások és költségek lehetővé teszik-e a még hátralévő feladatok tervezett kereteken belüli megvalósítását. Az elemzések támogatása érdekében idősoros kimutatások és azok grafikus megjelenítése is szükséges.

A TÁMOP 5.3.8. projekt keretében kialakított SZER program alkalmas a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nyomon követésére. Az alkalmazás használati joga átkerülésével az NRSZH-hoz lehetőség nyílik számunkra az ebben kialakított funkcionálisok és adatok integrálására az NRSZH által üzemeltetett egyéb rehabilitációs rendszerekhez, kiemelten a projekt által használt folyamattámogató alkalmazásokhoz. A rendszert alkalmassá kell tenni arra, hogy a projektben külső erőforrásból nyújtott foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások minőségi és mennyiségi monitorozása megtörténhessen, valamint az elszámoláshoz alapot nyújthasson. Mindezek mellett rendszerkapcsolatot kell kiépíteni mind az IKRT modullal, mind az RSZR TÁMOP moduljával az ügyviteli folyamatok egyszerűsítése érdekében, vagy integrálni a megvalósított funkciókat a modulokba.

Létre kell hozni a szolgáltatást kérők nyilvántartását a RehabSzoig modulban, mivel a projektbe bevonható célcsoport bővült oly módon, hogy a jelenlegi ügyféltörzsben nem nyilvántartott ügyfelek is a projekt résztvevői lehetnek. Létre kell hozni az ügyféltörzs és a RehabIKR közötti adatkapcsolatot a projektbe jelentkező ügyfelek adatainak újrarögzítésének és a visszaélések elkerülése érdekében.

Létre kell hozni egy elektronikus adatkapcsolatot a Magyar Államkincstár Kincstári Monitoring Rendszerével a bürokratikus ügyintézés csökkentése érdekében a köztartozások informatikai rendszeren keresztül történő vizsgálatához, ellenőrzéséhez.

Szükséges a Volán utalványkezelő önálló alkalmazás funkciójának integrálása a RehabIKR modulba, az ügyfelek képzéshez és szolgáltatások igénybevételehez kapcsolatosan felmerülő – az NRSZH-val szerződésben álló VOLÁN társaságok járatainak történő utazások - utólagos költségelszámolását biztosító modulként.

Az igénybevett szaktanácsadás keretében a szakértők elemzik a projekt igazgatási folyamatainak szabályozási hátterét, javaslatot tesznek a projektcélok hatékonyabb megvalósítását elősegítő módosításokra. A szakértők feladata lesz annak felmérése, hogy a TÁMOP 1.1.1 mely informatikai

eszközei használhatók a továbbiakban módosítatlanul, illetve milyen mértékű módosítások, fejlesztések szükségesek a projekt célok támogatása érdekében. A szükséges módosítások érdekében igazgatási koncepciót készítenek. A rendszerek/modulok módosításáról és integrálási lehetőségéről kockázatelemzést készítenek, javaslatot tesznek a modulokban elvégzendő paraméterezési, konfigurálási feladatokra, a módosítások bevezetésének ütemezésére.

Az igazgatásszervezési és szaktanácsadási feladatkörben az alábbi termékeket készíti el:

- Igazgatási koncepció (melyet a fejlesztés előrehaladása során a szükséges mértékben aktualizál),
- Ütemezési javaslat a felvázolt rendszer kiegészítések és módosítások megvalósításához
- Szükség esetén jogszabály módosítási javaslatok
- Rendszerfejlesztési és –integrálási kockázatelemzés

Központi eszközök és licenzek beszerzése, NRSZH számítóközpontjának bővítése

A projekt az elődprojekt struktúrájához képest kevesebb fix irodával működik és az ügyfelekkel történő kapcsolattartást segíti az irodákon túl egyes térségekben a kihelyezett ügyfélfogadás biztosítása. A mobilitás támogatása érdekében az ügyfélszolgálati munkatársak nagyobb részét hordozható számítógépekkel kell felszerelni, és biztosítani kell az irodai munkavégzés hatékonyságát is. Az elődprojekt beszerzett 109 laptopot, ezért most elegendő 30 darabot beszerezni. A mobilitás illetve a távoli helyszíneken történő munkavégzés érdekében a gépeket mobilinternet kapcsolattal szükséges ellátni.

Az irodák nyomtatási, másolási és szkennelési igényeit multifunkcionális nyomtatókkal tervezzük megoldani. Becslésünk szerint 5600 lap/helyszín/hó fogyasztással kell kalkulálni. A projektvezetőség részére a színes nyomtatás elengedhetetlen, míg az ügyfélszolgálati irodákban nélkülözhető. A nyomtatókkal szemben elvárás az A3 méret, a kétoldalas nyomtatás és a hálózatos működés. A nyomtatók üzemeltetésére ún. lapdíjas, teljeskörű üzemeltetési szolgáltatás beszerzése a legköltséghatékonyabb megoldás.

A központi eszközök tekintetében a TÁMOP 1.1.1 projekt infrastruktúrája, mint bázis felhasználható, de bizonyos elemek bővítésre szorulnak az alábbiak szerint:

A feladatok gyors, hatékony elvégzését segíti a távoli irodákból elérhető fileszerver üzembe állítása. Ennek megvalósításához – alapvetően biztonsági okokból – két elkülönített szerver szükséges, melyhez 2 szerver, a felhasználói liszenzek (CAL) és a virtualizált környezetet megvalósító szoftver biztosítása, beszerzése szükséges. A projektvezetés számára a TÁMOP 1.1.1 fileszervere felhasználható, beszerzés nem szükséges.

A fileszerverek alá további tárhely és mentőrendszer beszerzése indokolt, amely az IKRT rendszer bázisa is lesz.

Az újonnan kialakítandó irodák helyszíni támogatása – a nagy távolságok és a költségek valamint az időkiesés csökkentése érdekében – távoli menedzsment eszközök alkalmazása indokolt, mellyel a szükséges helyszíni megjelenések száma lényegesen csökkenthető.

Az újonnan kialakítandó irodák informatikai hálózati felszereltsége előre nem látható, ezért számolnunk kell hálózatépítéssel és takarékos SOHO eszközök beszerzésével.

Bevezetés, fokozott rendelkezésre állás biztosítása

Az NRSZH az informatikai rendszerfejlesztések megvalósításához nem rendelkezik elegendő belső erőforrással. Ez a beszerzés biztosítja a megfelelő mennyiségű erőforrást a projekt megvalósításához. A beszerzésben megvalósuló főbb tevékenységek az igazgatásszervezési koncepció alapján, az egyes, már meglévő modulok módosításának, a megvalósítandó adatkapcsolatoknak és az új modulok logikai és fizikai rendszerterveinek elkészítése, ezek elfogadott változata alapján paraméterezés, termék konfigurálás, tesztelés, dokumentáció készítés, felhasználói oktatás, folyamatba épített dokumentált minőségbiztosítás, közreműködés a bevezetésben és a stabilizációs időszakban fokozott szakértői támogatás, rendelkezésre állás.

A fejlesztési folyamat során különös figyelmet kell fordítani a jelenleg működő funkciókban kezelt adatkörök teljességének vizsgálatára, és a lehetséges folyamat optimalizálásra.

Informatikai fejlesztésekre vonatkozó követelmények - Jelenlegi rendszer architektúra

2012.01.01-től lépett hatályba a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény és kapcsolódó rendeletek. A rehabilitációs hatóság létrehozásáról szóló 1502/2011. (XII. 29.) Kormányhatározat alapján 2012.07.01-től új rehabilitációs szakigazgatási szerv (továbbiakban: RSZSZ) jött létre. A fenti kormányhatározat alapján

az EKOP akcióterv módosítás tette lehetővé, hogy az RSZSZ-ek feladatellátásának támogatására egy önálló EKOP projektben kifejlesztésre kerüljön a Rehabilitációs Szakigazgatási Rendszer (továbbiakban: RSZR). Az RSZR egyetlen „Rehabilitációs keretrendszerben” hozott létre szakfeladatok ellátását biztosító modulokat. A keretrendszerben a jelzett RSZR EKOP-on kívül a TÁMOP 5.4.8-ban megvalósuló fejlesztések is létrehozta új modulokat. Az EKOP projekt előkészítésének elhúzódása miatt a TÁMOP 5.4.8-08/1 projekt keretében elkészült az RSZR rendszer keretrendszere és egyes moduljai, melyek a komplex bizottsági minősítéssel kapcsolatos feladatok támogatását valósítják meg.

Az EFOP-1.1.1-15 informatikai fejlesztésének fő célja, hogy a „Rehabilitációs keretrendszerbe” illeszkedő módon megvalósuljon a projekt céljaként meghatározott rehabilitációs szolgáltatások működtetéséhez, a foglalkozási rehabilitációt elősegítő támogatások alkalmazásához és az ezekhez kapcsolódó kötelezettségvállalási, keretgazdálkodási és monitoring feladatok támogatása, és a felsoroltakhoz kapcsolódó adatok nyilvántartása.

A projekt munkatársainak tevékenységét támogató modulok rövid leírása:

A Rehablkr feladata, hogy az EFOP-1.1.1-15 a vonatkozó kormányrendelet alapján nyújtható szolgáltatások, képzések és támogatások vonatkozásában a rehabilitációs programba bevont személy igényei alapján fogadja a külső szolgáltató, képző, foglalkoztató igényeit, azokat elbírálja és a szükséges szerződéskötési feladatokat támogassa. Kiemelt cél a személy specifikus szolgáltatások és támogatások megvalósítása annak érdekében, hogy a „megfelelő ember a megfelelő munkahelyre” elv széles körben érvényesülhessen.

A RehabTam modul biztosítja az EFOP-1.1.1-15 projektben támogatások és rehabilitációs szolgáltatások nyújtására vonatkozó költségvetési adatok kezelését; a szükséges illetve megvalósuló esetleges támogatási szerződésmódosítások követését, a célul kitűzött keretgazdálkodás megvalósítását.

A RehabKotv a RehabTam-ra és az NRSZH pénzügyi rendszerére támaszkodva követi a rehabilitációs megállapodásba bevont személyekre bontott támogatásokkal (és szolgáltatások nyújtásával) kapcsolatos kötelezettségvállalásokat, kifizetéseket és elszámolásokat.

A Rehablkr, RehabTam és RehabKotv az RSZR rendszer integrált részeként került kialakításra, azaz kialakításra kerültek a belső integrációhoz szükséges interfészek az integrációs modul felé, maguk a létrejövő modulok pedig szervesen épülnek az RSZR más forrásból megvalósuló egyéb moduljaira.

A RehabSzolg modulból lehet indítani az ügyfél bevonási folyamatát, így integráns része a projekt munkatársak által használt moduloknak.

Fenntartási kötelezettség teljesítése az informatikai fejlesztés vonatkozásában

Az EFOP-1.1.1-15 projekt keretében kifejlesztésre kerülő modulok egy komplex rendszer integráns részei, amelyeket az NRSZH alaptevékenységéhez használ. A modulok olyan feladatkört fednek le, amely ellátása az EFOP-1.1.1-15 projekt lezárását követően (esetleges más forrásokból) az NRSZH-nak folyamatosan el kell látni. Így a modulokat olyan rugalmasra tervezzük, hogy képesek legyenek már kisebb volumenű beavatkozással a jogszabály módosulások folyamatos követésére, és ezen feladatkör ellátására.

Ez garantálja azt, hogy az NRSZH a támogatott projekt keretében kialakított informatikai rendszere előírt, a projekt befejezését követő 5 éves fenntartási kötelezettségének eleget tudjon tenni.

Egyéb tevékenységek

A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásában potenciálisan érintett munkaadók, illetve az ügyfelek képzésében részt vevő akkreditált képző intézmények, valamint az ügyfélkör érdekeit képviselő társadalmi szervezetek tájékoztatása, szemléletformálása.

A projektben ugyanazon érzékenyítő és attitűd formáló tréningeket, melyek korábban már bemutatásra kerültek a munkáltatók számára nyújtható szolgáltatások/támogatások körében, biztosítani kívánjuk valamennyi a projekt megvalósításban közreműködő szervezet (képző intézmény, civil/érdekvédelmi szervezet) számára.

A projekt keretében megvalósuló tájékoztató tevékenység célja, hogy a projekt, a projekt keretében igénybe vehető szolgáltatások és támogatások köre, a támogatási eszközrendszer hozzáadott értéke a nyilvánosság minél szélesebb köre számára megfelelően megismerésre kerülhessen, az érintettek (közvetlen és közvetett célcsoport) motivációja és érdeklődésének felkeltése mellett. Emellett kiemelt

jelentőséggel bír, hogy a projekt kommunikációs tevékenysége támogassa a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci integrációjával kapcsolatban felmerülő sztereotípiák revidálását, a munkaadók érzékenyítését és a befogadóvá társadalom kialakítását.

A kommunikáció elsősorban a közvetett célcsoportra irányul, hogy a projekttervben megfogalmazott szakmai célkitűzéseit a projekt a lehető legteljesebb mértékben megvalósítsa. Emellett a projekt megvalósítása során nagy jelentőséggel bír a megfelelő szervezeti kommunikáció működtetése, hogy a szakmai szervezetek ne csak érintettjei legyenek a projektnek, hanem a projektgazda partnereivé váljanak, és minden eszközzel segítsék a foglalkozási rehabilitáció céljainak elérését.

A kommunikációs eszközök segítségével az NRSZH széles körű tájékoztatást nyújt a projektben meghatározott – közvetlen és közvetett – célcsoportok, a szakmai nyilvánosság és a társadalom számára a megvalósult fejlesztésekről, és arról a tényről, hogy EU támogatásból valósult meg a projekt.

A projektben a TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projekthez hasonlóan önálló arculatot tervezünk kialakítani, mely a projekt azonosíthatóságát nagymértékben elősegíti.

Könyvvizsgálat: a projekt befejezésekor kötelező a projektszintű könyvvizsgálat elvégzése, az erről szóló igazolást a záró elszámolás részeként szükséges benyújtani.

2.4. INDIKÁTOROK, MŰSZAKI-SZAKMAI TARTALOMHOZ ÉS A MÉRFÖLDKÖVEKHEZ KAPCSOLÓDÓ MUTATÓK

Indikátorok

A projektben meghatározott indikátorok a projektgazda által felállított szervezet működésével, a támogatási eszközök megfelelő kombinációjával, a megvalósíthatósági tanulmányban megfogalmazott tervek alapján teljesíthetők.

A fogyatékossgal élő résztvevők esetében az indikátor által meghatározott célérték biztonsággal teljesíthető, mert a célcsoportba tartozó komplex minősítésen átesett, projektbe vonható személyek a 7/2012, (II.14) NEFM! rendelet alapján kerültek minősítésre, így ez alapján megváltozott munkaképességűnek minősülnek.

A program elhagyását követően munkaerő-piacra vagy munkaerő-piaci programba belépők száma esetében az indikátor teljesítése biztosított, a megváltozott munkaképességű személyek esetében a különböző szolgáltatások és támogatások keretében munkaerő-piaci fejlesztésbe vont ügyfél hozzáállása és motivációs szintje nagymértékben növekszik, így amennyiben a programrésztvevők a projekt elhagyását megelőzően esetlegesen elveszítenék munkahelyüket, a továbbfoglalkoztatási intézkedések révén munkaerő-piaci részvételük újra elősegíthető. Amennyiben a programrésztvevők a projekt elhagyásának pillanatában nem állnak foglalkoztatásban, akkor az ügyfelek a rehabilitációs hatósággal történő együttműködése indokolt, mert a korábban jelzett statisztikáknak megfelelően szolgáltatáskérőként nyilvántartásba vett ügyfelek esetében magasabb foglalkoztatási esélyek mellett lehetséges a foglalkozási rehabilitáció megvalósítása.

7. táblázat Az EFOP 1.1.1-15. projekt Indikátorai

Mutató neve	Mérték egység	Bázis érték	Minimálisan elvárt célérték	Célérték elérésének időpontja	Mutató forrása	Mutató definíciója
Fogyatékossgal élő résztvevők száma	fő	0	4.200	a projekt fizikai befejezése	Monitoring jelentés	Azok a személyek, akik a hazai definíciók alapján fogyatékkal élőként lettek regisztrálva. Az egyének egyszerre több hátránnyal is küzdhetnek, vagyis megfelel a célcsoportban meghatározott, 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet alapján megváltozott munkaképességű személy fogalmának.
A program elhagyását követően a munkaerő-piacra vagy munkaerő-piaci programba belépők száma	%	0	4.200	a projekt fizikai befejezése	Monitoring jelentés	Azok a személyek, akik ESZA támogatásban részesültek az ESZA rendelet 3. cikk (1) b) ii.) alpontjában meghatározott beruházási prioritáshoz kapcsolódó intézkedések keretében megvalósuló programokban, és az ESZA programból való kilépéskor álláskeresővé vagy foglalkoztatottá válnak, vagy elhelyezkedésük érdekében a rehabilitációs hatósággal együttműködnek. A "program elhagyását követően" az egyén kilépésének dátumától egy hónapig terjedően értendő.

Az indikátorok teljesítésének bizonyító erejű dokumentálása az alábbi bizonylatok, iratok mentén valósítható meg:

- Fogyatékossgal élő résztvevők száma esetén:
  - Komplex minősítés eredményét tartalmazó jogerős határozat, vagy jogerős hatósági bizonyítvány hitelesített másolati példánya a programrésztvevő iratanyagába helyezve.
- A program elhagyását követően a munkaerő-piacra vagy munkaerő-piaci programba belépők száma:
  - foglalkoztatottá válás a "program elhagyását követően" az egyén kilépésének dátumát követő hónapban:
    - ügyfél nyilatkozata
    - foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítő okirata eredeti vagy hitelesített másolati példánya.

Szakmai mutatók

Az indikátorokon túl, a projekt céljainak meghatározásakor további mutatószámok, úgynevezett szakmai mutatók kerültek meghatározásra.

A szakmai mutatók esetében általánosságban elmondható, hogy a projekt céljaival koherensek, illetve egyértelműen az elsődleges célkitűzés megvalósulását – azaz a foglalkoztatási központú rehabilitációt és ezzel párhuzamosan a megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerő-piaci integrációját – alapozzák meg, illetve segítik elő.

Amint a Megvalósíthatósági tanulmány korábbi fejezeteiben bemutatásra kerültek a projekt során alkalmazott eszközök, itt is hangsúlyosan ki kell emelni, hogy a megváltozott munkaképességű személyek munkaerőpiacra jutásának, és a munkahelyük hosszú távú megtartásában kiemelt szerepe van a rehabilitációs szolgáltatások biztosításának, amelyek irányulhatnak az egyéni képességek fejlesztésére, de olyan kompetenciák elsajátítására is, melyek által az egyén álláskeresési stratégiái

fejlődnek. Mindemellett elengedhetetlen eszköz a foglalkozási rehabilitáció elősegítése kapcsán a munkatapasztalat szerzés támogatása, azaz olyan aktív eszközök biztosítása a munkáltatók számára, melyet a projekt célcsoportjának foglalkoztatására közvetlenül tud felhasználni, ezzel kölcsönösen elősegítve az egyén élethelyzetének változását és a munkatapasztalat szerzést, valamint az adott szervezet, intézmény, vállalkozás befogadóvá válását is. Mindemellett ez utóbbi cél eléréséhez a projekt további eszközökkel – érzékenyítéssel és attitűd formáló tréningekkel, információ nyújtással, tájékoztatással és a munkáltatók közvetlen felkészítésével – is hozzá kíván járulni.

Összefoglalóan elmondható hogy a projekt számára kijelölt szakmai mutatók és a projekt célkitűzései összhangban állnak egymással, a projekt eszközzrendszere teljes körűen alkalmas arra, hogy a szakmai mutatók teljesülését elősegítse.

8. táblázat Szakmai mutatók

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Az eredmény leírása	A tulajdonosság számszerűsíthető célértéke és annak mértékegysége	Az eredmény nem számszerűsíthető, egyéb tulajdonsága	Bizonyító erőt dokumentálási módja, eszköze
Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat igénybevevők száma	A munkaerő-piaci integráció segítéseként a bevont ügyfelek egyénre szabott foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokban részesülnek.	6000 fő	A szolgáltatások eredményeként javul az ügyfelek munkaerő-piaci ismereteinek szintje, aktivitása, munkaerő-piaci helyzete.	1. ügyfél által aláírt, szolgáltatáson történő részvételi szülő tanácsadási esetlap
Munkaerő-piaci, illetve szakmai ismereteket szerző személyek száma	A támogatott képzés keretében a résztvevő ügyfelek munkaerő-piaci, illetve szakmai ismeretét bővíthetik.	4200 fő	A felkészítésben részt vevő ügyfelek az álláskereséshez, a munkahelyek elhelyezkedéséhez, a megvásárolt szolgáltatásokhoz szükséges új ismereteket, készségeket sajátítanak el.	1. ügyfél által aláírt, szolgáltatáson történő részvételi szülő csoportos szolgáltatás esetén: jelenléti iv. tréning-napló egyéni szolgáltatás esetén: tanácsadási esetlap, 2. Képzés záró dokumentumaként megszerzett tanúsítvány, látogatási bizonyítvány, hatósági bizonyítvány, nyelvtudás bizonyítvány, jogosítvány, sikertelen vizsga esetén vizsgajegyzőkönyv hitelesített másolata
Javul a foglalkoztatók megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásával kapcsolatos ismereteinek szintje	A projekt keretében megvalósuló szemléletformálást célzó tevékenység eredményeként a munkáltatók széles körben jutnak új, a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásával kapcsolatos aktuális információkhoz, gyakorlati példák, egyéni tapasztalatok megosztásával változik szemléletük, javul a foglalkoztatási hajlandóságuk	A projekt keretében szervezett rendezvényeken átlagosan legalább 40 munkáltatói képviselő vesz részt. A kialakításra kerülő portál azon regisztrált látogatóinak száma, akik a portálon keresztül elérhető szolgáltatásokat igénybe veszik, eléri az 3.000-t		portál felhasználóinak számról szóló Google Analytics, regisztrációs lista rendezvények jelenléti ível partnerelőjelettség mérések
A program megvalósítás időszakában legalább három hónapig foglalkoztatott ügyfelek száma	A program megvalósítás időszakában legalább 3 hónapig foglalkoztatott ügyfelek száma. Azoknak a száma, akik program keretében támogatott foglalkoztatásban (munkakipróbálás, munkatapasztalat-szerzés, békítőítés támogatásban) részesültek, vagy a program során támogatás nélkül elhelyezkedtek és legalább 3 hónapig foglalkoztatottak őket	2200 fő		1. foglalkoztatott programrésztvevő három havi bérgyűjtékének hitelesített másolata

Mérföldkövek

A projekt megvalósítása során az alábbi mérföldkövek megvalósítása szükséges.

Informatikai rendszer biztosítása	2016. április 30.
Bevont személyek száma eléri az 1500 főt	2016. július 31.
Bevont személyek száma eléri a 3000 főt	2016. október 31.
Bevont személyek száma eléri az 5000 főt	2017. április 30.

3. A SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI MEGVALÓSÍTÁS RÉSZLETES ÜTEMEZÉSE

3.1. A TERVEZETT FEJLESZTÉS BEMUTATÁSA

3.1.1. A megvalósulás helyszíne

A projekt a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (1071 Budapest, Damjanich utca 48.) Projekt Igazgatóságán belül létrehozásra kerülő EFOP 1.1.1. Projektiroda szervezeti keretén belül kerül megvalósításra. A projekt tevékenységei Magyarország konvergencia régióiban valósulnak meg.

Az NRSZH Projekt Igazgatóság koordinálja az NRSZH EU támogatásból megvalósuló projektjeit. A Projekt Igazgatóság irodái az NRSZH Damjanich utcai főépületének szűkössége miatt a Hivatal közelében, bérelt irodákban kerültek elhelyezésre. A Projektigazgatóság a jelenleg a Pest Center Irodaházban (1071 Budapest, Peterdy u. 15.) bérlő a projektek megvalósításához szükséges helységeket. Az EFOP 1.1.1-15. projekt irányítása, felügyelete a projektigazgatóság feladata lesz. A projekt megvalósítási helyszíneire tekintettel az ügyfélszolgálati feladatokat ellátó kollégák a konvergencia régiók területén számos bérelt helyszínen végzik a projektmegvalósítási feladataikat. A projektmegvalósításhoz, az ügyfelek fogadásához használandó helyszín megfelel a projektgazdára vonatkozó EFOP esélyegyenlőségi és környezeti fenntarthatósági szempontoknak.

3.1.2. Az előkészítéshez és a megvalósításhoz kapcsolódó feladatok meghatározása

A projekthez nem kapcsolódik olyan fejlesztés, amely bármilyen jellegű engedélyezést vagy egyéb hatósági eljárást igényelne.

A pályázat benyújtását követően a projektgazda a projekt előkészítés keretében megkezdi a fizikai megvalósításhoz szükséges feltételek kialakítását, biztosítását, elsősorban olyan tevékenységekre koncentrálna, amelyek csak kismértékű kötelezettségvállalással járnak: projektszervezet kialakítása, munkatársi kör kiválasztása, felvételének előkészítése, a működés infrastrukturális feltételeinek biztosítása, a projekt adminisztráció háttérének kialakítása, a megvalósításhoz szükséges jelentősebb közbeszerzési eljárások előkészítése, lefolytatása.

Az előkészítési feladatok a kiemelt projekt megvalósítási szakaszának gördülékenységét hivatottak biztosítani.

Előkészítési feladatok a projektjavaslat benyújtásáig:

- A kiemelt pályázati dokumentáció kitöltése, összeállítása:
  - a megvalósíthatósági tanulmány,
  - a projekt adatlap,
  - a költségvetés,
  - a projekt likviditási terve,
  - az emelt összegű előleg iránti kérelem,
  - a közbeszerzési terv,
  - a kommunikációs terv,
  - a megvalósítás feladatait és azok időbeli ütemezését rögzítő Gantt-diagram,
  - és a pályázat benyújtásához szükséges további mellékletek elkészítése az NRSZH munkatársainak bevonásával.

Előkészítési feladatok a Támogatási Szerződés megkötéséig:

- A Támogatási Szerződés megkötéséig az értékelő részéről esetlegesen felmerülő tisztázó kérdésekben igényelt információk biztosítása. A pályázat elbírálása során várható az értékelők részéről a projekt dokumentumok kismértékű kiegészítésének vagy az egyes szakmai kérdéseket taglaló részek további részletezésének, alátámasztásának igénye. Ezt a feladatot a megvalósíthatósági tanulmányt készítő szakemberek végzik el. Az ehhez szükséges egyeztetéseket lebonyolítjuk az Emberi Erőforrások Minisztériuma illetékes főosztályaival, az IH képviselőivel.
- A Támogatási szerződés megkötéséhez kapcsolódóan előírt kiegészítések, hiánypótlások elkészítése, határidőre történő benyújtása.
- A projekt megvalósításához szükséges irodák biztosításához a vonatkozó beszerzési és pénzügyi elszámolási szabályoknak megfelelő módon a szakmai megvalósításhoz alkalmas bérlemények feltárása, a szükséges beszerzési eljárások lefolytatása. Az irodák elhelyezéséhez megfelelő, kiválasztásra került ingatlanok esetében a bérleti szerződések előkészítése, azaz az állami vagyonnal történő gazdálkodásról szóló 254/2007 (X.4.) Kormányrendelet előírásainak megfelelően az engedélyköteles ingatlanok bérletéhez az MNV Zrt. hozzájárulásának megkérése. A jogszabályi kereteknek megfelelően a bérleti szerződések megkötésének előkészítése. A bérleti szerződések aláírására a Támogatási Szerződés aláírását követően kerül sor.
- A projekt megvalósításához szükséges munkatársi kör kiválasztása elsődlegesen a 2012-2015 között megvalósult TÁMOP-1.1.1-12/1 kiemelt projektben foglalkoztatott, szakmai gyakorlatot, tapasztalatot szervezett munkatársak figyelembevételével. Az előd projekt munkavállalói köréből fel nem tölthető munkakörökre a megfelelő jelöltek feltárása, kiválasztása. A munkatársak foglalkoztatásához kapcsolódó előterjesztések, javaslatok elkészítése, jóváhagyásra előterjesztése. A megvalósításhoz alkalmazandó munkatársak nagy számára tekintettel a foglalkoztatáshoz szükséges munkaszerződések megkötésére ütemezetten, jellemzően a Támogatási Szerződés aláírását követően kerül sor.
- A projekt beszerzéseinek szabályszerű lefolytatásához szükséges közbeszerzési tanácsadás beszerzése.
- Kiemelt jelentőségű feladat a projektmegvalósításhoz kapcsolódó szakmai, adatszolgáltatási és ügykezeléssel kapcsolatos elvárások és az elődprojektben kialakított informatikai rendszer szolgáltatásainak összevetése, a szükséges aktualizálások, módosítások, kiegészítések szakmai részleteinek megfogalmazása, kidolgozása. Az informatikai rendszer vezetői jóváhagyást követő átalakításának, a szükséges közbeszerzés szakmai tartalmának meghatározása.
- A projekt első időszakában megvalósítandó közbeszerzések előkészítése. A szakmai tartalom, a dokumentáció és a felhívás elkészítése, a felhívások feltételhez kötött meghirdetése, a beszerzési eljárások lefolytatása.
- A projekt szervezet kialakítása (a projekt folyamatok újratervezése) a szükséges belső szabályozások kialakítása, aktualizálása.
- A projekt célcsoportba tartozó ügyfelek bevonása a kormányhivatalok együttműködésében valósítható meg. A kormányhivatalokkal megvalósítandó együttműködés kereteinek biztosításához Együttműködési megállapodások előkészítése, megkötése.

- A pályázat benyújtását követően a projektgazda el kívánja indítani a megvalósítás előkészítését, elsősorban olyan tevékenységekre koncentrálni, amelyek csak kismértékű kötelezettségvállalással járnak, szervezeti, működési keretek, szabályok kialakítása.

A projekt megvalósításának részletes feladatai

A projekt megvalósítás során felmerülő feladatokat részletesen bemutatjuk a Megvalósíthatósági Tanulmány 3.2 fejezetében, valamint a mellékletként csatolt GANTT diagramban. Ebben az alfejezetben rövid áttekintést adunk a projekt megvalósításhoz kapcsolódó feladatokról.

- A projekt kommunikációs tevékenységéhez a kötelező kommunikációs csomag alkalmazása szükséges. A tájékoztató ismertető tevékenységhez alkalmazott marketing eszköz, vásárolt szolgáltatások beszerzéséhez szükséges beszerzési/közbeszerzési eljárások lefolytatása. A belső erőforrások alkalmazásával a kommunikációs tevékenység megkezdése. Nyomatott tájékoztatók elkészítése és lakossági terjesztése. Sajtó tájékoztatóval egybekötött nyitó konferencia megszervezése, lebonyolítása, a rendezvényt követően sajtóközlemény kiadása. A projekt céljainak eléréséhez szükséges, hogy a lehető legszélesebb körben ismert legyen.
- Az informatikai fejlesztések megvalósítása, a fejlesztés szakmai felügyelete.
- A projekt szakmai megvalósításához szükséges foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások és szakmai képzési programok kínálatának biztosítása. A külső partnerek vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelő kiválasztásának előkészítése, az eljárások lebonyolítása.
- A projekt keretében továbbfejlesztésre kerülő, az informatikai rendszerek bevezetéséhez, alkalmazásához kapcsolódó képzési, tájékoztatási feladatok ellátása.
- A projekt rész céljainak megfelelő szakmai projekttevékenységek szervezése, irányítása, megvalósítása, kiemelten a külső szolgáltatások és a szakmai képzési kínálat biztosítása..
- A munkaerő-piaci integrációt segítő szolgáltatások és támogatások biztosítása a projektbe vont ügyfelek számára, a kapcsolódó ügyviteli pénzügyi feladatok ellátása.
- A közbeszerzési eljárások lebonyolítása, szerződések megkötése, nyomon követése.
- A projektszervezet működésének folyamatos biztosítása.
- A Támogatási Szerződésben előírt kötelező beszámolási, dokumentálási és pénzügyi feladatok szabályszerű ellátása.
- A vállalt esélyegyenlőségi intézkedések és környezeti fenntarthatósági szempontok megvalósítása és figyelemmel kísérése.
- A projekt előrehaladásának, a vállalt indikátorok, monitoring mutatók nyomon követése.

3.1.3. A fejlesztés hatásainak elemzése

Társadalmi és gazdasági hatások

Foglalkoztatás és munkaerőpiac

Az Európa 2020 Stratégia egyik célkitűzése, hogy uniós szinten 75%-ra növelje a foglalkoztatottsági szintet a 20–64 évesek körében, melynek elérése még az egészséges munkavállalók esetében sem egyszerű, és különösen nehéz a megváltozott munkaképességű személyek esetén.

A stratégiában megcélzott foglalkoztatási szint nem határoz meg különbséget a megváltozott munkaképességűek és az egészséges munkavállalók tekintetében, holott – bár a megváltozott munkaképességűek is beletartoznak életkoruk alapján az aktív népességbe, – de egészségi állapotuk miatt egy jelentős részük nincs munkára kész állapotban.

A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatási, aktivitási adataira vonatkozóan az 2011. évi EUROSTAT és a KSH népszámlálási adatiban mutatkozik némi eltérés, mert míg az előző 32%-os, addig a KSH 18,1%-os foglalkoztatottságot mért. Az azonban ettől függetlenül elmondható, hogy Magyarországon a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása jelentősen elmarad az európai átlagtól.

Ennek leküzdésében nyújt segítséget a jelen program, részben a benne foglalt támogatásokkal, és az összehangoltan alkalmazható szolgáltatásokkal.

Ezen kívül fontos megemlíteni a projektnek a szemléletformálásban vállalt szerepét, hiszen Magyarországon a munkáltatók jelentős része (közel 68 ezer megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatása helyett) inkább megfizeti a jogszabályban meghatározott rehabilitációs hozzájárulást, mintsem foglalkoztasson megváltozott munkaképességű munkavállalót.

Ezért a projektben vállaljuk

- 400 fő képzését
- 4.200 fő esetében, a program elhagyását követően a munkaerő-piacra történő kilépést vagy munkaerő-piaci programba bekapcsolódást
- 2.200 fő vonatkozásában, hogy a program megvalósítás időszakában legalább 3 hónapig munkaviszonyban áll

Munkakörülmények

A munkakörülmények adaptálása, vagy a létrejövő új munkahelyek kialakítása során bizonyos fogyatékossgal élő, illetve megváltozott munkaképességű csoportok esetében nagy jelentőséggel bír a megmaradt képességekkel, egészségkárosodással összeegyeztethető megfelelő munkakörülmények megteremtése, vagy a munkakörnyezet átalakítása. Cél, hogy a munkavégzés fizikai környezetét, a munkakörülményeket a megváltozott munkaképességű személyek képességeihez kell illeszteni. Kiemelt jelentőségű, hogy az ügyfélkör megmaradt egészségi állapota a munkavégzés miatt ne romoljon tovább és a munkavállalók lehetőleg ne idézzenek elő balesetveszélyt. A munkáltató részéről célszerű lehet olyan intézkedések meghozatala is, amelyek adott esetben például egy munkaeszköz vagy gép átalakítására, áthelyezésére irányulnak. Javasolt halláskárosult munkavállalók esetében hangfelismerő program telepítése, látáskárosultak esetében nagyító, illetve helyi megvilágítás alkalmazása, ülő munkahelyek kialakítása, a műszakok számának csökkentése.

A projektbe történő bekapcsolódás során nem alapvető elvárás, de a munkaadóknak a célcsoport specifikumának megfelelő akadálymentes munkakörnyezet kialakítására kell törekednie.

Az alapvető célok közé tartozik a szervezeti kultúra átalakítása, a befogadó jelleg erősítése.

A megváltozott munkaképességűeket foglalkoztatni szándékozó munkáltatóknak fel kell készíteniük a szervezetüket a megváltozott munkaképességű dolgozók belépésére. Nem csak a megfelelő munkakörnyezetet kell, hogy biztosítsák, amelyek a megváltozott munkaképességűek egészségét, testi épségét nem veszélyeztetik, de ezen felül ennek megfelelően célszerű a szervezeti kultúrát illetően is változásokat indukálni.

A kiszervezett szolgáltatások nyújtásában részt vevő szervezetek számára fontos feladat lesz a beilleszkedési folyamat sikerének elősegítése. A munkáltatónak a munkakörök megfelelő illesztése mellett – a szolgáltató szervezetek segítségével – alaposan át kell gondolnia, hogy milyen intézkedések szükségesek ahhoz, hogy az adott munkahely szervezeti kultúrája befogadó legyen. Civil szervezetek rehabilitációs szakembereinek bevonásával esetlegesen a hosszabb beilleszkedési folyamatból adódóan javasolt egy mentori rendszer kidolgozása. Természetesen célszerű a rendszer időnkénti áttekintése és aktualizálása a munkavállalók foglalkoztatásának kihívásai és eredményei mentén.

Társadalmi integráció és különleges társadalmi csoportok védelme

A projekt célcsoportjának megváltozott munkaképessége nemcsak orvosi-biológiai állapotot jelent, hanem társadalmi aspektusai is vannak, melyek meghatározott környezeti feltételek között értelmezhetők. A megváltozott munkaképességű személyeket egészségkárosodásuk és az ehhez kapcsolódó kialakult magatartásformák és a társadalmi előítéletek akadályozzák abban, hogy betölthessék megfelelő társadalmi szerepüket. Nagyban függ a társadalmi tényezőktől is, hogy bizonyos károsodás, sérülés, mennyire jelent hátrányt, valódi „fogyatékossgot” az érintettek számára.

Azon társadalmi csoportok esetében, melyek nem rendelkeznek egyenlő esélyekkel az elérhető életminőségét illetően, a társadalom feladata az esélyegyenlőséget gátló tényezők kiiktatása.

A megváltozott munkaképességűek társadalmi integrációját nagyrészt sztereotípiák és előítéletek lassítják, teszik nehezkessé. Beilleszkedésüket, és az akadályozó tényezők hatásának csökkentését nagyban elősegítheti a munkaerőpiacra történő el/visszahelyezésük, viszont kevés a hiteles információ arról, kik ők és mire képesek valójában. A munkáltatók nagy része nincs tisztában azzal, hogy bár

egészségi állapotukból kifolyólag a megváltozott munkaképességű munkavállalók terhelhetősége a többségi társadalom tagjaihoz képest némileg eltérhet, esetleg néhány munkatevékenységben fizikailag akadályozva vannak, de az egészségi állapotuknak, megmaradt munkaképességüknek megfelelő munkakörben értékteremtő munkát tudnak végezni, teljes értékű életet tudnak élni.

A hátrányos helyzetű csoport tagjainak védelmét szolgálja, ha nem különböztetjük meg őket a társadalom többi tagjától, életkörülményeiket a lehető legnagyobb mértékben közelítjük a szokásoshoz, átlagoshoz (normalizáció elve). Megváltozott munkaképességűek esetében ennek egyik módja, hogy a projekt keretében egyénre szabott szolgáltatások biztosításával, támogatások nyújtásával lehetőséget teremtünk számukra a munkavégzésre, önálló jövedelemszerzésre. A hátrányos helyzetből való kitörés, a lehetőség szerinti önálló élet megteremtése a környezet megfelelő viszonyulása, elfogadó és befogadó közeg nélkül nem is lehetséges.

Ezért a projekt céljai között szerepel a szemléletformálás és a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának ösztönzése, társadalmi életben való aktív részvételük biztosítása, ezen keresztül társadalmi integrációjuk elősegítése.

Esélyegyenlőség

Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) esélyegyenlőségi és megkülönböztetésmentességi horizontális elvéhez illeszkedően a projekt mind a célok direkt módon történő megvalósítása, mind a közvetett tevékenységek során kiemelten támogatja az esélyteremtést. A projekt megvalósító NRSZH rendelkezik Esélyegyenlőségi Tervvel.

Célcsoportunkat a hátrányos megkülönböztetés által leginkább sújtott személyek alkotják, hátrányuk gyakorta halmozott: megváltozott munkaképességük például alacsony iskolai végzettséggel, nehezen megközelíthető lakóhellyel párosul. Munkavállalásuk alkalmával előítélettel találkozhatnak, amellyel hátrányuk tovább fokozódik.

A projekt célzottan a megváltozott munkaképességű emberek elhelyezkedéséhez járul hozzá, ugyanakkor a megváltozott munkaképesség melletti egyéb hátrányos helyzet társadalmi felzárkózásának elősegítése érdekében a projekt résztvevőinek bevonása során érvényesíti az egyenlő bánásmód elvét, a hátrányos megkülönböztetés tilalmát.

A projekt elsődleges célja a megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerő-piaci integrációjának elősegítése foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nyújtásával.

A projekt rész céljai közé tartozik a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának ösztönzése, valamint a megváltozott munkaképességű személyek képzettségi szintjének növelése, és a megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztatni képes munkaadók szemléletének formálása.

A projekt megvalósítási helyszíneinek kialakításakor feltételként határozzuk meg az akadálymentes megközelíthetőséget. A projekt szakmai tevékenységei, képzett munkatársai biztosítják a hátrányos helyzetű emberek esélynövelését: szolgáltatások formájában mentális megerősítéssel és gyakorlatban alkalmazható technikák elsajátításával hátrányuk leküzdéséhez, a megmaradt képességeik minél jobb kihasználásához nyújtunk segítséget.

Fontosnak ítéljük a megváltozott munkaképességűek külső környezetének megszólítását, érzékenyítését is. Megfelelő figyelemfelkeltéssel, információ biztosítással az előítéletek csökkenthetők.

A projekt által nyújtott foglalkoztatási támogatással a munkáltatók gazdasági érdeke lehetőséget teremt az előítéletek csökkentésére, a megváltozott munkaképességűek alkalmazkodó munkafeltételek kialakítására. Mindezzel a megváltozott munkaképességű emberek munkavégzéséhez kapcsolódó munkáltatói hozzáállás hosszú távon javul.

Az NRSZH vállalja, hogy esélyegyenlőségi munkatársat foglalkoztat, esélyegyenlőségi tervet készít. A munkatárs felelős az esélyegyenlőségi tervvel kapcsolatos feladatok végrehajtásáért, szervezeti eljárások kidolgozásáért, programok tervezéséért, szervezéséért. Segítséget nyújt a hátrányos helyzetű személyeknek. Az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében információkat szolgáltat, hálózatfejlesztési, koordinációs és ügyfélszolgálati feladatokat lát el.

Vállaljuk, hogy kommunikációnkkal, a projektben megvalósuló rendezvényeink során akadálymentes hozzáférést biztosítunk, esélynövelést fejezünk ki.

Az NRSZH honlapja (<http://nrszh.kormany.hu/>) akadálymentes verzióban is elérhető.

Valljuk, hogy a projekt esélytudatos szemlélete pozitív, disszeminatív hatással van a megvalósítás közvetlen környezetére, a projekt közvetlen és közvetett célcsoportjaira, érintettjére, valamint szélesebb körben társadalmi hatással is bír.

Területi kiegyenlítődség

A projekt megvalósításának területi kiegyenlítése

Magyarországon érzékelhető területi, településenkénti különbségek vannak számos társadalmi, gazdasági szférában, a településhálózatban, a lakosság életkörülményeiben.

A jövedelmekben, az infrastruktúra fejlettségében, a gazdálkodó egységek eredményességében meglévő különbségek a „gazdasági térben” mérhetők, s két közeli település, szomszédos térség esetében is kirívóan nagyok lehetnek.

9. táblázat Hazánk népességének megoszlása településtípusok szerint

Az ezer főnél kisebb településen élők aránya	7,6 %
A kis településen (1 000 -10 000 fő) élők aránya	33,5 %
A közepes népességű településen (10 000 -100 000 fő) élők aránya	30,3 %
A nagy népességű településen (100 000 fő felett) élők aránya	28,6 %

A gazdasági fejlettség területi különbségei Magyarországon igen jelentősek, és ezek a különbségek időben es mintázatukban is meglehetősen állandóságot mutatnak. Leküzdésük, az instabil munkaerő-piaci helyzettel jellemezhető területeken élők számára a társadalmi - gazdasági válsághelyzettel szembeni védekezés, így a területi különbségek csökkentésének egyik legkézenfekvőbb módja a munkavállalói mobilitás növelése. A szolgáltatásokhoz, munkához jutás nagyban függ a közlekedési hálózattól, a járatok számától, sűrűségétől. Két távoli, de expressz-járatokkal összekötött nagyváros közelebb lehet egymáshoz, mint egy közeli, de csak napi egyetlen lassú buszjáratral elérhető faluhoz.

A helyváltoztatásból fakadó többletköltségek éppen azokat a térségeket terhelik – relatíve – a legnagyobb mértékben, amelyek munkavállalói fokozottan hátrányos helyzetben vannak. Tovább ronthatja a képet a menetrendek nem megfelelő ütemezése. A közlekedési eszközök relatív elérhetőségét csökkentette, ha annak járatsűrűsége túl ritka volt, vagy nem alkalmazkodott a bejárás igényekhez. Tömegközlekedésnél, főleg a kisebb falvakban mindkettő előfordult. A napi két járat (egy reggel, egy pedig kora délután) egyáltalán nem felel meg még a három műszakos munkarendnek sem, az indulási idők pedig csak nagyobb járatsűrűség mellett tudtak alkalmazkodni a változatos munkakezdési időkhöz. A közlekedési alternatívák közül a vonat bizonyul a legrosszabbnak. Ez a lehetőség ugyanis amellet, hogy kiugróan drága, időigényes is. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a vasúti közlekedés alacsony ellátottsági foka miatt csak szűk kör számára áll rendelkezésre, akiknek a pozícióját rontja a közvetett járatok magas száma (azaz a szükséges átszállások kiugró értéke), illetve az eszköz késésből fakadó megbízhatatlansága. Fontos hangsúlyozni, hogy a megbízhatatlanság exponenciálisan nő az utazásba iktatott átszállások számának emelkedésével.

A fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességűek területi megoszlása

Esélyegyenlőségi szempontból a fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességűek különösen hátrányos helyzetben vannak, hiszen testi, értelmi, vagy éppen érzékszervi hátrányuk megnehezíti, vagy teljes mértékben meggátolja a társadalmilag megszokott, illetve elvárt életvitel folytatását.

A fogyatékkal élők számára problémát jelent a közlekedés, a köz- és magánszolgáltatások igénybevétele, így különösen a bekapcsolódás az iskolai oktatásba, szakképzettség megszerzésébe, amely egyben a munkaerő-piaci integráció korlátját is jelenti. A település jogállása szerint vizsgálva a

fogyatékkal élőket és megváltozott munkaképességűeket, megállapítható, hogy a községekben – egyetlen korcsoporttól, a 14 évnél fiatalabbaktól eltekintve – rendre magasabb a fogyatékkal élők aránya, mint a városokban. E jelenség hátterében feltételezhetően több tényező együttes hatása is meghúzódik. Ebben éppen úgy megjelenik az egészségügyi szolgáltató rendszer rossz elérhetősége, mint a szociokulturális és mentális jellemzők, az országosnál kedvezőtlenebb munkakörülmények vagy pedig a „leszázalékolás tudatos választása”, ami menekülést jelent a kilátástalan tartós munkanélküliségből, és az ezzel járó elszegényedésből.

A fogyatékkal élő községi lakosok felülreprezentáltsága ugyanakkor egy súlyos ellátási problémára is utal, hiszen éppen a legrászorultabb, támogatásra szoruló számára elérhetetlen a jellemzően a nagyvárosokban (megyeszékhelyeken) nyújtott széles körű szolgáltatási kínálat, amely enyhíthetné társadalmi kirekesztettségüket, fizikai és mentális elszigeteltségüket.

Az egyenlőtlenségek bizonyos elemei csökkenthetők.

A projekt a területi egyenlőtlenségek csökkentésére az alábbi megoldási módot alkalmazza:

A területi kiegyenlítéssel, mely magában hordozza a hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítását, terveztük meg a megvalósítás helyszíneit. (41 település) A megyeszékhelyeken létrehozandó **állandó megvalósítási helyek** mellett olyan nagyobb megyei településeken is biztosít szolgáltatást a program – **kihelyezett telephely felállításával** – amelyek mind közigazgatási, mind közlekedés szempontjából centrális szerepet játszanak. Ilyen települések lesznek a nagy vonzáskörzettel rendelkező járási központok vagy a megyeszékhelytől távolabb eső városok. Kiválasztásuknál szempont a közösségi közlekedéssel könnyen megközelíthetőség, a jó szakember ellátottság és a projektben biztosított szolgáltatások megszervezhetősége (pl: foglalkoztatás egészségügyi szolgáltatás, képzés). Különös gondot fordítunk az akadálymentesítés minden szegmensére.

A különböző helyszíneken történő szolgáltatások tartalma egységes. Törekszünk arra, hogy azok színvonala nivelláló legyen. A horizontális célok megvalósulása biztosítja, hogy az ország projektbe bevont régiójában élő bármely megváltozott munkaképességű munkavállaló részére ugyan azt a szolgáltatást nyújtsuk. A projektbe való bekerülés esélye minden célcsoport tag számára ugyan annyi, ez egy újabb esélyegyenlőségi dimenzió.

A program hangsúlyos eleme a munkába járás költségeinek biztosítása a munkavállaló számára. Mivel a megváltozott munkaképességű munkavállalók jövedelme igen alacsony, így a munkába járás egyik nehézségének kiküszöbölése nagy jelentőséggel bír a foglalkoztatottá válásban.

A program a differenciált foglalkoztatási igényekre is reagál a megváltozott munkaképességű munkavállaló számára elérhető munkaidő-tartamok meghatározásánál. A 4-6-8 órás foglalkoztatás lehetőséget biztosít arra, hogy mind a munkáltatók mind a munkavállalók igényeit, szükségleteit figyelembe vegye. Ezzel a rugalmassággal több munkavállaló kerülhet bevezetésre a nyílt munkaerő-piacra.

Személyhez és családhoz kötődő jogok és lehetőségek védelme

Projekt szempontjából NEM RELEVÁNS

Önkormányzatiság, döntéshozatalban való társadalmi részvétel – nyilvánosság, igazságosság, erkölcs

Projekt szempontjából NEM RELEVÁNS

Közegészségügy, közbiztonság

Projekt szempontjából NEM RELEVÁNS

Bűnözés, terrorizmus és biztonság

Projekt szempontjából NEM RELEVÁNS

A szociális ellátó-rendszerekhez történő hozzáférés

A megváltozott munkaképességű személyek ellátórendszere 2012. január 1-jétől Mmtv. hatályba lépésével nagymértékben átalakult. Az átalakítás legfőbb célja egy átlátható, egységes rendszer létrehozása volt, amelyben a korábbiaknál sokkal nagyobb hangsúlyt kapott a foglalkozási rehabilitáció. A 2012. január 1-jét megelőző időszakban a megváltozott munkaképességű személyek számára a pénzügyi ellátások tartós igénybe vétele jelentette a megélhetés alapját, a 2012. január 1-jén bevezetett új szabályozás viszont a rehabilitációra, a munkavállalásra ösztönözte az érintetteket. A rehabilitáció révén a megváltozott munkaképességű személyek a korábbiaknál jóval hatékonyabb segítséget kapnak a munkavállalás érdekében. **A saját keresetre épülő megélhetés jelentősen hozzájárul az állami gondoskodástól való függőség lazításához, az önfenntartáshoz, a saját és az őket körülvevő család életszínvonalának emeléséhez.**

A projekt során nyújtott szolgáltatások, a képzésekhez, és a munkavállaláshoz kapcsolódó támogatások – összhangban a 2012. január 1-jén bevezetett változásokkal - hatékony ösztönző erőt jelentenek a megváltozott munkaképességű emberek számára. A fő cél: a saját keresetre épülő megélhetés, az állami gondoskodástól való függetlenség megteremtése. Mindez jelentős mértékben csökkenti a szociális ellátó rendszerekre való támaszkodást, **enyhítve ezáltal a szociális/társadalmi biztosítási ellátórendszer terheit.** A pozitív társadalmi hatáson túl gazdasági előnyöket is generál a projekt: javul a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci helyzete, a projekt célcsoportjának tagjai a korábbiaknál jelentősebb részt vállalnak az ország gazdasági termeléséből.

Kutatás-fejlesztés

Projekt szempontjából NEM RELEVÁNS

Nemzetközi kapcsolatok, határmentiség

Projekt szempontjából NEM RELEVÁNS

Közfelfüggetlés pénzügyi és szervezeti keretei

Projekt szempontjából NEM RELEVÁNS

Környezeti hatások

- **Levegőtisztaság**

Projekt szempontjából NEM RELEVÁNS

- **Talajminőség és talajerőforrás**

Projekt szempontjából NEM RELEVÁNS

- **Területhasználat**

Projekt szempontjából NEM RELEVÁNS

Hulladéktermelés, hulladék-hasznosítás

A természeti értékek megőrzése, az erőforrások és a környezeti értékek fennmaradása, és a fenntartható fejlődés elvének megfelelő hasznosulása révén elérhető, hogy az elődeinktől kapott természeti táj és épített környezeti értékeink ápolásával és hasznosításával fejlődésünk a jövő nemzedékei számára is biztosítsa az egészséges, biztonságos, tiszta környezetet és a fenntartható fejlődés feltételeit.

A projekt megvalósítása beruházás jellegű tevékenységeket nem tartalmaz, így a közvetlen környezeti hatásoknak nincsen relevanciája, a projekt leginkább a környezettudatosságra való nevelésre fókuszál.

A projekt megvalósítása során különösen nagy gondot fordítunk a környezeti fenntarthatósági szempontokra. A beszerzéseknél előnyben részesítjük azokat a szállítókat, akik azonos ár mellett képesek ezen szempontok érvényesítésére, a környezeti fenntarthatósági szempontot megjelenítjük a beszerzés specifikációjában. Figyelembe vesszük a termékek energiafelhasználását, törekszünk az energiatakarékos eszközök beszerzésére. Környezeti szempontból előnyösebb tulajdonságokkal rendelkező termékek vásárlását preferáljuk.

A projekt szolgáltatási helyeinek otthont adó irodák kiválasztásakor törekszünk a tevékenység helyigényének minimalizálására. Szándékunk szerint nem bérlünk nagyobb irodát annál, mint amekkora az adott helyszínen ellátandó feladatokhoz, munkához szükséges, így minimalizálva a fűtéshez, hűtéshez, világításhoz szükséges energiafelhasználást. Az irodák kiválasztásakor előnyben részesítjük azokat az ingatlanokat, amelyek hőszigetelt nyílászárókkal rendelkeznek, ahol a természetes bevilágítás a nap jelentős szakaszában kiválthatja a mesterséges világítást. Ezen túl előnyben részesítjük azokat a helyiségeket, ahol szelektív hulladékgyűjtés valósul meg.

Olyan irodák bérlésére törekszünk, amelyek közvetlen közelében megoldható a kerékpárok biztonságos elhelyezése, elősegítve ezzel mind a projekt megvalósítók, mind az ügyfelek környezetbarát, a levegő tisztaságára ügyelő, kerékpárral történő munkába járását, közlekedését.

Képzések konferenciák, szakmai napok, megbeszélések helyszínének kiválasztásakor is törekszünk a környezettudatosságra. A kiválasztáskor előnyben részesítjük azokat az intézményeket, amelyek közösségi közlekedéssel jól megközelíthetőek.

A projektgazda az irodai berendezések kiválasztásakor törekszik az anyag- és energiatakarékos irodatechnikai készülékek beszerzésére és alkalmazására a zöld közbeszerzési elvek figyelembevételével. Ennek megfelelően a személyi számítógépek, monitorok, laptopok, nyomtatók, lapolvasók, telefonok, faxok, másológépek, projektorok, egyéb kísértékű irodai eszközök beszerzésekor szempont az energiafogyasztás. A nagy értékű informatikai beszerzések esetében energiatakarékos eszközök beszerzésére törekszünk.

Vállaljuk, hogy a beszerzésre kerülő irodai papírfelhasználásban a projekt keretében elsődlegesen újrahasznosított, vagy energiatakarékos módon előállított papírt szerzünk be. A projekt teljes időszaka alatt előnyben részesítjük a kétoldalas nyomtatást, optimális mennyiségre csökkentve ezáltal a papírfelhasználást.

Célunk, hogy a környezettudatosság a projekt teljes idejére szervezeten beépüljön a megvalósítás minden területére és ezt a szemléletet közvetítse ügyfeleink irányába is.

Környezeti kockázatok megjelenése

Projekt szempontjából NEM RELEVÁNS

Mobilitás, energia-felhasználás

Projekt szempontjából NEM RELEVÁNS

3.1.4. Pénzügyi terv

A projekt fizikai megvalósítására rendelkezésre álló időtartam 25 hónap, mely terv szerint 2015. december 1-től 2017. december 31-ig tart. A projekt adminisztratív és pénzügyi zárására 2018. első negyedévében kerül sor.

A kiemelt projekt elszámolható összköltsége 8 Mrd Ft. Az összes elszámolható költség 100%-át vissza nem térítendő támogatásként igényeljük, ezért a saját forrás finanszírozása nem releváns projektünk esetében. Az állami támogatások szempontjából a projektünk állami támogatás hatálya alá nem tartozó, közcélú, bevételt nem termelő projekt, így értelemszerűen pénzügyi bevétellel nem számoltunk.

A projekt megvalósítója (projektgazda), valamint fenntartója a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, hivatalos rövidítése NRSZH. A projektgazda NRSZH jogi személyiséggel rendelkező, önállóan

működő és gazdálkodó, az előirányzatok felett teljes jogkörrel rendelkező költségvetési szerv. A szerv élén az emberi erőforrások minisztere által kinevezett főigazgató áll, aki egy személyben felelős az NRSZH törvényes működéséért, a hatékony, eredményes és szakszerű feladatellátásért. Az NRSZH főosztályokra és osztályokra tagozódik. A főigazgató az NRSZH-t a főigazgató-helyettes, az igazgatók, a főosztályvezetők és az osztályvezetők útján irányítja. Az NRSZH önálló szervezeti egységei a főosztályok, a Gazdasági Igazgatóság és a Projekt Igazgatóság és a Szociális Módszertani Hatósági Osztály, nem önálló szervezeti egységei az osztályok. Az NRSZH működési költségvetése az Emberi Erőforrások Minisztériuma (továbbiakban: EMMI; 2014. C. tv.) költségvetési fejezetén belül önálló alcímet képez. Az NRSZH jogállását és eljárásának részletes szabályait a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalról szóló 74/2015. (III.30) Korm. rendelet rögzíti.

Minden pénzügyi művelet a projektgazda könyveiben és a projekt elkülönített nyilvántartásában rögzítésre kerül. A projekt pénzügyi műveleteinek lebonyolítása külön erre a célra megnyitott és elkülönített, célszámlolási bankszámláról történik. Értékcsökkenés elszámolására nem kerül sor a projektben, annak összege nem került be a projekt költségvetésébe. A projektgazda a vonatkozó jogszabályok szerint nem jogosult az ÁFA visszaigénylésére, ezért a költségek megadása bruttó értéken történik.

A projekt pénzügyi tervének kidolgozása a hatályos jogszabályi környezet előírásainak megfelelően történt. Az elszámolható költségek körét a tervezési felhívás költségvetési specifikációja, a Nemzeti Szabályozás az elszámolható költségekről, ESZA Elszámolható Költségek általános útmutató szerint kerültek megtervezésre. A költségtípusokra vonatkozóan meghatározott százalékos korlátok figyelembevételével csak olyan költségekkel kalkuláltunk, amelyek egyértelműen kapcsolódnak a projekt tevékenységeihez, így indokoltságuk alátámasztható.

A projekt költségeinek meghatározásakor a jelenlegi piaci árakkal kalkuláltunk, külön nem számoltunk az inflációval, tekintettel arra, hogy az beépült a piaci árakba. A projekt költségvetésébe egy későbbi, jelenleg nem ismert áremelés (inflációs nyomás) külön nem kerül betervezésre, az esetlegesen bekövetkező áremelkedés költségnövekményét a projekt tevékenységekre beállított költségekből szükséges kigazdálkodni. A költségbecslés kalkulálása folyó áron történt a jelenleg érvényes közteherviselési és társadalombiztosítási előírások figyelembevételével.

A projekt pénzügyi tervét, valamint az egyes költségek szöveges indoklását az **1. számú mellékletben (Részletes Költségvetés)** csatolt részletes költségvetési tábla és munkalapjai tartalmazzák.

A projekt megvalósításával kapcsolatban felmerülő költségeket, a Cash Flow bemutatását a **2. számú melléklet (Likviditási terv)** tartalmazza.

3.1.5. Kockázatelemzés

a.) Pénzügyi kockázatok elemzése

A támogatott szervezet a projektmegvalósításra szakmailag és pénzügyileg alkalmas, és a megvalósítással megbízott munkatársak rendelkeznek a szükséges szakmai kompetenciákkal.

A projekt nem tartozik a kockázati szempontból érzékeny projektek közé, tekintettel a stabil intézményi háttérre, a megvalósítást befolyásoló külső tényezők hiányára (nem szükségesek engedélyek vagy megvalósításhoz kapcsolódó hatósági eljárások).

A projekt végrehajtásához szükséges pénzügyi erőforrások nem állnak rendelkezésre a projekt teljes időtartama alatt, de ütemezett kifizetési kérelmek benyújtásával a támogatásle hívás megfelelő menetrendben teljesíthető.

A projekt pénzügyi és szakmai ütemezése az utófinanszírozás (a pénzügyi források időbeni eltolódása) tényével számol.

Az előleg kalkulálás során élnénk a pályázati felhívás 5.4 Előleg igénylése pont szerinti lehetőséggel, hogy az előleg összeghatárát és százalékos mértékét a Rendelet 116.§ (3) bekezdése alapján a Kormány európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt tagja kezdeményezésére az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter megemelheti. Az emelt összegű (1,3 Mrd Ft) előleg biztosítaná a projekt likviditását.

Az érzékenységvizsgálat része a változók kritikus csoportjára vonatkozó forgatókönyv-elemzés, amely az alapeset mellett az „optimista” és a „pesszimista” változatot vizsgálja, projektünk vonatkozásában nem releváns.

A projektre vonatkozó pénzügyi kockázatok elemzésének célja annak meghatározása, hogyan befolyásolják a projekt megvalósíthatóságát az egyes pénzügyi tényezők. A vizsgálat célja a kritikus tényezők meghatározása. Az elemzés eredményét a következő összefoglaló táblázatban mutatjuk be.

10. táblázat Pénzügyi kockázati tényezők bemutatása

Sor-szám	Kockázati tényező	Elemzés	A kockázatkezelés módja
1.	A projekt végrehajtásához szükséges pénzügyi erőforrások rendelkezésre állnak-e a kiemelt projekt teljes időtartama alatt.	Mivel a projekt 100%-os finanszírozású, a lebonyolítás során a pályázónak a likviditással kapcsolatos kockázatok adódhatnak.	A pályázati útmutató főszabályként 25%-os, de maximum 300 M Ft előleg lehívását teszi lehetővé. A pályázati felhívás azonban lehetőséget biztosít arra, hogy a Kedvezményezett által igényelhető támogatási előleg összegét a Kormány európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt tagja kezdeményezésére az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével az európai uniós források felhasználásáért felelős miniszter megemelheti. A projektgazda az emelt összegű (1,3 Mrd Ft) előleg segítségével finanszírozni tudja a projekt folyamatos működését, amennyiben a kifizetések körül nem merül fel jelentős csúszás és a kifizetési kérelmek benyújtásától számított 30-60 napon belül megérkezik a kifizetés, ebben az esetben a likviditás pótlólagos források nélkül fenntartható.
2.	A projekt pénzügyi és szakmai ütemezése az utófinanszírozás (a pénzügyi források időbeni eltolódása) tényével számol.	Az emelt összegű előleg fedezi a köztes kifizetések pénzügyi teljesítéséig eltelt időt.	Likviditási nehézséget csak az okozhat, ha nem tudjuk megfelelő ütemezéssel beadni a kifizetési kérelmeket, illetve ha azok kifizetése 60 napnál többet csúszik. Ezek hiányában a likviditási terv alapján is látható a projekt finanszírozhatósága.

3.	Nem áll rendelkezésre olyan mértékű előleg, illetve saját forrás, amely a likviditást biztosítja.	A projekt elindítását és folyamatos finanszírozását az emelt összegű előleg a projekt teljes időtartama alatt fedezi.	A lehívott, emelt összegű előleg kivül nem látszik szükségesnek kiegészítő forrás bevonása a projektbe. Az előleg-kifizetés esetleges elhúzódása jelenthet e tekintetben finanszírozási nehézséget, de a projektgazda és a felelős minisztérium illetékes vezetői egy ilyen rendkívüli helyzetet az állami finanszírozás rendszerében biztonsággal kezelni tudnak majd.
4.	A projekt pénzügyi ütemezésének csúszása.	A projekt folyamatos finanszírozása a likviditási tervben rögzítettnek megfelelően kerül megvalósításra.	Pontos ütemezéssel, tervezéssel, szerződésnek való megfeleléssel, elszámolások megfelelő benyújtásával a kockázat csökkenthető. Azonban a munkáltatók, képzők, szolgáltatók elszámolási hajlandóságától nagymértékben függ a projekt tényleges kifizetése.
5.	A meghirdetett közbeszerzési eljárások során a pályázótól függetlenül csúszás lép fel.		Kiküszöbölésére a projektjavaslat ütemezésében időtartalék került beépítésre valamint lehetőség van az ütemterv szükségyszerű módosítására is.
6.	Jelentős fluktuáció a projektmenedzsmentben valamint a projekt munkatársak körében.	A projekt közvetlen munkatársai a megvalósítási idő alatt cserélődhetnek, és ezzel együtt torzulhatnak a projekttel kapcsolatos információk.	A fluktuáció mértéke csökkenthető szakszerű HR menedzsmenttel és hatékony toborzással.

Az elemzés alapján megállapítjuk, hogy a pénzügyi kockázatok szintje nem kritikus a projekt megvalósítása szempontjából, az 1,3 Mrd Ft összegű támogatási előleggel, gondos pénzügyi menedzsment mellett a projekt biztonságosan finanszírozható.

A projekt előkészítési költségei elszámolhatóságának záró időpontja a projekt megkezdésének napját megelőző nap, várhatóan 2015.11.30. (kivéve a közbeszerzés költsége).

A projekt fizikai befejezésének napja 2017.12.31. A támogatott tevékenységet akkor tekinthetjük fizikailag befejezettnek, ha az a támogatási szerződésben meghatározottak szerint teljesült, a pályázati felhívásban meghatározott feltételek mellett.

A projekt megvalósításának napja: 2018.01.31, vagyis a projekt megvalósítási ideje alatt felmerült, valamint a kedvezményezett által megfelelően alátámasztott költségek közül a legkésőbbi kifizetési dátuma.

A záró kifizetési igénylés benyújtására a projekt megvalósítását követően kerül sor, 2018. I. negyedévében.

b.) Megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok

11. táblázat Megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok elemzése I.

Megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok elemzése			
Projekt kockázatainak azonosítása	Erőssége	Bekövetkezés valószínűsége	Kockázatkezelés módja
I. Jogi szempontok			
Az Mmtv. 38/C §. 2015. augusztus 1. napján hatályba lépő módosítása alapján a komplex minősítéssel nem rendelkező, átfordult ellátásban részesülő ügyfelek mentesülnek a felülvizsgálati eljárás alól, amennyiben esetükben az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg, ezáltal komplex minősítés esetükben nem történik, így ezen ügyfélkör kieshet a projekt célcsoportjából.	alacsony	alacsony	A projektben széles célcsoport került meghatározásra. A projekt szempontjából kedvezményezettként megjelölt B1-B2-C1-C2-D-E besorolású ügyfelek száma jelentős, így ez a módosítás csekély kockázatot jelent. Továbbá a rendelkezés hatálya alá tartozó ügyfelek, bármikor kérhetik a komplex minősítés elvégzését, így a projekt résztvevőjévé válhatnak.
A közbeszerzésről szóló 2011. évi CVIII. törvény hatálya alá tartozó eljárások során az eddigi tapasztalatok alapján jellemző az ügyek elhúzódása. A várhatóan 2015. november 1. hatályba lépő 2015. évi CXLI. törvény rendelkezései alapján sem prognosztizálható az eljárások egyszerűsödése, az eljárások gyorsabb lefolytatása.	közepes	közepes	A projekt keretein belül megvalósuló közbeszerzési eljárások során kívüli beindításával, illetőleg a határidők fokozott szem előtt tartásával az eljárások elhúzódása részben kezelhetőek.
A megváltozott munkaképességű emberek számára hozzáférhető elemi rehabilitációs szolgáltatások stabilizálása és fejlesztése érdekében a meglévő jogi szabályozás, a 37/2011. (III.22.) Korm. rendelet módosítása szükséges a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások működtetéséről, a szolgáltatást nyújtó szervezetek személyi és tárgyi feltételeiről, illetőleg a szolgáltatások finanszírozásának és ellenőrzésének szabályairól.	magas	közepes	A rendelet módosítása nélkül a szolgáltatást nyújtó szervezetek nyilvántartásba vétele nem valósulhat meg, így ezen szervezetek a projekt keretein belül szolgáltatásokat nem nyújthatnak. Ez esetben a szolgáltatásokat a projekt megvalósítói bázisán lehet megvalósítani, amely a tervezett létszám figyelembevételével az előírt indikátorok teljesítését hátráltathatja.

<p>A T/6410. számú törvényjavaslat a közigazgatási bürokráciacsökkentéssel összefüggő törvénymódosításokról szóló tervezet rehabilitációs területet érintő módosítási javaslatai alapján csökkennek a rehabilitációs hatóság számára előírt eljárási határidők, továbbá a rehabilitációs ellátás szüneteltetésének és megszűnésének szabályai.</p>	alacsony	magas	<p>A deregulációs, és bürokráciacsökkentő törekvések következtében a rehabilitációs ügyintézők esetleg rövidebb ügyintézési határideje kedvező hatást válthat ki mind az ügyintéző, mind az ügyfelek tekintetében, továbbá a projekt adminisztratív terhei is csökkenhetnek.</p>
<p>II. Intézményi szempontok</p> <p>A rehabilitációs, és szociális területet érintő hatásköri, feladatköri, továbbá egyéb jogszabályi változások az NRSZH szervezeti átalakításával járnak. Ez alapján várható az NRSZH Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása.</p>	alacsony	magas	<p>A szervezeti átalakítások nincsenek releváns hatással a projekt megvalósítására.</p>
<p>2015. április 1-jétől megvalósuló területi integráció következményeként az RSZSZ-ek jellemzően a kormányhivatalok két különböző főosztályába integrálódtak.⁵² Ezáltal a rehabilitációs ügyintézők a kormányhivatalok foglalkoztatási főosztályain látják el tevékenységüket, míg az elbírálás, és a komplex minősítés a családtámogatási és társadalombiztosítási főosztályaira került. Ezen kívül az NRSZH az I. fokú rehabilitációs hatóságok szakmai irányításban közreműködő szerv lett. Ezáltal az NRSZH és az I. fokú rehabilitációs hatóságok közötti szakmai kapcsolat gyengült, a kommunikáció a rehabilitációs hatóságokkal jelenleg egy köztes szervezet, az Emberi Erőforrások Minisztérium közbenjárásával történik.</p>	közepes	közepes	<p>A projekt és a kormányhivatalok közötti megállapodások megkötésével a felmerülő nehézségek kezelhetők.</p>
<p>III. Társadalmi szempontok</p> <p>A munkáltatói részről felmerülő információhiány, az ebből fakadó sztereotípiák és érdektelenség következtében sok munkáltató elzárkózik a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásától. Ezt támasztja alá a rehabilitációs hozzájárulás nagyarányú befizetése, kb. 65 ezer, a célcsoport által be nem töltött munkahely van jelenleg is hazánkban.</p>	alacsony	alacsony	<p>A projekt iránt esetleg kialakuló társadalmi ellenállást, elzárkózást a munkáltatók részére nyújtott érzékenyítés valamint a kommunikációs kampány hivatott kezelni.</p>

⁵² Ez alól a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal kivételt képez, ahol a rehabilitációs ügyintézők is a Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztályon dolgoznak, valamint Budapest Főváros Kormányhivatala, ahol a Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Főosztályon dolgoznak a rehabilitációs ügyintézők is.

<p>IV. Szakmai szempontok</p> <p>A projekt tervezése az Európai Fogytékosságügyi Stratégia 2010-2020 és az Országos Fogytékosságügyi Program 2015-2020 szakmapolitikai szempontjai figyelembe vételével történt, amelyek kiemelten hangsúlyozzák a célcsoport magasabb foglalkoztatottsági arányát.</p>	alacsony	alacsony	<p>A projektben meghatározott elsődleges cél, a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatottságának növelése teljes körűen alkalmazkodik a jelenlegi hazai és külföldi szakmai szempontok, stratégiák hosszú távú, 2020-ig tartó céljaihoz.</p>
--	----------	----------	--

12. táblázat: Megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok elemzése II.

Projekt kockázatainak azonosítása		Bekövetkezés valószínűsége	Kockázatkezelés módja
<p>V. Pénzügyi-gazdasági fenntarthatósági szempontok</p>	<p>A munkaadók a támogatások leteltét követően nem foglalkoztatják tovább a célcsoport tagjait</p>	Közepes	<p>A projekt végén továbbfoglalkoztatási intézkedésrendszer, újra elhelyezkedést elősegítő szolgáltatások és rehabilitációs állásbörzék rendezése a célcsoport tartós munkaerő-piaci integrációja érdekében.</p>
<p>VI. Az abszorpciós képesség alacsony voitából fakadó kockázatok:</p> <p>1. Célcsoport motivált tagjainak akkreditált munkaadók munka-lehetőségeibe történő elvándorlása</p>	<p>Az akkreditált munkaadók számára elérhető rehabilitációs költségvetési bértámogatás a védett foglalkoztatás keretében a nyílt munkaerő-piacról alacsonyabb elvárási szint és belépési küszöb mellett elérhető az ügyfelek számára</p>	Alacsony	<p>Az ügyfelek megfelelő tájékoztatása, a magasabb elérhető jövedelmek, az értékteremtőbb jellegű munkafolyamatok és a munkavállalói szempontból kielégítőbb színvonalú munkahelyek megteremtik az ügyfelek szükséges keresletét a projekt iránt.</p>
<p>2. Közfoglalkoztatás ügyfél-elszívó ereje</p>	<p>A rehabilitációs hatóságok feladata a célcsoport közfoglalkoztatásba történő bevonása, amely a Foglalkoztatási Főosztályok közvetlen befolyása miatt reális kockázat</p>	Közepes	<p>Kormányhivatalokkal történő együttműködési megállapodás kötése a megfelelő létszámú ügyfélkör átirányításának biztosítása érdekében</p>

<p>3. GINOP és más foglalkoztatáspolitikai aktív eszközök működtető program kizorító hatása</p>	<p>A munkaerő-piaci integrációs törekvések több hátrányos helyzetű célcsoportot érintenek, a munkaadói réteg egyéb hátrányos helyzetű személyeket nagyszámú közvetítését követően nem kíván többlet létszámot foglalkoztatni</p>	<p>Alacsony</p>	<p>A célcsoport foglalkoztatásához kapcsolódó előnyök bemutatása, munkaadók érzékenyítése a kommunikációs kampány eszközeivel és a munkaadóknak nyújtható szolgáltatások révén.</p>
---	--	-----------------	---

3.1.6. Fenntartás

A projekt jellegéből fakadóan az NRSZH vállalja a projekt keretében kialakításra, továbbfejlesztésre került informatikai rendszer projekt fizikai befejezését követő 5 évig történő a fenntartást.

A támogatást igénylő a projekt befejezésétől számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel a 1303/2013/EU Rendelet 71. cikkében foglaltaknak.

A megvalósuló informatikai program sajátosságaira tekintettel kizárólag az megváltozott munkaképességű ügyfelek projekt részvételéhez és a kapcsolódó szolgáltatások és támogatások működtetéséhez, a kapcsolódó ügyviteli és pénzügyi feladatok elvégzéséhez alkalmazható. Az NRSZH alapító okirata és SZMSZ-e szerint munkaerő-piaci programokat valósíthat meg. Ezen jogosultsága alapján az informatikai rendszert a fenntartási időszakban további hazai vagy európai uniós források terhére megvalósításra kerülő projektek esetében tudja alkalmazni, csökkentve így az újabb projektek működési, működtetési költségeit.

13. táblázat A fenntartási kötelezettséggel érintett informatikai rendszer fenntartásának költsége a 2018-2022 időszakban (adatok Ft-ban)

Év	2018	2019	2020	2021	2022
Költség	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

A fenntartással kapcsolatosan felmerülő költségeket az NRSZH az éves költségvetése terhére biztosítja.

3.2. RÉSZLETES CSELEKVÉSI TERV

3.2.1. Az előkészítés és megvalósítás részletes feladatai és ütemezése

1. közbeszerzési szakértői szolgáltatás beszerzése:

- A közbeszerzési szakértői szolgáltatás a projektben beszerzésre kerülő szolgáltatások és termékek beszerzésének jogszerű megvalósításához nyújt megfelelő tanácsadói szolgáltatást.

Határidő:	Részfeladatok:
2015.11.30	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Ajánlati dokumentáció és felhívás elkészítése. - Beszerzési eljárás (Kbt. előírásainak megfelelő eljárás) lefolytatása. - Szerződés-kötés.

2. Informatikai termékkonfigurálás, rendszerparaméterezés közbeszerzés előkészítése, lebonyolítása

- Az informatikai rendszer megváltozott paraméterekhez történő igazítása szükséges a szolgáltatások és támogatások megfelelő működtetése érdekében, amelynek tevékenységét közbeszerzési eljárás alapján kiválasztott szakértő fogja végrehajtani.

Határidő:	Részfeladatok:
2015.12.31. (előkészítés)	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Ajánlati dokumentáció és felhívás elkészítése. - A közbeszerzés ajánlati felhívás és dokumentáció KFF előzetes (ex-ante) ellenőrzése.
2016.02.28 (lebonyolítás)	- Közbeszerzési eljárás lefolytatása. - Szerződés-kötés.

3. Bérelendő irodák beszerzési eljárásainak lefolytatása

- Az NRSZH nem rendelkezik a projekt országos lefedettségű megvalósításához szükséges saját tulajdonban lévő ingatlanhálózattal, ezért az ország 41 pontján ingatlan bérlemények kiválasztása és beszerzése szükséges.

Határidő:	Részfeladatok:
2015.11.30	- Irodakínálat feltérképezése. - Beszerzési eljárás (Kbt. előírásainak megfelelő eljárás) lefolytatása. - Szerződés-kötés.

4. Irodák bérelésének MNV Zrt. hozzájárulás megkérése.

- A kiválasztott és beszerzett ingatlanokra vonatkozóan 60 napnál további bérleti jogviszony esetén az MNV Zrt. egyetértő hozzájárulása szükséges.

Határidő:	Részfeladatok:
2015.12.05	- A bérelni kívánt irodák kiválasztását követően az irodák bérelésére az MNV Zrt. jóváhagyását meg kell kérni.

5. Munkatársak kiválasztása, felvételének előkészítése

- Az NRSZH a projekt megvalósításához munkaviszonyban alkalmazott projektmunkatársakat foglalkoztat, akiknek döntő többsége a TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projektben dolgozott és a projekt végén megszűnt a munkaviszonya.

Határidő:	Részfeladatok:
2015.12.15 A projekt teljes időtartama alatt folyamatos.	- Munkatársak kiválasztása a TÁMOP 1.1.1 projekt megvalósításában foglalkoztatott munkatársak közül. - A betöltetlen munkakörökre toborzás, kiválasztás lefolytatása. - Munkaszerződések megkötése.

6. Az irodák működéséhez szükséges irodabútorok, informatikai eszközök kiszállításának beszerzése.

- Az NRSZH által a TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projekt keretében használt bútorzat, valamint az informatikai eszközök kiszállítása szükséges a 41 szolgáltatási helyre az NRSZH által használt központi raktárból.

Határidő:	Részfeladatok:
2015.12.15	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás (Kbt. előírásainak megfelelő eljárás) lefolytatása. - Szerződéskötés.

7. Könyvvizsgálói szolgáltatás beszerzése.

- A projektben a felhívás előírásainak megfelelően kötelezően alkalmazandó könyvvizsgálói szolgáltatás beszerzése.

Határidő:	Részfeladatok:
2015.12.15	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás (Kbt. előírásainak megfelelő eljárás) lefolytatása. - Szerződéskötés.

8. Bélyegző beszerzés (projekt azonosítót tartalmazó)

- A projektben kifizetésre kerülő elszámolásokhoz kapcsolódó elszámolási bizonylatok megfelelő jelöléséhez szükséges bélyegzők beszerzése.

Határidő:	Részfeladatok:
2015.12.15	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás (Kbt. előírásainak megfelelő eljárás) lefolytatása. - Szerződéskötés.

9. Nyomatok üzemeltetéséhez szükséges Teljes körű Üzemeltetési Szolgáltatás beszerzésének előkészítése

- A Projekt megvalósításhoz elengedhetetlen nyomtatási és sokszorosítási tevékenységhez kapcsolódó üzemeltetési tevékenység beszerzése

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.15	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás (Kbt. előírásainak megfelelő eljárás) lefolytatása.

- Szerződéskötés.

10. Papír és irodaszer beszerzés előkészítése

- A Projekt megvalósításhoz a munkatársak munkájához elengedhetetlen papír és irodaszer beszerzése

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.31	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás (Kbt. előírásainak megfelelő eljárás) lefolytatása. - Szerződéskötés.

11. Postai szolgáltatások (levél és csomag szállítás) intézményi szerződésének módosítása, kiegészítése

- A Projekt megvalósításhoz – elszámolások eljuttatásához – szükséges postázási tevékenység megvalósításához kapcsolódó előkészítő feladatok

Határidő:	Részfeladatok:
2015.12.15	- Az NRSZH intézményi szerződésének kiegészítése, módosítása.

12. Mobiltelefon készülék és mobil stick beszerzés lebonyolítása

- A Projekt megvalósításhoz szükséges mobiltelefonok és mobil stickek beszerzése, amely a közvetlen és a közvetett célcsoporttal történő kapcsolattartás és kapcsolatfelvétel megkönnyítését segíti elő

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.15	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás (Kbt. előírásainak megfelelő eljárás) lefolytatása. - Szerződéskötés.

13. Mobiltelefon szolgáltatás és mobil internet szolgáltatás beszerzés előkészítése, lebonyolítása

- A Projekt megvalósítása érdekében mobiltelefonok használatához szükséges szolgáltatás és internet szolgáltatás beszerzése, amely a közvetlen és a közvetett célcsoporttal történő kapcsolattartás és kapcsolatfelvétel megkönnyítését segíti elő

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.15	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás (Kbt. előírásainak megfelelő eljárás) lefolytatása. - Szerződéskötés.

14. Gépjármű bérleti szolgáltatás beszerzés előkészítése, lebonyolítása

- Az országos lefedettségű projekt hatékony megvalósításához, a területi koordinátorok részére szükséges gépjármű bérleti szolgáltatás beszerzés előkészítése, beszerzése

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.15	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás (Kbt. előírásainak megfelelő eljárás) lefolytatása. - Szerződéskötés.

15. Informatikai eszközök beszerzése

- A Projekt megvalósításhoz szükséges informatikai eszközök beszerzése, amely a szolgáltatások és támogatások megállapításához és működtetéséhez és az elszámolások megfelelő dokumentációja elkészítésének alapfeltétele

Határidő:	Részfeladatok:
2016.02.28	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás lefolytatása. - Szerződés kötés.

16. Server és MS szerver licencek, távoli menedzsment licenc beszerzése, beszerzésének előkészítése, lebonyolítása

- Az informatikai eszközök jogszerű használatának biztosítása, a hatékony munkavégzés érdekében szükséges server és MS szerver licencek, távoli menedzsment licenc beszerzése

Határidő:	Részfeladatok:
2016.02.28	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás lefolytatása. - Szerződés kötés.

17. Nagyteljesítményű nyomtatók beszerzésének előkészítése, lebonyolítása

- A TÁMOP 1.1.1-12/1 projekt tapasztalatai alapján kiválasztott nagyteljesítményű nyomtatók beszerzése a munkavégzés folyamatosságának és zavartalanságának egyik szükséges előfeltétele

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.15	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás lefolytatása. - Szerződés kötés.

18. Tárgyalóasztal beszerzés előkészítése, beszerzése

- A csoportos szolgáltatások nyújtásához szükséges tárgyalóasztal beszerzése

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.15	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás lefolytatása. - Szerződés kötés.

19. Központi eszköz bővítés beszerzésének előkészítése, lebonyolítása

- A projekt megvalósítása érdekében az informatikai rendszer biztonságos üzemeltetéséhez szükséges informatikai mentőegység, szerver eszköz, tárhely kapacitás beszerzése

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.15	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás lefolytatása. - Szerződés kötés.

20. Virtualizációs szoftver bővítés, vírusirtó szoftver beszerzésének előkészítése, lebonyolítása
- Az informatikai rendszer biztonságos üzemeltetéséhez szükséges virtualizációs szoftver, valamint vírusirtó szoftver bővítése (Vmware) beszerzése

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.15	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás lefolytatása. - Szerződéskötés.

Az NRSZH belső szabályzatainak felülvizsgálata, a projektekre tekintettel a szükséges módosítások előkészítése, elvégzése (pl. iratkezelési szabályzatban a KÉR rendszer használata alóli felmentés biztosítása az EFOP-1.1.1-15 projektekre).

- A projekt sikeres megvalósításához kapcsolódóan szükséges módosítani az NRSZH belső szabályzatait, amely nagymértékben növelheti a projekt megvalósítás hatékonyságát.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.31	- Egyeztetés a Szakértői Koordinációs és Jogi Főosztállyal valamint az érintett szakfőosztályokkal. - Javaslatok elkészítése, megküldése.

21. A projekt megkezdése

Határidő:	Részfeladatok:
2015.12.01.	- A Közreműködő Szervezet tájékoztatása a projekt megkezdéséről.

22. Az irodákban az informatikai rendszerek használatához szükséges helyi hálózatok kialakítása, a gépek rendszerbe állítása.

- Az előkészítés során kiszállított informatikai eszközök összeszerelése, rendszerbe állítása

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.15	- Az irodákban szükséges informatikai hálózatok kialakításához szükséges eszközök beszerzése. - A bérelt irodákban az informatikai eszközök rendszerbe állítása, a szükséges hálózat építések elvégzése.

23. A megyei irodákhoz tájékoztató táblák, a megvalósítás helyszínére „C” típusú tájékoztató tábla elkészítése és elhelyezése

- Az előírt kötelező tájékoztatás részeként a szükséges a beszerzése és kihelyezése

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.15	- Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás lefolytatása. - Szerződéskötés. - A táblák kiszállítása és kihelyezése a projektben használt irodák megfelelő felületére.

24. Módszertani útmutató kidolgozása (iratminták, eljárások) elkészítése

- A projekt sikeres és hatékony megvalósításához kapcsolódóan, a folyamatok szabályozottságát, egymásutánosságát, jogszerűségét megeremítő, munkatársak számára kötelező erejű belső eljárásrend

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.31	- Projekt arculatának elkészítése. - Iratminták elkészítése. - Szakfőosztályokkal szükséges egyeztetések lefolytatása. - Eljárásrend engedélyeztetése.

25. Országos projekt indító munkaértekezlet

- A projekt megindítását követően szükséges egy – a szervezeti kultúra kereteinek megteremtésében fontos eszközt jelentő – országos értekezlet megtartása minden projektben dolgozó munkatárs részvételével, hogy a tevékenységek, feladatok megfelelően kommunikálásra kerülhessenek.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.02.28	- Megfelelő helyszín feltárása, a bérlés előkészítése, szerződéskötés. - Catering biztosítása, a 3 árajánlatos beszerzés lefolytatása, szerződéskötés. - A rendezvény szakmai programjának előkészítése, a rendezvényszervezési feladatok ellátása. - A rendezvény megvalósulásának dokumentálása.

26. Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat nyújtó munkatársak szakmai ismereteinek bővítése, a belső képzéshez szükséges (trénerek, elhelyezés, stb.) beszerzések lebonyolítása

- A projekt megindítását követően szükséges egy – a szervezeti kultúra kereteinek megteremtésében fontos eszközt jelentő – belső képzés, mely a tevékenységek, feladatok megismerését lehetővé teszi a munkatársak számára és az ezek ellátásához szükséges megfelelő tudást átadja.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.03.15	- Beszerzési eljárások lefolytatása. - Szerződéskötés.

27. Kommunikációs terv készítése

- A projektben tervezett kommunikációs aktivitások összefoglaló dokumentuma, amely tervszerűen, a céloknak alárendelve meghatározza a kommunikáció menetét.

Határidő:	Részfeladatok:
2015.11.30	- Szakfőosztályokkal szükséges egyeztetések lefolytatása. - Engedélyeztetés.

28. Média kampány beszerzésének lebonyolítása

- A munkaadók számára szükséges szemléletformálás egyik fő eszköze, a projektben tervezett kommunikációs aktivitások központi eleme, ennek beszerzésére irányuló tevékenység.

Határidő:	Részfeladatok:
2015.04.15	- Szakfőosztályokkal szükséges egyeztetések lefolytatása. - Műszaki specifikáció elkészítése. - Engedélyeztetés (NKOH). - Beszerzési eljárás (NKOH döntésének megfelelő) lefolytatása. - Szerződéskötés.

29. Projekt marketing eszközök beszerzésének lebonyolítása
- A projekt ismertségének, népszerűségének megteremtésében fontos eszközt jelentő különböző marketing eszközök beszerzésének folyamata

Határidő:	Részfeladatok:
2016.02.28	<ul style="list-style-type: none"> - Szakfőosztályokkal szükséges egyeztetések lefolytatása. - Műszaki specifikáció elkészítése. - Engedélyeztetés (NKOH). - Beszerzési eljárás lefolytatása. - Szerződés kötés.

30. Külső szolgáltató szervezetek foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásainak igénybevételéhez szükséges kiválasztási folyamat lebonyolítása.
- A projektben az ügyfeleknek és munkaadóknak nyújtandó fejlesztő-felkészítő szolgáltatások a belső kapacitások mellett külső partnerek bevonása révén kerülnek biztosításra. A külső partnerek kiválasztásához szükséges előkészítő folyamat.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.02.28	<p>A) Szükséges jogszabály módosítások megjelenése esetén:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szakfőosztályokkal szükséges egyeztetések lefolytatása. - Műszaki specifikáció elkészítése. - Szolgáltatási jegyzék összeállítása. - Ajánlati felhívás megjelenése. - Értékelés, bírálat, kiválasztás. - Területi szolgáltatók jegyzékének összeállítása. <p>B) Közbeszerzési eljárás lebonyolításával:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szakfőosztályokkal szükséges egyeztetések lefolytatása. - Műszaki specifikáció elkészítése. - Engedélyeztetés. - Beszerzési eljárás lefolytatása. - Szolgáltatási szerződés megkötése.

31. A képzés támogatás beszerzéséhez szükséges képzési kínálat kiválasztásának lebonyolítása.
- A projektben az ügyfelek számára a foglalkoztathatóság javítása érdekében képzésen történő részvételhez nyújtunk támogatást, amely keresletvezérelt módon a helyi munkaadói igényeken alapul. A képzést nyújtó szervezetek megfelelő kiválasztására irányuló előkészítő tevékenység.

Határidő:	Részfeladatok:
Folyamatos	<ul style="list-style-type: none"> - Munkaerő-kereslet feltérképezése. - Keresletvezérelt jelleggel képzési szakirányok kiválasztása. - Ügyfelek igényeinek felmérése. - Képzéshez kapcsolódó szolgáltatások nyújtása az ügyfeleknek. <p>A) Szükséges jogszabály módosítások megjelenése esetén:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Műszaki specifikáció elkészítése. - Ajánlati felhívás megjelentetése. - Képzők regisztrációja, ajánlattétele az IKRT-ben. - Ügyfelek tájékoztatása a képzési lehetőségekről. - Ügyféllel támogatási szerződés megkötése. - Képzővel együttműködési megállapodás megkötése. <p>B) Közbeszerzési eljárás lebonyolításával:</p>

- Szakfőosztályokkal szükséges egyeztetések lefolytatása.
- Műszaki specifikáció elkészítése.
- Engedélyeztetés.
- Beszerzési eljárás lefolytatása.
- Szerződéskötés.

32. Informatikai termékkonfigurálás, rendszerparaméterezés

- A projektben az ügyfeleknek és munkaadóknak nyújtandó fejlesztő-felkészítő szolgáltatások dokumentációját, az előrehaladás nyilvántartását, a kapcsolattartást és a támogatás megállapítás-igénylés folyamatát támogató informatikai háttér megváltozott paraméterekhez történő igazítását, konfigurálását jelentő tevékenység.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.04.30	<ul style="list-style-type: none"> - Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás lebonyolítása. - Rendszer paraméterezése, konfigurálása.

33. Kommunikációs kampány megvalósítása

- A foglalkoztatás növelése érdekében a munkaadók és a társadalom számára szükséges szemléletformálás egyik fő eszköze, a projektben tervezett kommunikációs aktivitások központi eleme.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.06.30	<ul style="list-style-type: none"> - Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás lebonyolítása. - Kampány megvalósítása. - Kampány értékelése.

34. Nyomatott tájékoztatók (brosúrák, szórólapok stb.) elkészítése és lakossági terjesztése

- A közvetett és közvetlen célcsoportok, a munkaadók, az ügyfelek és a társadalom számára nyújtott információs tartalom, ami a projekt és a projekt keretében megvalósuló fejlesztések bemutatását, valamint ezek hozzáadott értékének megismertetését, népszerűsítését segíti elő a kötelező kommunikációs tevékenység egyik elemeként.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.02.15	<ul style="list-style-type: none"> - Tájékoztató(k) elkészítése. - Engedélyeztetés. - Terjesztés.

35. Az NRSZH honlapján a projekthez kapcsolódó tájékoztató anyagok közzététele

- A közvetett és közvetlen célcsoportok, a munkaadók, az ügyfelek és a társadalom számára nyújtott információs tartalom, ami a projekt és a projekt keretében megvalósuló fejlesztések bemutatását, valamint ezek hozzáadott értékének megismertetését, népszerűsítését segíti elő a kötelező kommunikációs tevékenység egyik elemeként.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.15	<ul style="list-style-type: none"> - Tájékoztató(k) elkészítése. - Engedélyeztetés. - Publikálás.

36. **Ügyfelek bevonása: Első interjú, egyéni fejlesztési tervek elkészítése.**

- A rehabilitációs hatóság által munkatársainkhoz irányított közvetlen célcsoporttag felmérése az első interjú során történik meg, amelynek keretében feltárássra kerülnek a foglalkozási rehabilitációt segítő és gátló munkaerő-piaci és egyéb tényezők, meghatározásra kerül az együttműködés célja, valamint a célhoz elvezető fejlesztésekhez szükséges szolgáltatások és támogatások egyéni kombinációját és ütemezett igénybevételének menetrendjét tartalmazó egyéni fejlesztési terv. Az ügyfelek projektbe történő bevonása az együttműködési megállapodás aláírásával valósul meg.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.02.01 bevonás megkezdése	- Irodák, infrastruktúra, emberi erőforrás rendelkezésre állása. - Iratminták kiadása. - Módszertani Útmutató kiadása.

37. **Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nyújtása (belső kapacitásokkal).**

- A projektbe bevont ügyfelek számára a tartós munkaerő-piaci távollét alatt rögzült, munkaerő-piaci szempontból káros magatartásformák revideálásához, a sikeres munkába álláshoz szükséges rehabilitációs szolgáltatások, tanácsadások a projektben alkalmazott munkatársak által (is) nyújthatók.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.02.01. szolgáltatás megkezdése	- Irodák, infrastruktúra, emberi erőforrás rendelkezésre állása. - Iratminták kiadása. - Módszertani Útmutató kiadása. - Ügyfelek bevonása.

38. **Nyitó konferencia**

- A közvetett és közvetlen célcsoportok, valamint a társadalom számára nyújtott információk terjesztésének egyik eszköze a projekt nyitó-konferenciája, ahol először kerül sajtó nyilvános rendezvény keretében bemutatásra a projekt és az általa alkalmazott különböző fejlesztések köre

Határidő:	Részfeladatok:
2016.03.20	- Beszerzési eljárás lebonyolítása - Előadók felkérése, program véglegesítése. - Megvalósulás dokumentálása.

39. **Nyitó sajtótájékoztató**

- A közvetett és közvetlen célcsoportok, valamint a társadalom számára nyújtott információk terjesztésének egyik eszköze a projekt nyitó-konferenciájához kapcsolódó sajtótájékoztató, amelynek keretében a meghívott sajtó-képviselők számára bemutatásra kerül a projekt és az általa alkalmazott különböző fejlesztések köre

Határidő:	Részfeladatok:
2016.03.20	- Nyitó konferenciával párhuzamos megszervezése. - A sajtótájékoztatót tartó prominens személyek felkérése. - A megvalósulás dokumentálása.

40. **Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról, a sajtómegjelenések gyűjtése**

- A közvetett és közvetlen célcsoportok, valamint a társadalom számára nyújtott információk terjesztésének egyik eszköze a projekt nyitó-konferenciájához kapcsolódó sajtótájékoztatót

követően a sajtó-képviselők számára megküldött sajtókiadvány, amelyben bemutatásra kerül a projekt és az általa alkalmazott különböző fejlesztések köre

Határidő:	Részfeladatok:
2016.03.20 ill. folyamatos	- A sajtóközlemény elkészítése. - Sajtóközlemény kiadása. - A sajtómegjelenések gyűjtése.

41. Foglalkoztatást elősegítő támogatások működtetése

- A biztosított egyéni fejlesztést jelentő szolgáltatások mellett a képzési és a munkatapasztalat megszerzésére irányuló támogatás segíti legnagyobb mértékben az ügyfélkör munkába állási esélyeinek nagymértékű növelését. Ezt egészíti ki a különböző alkalmassági vizsgálatok és a mobilitási nehézségeket enyhítő utazási költség finanszírozására irányuló támogatások működtetése.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.02.15 ill. folyamatos	- Módszertani útmutató és iratminták kiadása. - Projektmunkatársak felkészítése. - Informatikai paraméterezés beszerzése és a konfiguráció lebonyolítása

42. Képzéshez kapcsolódó támogatások működtetése

- A projektben az ügyfelek számára az elavult szakképzettség hátrányának enyhítése érdekében, foglalkoztathatóságiuk javítása és tartós integrációjuk elősegítése érdekében képzésen történő részvételhez nyújtunk támogatást, amely keresletvezérelt módon a helyi munkaadói igényeken alapul. A képzést kiválasztott képző szervezetek biztosítják.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.02.15 ill. folyamatos	- Informatikai paraméterezés beszerzése és a konfiguráció lebonyolítása - Módszertani útmutató és iratminták kiadása - Projektmunkatársak felkészítése - Munkaerő-kereslet feltérképezése - Keresletvezérelt jelleggel képzési szakirányok kiválasztása - Ügyfelek igényeinek felmérése - Képzéshez kapcsolódó szolgáltatások nyújtása az ügyfeleknek - Szolgáltatási rendelet megjelenése hiányában közbeszerzési eljárás lefolytatása

43. A képzésben és a támogatott foglalkoztatásban való részvételhez szükséges alkalmassági vizsgálatok biztosítása

- A biztosított egyéni fejlesztést jelentő szolgáltatások mellett a képzési és a munkatapasztalat megszerzésére irányuló támogatás segíti legnagyobb mértékben az ügyfélkör munkába állási esélyeinek nagymértékű növelését. Ezt egészítik ki a különböző) képzéshez kapcsolódó szakmai-, és a munkába állás előtti munkaköri) alkalmassági vizsgálatokra irányuló támogatás, valamint a mobilitási nehézségeket enyhítő utazási költség (munkába járás, képzésre történő eljutás, együttműködéshez és szolgáltatások igénybevételéhez kapcsolódó 100%-os intenzitású) finanszírozására irányuló támogatások működtetése.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.02.01.	- Az egészségügyi-szakellátó helyekkel megállapodások megkötése.

44. Külső szolgáltató szervezetek szolgáltatás nyújtásának igénybe vétele, a szolgáltatási kapacitás bővítése.

- A projektbe bevont ügyfelek számára a tartós munkaerő-piaci távollét alatt rögzült, munkaerő-piaci szempontból káros magatartásformák revideálásához, a sikeres munkába álláshoz szükséges szolgáltatások, tanácsadások a projekt által beszerzett, vásárolt szolgáltatást nyújtó szervezetek által (is) nyújthatóak.

Határidő:	Részfeladatok:
2016.02.28	<p>- Ügyfelek igényeinek, a foglalkozási rehabilitáció sikerességéhez megfelelő szolgáltatások típusainak feltérképezése</p> <p>A) Szükséges jogszabály módosítások megjelenése esetén:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szakfőosztályokkal szükséges egyeztetések lefolytatása - Műszaki specifikáció elkészítése - Szolgáltatási jegyzék összeállítása - Ajánlati felhívás megjelenése - Értékelés, bírálat, kiválasztás - Területi szolgáltatók jegyzékének összeállítása <p>B) Közbeszerzési eljárás lebonyolításával:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szakfőosztályokkal szükséges egyeztetések lefolytatása - Műszaki specifikáció elkészítése - Engedélyeztetés - Beszerzési eljárás lefolytatása - Szolgáltatási szerződés megkötése

45. vírusirtó szoftver frissítés beszerzésének előkészítése, lebonyolítása

- Az informatikai rendszerek biztonságos üzemeltetéséhez szükséges, a már korábban beszerzett 300 db számítógép vírusirtó szoftver licencének megújítása

Határidő:	Részfeladatok:
2016.01.15	<ul style="list-style-type: none"> - Műszaki specifikáció elkészítése. - Beszerzési eljárás lefolytatása. - Szerződéskötés.

46. A külső szolgáltató szervezetek bevonása a foglalkoztatási hajlandóság növelése érdekében a munkaadói érzékenyítés, szemléletformálás, tájékoztatás tevékenység területeken.

- A projektben megszólított munkaadók szemléletének formálására, előítéleteik felülvizsgálatára, a foglalkoztatáshoz kapcsolódó döntés meghozatalának elősegítésére, a foglalkoztatás módjának kiválasztásához szükséges támogató szolgáltatások, tanácsadások a projekt által beszerzett, vásárolt szolgáltatást nyújtó szervezetek által (is) nyújthatóak.

Határidő:	Részfeladatok:
2017.11.30	<ul style="list-style-type: none"> - A szolgáltatást nyújtó szervezetek kiválasztási folyamatának lezárása, szerződések megkötése. - Munkaadók igényeinek, a foglalkozási rehabilitáció sikerességéhez megfelelő szolgáltatások típusainak feltérképezése és kiválasztása - A szervezetek részéről a szolgáltatás nyújtásának megkezdése, munkáltatói adatbázis felállítása, kapcsolat felvétel a térségben működő munkáltatókkal.

47. Megyei állásbörzék szervezése (2 alkalom/megye)

- A biztosított egyéni fejlesztést jelentő szolgáltatások, valamint a munkatapasztalat megszerzésére irányuló támogatást követően a tartós elhelyezkedés elősegítése érdekében

szükséges megteremteni a lehetőséget a munkaerő-piaci kereslet és kínálat spontán találkozására és információcseréjére, a munkakapcsolatok kialakulásának előmozdítása érdekében. Az állásbörzén a munkaadó nagy létszámú állást kereső ügyféllel, az ügyfélkör megváltozott munkaképességű munkavállalót foglalkoztatni kívánó munkaadókkal találkozhat, amely megkönnyíti, adott esetben lerövidíti az álláskereséshez szükséges időtartamot.

Határidő:	Részfeladatok:
2017.11.30	<ul style="list-style-type: none"> - Állásbörze sorozat rendezvény naptárának és programtervének előkészítése. - A helyszín, a catering és az orvosi biztosításhoz a beszerzések lefolytatása. - Szerződések megkötése. - Munkaadói kapcsolattartás – munkaadók motiválása, meghívása. - Ügyfelek meghívása, ügyfelek felkészítése. - tájékoztató anyagok készítése. - Rendezvényszervezési feladatok ellátása. - A rendezvények megvalósításának dokumentálása.

48. Támogatási eszközök zárása

- A biztosított egyéni fejlesztést jelentő szolgáltatások mellett a képzési és a munkatapasztalat megszerzésére irányuló támogatás a projekt vége előtt 60 nappal záródó eszköz, eddig az időpontig nyújtható támogatás az ügyfelek és a munkaadók részére.

Határidő:	Részfeladatok:
2017.10.30	<ul style="list-style-type: none"> - Megállapított támogatások elszámolásainak, pénzügyi teljesítésének zárása. - A kapcsolódó analitikák zárása. - Támogatási dokumentáció ellenőrzése, irattárazása.

49. Ügyfelek egyéni programjának zárása, értékelése.

- A projektbe bevont ügyfelek együttműködésének értékelés és az egyéni program zárása, amely mentén az indikátor teljesülése mérhető.

Határidő:	Részfeladatok:
2017.12.01	<ul style="list-style-type: none"> - Egyéni program megvalósításának értékelése. - Egyéni projektzáró dokumentum elkészítése. - Iratanyag ellenőrzése, zárása. - Adatok informatikai rendszerben történő rögzítése.

50. Eredménykommunikációs információs anyagok, kiadványok készítése

- A projekt eredményeinek, a fejlesztés hatásainak, hozzáadott értékének publikációja a társadalom és a projektgazda partnerei részére, a kötelező kommunikációs aktivitások elemeként.

Határidő:	Részfeladatok:
2017.11.30	<ul style="list-style-type: none"> - Projekt strukturált eredményeinek és a jó példák, gyakorlatok folyamatos gyűjtése. <p>A kiadvány műszaki specifikációjának meghatározása.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A beszerzési eljárás lefolytatása. - Szerződéskötés. <p>- A kiadványba bekerülő kimutatások, elemzések, információk, anyagok elkészítése.</p>

- A kiadvány szerkesztett változatának kidolgozása.
- Záró kiadvány engedélyeztetése.
- A kiadvány nyomdai elkészítése.
- A kiadvány terjesztése, partnerek részére megküldése.

51. TÉRKÉPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal

- A projekt eredményeinek, a fejlesztés hatásainak, hozzáadott értékének publikációja a társadalom és a projektgazda partnerei részére, a kötelező kommunikációs aktivitások elemeként.

Határidő:	Részfeladatok:
2017.12.31	A projekt megvalósulásához, a rendezvényekhez, eseményekhez kapcsolódó információk gyűjtése, feltöltése.

52. Irattározás

- A projektben keletkezett dokumentumok – megőrzési határidőre vonatkozó szabályok, valamint az NRSZH irattározási előírásai alapján – megőrzésére történő előkészítő tevékenység.

Határidő:	Részfeladatok:
2017.12.31	- Részletes intézkedés kiadása a kapcsolódó feladatokról. - Ügyfelek és támogatások iratanyagainak zárása, ellenőrzése, irattárba helyezése.

53. Záró konferencia.

- A projekt eredményeinek, a fejlesztés hatásainak, hozzáadott értékének bemutatása a projektgazda partnerei részére, a kötelező kommunikációs aktivitások elemeként.

Határidő:	Részfeladatok:
2017.12.15	- Terem bérlés és catering beszerzési eljárások lebonyolítása. - Programterv készítése. - Előadók felkérése, program véglegesítése. - A rendezvény megvalósulásának dokumentálása.

54. Záró sajtótájékoztató

- A projekt eredményeinek, a fejlesztés hatásainak, hozzáadott értékének bemutatása a meghívott sajtó képviselői részére a társadalom széles informálása érdekében, a kötelező kommunikációs aktivitások elemeként.

Határidő:	Részfeladatok:
2017.12.15	- Záró konferenciához kapcsolódó megszervezése. - A sajtótájékoztatót tartó prominens személyek felkérése. - A megvalósulás dokumentálása. - Sajtóközlemény kiadása. - A sajtómegjelenések gyűjtése.

55. A projekt fizikai zárása.

- A projekt fizikai zárásának időpontjáig megvalósult tevékenységek vehetők figyelembe a projekt szempontjából.

Határidő:	Részfeladatok:
2017.12.31	<ul style="list-style-type: none"> - Irodák bérleti szerződéseinek zárása. - Informatikai eszközök, egyéb munkavégzéshez használt eszközök leadása. - Az eszköznnyilvántartás aktualizálása. - Iratanyagok irattárazásra leadása. - Munkaszerződések lezárása.

56. A projekt pénzügyi zárása.

- A projekt keretében megvalósult tevékenységek költségei számolhatóak el a projekt költségvetés terhére. A pénzügyi zárás időpontjáig el kell számolni minden költéssel. Be kell mutatni a felhasználás szabályosságát.

Határidő:	Részfeladatok:
2018.01.31	- Kifizetési igények és Időszaki beszámolók benyújtása.
2018.02.15	- Záró Kifizetési igény és Időszaki beszámoló benyújtása.

14. táblázat A közbeszerzési feladatok és Ütemezésük

S.sz.	A beszerzés elnevezése	A beszerzés tárgya: (árubeszerzés, szolgáltatás, szolgáltatási koncesszió, építési beruházás, építési koncesszió)	CPV kód (Kbt. kivétel)	Beszerezendő mennyiség	Becslült érték (nettó Ft)	Irányadó eljárásrend	Közbeszerzés/ Beszerzés	Beszerzési eljárás típusa	Szerződés típusa	Eljárás indításának tervezett dátuma	Szerződéskötés tervezett dátuma:
1	Közbeszerzési szakértők beszerzése	szolgáltatás	- (Kbt. kivétel)	25 hó	7 874 000	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő meghívásával	Szolgáltatási	2015.11.hó	2015.11.hó
2	Szállítási szolgáltatás beszerzése	szolgáltatás	60000000-8	41 helyszin	2 591 200	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő meghívásával	Megrendelés	2015.11.hó	2015.12.hó
3	Bélyegzők beszerzése	árubeszerzés	35121500-3	40 db	80 000	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő meghívásával	Megrendelés	2015.12.hó	2015.12.hó
4	Elektronikus postafiók szolgáltatás beszerzése	szolgáltatás	48811000-6	25 hó	4 965 000	Nemzeti	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő meghívásával	Szolgáltatási	2015.12.hó	2016.01.hó
5	Hálózatépítési szolgáltatás beszerzése	szolgáltatás	32422000-7	10 helyszin	2 365 000	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő meghívásával	Megrendelés	2015.12.hó	2016.01.hó
6	Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások beszerzése	szolgáltatás	79633000-0 79634000-7 85312320-8 85312500-4 85312510-7 85320000-8	6000 fő részére	1 095 618 898	Közösségi	Közbeszerzés	Jogszabályi keretek függvényében ajánlatkéréssel vagy Kbt. szerinti hirdetmény közzétételével induló nyílt/meghívásos eljárás	Szolgáltatási	2015.12.hó	Folyamatos
7	Mobil Internetszolgáltató beszerzése	szolgáltatás	72400000-4	45 stick * 25 hó = 1125 db	4 438 125	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Központosított közbeszerzés közvetlen megrendeléssel	Szolgáltatási	2015.12.hó	2015.12.hó
8	Irodák bérletének beszerzése	bérlés	-	42 db	286 557 825	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő meghívásával	Bérlési	2015.12.hó	2015.12.hó
9	Képzési támogatás beszerzése	szolgáltatás	80000000-4 80500000-9 80510000-2	400 fő	75 590 551	Közösségi	Közbeszerzés	Jogszabályi keretek függvényében ajánlatkéréssel vagy Kbt. szerinti hirdetmény közzétételével induló nyílt/meghívásos eljárás	Szolgáltatási	2015.12.hó	Folyamatos
10	Könyvvizsgálói szolgáltatás beszerzése	szolgáltatás	79212000-3	25 hó	12 598 425	Nemzeti	Közbeszerzés	Hirdetmény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás	Szolgáltatási	2015.12.hó	2015.12.hó
11	Mobil-elfik beszerzése	árubeszerzés	32260000-3	41+4 db	213 739	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Központosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2015.12.hó	2016.01.hó
12	Mobilelton készülékek beszerzése	árubeszerzés	32250000-0	291+4 db	11 652 500	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Központosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2015.12.hó	2016.01.hó
13	Mobilelton szolgáltatás beszerzése	szolgáltatás	64212000-5	295 fő * 25 hó = 7375 db	11 443 988	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Központosított közbeszerzés közvetlen megrendeléssel	Szolgáltatási	2015.12.hó	2015.12.hó

14	Nagytejfajmennyű nyomtatók beszerzése	árubeszerzés	3010000-0	48+2 db	18 140 000	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Közponosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2015.12.hó	2016.01.hó
15	Papír és irodaszter beszerzése	árubeszerzés	3019900-0	295 fő * 25 hó = 7375 db	20 650 000	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Közponosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2015.12.hó	2016.01.hó
16	Elégedettségi vizsgálat készíttetése	szolgáltatás	79342311-6	6 alkalom	2 364 000	-	Beszerezés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszűltésével	Megrendelés	2016.01.hó	2016.01.hó
17	Gépjárműbenténi szolgáltatás beszerzése	szolgáltatás	60171000-7 34110000-1	25 hó	24 000 000	-	Közbeszerzés	Hirdemény közzététele nélküli tárgyalásos eljárás	Béret	2016.01.hó	2016.02.hó
18	Laptop beszerzése	árubeszerzés	30211400-5	30 db	7 200 000	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Közponosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2016.01.hó	2016.02.hó
19	Információs táblák beszerzése (B és C típusú)	árubeszerzés	35261000-1	43 db	338 625	-	Beszerezés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszűltésével	Megrendelés	2016.01.hó	2016.02.hó
20	Központi eszköz bővítése - Informatikai mentőegység beszerzése	árubeszerzés	48710000-8	1 db	8 665 000	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Közponosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2016.01.hó	2016.02.hó
21	Központi eszköz bővítése - Szervereszköz beszerzése	árubeszerzés	48820000-2	2 db	4 730 000	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Közponosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2016.01.hó	2016.02.hó
22	Központi eszköz bővítése - Tárhelykapacitás beszerzése	árubeszerzés	30233140-4	1 db	10 237 000	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Közponosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2016.01.hó	2016.02.hó
23	Marketing eszközök beszerzése (plakát és szórólap)	árubeszerzés	39294100-0	10200 db	1 581 000	-	Beszerezés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszűltésével	Megrendelés	2016.01.hó	2016.02.hó
24	Nyomtatókhoz kapcsolódó teljes körű üzemeltetési és karbantartási szolgáltatás beszerzése	szolgáltatás	50313200-4	25 hó	34 758 621	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Közponosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Szolgáltatási	2016.01.hó	2016.02.hó
25	Termékdokumentálás, rendszerparaméterezés beszerzése	szolgáltatás	72212982-6	1 db	310 306 039	Közösségi	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Közponosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Szolgáltatási	2016.01.hó	2016.02.hó
26	Tájékoztató tábla beszerzése	árubeszerzés	35261000-1	42 db	132 300	-	Beszerezés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszűltésével	Megrendelés	2016.01.hó	2016.01.hó
27	Tárgyalóasztal beszerzése	árubeszerzés	39121200-8	20 db	500 000	-	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Közponosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2016.01.hó	2016.01.hó
28	Virtualizációs szoftver bővítés beszerzése	árubeszerzés	48000000-8	4 db	3 150 000	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Közponosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2016.01.hó	2016.02.hó
29	Vírusirtó szoftver beszerzése	árubeszerzés	48760000-3	30 db	286 493	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Közponosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2016.01.hó	2016.02.hó
30	Médiakampány beszerzése	szolgáltatás	79342200-5	1 db	22 609 532	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodásos Az NIKOH honlapjánál közponosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Szolgáltatási	2016.02.hó	2016.03.hó

31	MS szerver licenz beszerzése	árubeszerzés	48000000-8	2 db szerver + 300 db felhasználó licenz	18 610 000	-	Közbeszerzés	Keretmegállapodás Központosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2016.02.hó	2016.03.hó
32	Nyitókonzferencia beszerzése	szolgáltatás	55120000-7 79952000-2	1 db	1 708 360	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszólításával	Megrendelés	2016.02.hó	2016.03.hó
33	Reklámanyagok (reklámanyagok, pendrive) beszerzése	árubeszerzés	39294100-0	2500 db	2 285 000	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszólításával	Megrendelés	2016.02.hó	2016.02.hó
34	Távoll menedzsment licenz és VPN beszerzése	árubeszerzés	48000000-8	1 licenz + tűzfal	2 523 000	-	Közbeszerzés	Keretmegállapodás Központosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2016.02.hó	2016.03.hó
35	Jelentkezés biztosítása (rendezvényeken)	szolgáltatás	-	36 db	518 400	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszólításával	Megrendelés	2016.03.hó	2016.03.hó
36	Kétnapos felelősítő tréningek beszerzése	rendezvény	-	4 alkalom	9 269 982	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszólításával	Megrendelés	2016.03.hó	2016.03.hó
37	Megvalósító munkatársak képzése	rendezvény	-	3 alkalom	14 313 326	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszólításával	Megrendelés	2016.03.hó	2016.03.hó
38	Munkaköri alkalmazás vizsgálat beszerzése	szolgáltatás	85120000-6	295 fő * 2 alkalom = 590 db	1 770 000	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszólításával	Együttműködési megállapodás	2016.03.hó	2016.03.hó
39	Orvosi rendelkezésre állás biztosítása (rendezvényeken)	szolgáltatás	85121100-4	36 db	1 008 000	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszólításával	Megrendelés	2016.03.hó	2016.03.hó
40	Összmunkatársi értekezlet beszerzése	rendezvény	-	2 alkalom	4 749 016	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszólításával	Megrendelés	2016.03.hó	2016.03.hó
41	Pénzügyi munkatársak képzése	rendezvény	-	1 alkalom	2 859 360	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszólításával	Megrendelés	2016.03.hó	2016.03.hó
42	Vezetők képzése	rendezvény	-	2 alkalom	2 467 488	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszólításával	Megrendelés	2016.03.hó	2016.03.hó
43	Állásbörzék beszerzése	rendezvény	-	36 alkalom	5 709 902	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszólításával	Megrendelés	2016.05.hó	2016.06.hó
44	Vírusirtó szoftver frissítés beszerzése	árubeszerzés	48760000-3	300 db	2 864 926	Nemzeti	Közbeszerzés	Keretmegállapodás Központosított közbeszerzés a verseny újraindításával	Adásvételi	2016.12.hó	2016.12.hó
45	Eredménykommunikációs információk anyag beszerzése	szolgáltatás	79821000-5	3000 db	4 275 000	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszólításával	Megrendelés	2017.11.hó	2017.11.hó
46	Zárókonferencia beszerzése	rendezvény	55120000-7 79952000-2	1 db	1 709 360	-	Beszerzés	Egyszerű beszerzési eljárás legalább három ajánlattevő megszólításával	Megrendelés	2017.11.hó	2017.11.hó

16. táblázat Az egyes projekt tevékenységek időbeli átmenése

	Tevékenység	Határidő	2015				2016				2017				2018	
			IV. n. év	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I. n. év	II. n. év			
1	Közbeszerzési szakértői szolgáltatás beszerzése.	2015.11.30														
2	Bérelendő irodák beszerzési eljárásainak (feltételek) lefolytatása.	2015.11.30														
3	Kommunikációs terv készítése.	2015.11.30														
4	A projekt megkezdése.	2015.12.01														
5	Irodák bérléséhez MNV Zrt. hozzájárulás megkérése.	2015.12.05														
6	Munkatársak kiválasztása, felvételének előkészítése.	2015.12.15 folyamatos														
7	Víruszáclációs szoftver bővítése, vírusirtó szoftver beszerzése, frissítés beszerzése.	2016.02.28														
8	Az irodák működéséhez szükséges irodabítorok, informatikai eszközök kiválasztásának beszerzése.	2015.12.15														
9	Tárgyalóasztal beszerzése	2016.01.31														
10	Könyvvizsgálói szolgáltatás beszerzése.	2015.12.15														
11	Bélyegző beszerzés (projekt azonosítót tartalmazó)	2015.12.15														
12	Postai szolgáltatások (levél és csomag szállítás) intézményi szerződésének módosítása, kiegészítése.	2015.12.15														
13	Informatikai termékkonfigurálás és rendszerparaméterezés előkészítése.	2016.02.28														
14	Mobiltelefon szolgáltatás és mobil internet szolgáltatás beszerzés előkészítése, lebonyolítása.	2015.12.31														
15	Nyomatok üzemeltetéséhez szükséges Teljeskörű Üzemeltetési Szolgáltatás beszerzésének előkészítése.	2016.01.15														
	Központi eszköz bővítése. Informatikai mentőegység, szervereszköz, tárhely kapacitás beszerzése.	2016.01.15														
16	Mobiltelefon készülékek és mobil stick beszerzés lebonyolítása.	2016.01.15														
17	Informatikai eszközök, laptopok beszerzése.	2016.02.28														
18	Nagyfelületű nyomtatók beszerzésének előkészítése, lebonyolítása.	2016.01.15														

	Tevékenység	Határidő	2015				2016				2017				2018		
			IV. n. év	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I. n. év	
40	Média kampány beszerzésének lebonyolítása.	2016.04.15															
41	Informaticai termékkonfigurálás közbeszerzési eljárás lefolytatása.	2016.04.29															
42	Informaticai termékkonfigurálás és rendszerparaméterezése.	2016.04.30															
43	Média kampány megvalósítása.	2016.06.30															
44	Ügyfelek bevonása. Első interjú, egyéni fejlesztési tervek elkészítése. (elérendő létszám: 1600 fő)	2016.07.31															
45	Ügyfelek bevonása. Első interjú, egyéni fejlesztési tervek elkészítése. (elérendő létszám: 3000 fő)	2016.10.31															
46	Ügyfelek bevonása. Első interjú, egyéni fejlesztési tervek elkészítése. (elérendő létszám: 5000 fő)	2017.04.30															
47	Ügyfelek bevonása. Első interjú, egyéni fejlesztési tervek elkészítése. (elérendő létszám: 8000 fő)	2017.08.30															
48	A munkáltatók érzékenyítése, szemléletformálás, tájékoztatás.	2017.08.30															
49	Támogatási eszközök zárása.	2017.10.30															
50	Megyei állásbörzék szervezése. (2 alkalom/megye)	2017.11.30															
51	Eredménykommunikációs információs anyagok, kiadványok készítése .	2017.11.30															
52	Ügyfelek egyéni programjának zárása, értékelése.	2017.12.01															
53	Záró konferencia.	2017.12.15															
54	Záró sajtótájékoztató.	2017.12.15															
55	TÉRKEPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal.	2017.12.31															
56	Inventarizálás.	2017.12.31															
57	A projekt fizikai zárása.	2017.12.31															
58	A projekt pénzügyi zárása.	2018.01.30															

4. PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI

4.1. A PROJEKTGAZDA ÉS PARTNEREINEK BEMUTATÁSA

4.1.1. A projektgazda bemutatása

A projekt megvalósítója (projektgazda) a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (a továbbiakban: NRSZH), hivatalos rövidítése NRSZH.

A projektgazda NRSZH jogi személyiséggel rendelkező, önállóan működő és gazdálkodó, az előirányzatok felett teljes jogkörrel rendelkező központi költségvetési szerv.

A szerv élén az emberi erőforrások minisztere által kinevezett főigazgató áll, aki egy személyben felelős az NRSZH törvényes működéséért, a hatékony, eredményes és szakszerű feladatellátásért. Az NRSZH főosztályokra és osztályokra tagozódik. A főigazgató az NRSZH-t a főigazgató-helyettes, az igazgatók, a főosztályvezetők és az osztályvezetők útján irányítja. Az NRSZH önálló szervezeti egységei a főosztályok, a Gazdasági Igazgatóság és a Projekt Igazgatóság és a Szociális Módszertani Hatósági Osztály, nem önálló szervezeti egységei az osztályok.

Az NRSZH működési költségvetése az Emberi Erőforrások Minisztériuma (továbbiakban: EMMI; 2014. C. tv.) költségvetési fejezetén belül önálló alcímet képez.

Az NRSZH jogállását és eljárásának részletes szabályait a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalról szóló 74/2015. (III.30) Korm. rendelet rögzíti.

Alapvető adminisztrációs adatok

Projektgazda irányító szerve

Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI)

Székhely: 1054 Budapest, Akadémia u. 3.

16. táblázat Projektgazdára vonatkozó alapadatok

Projektgazda adminisztrációs adattáblázata	
Projektgazda teljes neve:	Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal
Projektgazda rövidített neve:	NRSZH
Adószám:	15327882-1-42
Bankszámlaszám:	MÁK 10032000-01493043
Statisztikai szám:	15327882-8412-312-01
Hatályos Alapító okirat száma:	47272-1/2015/JISZOC
Törzskönyvi azonosító szám:	327888
ÁHTI azonosítószám:	056393
Alapítás időpontja:	1993.07.01.
Minősítési kód:	6

Projektgazda adminisztrációs adattáblázata	
Főtevékenység megnevezése:	TEÁOR száma és 841215 Szociális és jóléti szolgáltatások igazgatása
Projektgazda székhelye	
Település:	Budapest
Irányítószám:	1071
Cím:	Damjanich utca
Házszám vagy helyrajzi szám:	48.
Projektgazda postacíme	
Megye:	Pest
Település:	Budapest
Irányítószám:	1071
Cím:	Damjanich utca
Házszám:	48.
Helyrajzi szám:	Budapest VII. kerület belterület 33478
Postafiók irányítószám:	1406 Budapest
Postafiók:	Pf.:8.
Honlap:	www.nrszh.kormany.hu
Projektgazda hivatalos képviselőjének adatai	
Név:	Farkasné Farkas Gyöngyi
Beosztás:	főigazgató
Telefon:	+36 1 462 6410
Fax:	+36 1 462 6421
e-mail:	foigazgato@nrszh.hu
Alaptevékenységek	
Szakágazati szám	Megnevezés
841215	Szociális és jóléti szolgáltatások igazgatása

Projektgazda adminisztrációs adattáblázata	
Alaptevékenységek államháztartási szakfeladat-rendi besorolása	
Szakágazati szám	Megnevezés
076040	Egészségügyi szakértői tevékenységek
109010	Szociális szolgáltatások igazgatása
109020	Szociális szolgáltatások módszertani szakirányítása
074052	Kábítószer-megelőzés programjai
095020	Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés

Projektgazda jogszabályban meghatározott közfeladatát a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalról szóló 74/2015. (III.30.) Korm. rendelet határozza meg.

Az NRSZH részletes feladat- és hatáskörei

Az NRSZH rehabilitációs és orvosszakértői feladatkörében:

- a) jogszabályban meghatározott esetekben rehabilitációs hatóságként, rehabilitációs szakértői szervként vagy orvosszakértői szervként jár el,
- b) szakvéleményt ad a súlyos fokozatú demens megbetegedésről, valamint a fogyatékos személyek alapvizsgálatához, a rehabilitációs és szociális foglalkoztatási alkalmassági vizsgálatához, továbbá a szociális intézményekben ellátott személyek állapotának felülvizsgálatához,
- c) ellátja a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjával, az akkreditált munkáltatók nyilvántartásával, és az akkreditált munkáltatók ellenőrzésével összefüggő hatósági feladatokat,
- d) ellátja a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokkal, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokkal érintett munkáltatókra és munkavállalókra vonatkozó központi nyilvántartással kapcsolatos feladatokat,
- e) elsőfokú hatóságként eljár a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokkal, valamint azok visszakövetelésével kapcsolatos közigazgatási hatósági és végrehajtási ügyekben,
- f) ellátja a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások koordinációjával, fejlesztésével kapcsolatos feladatokat,
- g) ellátja a védett foglalkoztatók nyilvántartásával kapcsolatos feladatokat,
- h) vezeti a Rehabilitációs Orvosszakértői Névjegyzéket,
- i) vezeti a Foglalkozási Rehabilitációs Szakértői Névjegyzéket,
- j) működteti és fejleszti a megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak megállapítását, a komplex minősítést és egyéb orvosszakértői tevékenységet, valamint a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat támogató informatikai rendszert,
- k) a foglalkozási rehabilitációval összefüggő oktatási, innovációs, tárolási, logisztikai, nyilvántartási és informatikai feladatokat lát el,
- l) ellátja a költségvetési forrásból vagy az Európai Unió pénzügyi alapjaiból nyújtott támogatással megvalósuló pályázatokkal összefüggő, a pályázatok kiírásával, lebonyolításával és ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat,

m) ellátja az Európai Unió pénzügyi alapjaiból, vagy más külföldi alapokból támogatott egyes fejlesztési, foglalkoztatási, foglalkozási rehabilitációs, képzési és informatikai programok megvalósításának szervezési, lebonyolítási és koordinációs feladatait,

n) közreműködik azon eljárási rendek, módszertani útmutatók, szakmai ajánlások készítésében, amelyek segítik a hatósági és szolgáltató tevékenységet, valamint hatékonysági vizsgálatokat végez, és prognózisokat, elemzéseket készít,

o) orvos-szakmai módszertani feladatellátáshoz kapcsolódó képességvizsgálatokat végez,

p) a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatására, és az azt elősegítő támogatásokra, szolgáltatásokra vonatkozóan tájékoztatási, információnyújtási feladatokat lát el.

Az NRSZH szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, társadalmi felzárkózási és drogpolitikai feladatkörében

a) működést engedélyező szervként jár el, továbbá ellátja a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásával és ellenőrzésével, valamint az ehhez szükséges iratminták kiadásával kapcsolatos egyéb feladatokat,

b) ellátja a szociális szolgáltatók és intézmények jelentési rendszerével kapcsolatos feladatokat,

c) ellátja a szociális intézményi foglalkoztatással, a szociális foglalkoztatási támogatás pályáztatásával és finanszírozásával kapcsolatos feladatokat,

d) az elsőfokú eljárásban szakhatósági állásfoglalást ad a szociális és a gyermekjóléti szolgáltatások területi lefedettségét figyelembe vevő finanszírozási rendszerbe történő befogadás (a továbbiakban: befogadás) szakkérdésében,

e) ellátja az utcai szociális munka, a krízisközpontok és a Biztos Kezdet Gyerekházak finanszírozásával kapcsolatos feladatokat,

f) vezeti a szociális szolgáltatások, a gyermekjóléti alapellátások és a gyermekvédelmi szakellátások finanszírozásának ellenőrzése céljából vezetett nyilvántartást,

g) vezeti a hivatásos gondnoki feladatot ellátó személyek nyilvántartását,

h) vezeti az Országos Szociálpolitikai Szakértői Névjegyzéket,

i) vezeti az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzéket,

j) vezeti a Jelnyelvi Tolmácsok Országos Névjegyzékét,

k) vezeti a személyes gondoskodást nyújtó szervezetekben szakmai tevékenységet végző szakképzett személyek működési nyilvántartását,

l) jogszabályban meghatározott személyt jelöl ki a komplex szükségletfelmérés elvégzéséhez,

m) ellátja a központi szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi információs rendszerek fejlesztésével és működtetésével kapcsolatos feladatokat,

n) működteti a Szociális Ágazati Portált,

o) módszertani útmutatókkal, ajánlásokkal és egyéb kiadványokkal segíti a szolgáltatók, intézmények és hálózatok szakmai feladatainak teljesítését, az aktív szociálpolitikai eszközök alkalmazását,

p) részt vesz a minőségfejlesztési stratégia, a standardok, a szolgáltatási protokollok, valamint a szakmai ellenőrzés módszertanának és eljárásrendjének kidolgozásában,

q) javaslatot tesz az országos ellátórendszer fejlesztésére, részt vesz az ellátórendszer fejlesztéséhez szükséges források tervezésében,

r) új szolgáltatási formák és szakmai módszerek bevezetése érdekében modellkísérleteket szervez,

s) kutatásokat folytat és szervez,

t) hatásvizsgálatokat, adatgyűjtést, tényfeltáró, elemző, stratégiai és döntés-előkészítő tanulmányokat készít a szociálpolitikai, társadalmi felzárkózási és drogpolitikai stratégiai döntések megalapozására,

u) közreműködik irányelvek és standardok kifejlesztésében a Nemzeti Drogellenes Stratégia végrehajtásához, valamint

v) pályázatkezelői feladatokat lát el.

Az NRSZH képzési feladatai körében:

a) ellátja az Országos Szociálpolitikai Szakértői Névjegyzékben, az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékben, a Rehabilitációs Orvosszakértői Névjegyzékben és a Foglalkozási Rehabilitációs Szakértői Névjegyzékben szereplő szakértők továbbképzésével összefüggő feladatokat,

b) közreműködik a rehabilitációval foglalkozó személyek rehabilitációs szakmai humán erőforrás-fejlesztésében és szakmai képzésében,

c) működteti a szociális ágazat képzési, továbbképzési, alap- és szakvizsga rendszerét, minősíti a továbbképzési programokat, és

d) a szociális szolgáltatások szakmacsoport szakképesítései esetében szakmai vizsgát szervez.

Az NRSZH egyéb jogszabályban meghatározott hatás-, és feladatkörében:

a) közreműködik a szakmai irányító miniszternek a fővárosi és megyei kormányhivatalok törvényességi és szakszerűségi ellenőrzésével kapcsolatos feladatellátásában, valamint a szakmai irányító miniszter – a fővárosi és megyei kormányhivatalokkal összefüggő, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 9. § f)–i) pontjában meghatározott, valamint a törvényességi és a szakszerűségi ellenőrzési hatásköreivel kapcsolatos – intézkedéseinek és döntéseinek előkészítésében,

b) közreműködik a jogalkalmazói és szakértői feladatellátás támogatására módszertani útmutatók kiadásában,

c) javaslatot tesz a miniszternek a feladat- és hatáskörét érintő jogszabályok megalkotására és módosítására, közreműködik előkészítésükben, és véleményezi azok tervezetét,

d) elbírálja a rehabilitációs hatóságként, szociális hatóságként eljáró kormányhivatalok hatósági ügyeiben keletkező fellebbezéseket, illetve felügyeleti szervként jár el,

e) ha rehabilitációs hatóságként, rehabilitációs szakértői szervként vagy orvosszakértői szervként, illetve e feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal a jogszabályban meghatározott közigazgatási hatósági eljárásban szakértőként jár el, a másodfokú eljárásban szakértőként az NRSZH jár el.

Az NRSZH különös feladat- és hatáskörrel rendelkező szervezeti egysége a jogszabályban meghatározott esetben és szakkérdésben módszertani szakértőként jár el:

a) a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásával és ellenőrzésével,

b) a szociális foglalkoztatás engedélyezésével és ellenőrzésével, és

c) az ápolási díj megállapításával kapcsolatos közigazgatási hatósági ügyekben.

Pénzügyi adatok

A következő táblázat összefoglalja a NRSZH költségvetési adatait a 2014-es és 2015-ös költségvetési évre vonatkozóan.

17. táblázat Az NRSZH költségvetési adatai a 2014-es és 2015-ös költségvetési évben

Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal költségvetési adatai	2014.	2015. év
Kiadási előirányzat (Ft)	2 293 400 000	2 293 400 000
Saját bevételi előirányzat (Ft)	166 000 000	166 000 000
Intézményi beruházási és felújítási előirányzat (Ft)	111 600 000	114 600 000
Támogatási előirányzat (Ft)	2 127 400 000	2 127 400 000
Alapfeladatok ellátásához engedélyezett létszám (fő)	349	349

NRSZH költségvetési adatok

Indoklás, alkalmasság bemutatása

Projektgazda tapasztalt humánerőforrással bír, nagy mennyiségű tudástökét halmozott fel és rendelkezik a nagyprojektek lebonyolításához elengedhetetlenül szükséges menedzsment-tapasztalatokkal.

A projekt lebonyolításáért felelős szervezeti egység a Projekt Igazgatóság, szakmai kapcsolatrendszerben a Projektgazda egyes Főosztályaival (Szakigazgatási Módszertani és Nemzetközi Ügyek Főosztálya, Gazdasági Igazgatóság, Humánpolitikai Főosztály, Szakértői Koordinációs és Jogi Főosztály, Informatikai Főosztály).

A Projektgazda szervezete

Főigazgató közvetlen irányítása alá tartozó szervezeti egységek

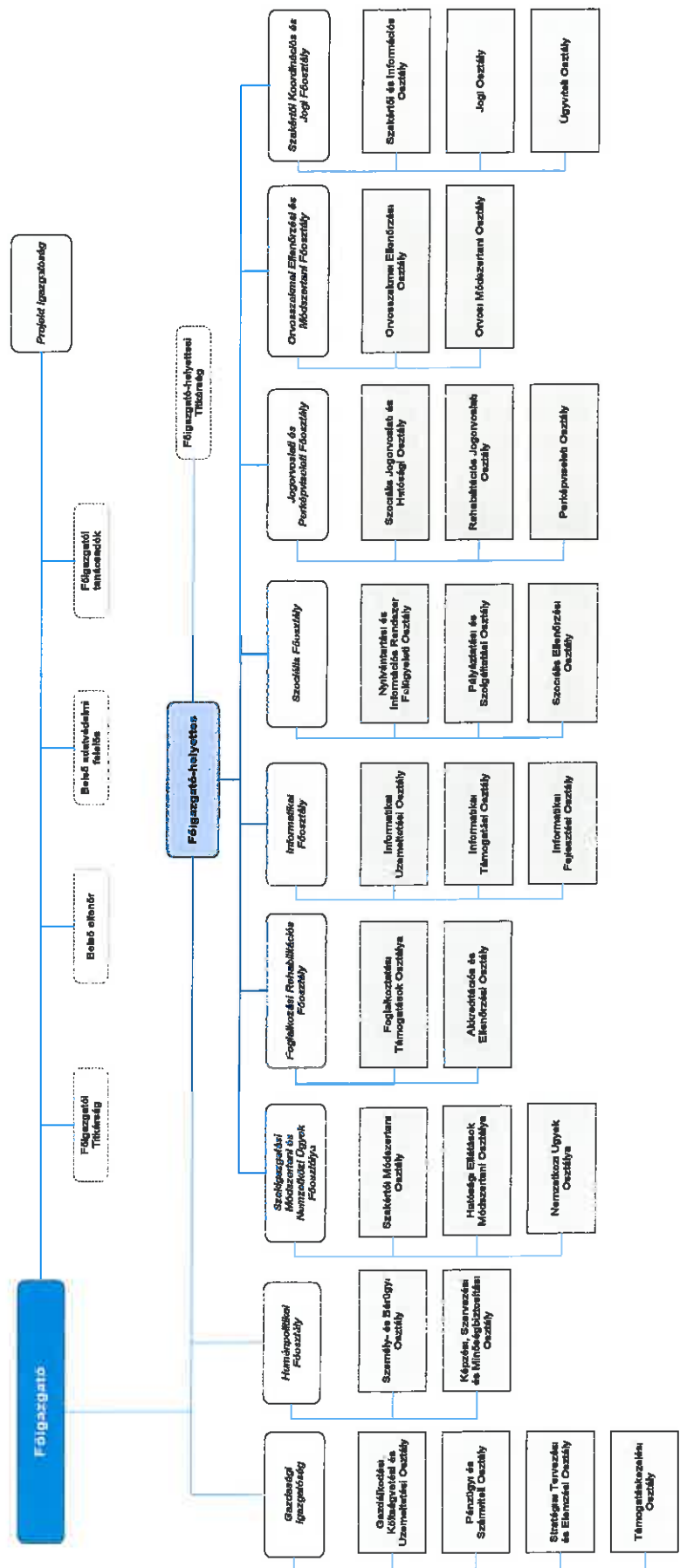
- a) Főigazgatói titkárság
- b) Főigazgatói tanácsadók
- c) Belső ellenőr
- d) Belső adatvédelmi felelős
- e) Gazdasági Igazgatóság
  - Gazdálkodási, Költségvetési és Üzemeltetési Osztály
  - Pénzügyi és Számviteli Osztály
  - Stratégiai Tervezési és Elemzési Osztály
  - Támogatáskezelési Osztály
- f) Humánpolitikai Főosztály
  - Személy- és Bérügyi Osztály
  - Képzési, Szervezési és Minőségbiztosítási Osztály
- g) Projekt Igazgatóság

A főigazgató-helyettes közvetlen irányítása alá tartozó szervezeti egységek

- a) Informatikai Főosztály
  - Informatikai Üzemeltetési Osztály
  - Informatikai Támogatási Osztály Informatikai
  - Fejlesztési Osztály
- b) Szociális Főosztály
  - Nyilvántartási és Információs Rendszerek Felügyeleti Osztálya

- Pályázattatási és Szolgáltatási Osztály
- Szociális Ellenőrzési Osztály
- c) Foglalkozási Rehabilitációs Főosztály
  - Foglalkoztatási Támogatások Osztálya
  - Akkreditációs és Ellenőrzési Osztály
- d) Szakigazgatási Módszertani és Nemzetközi Ügyek Főosztálya
  - Szakértői Módszertani Osztály
  - Hatósági Ellátások Módszertani Osztálya
  - Nemzetközi Ügyek Osztálya
- e) Jogorvoslati és Perképviseleti Főosztály
  - Szociális Jogorvoslati és Hatósági Osztály
  - Rehabilitációs Jogorvoslati Osztály
  - Perképviseleti Osztály
- f) Szakértői Koordinációs és Jogi Főosztály
  - Szakértői és Információs Osztály
  - Jogi Osztály
  - Ügyviteli Osztály
- g) Orvosszakmai Ellenőrzési és Módszertani Főosztály
  - Orvosszakmai Ellenőrzési Osztály
  - Orvosi Módszertani Osztály

Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal

13. ábra Szervezeti ábra a hatályos SZMSZ szerint

A kiemelt projektek megvalósításáért és üzemeltetéséért felelős szervezeti egység, felelős vezetők

Projektgazda jelen projekt megvalósítására és fenntartására felelős - a többi EU-s projektjéhez hasonlóan - a **Projekt Igazgatóságot** jelöli ki. Az Igazgatóság főosztályi szervezetben és főosztályvezetői besorolás szerinti igazgató vezetésével működő, a főigazgató felügyelete alatt álló szervezeti egység, mely ellátja az európai uniós Operatív Programok által támogatott fejlesztésekhez kapcsolódó feladatokat.

A Projekt Igazgatóság feladati körében:

- a) elkészíti a projekt pályázati dokumentációját és a projektmenedzsmenst erőforrástervét;
- b) ellátja a projekt szakmai végrehajtásának szervezését, koordinálását, operatív irányítását;
- c) kidolgozza a belső szabályzatokat és eljárásrendeket;
- d) folyamatosan tájékoztatja a projektgazdát a projektek végrehajtásának előkészítéséről;
- e) figyelemmel kíséri a központi szervek (EMMI, Irányító Hatóság) által kibocsátott eljárásrendek, útmutatók változásait, gondoskodik azok betartatásáról;
- f) elkészíti a Támogatási Szerződésben – a vonatkozó előírásoknak megfelelően – meghatározott formában a Program Előrehaladási Jelentéseket (PEJ), Időszaki Beszámolót és benyújtja a Támogató részére;
- g) felügyeli, szervezi a projektek megvalósításával összefüggő közbeszerzési tevékenységet, gondoskodik az azzal kapcsolatos dokumentumok előkészítéséről és megjelentetéséről;
- h) ellátja az Európai Unió pénzügyi alapjaiból nyújtott támogatással megvalósuló pályázatokkal összefüggő, a pályázatok kiírásával, lebonyolításával és ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat,
- m) ellátja az Európai Unió pénzügyi alapjaiból, vagy más külföldi alapokból támogatott egyes fejlesztési, foglalkoztatási, foglalkozási rehabilitációs, képzési és informatikai programok megvalósításának szervezési, lebonyolítási és koordinációs feladatait,
- i) elkészíti és aktualizálja a projektek végrehajtásához kapcsolódó eljárásrendeket, szabályzatokat;
- j) projektenként – a vonatkozó előírásoknak megfelelően – összeállítja és benyújtja a „Kifizetési kérelem”, illetve a „Kifizetési igénylés” dokumentumait és pénzügyi bizonylatait a Támogató részére;
- k) felméri a tervezett szakmai-gazdálkodási módosítások hatásait a gazdasági szempontok tükrében, együttműködik az NRSZH költségvetésének tervezésében, időközi és éves költségvetési beszámolójának és az éves tevékenységek végrehajtásában;
- l) biztosítja a szakmai feladatok időben történő teljesítéséhez szükséges likvid forrásokat;
- m) gondoskodik az NRSZH honlapján megjelenő, feladat- és hatáskörébe tartozó tájékoztató, szakmai anyagok elhelyezéséről és aktualizálásáról.

A Projekt Igazgatóság szervezeti felépítése

Az Igazgatóság szervezeti keretéhez tartoznak az egyes projektekben közreműködő munkatársak: projekt menedzserek, pénzügyi és szakmai vezetők, asszisztensek.

Az EFOP 1.1.1-15/1. projekt előkészítése

Az EFOP 1.1.1-15/1. projekt előkészítésére az NRSZH az SZMSZ alapján munkacsoportot hozott létre, melynek tagjait a Gazdasági Igazgatóság, Humánpolitikai Főosztály, Informatikai Főosztály, Jogi Osztály vezetői képezik a funkcionális irányítási területről, szakmai lábát pedig a Szakigazgatási Módszertani és Nemzetközi Ügyek Főosztálya, a Foglalkozási Rehabilitációs Főosztály, valamint a Projekt Igazgatóság vezetői adják.

A munkacsoport fő feladatai a következők részletes projekt-dokumentáció elkészítése.

Az EFOP 1.1.1-15/1. szervezeti keretei – az EFOP 1.1.1-15/1. projektiroda

A projektiroda szervezeti egységen belül EFOP 1.1.1-15/1 projektiroda feladata a kiemelt projekt megtervezése és teljes körű kivitelezése az alábbi tevékenységek ellátásával:

- a) projektirányítás dokumentumainak kialakítása és annak megfelelő működés biztosítása;
- b) projekt megvalósításának irányítása és nyomon követése a projektirányítási dokumentumoknak megfelelően;
- c) lényegi és releváns dokumentáció nyilvántartása, szükség szerinti módosítása és a Támogatási Szerződés módosításainak szükség szerinti kezdeményezése;
- d) feladatkörébe tartozó szerződéskezelési és pénzügyi elszámolási rend működtetése;
- e) külső és belső jelentések összeállítása;

- f) projekt-kontrolling,
- g) főigazgató irányításával kapcsolattartás Támogatóval, megvalósításban résztvevő Partnerekkel, Irányító Hatósággal és Minisztériummal;
- h) Projektgazda kommunikációs munkatársával együttműködve a projektekhez kötődő kommunikációs tevékenységet ellátása, képzések, rendezvények szervezésével, kiadványok, tájékoztató anyagok elkészítésével és a honlap naprakész feltöltésével.

4.1.2. A megvalósításban részt vevő partnerek bemutatása

A projekt megvalósításában konzorciumi partner bevonására nem kerül sor.

Együttműködő partnerek a megvalósítás során:

Megyei kormányhivatalok – I. fokú rehabilitációs hatóságok

2012. július 1-vel a megyei kormányhivatalok szervezetén belül létrejöttek az önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező, igazgató által irányított rehabilitációs szakigazgatási szervek. A rehabilitációs szakigazgatási szervek kialakítása része volt az ellátórendszer átalakításának, tekintettel arra, hogy korábban a megváltozott munkaképességű személyek ellátásának megállapításával, egészségkárosodásuk minősítésével, valamint a foglalkozási rehabilitációval kapcsolatos feladatok ellátására három külön szerv keretében került sor. A feladatok egy szervezeti egységben való koncentrálása hatékonyabbá tette a feladatellátást, és sikeresebbé tette a foglalkozási rehabilitációs célkitűzések elérését is. A rehabilitációs szakigazgatási szervek feladata kiterjedt a megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak megállapítására, a rendszeres felülvizsgálatok elrendelésére, a komplex minősítések elvégzésére, az egyéb egészségkárosodáshoz, egészségi állapothoz kapcsolódó szakhatósági és szakértői vizsgálatok elvégzésére, illetve a foglalkozási rehabilitációs feladatok ellátására, azaz a rehabilitációs ellátásban részesülőkkel a jogszabályban meghatározott együttműködés megvalósítására (rehabilitációs terv mentén), a rehabilitációs szolgáltatás kérék számára a rehabilitációs szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítására, a rehabilitációs célú munkaközvetítés biztosítására, valamint az akkreditált munkáltatókkal történő – jogszabály által meghatározott – együttműködés biztosítására. Mindemelllett a rehabilitációs szakigazgatási szervek, együttműködési megállapodás mentén, részt vettek a TÁMOP 1.1.1-12/1. projekt megvalósításában, tekintettel arra, hogy a kötelezően együttműködő ügyfelek közül (rehabilitációs járadékos, rehabilitációs ellátásban részesülő) kerültek ki a programrésztvevők. Ennek megfelelően mind a bevonási szakaszban, mind a rehabilitációs terv megvalósításának során a rehabilitációs szakigazgatási szerv és a TÁMOP 1.1.1-12/1. projekt megvalósítói szoros együttműködésben dolgoztak a programban résztvevő személyek sikeres foglalkozási rehabilitációjá érdekében.

A 2015. április 1-vel bekövetkezett területi közigazgatási integráció következtében a rehabilitációs szakigazgatási szervek jogutódja a kormányhivatal lett. A feladatellátás a kormányhivatalok Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztályára, valamint a Foglalkoztatási Főosztályra került, de kijelenthető, hogy az alapfeladatok tekintetében jelentős változás nem következett be. A jövőbeni együttműködés során mindkét kormányhivatali főosztállyal – együttes nevükön rehabilitációs hatósággal – szükséges együttműködés kialakítása, tekintettel arra, hogy az EFOP 1.1.1-15/1. projekt célcsoportját a rehabilitációs hatósággal együttműködő személyek képezik.

4.1.3. A projektgazdának és partnereinek a projekthez kapcsolódó tapasztalatának bemutatása

A Projektgazda 2007-ben megkezdte a felkészülést az uniós projektek fogadására, azóta biztosítja a személyi és tárgyi feltételeket. Az ORSZI Szervezeti és Működési Szabályzatában 2008-tól önálló szervezeti egységként különítette el az uniós fejlesztési projektek lebonyolításáért felelős szervezeti egységet, akkor még TÁMOP-TIOP projektiroda néven. 2011. január elsejét követően a projektgazda feladatkörei jelentősen kibővültek, neve ekkor változott Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalra. Az NRSZH Szervezeti és Működési Szabályzata szerint az EU támogatásból megvalósuló fejlesztések koordinálása, támogatási szabályok szerinti megvalósításáért a Projekt Igazgatóság felel.

TÁMOP 1.1.1-08/1-2008-0001 azonosító számú, „A megváltozott munkaképességűek rehabilitációjának és foglalkoztatásának elősegítése” című kiemelt projekt

A kiemelt projekt azon (rehabilitációs járadékban és rendszeres szociális járadékban részesülő) megváltozott munkaképességű személyek támogatására irányult, akik esetében a foglalkozási

rehabilitációjuk megvalósításához, foglalkoztathatóságuk javításához, illetve a nyílt munkaerő-piacra való visszavezetésükhöz több személyre szóló szolgáltatás és támogatás nyújtása volt szükséges.

A projektet a Nemzetgazdasági Minisztérium és a regionális munkaügyi központok (2011. január 1-jétől a fővárosi/megyei kormányhivatalok munkaügyi központjai) által konzorcium valósította meg.

A Nemzetgazdasági Minisztérium a programmal kapcsolatos feladatait a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatallal együttműködésben valósította meg, mivel a program szakmai felügyeletét (eljárásrendek, képzés, szakmai konzultáció) az NRSZH látta el.

A program megvalósítására rendelkezésre álló forrásösszeg: 15 382 040 000 Ft

A program megvalósításának időszaka: 2008.03.01. – 2013.02.28.

18. táblázat A TÁMOP 1.1.1-08/1 program fontosabb terv és eredményszámai

Indikátor	Terv (fő)	Tény (fő)
Programba vontak száma	12589	14839
Programot sikeresen befejezők száma	10072	12413
180. napon foglalkoztatottak száma	3323	4640
Képzési támogatásban részesültek száma	6412	6639

A TÁMOP 1.1.1-08/1. projekt eredményes megvalósítását a munkaügyi központokban több mint 120 fő munkatárs segítette 2011-ben. Az NRSZH folyamatos szakmai, módszertani segítséget biztosított a munkaügyi központokban, valamint a munkaügyi kirendeltségeken dolgozók számára. Az eljárásrendeket a változó jogszabályi feltételeknek megfelelően aktualizálta, a projekt megvalósítását támogató módszertani útmutatókat készítet el. Informatikai támogatottságot biztosított az ügyfélkör nyilvántartásához. Számos olyan felkérésnek tették eleget, ahol a külsős szakmai napokon, illetve rendezvényeken igényt tartottak kollégáik szakértelmére.

A TÁMOP 1.1.1-12/1. projekt

Az NRSZH a TÁMOP-1.1.1-12/1 "Mégváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése" című kiemelt projekt megvalósításával kívánta elősegíteni a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci reintegrációját, sikeres foglalkozási rehabilitációját.

A projekt előzményeként említhető, hogy 2012 januárjától átalakításra került az egészségkárosodáson alapuló ellátások rendszere, a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, illetve az egyéb nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások már nem állapíthatók meg 2012. január 1-től. Helyettük új, a foglalkoztathatóságot alapul vevő, a munkaerőpiacra való visszatérést segítő ellátórendszer alakult ki. Az átalakítás elsődleges célja a foglalkoztatás központú rehabilitáció megvalósítása volt (lásd: a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. tv. bevezető szakasza), azaz a munkaerőpiacra való visszavezetés, amely a támogatott foglalkoztatás, a közfoglalkoztatás, illetve a foglalkozási rehabilitáció hangsúlyos alkalmazásán alapul. Ennek érdekében az egyes ellátásokra és szolgáltatásokra való jogosultság kiinduló alapja az egészségkárosodás mértékén túl, a foglalkoztathatóság, illetve a foglalkozási rehabilitáció indokoltsága.

A foglalkozási rehabilitáció eszközrendszerének bővítésével és a nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatás ösztönzése révén javítható a megváltozott munkaképességű személyek elhelyezkedési esélye. A rehabilitációs hatóságoknál megjelenő rehabilitációs ellátásban és

rehabilitációs járadékban részesülő, megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piacra történő visszavezetését támogatta a TÁMOP-1.1.1-12/1 program.

A projekt megvalósítója az NRSZH, együttműködve az Emberi Erőforrások Minisztériumával, valamint a kormányhivatalok I. fokú rehabilitációs hatóságaival (korábban rehabilitációs szakigazgatási szerveivel).

A projekt célja az volt, hogy a 2012-ben alapvetően megváltozott jogszabályi környezetben komplex munkaerő-piaci programmal elősegítse a megváltozott munkaképességű személyek sikeres foglalkozási rehabilitációját.

A projekt keretösszege – egy 2015. tavaszán megvalósított 2 Mrd Ft összegű forrásemelést követően – 13,7 milliárd forint. A forrásbővítéshez kapcsolódóan a projekttel szembeni elvárások is megnövekedtek. Elvárás, hogy a projekt időtartama alatt 12 400 megváltozott munkaképességű személy bevonása valósuljon meg, 7 440 bevont személy sikeresen fejezze be egyéni programját, 2 480 személy eredményesen végezze el támogatott munkaerő-piaci képzését, 2 500 személy a projekt időszakban legalább 3 hónapig legyen foglalkoztatott és szerezzen munkagyakorlatot, munkatapasztalatot.

Az NRSZH projektgazdaként országos lefedettséggel, 82 helyszínen működtet TÁMOP irodát, ahol a projektmunkatársak közvetlenül segítik el a projekt sikeres megvalósulását azzal, hogy a közvetlen és közvetett célcsoport számára közvetlen elérést és segítséget biztosítanak.

A projekt személyre szabott fejlesztésekkel, humánszolgáltatási programmal, képzési lehetőségek biztosításával támogatja a megváltozott munkaképességű ügyfelek felkészítését a munkavállalásra, valamint foglalkoztatásukhoz a munkaadók részére bérköltség-támogatást biztosít, az egyéni igényekre szabottan.

A Projekt keretében a humánszolgáltatások teljes spektrumát biztosította az NRSZH. A projektben foglalkoztatott humánszolgáltató munkatársak az ügyfelek programba történő belépésétől, a képzéseken való részvételén és a tartós elhelyezkedéshez vezető különböző lépcsőfokokon át a projekt legvégéig ügyfeleink rendelkezésére állnak. A projekt keretében megváltozott munkaképességű ügyfelekkel együttműködve személyre szabott, részletes, együttműködési tervet, úgynevezett rehabilitációs tervet dolgoztak ki. Ez a terv magában foglalja a projekt keretén belül elérhető, az adott személy szükségleteihez, munkaerő-piaci fejlesztési igényeihez igazított lehetőségek, szolgáltatások és támogatások eszközrendszerének tervezett egyéni kombinációját és igénybevételi menetrendjét.

Az egyéni fejlesztés eredményeként az ügyfelek felkészültebbek lettek, lényegesen több ismerettel rendelkeznek a munkavállaláshoz. A projekt munkatársai segítenek abban, hogy az adott térség foglalkoztatóinak munkaerőigényeit, az álláslehetőségeket feltárják, így a projekt résztvevői a rendelkezésre álló lehetőségek közül választhatnak.

A projekt keretében a szolgáltatásokhoz, együttműködéshez kapcsolódóan az **ügyfélkör utazási költségeihez 100%-os támogatást nyújtott az NRSZH.**

A foglalkozási rehabilitáció egyik legfontosabb állomása a munka világából hosszú évek óta kiesett, elavult szakképzettséggel rendelkező, megváltozott munkaképességű programrésztvevő személyek **képzése** az egyéni munkaképesség és a megváltozott lehetőségek által kijelölt kereteken belül. A képzéssel nagymértékben növelhetőek a tartós elhelyezkedés esélyei, ehhez – a bekövetkezett egészségkárosodás mellett is gyakorolható – szakmának, ismereteknek a megszerzéséhez nyújtott segítséget programunk.

A közösen meghatározott, egészségi állapotnak megfelelő képzési célt követően az ügyfél és a projekt munkatársak közösen választottak olyan szakképzést, amely a valós, térségi munkaerő-piaci igények mellett figyelembe vette az egészségkárosodás jellegét és mértékét. Az ügyfelek elhelyezkedését a képzés sikeres megvalósulását követően elősegítette az is, hogy a képzések keresletorientáltan valósultak meg. A projekt keretében a képzésekhez kapcsolódóan **az ügyfélkör utazási költségeihez 100%-os támogatást nyújtott az NRSZH.**

A projekt aktív eszközei közül kiemelkedett a bérköltség támogatás. A támogatás alapvető célja a megváltozott munkaképességű, programrésztvevő személyek munkatapasztalat-szerzésének, illetőleg elhelyezkedésének elősegítése egy olyan munkakörben, amely összeegyeztethető az adott munkavállaló elképzeléseivel, képzettségével, valamint egészségi állapotával. Bérköltség-támogatás a munkaadó részére, az általa minimum 4 órában foglalkoztatott, programrésztvevő után nyújtható. A támogatás keretében a munkabér és az azt terhelő szociális hozzájárulási adó 100%-ban támogatható.

Egy munkáltató több megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatásához is igénybe veheti a támogatást. A bérköltség-támogatást minden olyan de minimis összegű támogatásra jogosult foglalkoztató igénybe vehette, akik a projekt - megállapodással rendelkező - ügyfeleit kívánta foglalkoztatni, a program előírásainak megfelelően, napi 4, 6, vagy 8 órában. A támogatás időtartama rugalmasan alkalmazkodott a foglalkoztatói igényekhez, hiszen az általuk megigényelt havi támogatási összegtől függően, az egy főre megállapított támogatási összeg teljes egészében felhasználható volt. A bérköltség-támogatással párhuzamosan a projekt keretéből az ügyfelek munkába járásához kapcsolódó költségeinek megtérítésére is volt lehetőség a felmerülő költségek 100%-ig.

A TÁMOP 1.1.1-12/1. projekt ismert eredményei:

A projekt keretösszegének 97% kötelezettségvállalással terhelt. A kifizetések az ütemezésnek megfelelően zajlanak, ez idáig mintegy 89%-a került kifizetésre a forrásnak.

19. táblázat A TÁMOP 1.1.1.-12/1. projekt Indikátorainak teljesülése

Részcélok (operatív célok), melyekre az indikátor vonatkozik	Hozzárendelt indikátorok				Indikátor teljesülése
	Indikátor megnevezése, típusa	Célérték	Célérték elérésének időpontja	Aktuális értéke (2015.10.22)	
A projekt célcsoportjába tartozó ügyfelek feltárása, programba vonása.	Programba bevont személyek száma	12 400 fő	2015.06.30	12 465	100,52%
Az ügyfelekkel kialakított egyéni fejlesztési terv megvalósítása.	Programot sikeresen befejezők száma	legalább a programba bevont személyek 60%-a	2015.11.30	2 074	27,73%
A projekt keretében támogatott képzéseket sikeresen befejező ügyfelek száma.	A támogatott képzéseket sikeresen befejezettek száma	legalább a programba bevont személyek 20%-a	2015.11.30	2 652	106,38%
A program keretében foglalkoztatottá vált ügyfelek közül három hónapnál hosszabb ideig foglalkoztatásban lévő ügyfelek száma.	A program megvalósítás időszakában legalább 3 hónapig foglalkoztatott ügyfelek száma	legalább a programba bevont személyek 25%-a	2015.11.30	7 739	248,34%

A projekt megvalósításában országosan 465 fő projektmunkatárs vett részt, a projekt központján kívül 82 állandó és 11 kihelyezett ügyfélfogadási helyszínen, igazodva a rehabilitációs hatóságok elhelyezkedéséhez, valamint a bevonási létszámok által indukált igényekhez. Az elhelyezést részben állami/önkormányzati épületekben, részben piaci bérelt ingatlanokban oldotta meg a projekt. A folyamatosan változó jogszabályi környezethez való alkalmazkodás jelentős kihívást jelentett a megvalósítás során, melynek kapcsán az informatikai rendszer fejlesztése, valamint a pénzügyi és

szakmai módszertani anyagok módosítása is szükségessé vált. A projekt jelentős vívmánya, hogy jelentős mértékben elektronikus ügyintézés keretében biztosította a támogatáshoz való hozzáférést.

20. táblázat Az NRSZH további, rehabilitációs területen – Európai Unió forrásból megvalósuló – fejlesztésekben szerzett tapasztalata

Projekt azonosító száma	Projekt részletei
TÁMOP 5.4.8-08/1-2008-0002	„A Komplex rehabilitáció szakmai hátterének megerősítése” Fizikai megvalósítás kezdete: 2008. május 01. Fizikai megvalósítás várható befejezése: 2015. október 31. Összköltsége: 4 022 913 000.- Ft.
TIOP 3.2.2-08/1-2008-0002	„A komplex rehabilitációhoz szükséges infrastrukturális feltételek megteremtése” Fizikai megvalósítás kezdete: 2008. május 01. Fizikai megvalósítás várható befejezése: 2015. október 31. Összköltsége: 3 992 363 522.- Ft.
KMOP 4.1.2/B-2009-0001	A komplex rehabilitációhoz szükséges infrastrukturális feltételek megteremtése. A foglalkozási rehabilitáció infrastrukturális feltételeinek fejlesztése” Fizikai megvalósítás kezdete: 2010. szeptember 30. Fizikai megvalósítás befejezése: 2011. november 30. Összköltsége: 456 386 296.- Ft.

4.2. A MEGVALÓSÍTÁS, PROJEKTIRÁNYÍTÁS ÉS A FENNTARTÁS SZERVEZETE

A szervezet feladatainak ismertetése

Tekintettel arra, hogy a projektgazda NRSZH több kiemelt projekt megvalósítását végzi, saját szervezetén belül Projekt Igazgatóságot hozott létre, amely felügyeli az egyes projektek megvalósítását. A projekt Igazgatóságon belül működik az EFOP-1.1.1-15 projekt megvalósítását végző projektszervezet.

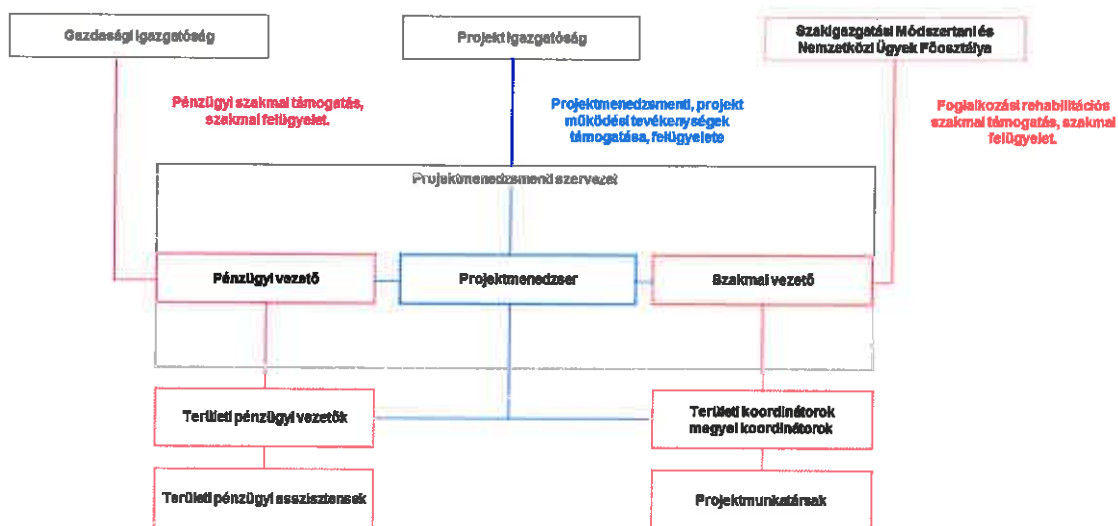
A projektszervezet feladatai:

- kidolgozza a belső szabályzatokat és útmutatókat,
- a projekt megvalósításához szükséges belső útmutatókat, intézkedéseket,
- elkészíti és a megvalósítás során folyamatosan aktualizálja a projekt erőforrástervét, biztosítja a források teljes felhasználását,
- ellátja a projekt szakmai végrehajtásának szervezését, koordinálását, operatív irányítását;
- biztosítja a rendszeres és az eseti adatszolgáltatásokat, beszámolókat, jelentéseket,
- figyelemmel kíséri a központi szervek (EMMI, Irányító Hatóság) által kibocsátott eljárásrendek, útmutatók változásait, gondoskodik azok betartatásáról;
- lebonyolítja a projekt megvalósításával összefüggő beszerzéseket, közbeszerzéseket, gondoskodik a keletkezett dokumentumok megőrzéséről;

- ellátja az Európai Unió pénzügyi alapjaiból nyújtott támogatással megvalósuló pályázatok lebonyolításával és ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat,
- a szakmai feladatok ütemezett, tervszerű megvalósításához folyamatosan biztosítja a projekt megfelelő likviditását,
- gondoskodik a projekttel kapcsolatos horizontális és kommunikációs feladatok ellátásáról,
- biztosítja a megvalósításhoz szükséges infrastrukturális, tárgyi, technikai feltételek rendelkezésre állását,
- biztosítja a megvalósításhoz szükséges humánerőforrás rendelkezésre állását, a munkatársak megfelelő felkészítését,
- biztosítja a projekt működtetéséhez szükséges feltételek költségeinek szabályoknak megfelelő kifizetését,
- a projekt szakmai megvalósítását, az ügyfelek projektrésztvételével, a szolgáltatások és támogatások igénybevételeivel kapcsolatos ügyintézői feladatokat,
- biztosítja a megvalósult támogatások (szolgáltatások és munkaerő-piaci támogatások) pénzügyi kifizetését, elszámolását,
- elkészíti a Támogatási Szerződésben – a vonatkozó előírásoknak megfelelően – meghatározott formában a Kifizetési Igényléseket, Időszaki Beszámolókat és benyújtja a Támogató részére.

A projektek szakmai támogatását, felügyeletét az NRSZH releváns szakterületét irányító Szakigazgatási Módszertani és Nemzetközi Ügyek Főosztálya látja el. Az NRSZH-án belül a gazdálkodási, pénzügyi szabályok megtartását a Gazdasági Igazgatóság felügyeli.

Ennek megfelelően az egyes szakterületek segítik, támogatják, és egyben ellenőrzik is a projekt megvalósítását, a projektszervezet tevékenységét.

14. ábra Az EFOP 1.1.1-15. projekt megvalósításának kapcsolódási pontjai az NRSZH főosztályaival

A jelenleg rendelkezésre álló humán erőforrásainak bemutatása

A projekt megvalósításához szükséges humán erőforrás, munkavállalói kör rendelkezésre áll.

Az NRSZH által 2012.11.01-2015.11.30. között sikeresen megvalósított TÁMOP-1.1.1-15/2012-0001 kiemelt projekt megvalósításához kapcsolódóan több mint 460 fő munkatársat alkalmazott. A megvalósításban foglalkoztatott munkatársak megfelelnek az új projektben betöltendő munkakörükhöz kapcsolódó, a tervezési útmutatóban vagy az adott tevékenység gyakorlásához jogszabályban előírt képzettségre és szakmai gyakorlatra kiterjedő elvárásoknak. A tanulmány mellékleteként csatolásra

kerül a projektmenedzser, a pénzügyi vezető, szakmai asszisztens önéletrajzán túl a szakmai vezető önéletrajza is.

A projekt megvalósítás szakmai minőségét garantálja az a felkészült munkatársakon túl, hogy a projekt szakmai felügyeletét - a foglalkozási rehabilitáció országos szakmai irányításában aktívan szereplő - Szakigazgatási Módszertani és Nemzetközi Ügyek Főosztálya látja el.

A szükséges személyi fejlesztések meghatározása

Az EFOP-1.1.1-15 projekt célcsoportja a megváltozott munkaképességű emberek teljes körére kiterjed. A korábbi projekt szűkebb célcsoportjára tekintettel szükséges a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat nyújtó munkatársak ismereteinek szélesítése, az új célcsoportok speciális igényeinek megismertetése, a számukra nyújtandó speciális szolgáltatások és az alkalmazásuk módszertanának megismerése, elsajátítása. A munkatársak felkészítését projekt első időszakában több csoportban szervezett, 3 napos felkészítés keretében biztosítja az NRSZH.

A külső szolgáltatást nyújtó szervezetek estében a kiválasztás szempontjai között szerepel, hogy az egyes célcsoportok sajátos igényeihez igazodó szolgáltatási módszertan alapján végezzék a tevékenységüket és rendelkezzenek megfelelő felkészültséggel és szakmai gyakorlattal bíró tanácsadást nyújtó munkavállalókkal

A személyi kompetenciák elemzése, a személyi állomány végzettségeinek és pontos feladatainak meghatározása, a becsült javadalmazás feltüntetésével

A munkakörök kialakítása a világos felelősségi viszonyok kialakítása, a helyettesítések megoldhatósága, a költséghatékonyság szempontjainak figyelembe vételével történt. A projekt munkatársainak foglalkoztatása a munka törvénykönyve szabályai szerint, határozott idejű munkaszerződéssel történik. A bérköltségek megállapításánál figyelembe vettük az elvégzendő munka jellegét, mennyiségét és a felelősség szintjét, s figyelemmel voltunk a projektgazda által menedzselte más projekteknél alkalmazott bérek nagyságára.

A projekt belső létszámának meghatározása a fejlesztésben meghatározott feladatok nagyságához és időbeli lefolyásához igazodik. A kialakításnál törekedtünk arra, hogy minden egyes szakmai területnek gazdája legyen, valamint az összetartozó és egymást kiegészítő tevékenységek szakmai kontrollja biztosítva legyen. A szakmai megvalósító munkaköröket olyan személyekkel kívánjuk betölteni, akik az adott szakmai területen dolgoztak, így gyakorlati ismereteik vannak, valamint kapcsolatrendszerrel is bírnak lakóhelyük térségének munkáltatói, és a célcsoport körében.

A megvalósítási szervezet működését a Projekt Irányítási Kézikönyv (PIKK) szabályozza, melynek aktualizált változatát elkészítjük az elfogadott projektterv alapján a projekt előkészítése során. A PIKK-ben tervezetten rögzítésre kerülnek az alábbiak:

- a projekt szervezeti működésének keretei, a kialakításra kerülő szerepkörök és a hozzájuk kapcsolódó felelősség- és hatáskörök;
- a projekt megvalósításához kapcsolódó projektirányítási, illetve a megvalósítási követelmények teljesítéséhez szükséges adatszolgáltatási, beszámolási, jelentési kötelezettségek;
- az egyes működéshez kapcsolódó feladatok végrehajtásához kapcsolódó dokumentum minták, tartalmi követelmények;
- szükség esetén folyamatábrákkal segíti a projektirányítással és adminisztrációval kapcsolatos fő folyamatok megértését.

21. táblázat Projektmenedzsment

Ssz.	Név	Projektben betöltött munkakör	A munkakör betöltésének feltétele a pályázati útmutató alapján	Tervezett létszám	Jogviszony formája	Munkakör/szerződés szerinti feladatok	Becsült javadalmazás (Ft/hó)
1.	Cseppentő László	Projektmenedzser	A projektmenedzsernek felsőfokú végzettséggel, 2 év projektmenedzseri tapasztalattal és legalább egy 1 milliárd forint feletti uniós finanszírozású projektben szerzett projektmenedzseri szakmai tapasztalattal rendelkeznie kell.	1	Heti 40 órás Mt.-s jogviszony.	A projekt vezetője a projektmenedzser, feladata a projektszervezet munkájának szervezése, irányítása. Felügyeli a beszerzési, közbeszerzési eljárások megvalósítását, kapcsolatot tart a közbeszerzési tanácsadókkal. Együttműködik a projekt működéséhez kapcsolódó szakterületek főosztályaival, valamint az NRSZH vezetésével. Kapcsolatot tart a Közreműködő Szervezettel és az Irányító Hatósággal, illetve az illetékes minisztériumok munkatársaival. Biztosítja a projekt előrehaladásának nyomon követését, a Támogatási Szerződésben, illetve az EU támogatások felhasználására vonatkozó szabályok által előírt beszámolási, jelentési, dokumentálási, nyilvántartási kötelezettségek teljesítését.	700.000
2.	Péter Ágnes	Pénzügyi vezető	A pénzügyi vezetőnek szakirányú egyetem/főiskolai végzettséggel és legalább 3 éves uniós finanszírozású projektben pénzügyi területen tapasztalattal rendelkeznie kell.	1	Heti 40 órás Mt.-s jogviszony.	A pénzügyi vezető feladata a projekt pénzügyi feladatainak irányítása, felügyelete, a vonatkozó jogszabályok betartásáért, az elszámolások befogadásáért, a kifizetések lebonyolításának szabályosságáért. Pénzügyi vonatkozásban felügyeli a megyei és területi koordinátorok és projekt munkatársak kötelezettségvállalással kapcsolatos tevékenységét (ellenjegyzés, kötelezettség vállalás). Felel a kifizetési kérelmek valamint a változás-bejelentések költségvetést érintő részeinek elkészítéséért. Kapcsolatot tart a KSZ és az IH munkatársaival. A rendezett, szabályos és ütemezett pénzügyi kifizetések biztosítása érdekében folyamatosan együttműködik az NRSZH Gazdasági Igazgatóságával és a Humánpolitikai Főosztállyal. Biztosítja a pénzügyi nyilvántartások vezetését, biztosítja a projekt ütemezett kifizetések teljesítéséhez a projekt megfelelő likviditását, a Támogatási Szerződésben, illetve az EU támogatások felhasználására vonatkozó szabályok által előírt beszámolási, jelentési, dokumentálási, nyilvántartási kötelezettségek teljesítését.	650.000
3.	Kiválasztás alatt	Projektasszisztens	Felsőfokú végzettség, minimum egy uniós társfinanszírozással megvalósuló pályázat megvalósításában szerzett legalább 1 éves tapasztalattal rendelkeznie kell.	2	Heti 40 órás Mt.-s jogviszony.	Elsődleges feladata a projekt menedzser munkájának támogatása, projekttel kapcsolatos statisztikák, beszámolók, jelentések, adatszolgáltatások összeállítása, a projekt adatbázis gondozása. Ellátja a levelezési, szervezési, titkársági feladatokat, kapcsolatot tart az NRSZH projekt működésével érintett szervezeti egységekkel; és külső partnerekkel Támogatja a projekthez kapcsolódó erőforrás-gazdálkodást, a munkatársak foglalkoztatásához kapcsolódó ügyviteli feladatok ellátását.	átlagosan: 370.000

22. táblázat Szakmai megvalósítók

Ssz.	Név	Projektben betöltött munkakör	A munkakör betöltésének feltétele a pályázati útmutató alapján	Tervezett létszám	Jogviszony formája	Munkaköri/szerződés szerinti feladatok	Becsült javadalmazás (Ft/hó)
1	Daczi Péter	Szakmai vezető	Felsőfokú szakirányú végzettség és 3 éves, a projekt tartalmához illeszkedő szakmai tapasztalat és uniós társfinanszírozással megvalósuló pályázat megvalósításában szerzett tapasztalat.	1	Heti 40 órás Mt.-s jogviszony.	A szakmai vezető kialakítja, meghatározza a projekt szakmai irányvonalait. Feladata a program szakmai megvalósulásának folyamatos támogatása, irányítása, szakmai szempontok kialakítása a vállalt indikátor teljesülésének érdekében. Irányítása és koordinálása alá tartozik az összes megvalósító, azaz a megyei és a területi koordinátorok és a projektmunkatársak, a képzési és szolgáltatási asszisztensek, szakmai asszisztensek. Feladatait a pénzügyi vezetővel összehangoltan, a projektmenedzser által koordinált együttműködésben végzi.	650.000
2	Kiválasztás alatt.	Beszerezési és üzemeltetési referens	Felsőfokú végzettség, legalább 1 éves releváns szakmai gyakorlat.	1	Mt.-s jogviszony.	Szervezi, a projekt működéséhez szükséges - a projektszervezet szintjén megjelenő - beszerzési, közbeszerzési feladatokat ellátását. Biztosítja az üzemeltetéshez szükséges eszközök, anyagok igényekhez igazodó rendelkezése állását.	450.000
3	Kiválasztás alatt.	Beszerezési és üzemeltetési asszisztens	Felsőfokú végzettség.	2	Mt.-s jogviszony.	Ellátja a projekt működéséhez szükséges tárgyi, technikai feltételek biztosításával kapcsolatos feladatokat. Részt vesz a projekthez szükséges beszerzési, közbeszerzési eljárásokban, lebonyolítja a működési feltételek biztosításához szükséges szerződések megkötését (iroda bérlés, internet, telefon, TÚSZ, stb.). Biztosítja a projekt megvalósításához szükséges tárgyi, technikai feltételek rendelkezésre állását.	átlagosan: 370.000
4	Kiválasztás alatt.	Projekt finanszírozási csoportvezető	Felsőfokú végzettség, legalább 1 év releváns szakmai gyakorlat.	1	Mt.-s jogviszony.	Biztosítja a projekt működéséhez szükséges források folyamatos rendelkezésre állását, a Kifizetési igénylések és a kapcsolódó alátámasztó dokumentáció összeállítását. Felel a projektmunkatársak béreinek, cafeteria juttatásának nyomon követéséért, nyilvántartásáért, teljesítésigazolások készítéséért, NRSZH főszámlája felé történő pénzügyi megtérítések rendezéséért.	450.000

5	Kiválasztás alatt.	Pénzügyi asszisztens I.	Felsőfokú pénzügyi végzettség, vagy legalább 1 év pénzügyi területen szerzett gyakorlat.	4	Mt.-s jogviszony.	<p>A pénzügyi asszisztens I. munkatárs a projekt finanszírozási csoportvezető irányítása mellett biztosítja a projekt működésével kapcsolatos pénzügyi feladatok ellátását, a számlák utalásra előkészítését.</p> <p>Vezeti a tevékenységhez kapcsolódó nyilvántartásokat, analitikákat. Forrás SQL rendszerben a kötelezettségvállalásokat, kifizetéseket rögzíti. Összeállítja a Kifizetési igénylések dokumentumait, elvégzi a kapcsolódó adatrögzítési, ellenőrzési feladatokat. A pénzügyi asszisztens I. munkatárs a projekt finanszírozási csoportvezető irányítása mellett biztosítja a projekt működésével kapcsolatos pénzügyi feladatok ellátását, a számlák utalásra előkészítését. Vezeti a tevékenységhez kapcsolódó nyilvántartásokat, analitikákat. Forrás SQL rendszerben a kötelezettségvállalásokat, kifizetéseket rögzíti. Összeállítja a Kifizetési igénylések dokumentumait, elvégzi a kapcsolódó adatrögzítési, ellenőrzési feladatokat.</p>	<p>átlagosan: 370.000</p>
6	Kiválasztás alatt.	Támogatás elszámolási csoportvezető	Felsőfokú végzettség, legalább 1 év releváns szakmai gyakorlat.	1	Mt.-s jogviszony.	<p>A támogatás elszámolási csoport vezetője a pénzügyi vezető munkáját segíti, feladata, hogy irányítsa és összefogja a pénzügyi asszisztensek (II.) munkáját és egy közös értelmezési keret segítségével biztosítsa a támogatások célcsoport részére történő kifizetésének jogszerű teljesítéséhez szükséges elszámolási feltételek megvalósítását.</p>	<p>400.000</p>
7	Kiválasztás alatt.	Pénzügyi asszisztens II.	Felsőfokú pénzügyi végzettség, vagy legalább 1 év pénzügyi területen szerzett gyakorlat.	8	Mt.-s jogviszony.	<p>A pénzügyi asszisztens II. munkatársak a támogatás elszámolási csoportvezető irányítása mellett biztosítják a támogatások, a célcsoport részére biztosított költségterítések elszámolási dokumentumainak kifizetés előtti menedzsment szintű (folyamatba épített) ellenőrzését, utalásra való előkészítését. Ellátja az utalás előkészítéséhez kapcsolódó informatikai rendszerekben elvégzendő átadási feladatokat, elkészíti az utalványrendeletet, összeszereli a kifizetéshez szükséges alátámasztó dokumentációt, amelyet érvényesítést és utalványozást követően továbbít pénzügyi teljesítésre.</p>	<p>átlagosan: 370.000</p>

8	Kiválasztás alatti.	Szakmai asszisztens	Felsőfokú végzettség, legalább 1 év releváns szakmai gyakorlat.	3	Mt.-s jogviszony.	A szakmai asszisztens segíti a szakmai vezető munkáját, szakmai irányú támogatást nyújtanak a megvalósítói kör részére, feladataik közé tartozik a szakmai, módszertani segítség nyújtása. Támogatást nyújtanak az informatikai rendszer felhasználói részére. Ellátják a kommunikáció területén megjelenő feladatokat.	átlagosan: 370.000
9	Kiválasztás alatti.	Szolgáltatási képzési asszisztens	Felsőfokú végzettség, legalább 1 év releváns szakmai gyakorlat.	3	Mt.-s jogviszony.	A szakmai vezető irányítása mellett biztosítja a célcsoport számára a szolgáltatások folyamatos rendelkezésre állását, a belső és külső kapacitások koordinációját. A szolgáltatások és a munkaerő-piaci képességek támogatásának célirányos és költséghatékony működtetését.	átlagosan: 370.000
10	Kiválasztás alatti.	Vezető informatikai referens	Felsőfokú végzettség, legalább 1 év releváns szakmai gyakorlat.	1	Mt.-s jogviszony.	A szakmai asszisztensekkel együttműködve biztosítja a projektben alkalmazandó szoftverek felhasználói támogatását mind a projektben foglalkoztatott munkatársak, mind a megvalósításban együttműködő partner felhasználók számára.	500.000
11	Kiválasztás alatti.	Szakmai támogató	A projekt célcsoportjával kapcsolatos tevékenységet szervezetről végző szakmai tapasztalat, vagy uniós kiemelt projekt megvalósításához kapcsolódóan szerzett gyakorlat, tapasztalat.	5	Mt.-s jogviszony.	A támogató csoport feladata a projekt magas színvonalú megvalósításának elősegítése, támogatása.	átlagosan: 300.000
12	Kiválasztás alatti.	Intézményi támogató	Középfokú végzettség. Jogszabályban köztölt munkafeladatok elvégzése esetén, az előírásnak megfelelő szakmai képzettség.	18	Mt.-s jogviszony.	Az intézmény támogató munkatársak részt vesznek a projekt működtetéséhez kapcsolódóan az egyes főosztályokon megjelenő humánpolitikai, gazdasági, informatikai, jogi feladatok ellátásában.	átlagosan: 320.000

13	Kiválasztás alatt.	Kontrolling vezető	Felsőfokú végzettség.	1	Mt.-s jogviszony.	Feladata a projekt szakszerű, jogszerű, költségakarékos megvalósításának nyomonkövetése, a megvalósítás ellenőrzése a szabályosság, szakszerűség érdekében. Vezeti, irányítja a csoport munkáját, ellátja az ellenőrzésekkel kapcsolatos feladatokat.	400.000
14	Kiválasztás alatt.	Kontroller	Felsőfokú végzettség.	6	Mt.-s jogviszony.	A belső ellenőrzési csoport a projektmenedzser közvetlen irányítása alatt működő belső munkacsoport. Feladata a projekt működésének folyamatos belső ellenőrzése. Ellenőrzi a forrásfelhasználás, a támogatások működtetésének gyakorlatát, a tevékenységek módszertani, jogi, gazdálkodási és pénzügyi elvárásoknak való megfelelését. Az ellenőrzések tapasztalatai alapján módosító, korrekciós javaslataival segíti a projektmenedzsment munkáját, a megvalósítás szabályosságának biztosítását.	átlagosan: 385.000
15	Kiválasztás alatt.	Területi koordinátor	Felsőfokú végzettség.	6	Mt.-s jogviszony.	A megyei koordinátori feladatok ellátásán túl segíti, támogatja a számára kijelölt megyék szakmai feladat ellátását.	átlagosan: 450.000
16	Kiválasztás alatt.	Megei koordinátor	Felsőfokú végzettség.	12	Mt.-s jogviszony.	A szakmai vezető irányítása mellett megyei szinten koordinálja a projektmegvalósítás szakmai feladatait, az ügyfelek szakmai támogatását, a belső és külső kapacitásokkal biztosított szolgáltatások valamint az aktíveszközös támogatások célirányos és költséghatékony működtetését. A támogatások megállapítása során kötelezettségvállalási jogkörrel bír.	átlagosan: 400.000
17	Kiválasztás alatt.	Területi pénzügyi vezető	Felsőfokú pénzügyi, számviteli végzettség, képzettség.	7	Mt.-s jogviszony.	Irányítja és összehozza a területi pénzügyi asszisztensek munkáját és egy közös értelmezési keret segítségével biztosítják a támogatások célcsoport részére történő kifizetésének jogszerű teljesítéséhez szükséges elszámolási feltételek megvalósítását. Biztosítják a támogatások jogszerű kifizetését, feladatuk a szakmai teljesítés igazolás is. A kifizetésekhez kapcsolódó pénzügyi feladatok mellett gazdálkodási információk biztosításával segítik a megyei munkatársak munkáját, a szakmai megvalósítást, a keretgazdálkodást.	átlagosan: 400.000

18	Kiválasztás alatt.	Területi pénzügyi asszisztens	Középfokú pénzügyi képzettség vagy legalább 1 év pénzügyi területen szerzett gyakorlat.	56	Mt.-s jogviszony.	A területi pénzügyi vezető irányítása alatt végzik a feladatukat. Az asszisztens legfőbb feladatai a megyei szinten keletkező és az ügyfelek, a külső partnerek által beküldött dokumentumok, pénzügyi elszámolások ellenőrzése, igazolása és utalásra előkészítéseinek határidőre történő biztosítása. Részt vesz a projekt működtetéséhez kapcsolódóan területi szinten megjelenő pénzügyi jellegű feladatok ellátásában, valamint a pénzügyi feladatok mellett ellátják a szükséges nyilvántartás vezetési és adminisztratív feladatokat.	átlagosan: 300.000
19	Kiválasztás alatt.	Projekt-munkatárs	Ügyintézői feladat ellátáshoz középtokú végzettség. Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nyújtásához jogszabályban előírt végzettség, szakmai képzettség, gyakorlat.	161	Mt.-s jogviszony.	Feladata az ügyfelek programba vonásának előkészítése. Az együttműködési megállapodás és az egyéni fejlesztési terv elkészítése, belső szolgáltatások nyújtása, a külső szolgáltatások igénybe vételének támogatása. A támogatói eszközökben való részvétel előkészítése. A kapcsolódó adminisztratív feladatok ellátása. Pénzügyi végzettséggel rendelkező kolléga: Az előkészített támogatási ügyeket ellenőrzi, elvégzi a fedezet rendelkezésre állásának ellenőrzését, igazolását, biztosítja a helyi pénzügyi feladatok ellátását.	átlagosan: 260.000

A projekt belső létszámának meghatározása a fejlesztésben meghatározott feladatok nagyságához és időbeli lefolyásához igazodik. A kialakításnál törekedtünk arra, hogy minden egyes szakmai területnek gazdája legyen, valamint az összetartozó és egymást kiegészítő tevékenységek szakmai kontrollja biztosítva legyen. A szakmai megvalósító munkaköröket olyan személyekkel kívánjuk betölteni, akik az adott szakmai területen dolgoztak, így gyakorlati ismereteik vannak, valamint kapcsolatrendszerrel is bírnak lakóhelyük térségének munkáltatói, és a célcsoport körében.

A projekt megvalósításban foglalkoztatni kívánt munkatársak kiválasztásának szempontjai:

1. A munkakör betöltéséhez jogszabályban előírt iskolai végzettség, szakképzettség megléte. Amennyiben jogszabályszerű előírás nincs, a projekt keretein belül elvárt iskolai végzettségnek, képzettségnek való megfelelés.
2. Az adott munkakörhöz igazodó szakirányú, valamint projekt megvalósításban szerzett gyakorlat, tapasztalat.
3. Erkölcsi bizonyítvány megléte.
4. Vagyonnyilatkozat tételre kötelezett munkakör esetében a vagyonnyilatkozat tétel vállalása.
5. A munkakör betöltéséhez szükséges szakmai ismeretek szintje, mélysége, a tényleges tárgyi tudás (releváns szakmai előírások, jogszabályi kötelemények napra kész ismerete).
6. A munkakörhöz igazodó felhasználói szintű számítógép kezelési ismeretek (MS Office Word, Excel, levelező rendszer, internet, Forrás SQL, stb.).
7. A projekt célcsoportjára tekintettel a megváltozott munkaképesség figyelembevétele.
8. A munkakör jellegének megfelelően a mobilitás vállalása.
9. A mobilitást igénylő munkakörökben érvényes jogosítvány és munkavégzés céljára is használható saját gépjármű.
10. Munkavégzés helyén állandó lakcím, vagy tartózkodási cím.

Azon feladatok bemutatása, amelyeket külső szakértők és partnerek fognak elvégezni

A projekt megvalósításához elengedhetetlenül szükséges a munkatársak ismeretének tudásának folyamatos fejlesztése. A belső felkészítés alapvetően a belső erőforrásokra támaszkodva kerül megvalósításra az NRSZH szakmai főosztályainak részvételével. A szolgáltatásokat nyújtó projektmunkatársak szakmai ismeretének fejlesztését, módszertani jártasságának bővítését biztosító felkészítésbe külső, a célcsoportok segítésében, a szolgáltatások nyújtásában nagy tapasztalattal bíró NRSZH-n kívül dolgozó gyakorló szakembereket vonunk be.

Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat nyújtó szervezetek

Foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nyújtása ügyfeleknek és a munkáltatói szemléletformálás érdekében a foglalkoztatóknak.

A foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások biztosításának EFOP modellje keretében a Hivatal a saját bázisú szolgáltatás biztosítását kiegészíti a már régóta biztos szakmai alapokon működő munkaerő-piaci szolgáltatásokat nyújtó szervezetek szolgáltatásaival. A szolgáltatók saját intézményi hálózatukkal kiegészítik a projekt megyei irodáinak hálózatát, javítva a projekt szolgáltatásainak elérhetőségét.

Ennek köszönhetően minden projekt célcsoportba tartozó ügyfél számára elérhető lesz a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások teljes köre, az ügyfél egészségkárosodásához igazodó speciális felkészültséggel bíró szolgáltatók által biztosítva, az ügyfél lakóhelyén vagy ahhoz közeli helységben.

A külső kapacitásokra alapozva országos lefedettséggel valósítható meg a munkáltatók széleskörű tájékoztatása, a megváltozott munkaképességű emberek iránti érzékenyítése, a foglalkoztatói szemléletformálás. Mentori tevékenységük keretében segítséget nyújtanak a célcsoport foglalkoztatására nyitott munkáltatók számára a megfelelő munkakör vagy munkakörnyezet kialakításához, az adott területen dolgozó egészséges munkavállalók tájékoztatásában, szemléletformálásában, tájékoztatásában. A befogadó környezet kialakításában, fenntartásában.

A külső szolgáltatók kiemelt feladata a célirányos állásfeltárás, az ügyfelek támogatás nélküli elhelyezésének elősegítése, az álláshely megtartásának segítése.

Mindezen tevékenységek kiemelten fontosak projektben teljesítendő szakmapolitikai elvárások és a projekt indikátorok teljesítése, az ügyfelek elsődleges munkaerő-piacon történő tartós munkavállalása érdekében.

Felnőtt képzést folytató intézmények

A megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci integrációjának gyakori akadályja a piacképes, korszerű szaktudás és szakképzettség hiánya. A célcsoportban nagyarányú az alacsony iskolai végzettséggel, illetve elavult szakmával rendelkezők száma. Sok esetben az egészségkárosodás miatt a korábban megszerzett képzettséggel betölthető munkakörök már vállalhatóak az ügyfél számára, képzettsége elértéktelenedik. Számukra új szakterületre irányuló képzés vagy a korábbi képzettséget oly módon kiegészítő képzés indokolt, amely befejezését követően ismét megnyílik a lehetőség a szakképzettséget, képzettséget igénylő munkakörök betöltésére.

A képzések eredményes befejezése érdekében a munkaerő-piaci igényeken túl az egyén adottságait, céljait, igényeit vesszük figyelembe. A sikeres befejezést nagymértékben segíti a megfelelő motiváció megléte.

A képzési támogatások egyrészt:

- az egyedi ügyfél igényre épülve, a felnőttképzési piacon jelenlévő, ügyfél által kiválasztott képzővel (a kiválasztott képzési programra létrejövő) együttműködésben,
- a jelentősebb munkáltatói igények kielégítését biztosító ún. „kereslet vezérelt” képzések esetében az adott képzést a legmegfelelőbb szakmai tartalommal és feltételekkel megvalósítani képes képzők intézményekkel együttműködve valósulnak meg.

Az ügyfelek számára szükséges szakmai, nyelvi, közlekedési képzések megvalósítását erre szakosodott, a vonatkozó jogszabályi előírásnak megfelelően működő, akkreditált felnőttképzési intézmények biztosíthatják.

Foglalkozás-egészségügyi szakellátó helyek

Az egyes szakmai képzések esetében a képzésen való részvételhez szükséges az egészségügyi alkalmasság, ezen képzések esetében a képzési támogatás előkészítő szakaszában az ügyfél szakmai alkalmassági vizsgálaton való részvétele szükséges. Az ügyfelek foglalkoztatásba helyezésének előkészítése során felmerülhet az a kérdés, hogy az adott ügyfél egészségügyi szempontból alkalmas-e az adott munkakör betöltésére. Ezekben az esetekben a munkakör felajánlása előtt az adott munkakörre munkaköri alkalmassági vizsgálat szükséges. A vizsgálat eredményének figyelembevételével alkalmasság esetében az adott munkakörbe irányítható az ügyfél, míg alkalmatlanság esetén a munkalehetőség nem ajánlható fel számára. A vizsgálatok elvégzését a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatokat szabályozó 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet alapján területi illetékességgel felruházott foglalkozás-egészségügyi szolgáltató helyekkel együttműködve valósítjuk meg.

A jelenleg rendelkezésre álló infrastruktúra számba vétele

A projekt megvalósításához szükséges magas munkavállalói létszám munkafeltételeinek biztosításához rendelkezésre állnak a kiválasztásra kerülő helyszíneken bérelendő irodák berendezéséhez szükséges irodabútorok (írásztalok, gurulós székek, görgős irattartó konténerok, tárgyaló asztalok és ügyfélszékek, valamint az iratok tárolására alkalmas zárható szekrények). Rendelkezésre áll az elődprojektben kialakított informatikai program, amely az ügyfelek projektbe vonásának, a projektben megvalósított együttműködésének, az alkalmazott támogatások működtetéséhez kapcsolódó nyilvántartási és ügyviteli feladatainak ellátására alkalmas, az új projekt megváltozott szakmai tartalmának, a működési, működtetési sajátosságainak megfelelő fejlesztését, aktualizálását követően. Az informatikai rendszer üzemeltetéséhez szükséges hardware eszközök (központi szerverek) rendelkezésre állnak.

Szükséges infrastruktúra, kiszolgáltató technikai felszerelések bemutatása

A projekt országos működésének biztosításához megyei irodák és területi elszámoló központok, valamint a központi feladatokat ellátó munkatársak elhelyezéséhez megfelelő **irodák feltárása, bérlete szükséges**. A költségvetési korlátok miatt a korábbi gyakorlatunk nem folytatható, a rezsiköltség 1%-os korlátja nem teszi lehetővé, hogy a kormányhivatalok által biztosított irodákban az irodák használata során felmerülő költségeket használati megállapodás alapján térítsük meg. A projekt működéséhez szükséges rezsijellegű költség 25 hónapra vett havi szintű kiadása nem haladhatja meg a 3,2 millió Ft-ot, ezért az irodák biztosítása bérleti szerződés alapján oldható meg. Az irodák kialakítása során a szükséges terület meghatározásánál figyelembe kell venni munkatársi létszámot, az ügyfélfogadáshoz szükséges teret, valamint a csoportos szolgáltatásokhoz szükséges helység valamint a működéshez szükséges tároló, raktározó és szociális helységeket. A célorientált, eredményes, megfelelő színvonalú foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások nyújtásához megfelelően kialakított, nyugodt környezet szükséges.

A projekt jellegéből adódóan jelentős számú, legalább 6 000 ügyfél bevonását, és a projekt időszakban megvalósult együttműködést kell dokumentálni. A célcsoport sajátosságaira tekintettel kiemelt elem a segítő tevékenység során az ügyfelek személyes fejlesztését is biztosító foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások széles körének alkalmazása. Minden projektbe vont ügyfél esetében átlagosan 23-25 szolgáltatás igénybevétele tervezendő. A szolgáltatásokon túl a munkaerő-piaci támogatások alkalmazása, a kapcsolódó pénzügyi elszámolások, nyilvántartások és egyéb adminisztratív feladatok jelentős mennyiségű irat előállítását fogják igényelni. Az iratok elkészítéséhez, egyéb alátámasztó dokumentumok másolatának készítéséhez, elektronikus archiváláshoz digitalizálásra alkalmas **nagyteljesítményű nyomtatók** beszerzése szükséges minden egység tekintetében. A nyomtató specifikációja tekintetében fontos elvárás, hogy üzemeltetéséhez Teljeskörű Üzemeltetési Szolgáltatási szerződés legyen köthető és legyen alkalmas szolgáltató által működtetett távfelügyeleti rendszerbe integrálásra.

Munkatársaink az országos lefedettség növelése érdekében szükség szerint kihelyezett ügyfélfogadásokat biztosítanak, a projekt jobb elérhetősége érdekében, ennek megvalósításához a mobilitás mellett a folyamatos internetes kapcsolatot biztosító eszközök (**mobil stick és mobil internet előfizetés**) szükségesek.

A projekt megvalósítását támogató **informatikai rendszer fejlesztése** szükséges. Ezt követeli meg a projekt keretében alkalmazandó szolgáltatások és támogatások körének bővülése, működési sajátosságainak valamint a projekt működési modelljének változása is. A támogatások működtetésének, a forrásgazdálkodás támogatása érdekében szükséges a pénzügyi tevékenységeket kiszolgáltató szolgáltatások bővítése. A bürokrácia csökkentés érdekében interfészes kapcsolat kialakítás szükséges a Magyar Államkincstárral, annak érdekében, hogy a kifizetésekhez szükséges köztartozás mentesség vizsgálat az informatikai rendszeren keresztül valósulhasson meg, csökkentve a támogatott munkáltatók költségét, és az igazolások beszerzésének időigényét.

A belső és külső kapcsolattartás korszerű és költségtakarékos eszköze a mobiltelefon. A belső kommunikáció költsége jelentősen csökkenthető a flottakedvezmény (0 Ft-os költség) alapján, míg a kormányzati tarifa alkalmazásával a vezeték nélküli kommunikáció költsége is csökkenthető. A projektben foglalkoztatott munkatársak részére **mobiltelefon és mobiltelefon szolgáltatás beszerzése** szükséges.

A monitoring és kontrolling feladok bemutatása és a mechanizmus működésének leírása

A projekt kontrolling rendszer működéséhez kapcsolódik a kockázatkezelés, a kontrolltevékenységek, az információ és a kommunikáció. A monitoring a belső kontrollrendszer folyamatos figyelemmel kísérése és értékelése, valamint információkat szolgáltat a menedzsment részére a belső kontrollak működéséről.

A folyamatos monitoring rendszer azt biztosítja, hogy szakmai és a pénzügyi folyamatok megvalósítása során felmerülő problémákat, nehézségeket megfelelő időben lehessen érzékelni és a szükséges intézkedéseket meg lehessen hozni a menedzsment, illetve az NRSZH vezetői részéről. A monitoring célja tehát, hogy rendszeres, pontos és megbízható információk álljanak a menedzsment, illetve a vezetés részére a szükséges döntéshozatalhoz; rendszeres visszajelzéseket kapjanak a belső kontroll működéséről és a felmerülő problémákról, hiányosságokról. A monitoring tevékenység szóbeli, vagy dokumentált módon jelentéstétellel zárul. A jelentésnek tartalmaznia kell az azonosított hiányosságokat és a végső következtetéseket a belső kontrollrendszer eredményességére és hatékonyságára vonatkozóan.

A fent leírtaknak megfelelően megvalósul projekt szakmai tartalmának folyamatos nyomon követése, a projekt szakmai tervével való összevetése, az esetleges problémák feltárása, megoldási javaslatok kidolgozása az érintettek bevonásával. Biztosításra kerül a projekten belül a célcsoport részére nyújtandó szolgáltatások, támogatások szabályszerűsége, a jogszabályoknak, előírásoknak, szakmai standardoknak való megfelelése.

A projekt során mind a monitoring, mind a kontrolling elvégzését a projekt megvalósítása érdekében foglalkoztatott munkatársak létszámán belül kívánjuk biztosítani figyelemmel a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal munkatársainak projektbe vonható szabad kapacitásainak meghatározottságára.

A támogató felé történő beszámolás és kifizetés-igénylés

A Támogatási szerződés előírásainak megfelelően a Támogató időszaki és záró beszámoló készítésére kötelezi a Kedvezményezetteket. Az időszaki beszámolóban kell számot adni a tárgyidőszakban elvégzett szakmai feladatokról, a költségfelhasználásról, az indikátorok aktuális állapotáról, illetve a projekt megvalósítását akadályozó, zavaró tényezőkről, kockázatokról. Mivel az időszaki beszámoló és a kapcsolódó Kifizetés Igénylés összeállítása jelentős dokumentációs, adatgyűjtési és elemzési munkát jelent, ezért ahhoz, hogy egy-egy beszámoló és kérelem összeállítása ne okozzon a működésében problémát, a beszámolóhoz és a kifizetési kérelemhez szükséges adatoknak, információknak a megvalósítás folyamataiba ágyazottan kell elkészülnie.

A Kifizetési Igénylések elkészítéséhez kapcsolódóan valósul meg a főkönyvi egyeztetés a Gazdasági Igazgatóság által. A KSZ felé csak olyan tételek kerülhetnek benyújtásra, amelyek főkönyvi egyeztetése, ellenőrzése megtörtént.

Belső jelentések, adatszolgáltatások

A belső jelentések célja az, hogy időben történő, megfelelő információ-nyújtással készítse elő a projekt céljainak elérése érdekében ható vezetői döntéseket és megalapozza a szakmai beszámolók, monitoring jelentések összeállítását.

A beérkező adatszolgáltatások és a kifizetési adatok alapján mind a szakmai megvalósulás számadatai, mind az aktuális pénzügyi adatok heti rendszerességgel elkészülnek. A szakmai beszámolót a szakmai vezető, a pénzügyi előrehaladást a pénzügyi vezető készítteti el. A jelentést a projekt vezetés heti rendszerességgel áttekinti, és indokolt esetben meghatározza a projektcélok tartásához szükséges intézkedéseket.

Szakmai kontrolling

A projekt keretében megvalósítandó szakmai tevékenységek folyamatos felügyelete ellenőrzése szükséges. A szabályoknak megfelelő ügyintézés, támogatás megállapítás és pénzügyi elszámolás, kifizetés biztosítása, az adminisztratív szabályoknak megfelelő ügyiratok biztosítása kiemelt feladat a projektszervezet vezetői számára.

A projekt létszámon belül külön munkakör került kialakításra annak érdekében, hogy a szakmai folyamatok, a módszertani előírások megtartása érdekében folyamatos legyen a felügyelet. A szakmai kontrolligot végző munkatársak a projektmenedzser által elfogadott ütemtervnek megfelelően végzik az ellenőrzéseket. Az ellenőrzések tapasztalatait jelentésben foglalják össze, a jelentés alapján a területet irányító vezető intézkedési javaslatot tesz, amely a feltárt hibák kiküszöbölését, újbóli előfordulását hivatott biztosítani.

A partnerek közötti és az egyes partnerek belső információs rendszerének bemutatása.

Az NRSZH az EMMI Foglalkozási Rehabilitációs Főosztályát a projekt megvalósulásáról a Támogatóval egy időben tájékoztatja az aktuális adatszolgáltatások, beszámolók megküldésével. A felek igénye szerint tartanak eseti megbeszéléseket, egyeztetéseket.

Az NRSZH keretein belül a kormányhivatalok Foglalkoztatási Főosztályainak vezetőinek negyedévenként megtartott szakmai értekezletén állandó napirendi pont a projekt aktuális helyzetének értékelése, a feladatok egyeztetése.

Az NRSZH belső információs rendszerének elemei:

Intézményi szinten:

- **Vezetői értekezlet**

Gyakoriság: Heti rendszerességgel.

Résztevők: Az NRSZH főosztályainak, igazgatóságainak vezetői.

Projekt igazgatóság szintjén:

- **Projektmenedzseri értekezlet**

Gyakoriság: Heti rendszerességgel, a vezetői értekezletet követően.

Résztevők: A projektigazgató és a projekt menedzserek.

- **EFOP 111 projekt menedzsment értekezlet**

Gyakoriság: Heti rendszerességgel.

Résztevők: Az NRSZH felső vezetése, a menedzsment és a megvalósítást szakmailag felügyelő főosztály és a szakmai támogatók részvételével.

- **EFOP 111 vezetői értekezlet**

Gyakoriság: Havi rendszerességgel.

Résztevők: Az NRSZH felső vezetése, a megyei koordinátorok, a területi pénzügyi vezetők, a menedzsment és a szakmai támogatók részvételével

- **EFOP 111 vezetői értekezlet és belső felkészítés**

Gyakoriság: féléves rendszerességgel.

Résztevők: Az NRSZH felső vezetése, a megyei koordinátorok, a területi pénzügyi vezetők, a menedzsment, a szakmai támogatók és a releváns szakmai főosztályok részvételével

- **EFOP 111 - szervezeti egység szintű munkamegbeszélés**

Gyakoriság: Havi rendszerességgel.

Résztevők: A szervezeti egység vezetője, az szervezeti egységben dolgozó munkatársak.

- **EFOP 111 - összmunkatársi értekezlet**

Gyakoriság: Egy alkalommal a projekt megvalósítás első időszakában, egy alkalommal a projekt zárása előtt.

Részvevők: Az NRSZH felső vezetői, a projekt működése által érintett szervezeti egységek vezetői, valamint a projektben foglalkoztatott munkatársak.

Beszámolók, adatszolgáltatások rendje:

A megyei szervezeti egységek heti rendszerességgel teljesítenek adatszolgáltatást. A projekt helyi megvalósításának értékelését a menedzsment által meghatározott gyakorisággal (negyedév, félév) szükséges elkészíteni. A teljesítés féléves időszakonkénti értékelése az aktuális EFOP 1.1.1. vezetői értekezlet meghatározó napirendi pontja. Az EFOP 1.1.1. vezetői értekezletekről emlékeztető készül, ami a résztvevők számára megküldésre kerül.

A projektszervezet heti rendszerességgel készít beszámolót, jelentést a projekt aktuális feladatairól, eredményeiről.

A projekt keretében alkalmazandó módszertani anyagok, belső utasítások, iratminták és sablonok a projekt működését támogató elektronikus felületen minden munkatárs részéről elérhető, az aktuális információk ezen a felületen megjelennek, és folyamatosan a munkatársak rendelkezésére állnak.

5. A NYILVÁNOSSÁG BIZTOSÍTÁSA, KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

Az EFOP-1.1.1 projekt keretében megvalósuló kommunikációs tevékenység célja, hogy a projekt, a projekt keretében igénybe vehető szolgáltatások és támogatások köre, a támogatási eszközrendszer hozzáadott értéke a nyilvánosság minél szélesebb köre számára megfelelően megismerésre kerülhessen, az érintettek (közvetlen és közvetett célcsoport) motivációja és érdeklődésének felkeltése mellett. Emellett kiemelt jelentőséggel bír, hogy a projekt kommunikációs tevékenysége támogassa a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci integrációjával kapcsolatban felmerülő sztereotípiák revideálását, a munkaadók érzékenyítését és a befogadóvá társadalom kialakítását.

A kommunikáció elsősorban a közvetett célcsoportra, vagyis a munkáltatókra irányul, hogy a projekttervben megfogalmazott szakmai célkitűzéseit a projekt a lehető legteljesebb mértékben megvalósítsa.

További fő kommunikációs cél a projekt elsődleges célcsoportját jelentő megváltozott munkaképességű személyek megszólítása, figyelmük felkeltése az elérhető szolgáltatások és támogatások iránt, bizalmuk elnyerése, a programrészvevők folyamatos motivációjának fenntartása.

A projekt megvalósítása során nagy jelentőséggel rendelkezik a megfelelő szervezetközi kommunikáció működtetése, hogy a szakmai szervezetek ne csak érintettjei legyenek a projektnek, hanem a projektgazda partnereivé váljanak, és minden eszközzel segítsék a foglalkozási rehabilitáció céljainak elérését.

A kommunikációs eszközök segítségével az NRSZH széles körű tájékoztatást nyújt a projektben meghatározott – közvetlen és közvetett – célcsoportok, a szakmai nyilvánosság és a társadalom számára a megvalósult fejlesztésekről, és arról a tényről, hogy EU támogatásból valósult meg a projekt.

A projektben önálló arculatot tervezünk kialakítani, mely a projekt azonosíthatóságát nagymértékben elősegíti.

5.1. A KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEK ÖSSZEFOGLALÓ LEÍRÁSA

Az EFOP-1.1.1 program kiemelt projektként a kötelező kommunikációs tevékenységek minden típusának működtetését megvalósítja, annak érdekében, hogy a szakmai célok mellett a lehető legnagyobb nyilvánosságot elérje a projekt eredményeinek bemutatása mentén.

23. táblázat A tervezett kommunikációk aktivitások listája, amelyben a kötelező kommunikációs tevékenység mellett a projektgazda által megvalósított kiegészítő tevékenység kerül feltüntetésre

		Kötelező kommunikációs tevékenység	Kötelező kommunikációs tevékenység NRSZH által tervezett megvalósítása	NRSZH által tervezett kiegészítő tevékenység
Előkészítés	1	Kommunikációs terv készítése		
	2	Nyomtatott tájékoztatók (brosúrák, szórólapok stb.) elkészítése és lakossági terjesztése	Tájékoztatók tervezése saját bázison valósul meg, terjesztésében a rehabilitációs hatóságok működnek közre, amelynek keretében a potenciális ügyfélkör számára átadják a tájékoztatókat.	Online tájékoztatók
	3	A kedvezményezett működő honlapján a projekthez kapcsolódó tájékoztató (esetleg aloldal) megjelenítése és folyamatos frissítése a projekt fizikai zárásáig	Tájékoztatók tervezése és frissítése saját bázison valósul meg.	Projektportál informatívitásának növelése a szemléletformálás szolgálatában; NRSZH Facebook oldalán történő információ-átadás működtetése
	4	Lakossági fórum, közmeghallgatás szervezése		Projektnyitó rendezvény. A projekt megvalósítás során rehabilitációs állásbörzék szervezése.
Megvalósítás	5	Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	Közmeghallgatás tartása. Sajtótájékoztató tartása, sajtóközlemény kiküldése a sajtó képviselőinek	Szolgáltató szervezetek számára állásinformációs napok, érzékenyítési célú munkaadói fórumok rendezésének előírása munkaadóknak nyújtott szolgáltatások beszerzése keretében
	6	Sajtónyilvános események szervezése		
	7	A beruházás helyszínén „B” típusú tájékoztató tábla elkészítése és elhelyezése és 42 db „C” típusú tábla kihelyezése a területi szolgáltató helyszínekre	A tábla beszerzése közbeszerzési eljárás keretében valósul meg.	
	8	Médiamegjelenés vásárlása a projekthez kapcsolódóan	A tevékenység közbeszerzési eljárás keretében valósul meg az alábbi csatornákon: Országos és helyi televíziók Országos és helyi rádiók	Médiakampány lefolytatása

			Újságok – a megyei napilapok, valamint az országos napilapok felületei, néhány gazdasági lap Internet – online újságok, portálok felületei PR cikkek	
	9	Kommunikációs célra alkalmas fotódokumentáció készítése	A rendezvényekről, képzésekről a munkatársak készítik a fényképeket, amelyek a kommunikációhoz a beszerzett engedélyek alapján felhasználhatók.	
Zárás	10	Sajtónyilvános ünnepélyes projektátadó rendezvény szervezése	Projektzáró rendezvény	
	11	Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	A projekt országos eredményeiről, sikereiről szóló sajtóközlemény	
	12	Eredménykommunikációs információs anyagok, kiadványok készítése	A záró kiadvány a projektben elért eredmények, jó gyakorlatok, foglalkoztatási példák gyűjteménye, amely elsősorban a foglalkoztatásba nem bevont munkaadók szemléletének formálását segíti.	Záró kiadvány készítése
	13	TÉRKÉPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal		

A „KTK 2020” Útmutatóban nevesített „A beruházás helyszínén „D” típusú emlékeztető tábla elkészítése és elhelyezése feladat esetünkben nem releváns, tekintettel az útmutató 3.4.5 pontjában leírtakra.

5.2. A CÉLCSOPORTOK ÉS AZ ÉRINTETTEK KOMMUNIKÁCIÓS SZEMPONTÚ ELEMZÉSE, KOMMUNIKÁCIÓS ÜZENETEK MEGFOGALMAZÁSA

A kommunikációs tevékenység célcsoportja prioritási sorrendben:

- Potenciális programrésztvevők (megváltozott munkaképességű személyek)
- Potenciális foglalkoztatók
  - döntéshozói
  - alkalmazottai
- Szakmai szervezetek
- Teljes hazai társadalom

24. táblázat Stratégia és kommunikációs célok

Stratégiai célkitűzések:	Részcélok
<p>(a projekt eredményeképpen elérendő állapotok elemei)</p> <p>foglalkoztatási szint emelése</p> <p>a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci értékének növelése</p> <p>a munkaadói kör motivációs bázisának szélesítése</p> <p>társadalmi szemléletváltás előmozdítása</p> <p>„Legjobb gyakorlat” kialakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A program nyilvánossággal történő megismertetése. ▪ A munkaerő-fejlesztés egyik meghatározó módjaként/lehetőségeként való pozicionálása. ▪ Az NRSZH, valamint a kormányhivatalok munkatársainak felkészítése, maximális motiváció kialakítása. ▪ A képzésben, projektben résztvevők bizalmának, érdeklődésének megszerzése. ▪ A munkaadók érdeklődésének, bizalmának megnyerése.
Kommunikációs célok:	Részcélok
<p>(a kommunikációs eszközökkel és csatornákon elérhető hatások kiváltása!)</p> <p>a program közvéleménnyel való megismertetése</p> <p>a projekt elsődleges célcsoportjának tájékoztatása a projekt adta lehetőségekről</p> <p>a közvélemény formálása, illetve tájékoztatása érdekében a sajtó képviselőivel való partnerség és összhang megteremtése</p> <p>az NRSZH fejlesztésben való szerepvállalásának megismertetése és pozicionálása (azonosítás és megkülönböztetés)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A program tartalmának, céljainak bemutatása, köztudatba építése. ▪ Az aktuális programoktól való markáns megkülönböztetés. ▪ Az oktatás iránti igény hangsúlyozása, képzéssel, átképzéssel elérhető előnyök bemutatása. ▪ A program fejlesztésben betöltött szerepének és súlyának kommunikálása. ▪ A munkaadók, civil szervezetek megszólítása és velük szakmai párbeszéd kialakítása. ▪ A médiumok figyelmének felkeltése.
<p>Belső (saját munkatársak felé irányuló) kommunikációs célok</p>	<p>Az NRSZH és a kormányhivatalok munkatársainak folyamatos és naprakész tájékoztatása</p>

Az EFOP-1.1.1 projekt közvetlen célcsoportját a komplex minősítéssel rendelkező **megváltozott munkaképességű személyek** széles köre alkotja. A kommunikációs aktivitások a megváltozott munkaképességű személyek vonatkozásában elsősorban a tájékoztatásra és figyelemfelhívásra, másodsorban a potenciális ügyfélkör hozzáállásának javítására, programba történő belépés motivációjának kialakítására fókuszálnak.

A megváltozott munkaképességű személyeket - akiknek tájékoztatásában a rehabilitációs hatóság munkatársai mellett a projektben alkalmazott jelentős számú ügyfélszolgálati jellegű munkatárs is kulcsfontosságú szerepet játszik – a projekttel kapcsolatban nagymértékű alulinformáltság jellemzi, emellett a projektbe történő belépéshez szükséges bátorság, önbizalom sem áll minden esetben rendelkezésre a potenciális ügyfelek részéről. Emiatt szükséges – a megváltozott munkaképességű

emberek által leginkább fogyasztott médiatermék révén – a célcsoport elérésében adekvát eszköznek tekinthető megyei napilapokban történő hirdetések biztosítása. Emellett olyan kampány végrehajtása javasolt, amelyben a megváltozott munkaképességű személyek a bemutatott pozitív példák révén megerősítést nyerhetnek, amellyel projektbe történő belépési hajlandóságuk növekszik. Ennek érdekében az elődprojektnek tartott TÁMOP 1.1.1-12/1 kiemelt projektben sikeres, foglalkoztatásban álló programrészvevők példáját be kell mutatni a potenciális EFOP résztvevők számára. Ez megvalósítható a projektben szervezett tájékoztatók, fórumok keretében. Emellett a projektben jelentős számú ügyfélszolgálati jellegű feladatot is ellátó munkatárs kerül alkalmazásra, így a hagyományos kommunikációs eszközök használata mellett fontosnak tartjuk a személyközi, telefonos ügyfélszolgálat nyújtotta, direktmarketing jellegű tájékoztatást is a megfelelő üzenetek célba juttatásához

A projekt közvetett célcsoportját a projekt ügyfélkörét foglalkoztató, vagy foglalkoztatni képes munkaadók alkotják. A projekt keretében alkalmazott kommunikációs aktivitások célkeresztjében a foglalkoztatók állnak, akik a projekt sikeres megvalósításában, szakmai küldetésének teljesítésében kulcstényezőt jelentenek.

A közvetett – foglalkoztatói – célcsoportra irányuló kommunikációs tevékenység legfőbb célkitűzése, a munkáltatók – és a társadalom – szemléletváltásának elősegítése a megváltozott munkaképességű emberekkel, mint munkavállalókkal szemben, amelynek elérése érdekében szemléletformáló, érzékenyítő tevékenység megvalósítása szükséges.

Ezen belül a foglalkoztatói döntéshozók és a potenciális munkatársak

- figyelmének felkeltése,
- érzékenyítése,
- információ-ellátottságának növelése, valamint ismereteinek bővítése,
- véleményének formálása,
- előítéleteinek csökkentése,
- a foglalkoztatásra vonatkozó döntésének elősegítése

a projekt közvetlen célcsoportját alkotó megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerőpiacon történő, támogatás nélküli foglalkoztatása érdekében.

A megváltozott munkaképességű emberek munkavégzésével kapcsolatos sztereotípiák, a foglalkoztatás főbb akadályai a munkáltatók szerint⁵³:

- a megfelelő munkakör hiánya,
- megfelelő képzettségű, képességű munkavállaló hiánya, a megváltozott munkaképességűek meglegednek a helyzetükkel és nehezen fejleszthetők,
- nem tudják biztosítani a foglalkoztatás feltételeit – akadálymentesítés szükségessége,
- gazdasági, gazdálkodási bizonytalanság,
- tapasztalathiány a megváltozott munkaképességű emberek munkavégző képességével kapcsolatban,
- eleve alacsonyabb munkateljesítményre való képesség feltételezése,
- magasabb betegállomány igény feltételezése,
- beilleszkedési, elfogadási problémák feltételezése,
- a személyiség alulértékelése,
- a nyílt munkaerőpiacon való részvétel lehetőségének alulértékelése,
- mobilitási problémák.

A sztereotípiák nagy részének cáfolása mellett kiemelt jelentőségű annak bemutatása, hogy a megváltozott munkaképességű személyek alkalmazása több szempontból is előnyös:

⁵³ Szellő János (szerk.)(2013):A rehabilitációs kvóta és hozzájárulás hatása a munkáltatók befogadói magatartására Magyarországon. Kutatási záró tanulmány.

- komoly hozzáadott értéket jelenthet a vállalat egészére nézve,
  - nemcsak a rehabilitációs hozzájárulás elkerülése végett kifizetendő, de emiatt kifejezetten gazdaságos befektetés,
  - szervezeti szintű folyamatokat indíthat el, melyek már rövidtávon pozitív hatással vannak a szervezet egészére,
  - a megváltozott munkaképességű személyek alkalmazása olyan kommunikációs tartalom, melynek pozitív hatása van a brand értékére (CSR),
  - munkát adni egy hátrányos helyzetű embernek - erkölcsi megelégedettséget eredményez.
  - feladat ellátási racionalitással bír – a dolgozói létszámnövekedés szervezeti szinten javíthatja a feladat ellátást.
- elősegíti, hogy a megváltozott munkaképességű személyekhez kötött elfogadási hajlandóság növekedjen a társadalomban.
- segíti a társadalom tudatformálását a megváltozott munkaképességű személyekkel kapcsolatban
- A munkahelyteremtés és a foglalkoztatottság növelése mellett a munkába álló megváltozott munkaképességű személy számára megteremti:
  - a jövedelemszerzés és a társadalmi újratermelésbe való bekapcsolódás esélyét
  - a személyes hasznosság és az önbecsülés visszanyerésének lehetőségét

A projekt tevékenységének alapvető célja, hogy hozzájáruljon a munkatapasztalatot szerzett ügyfélkör támogatás nélküli, nyílt munkaerő-piaci integrációjához. Ehhez szükséges az elérhető legnagyobb munkaerő-kereslet megteremtése, amely a kommunikációs tevékenységek széles célcsoportjának és várható eredményeinek köszönhetően multiplikatív hatást fejthet ki.

A kommunikációs tevékenység fő koncepciója arra épül, hogy a megváltozott munkaképességű személyeket nem foglalkoztató, rehabilitációs hozzájárulást fizető munkaadók meggyőzhetőek, pozitív példák, megerősítő jellegű információk alapján a korábbi, a foglalkoztatást elutasító szemléletük alakítható, álláspontjuk megváltoztatható.

A kommunikációs aktivitások által felkeltett munkaadói érdeklődés becsatornázása a projekt megvalósítóinak feladata lesz, amelynek keretében a projekt munkatársainak állásfeltárási intézkedései és a foglalkoztatást ösztönző munkaadói kapcsolattartás kiegészíti az ortodox kommunikációs lehetőségeket.

A kommunikációs aktivitások másik kiemelt célja a rehabilitációs hozzájárulás fizetésre kötelezett munkaadók motiválása a foglalkoztatásra. A tavalyi évben a központi költségvetés bevételeit képező rehabilitációs hozzájárulásból 66 milliárd Ft folyt be az államkasszába. Ebből kiszámítható, hogy a munkaadók több, mint 68.000 megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatása helyett döntöttek a rehabilitációs hozzájárulás fizetése mellett. Ez nemzetgazdasági szinten 68.000 fő hátrányos helyzetű, megváltozott munkaképességű személy számára jelenthetne munkalehetőséget, amennyiben a munkaadó a költséghatékony foglalkoztatás mellett dönt a rehabilitációs hozzájárulás befizetése helyett. Ehhez a döntéshez nyújt segítséget projekt kommunikációja a társadalmi érzékenyítés, az előítéletek tompítása, a szükséges információk elérhetővé tétele és a foglalkoztatási jó tapasztalatok megosztása révén.

Feladatok a kommunikációs aktivitások megvalósítása során

- Tájékoztatás, érzékenyítés, szemléletformálás a megváltozott munkaképességű emberekkel kapcsolatban.
- A potenciális, nyílt munkaerő-piaci munkaadók tájékoztatása a megváltozott munkaképességű személyek alkalmazásához kapcsolódó információkról, előnyökről.
- A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását leginkább akadályozó vélelmek, prekonceptiók tompítása, megfordítása

Elsősorban a projekt közvetlen célcsoportját alkotó megváltozott munkaképességű embereket, valamint a közvetett célcsoportot jelentő munkaadói döntéshozókat tekintjük a kommunikáció célcsoportjának, de ide soroljuk a megváltozott munkaképességű emberrel közvetlenül együtt dolgozó munkatársakat,

és végső soron az egész társadalmat is. A projekt ügyfélkörét potenciálisan foglalkozató, „érzékenyítendő” munkáltatók az ország egész területén, szinte minden szektorban megtalálhatók, függetlenül attól, hogy egyetlen főnek vagy akár több ezer embernek adnak munkát (pl.: egyéni vállalkozók, nagyvállalati vezetők, rendőrkapitányok és polgármesterek, óvodavezetők és kisvállalkozók).

A szakmai szervezetek közreműködése a projekt sikeres megvalósításában egy kiemelt jelentőségű faktor, mert a szakmai szervezetek nagymértékben segíthetik, de adott esetben akadályozhatják is a projekt tevékenységét más célok prioritizálása mellett. Ennek érdekében minden olyan rendezvényen történő részvételi lehetőséggel élnie kell a projektgazda munkatársainak, amelyen képviselheti a projektet, mert ezek a lehetőségek nagymértékben támogatják a projekt céljainak megvalósítását.

Emellett kiemelt fontosságú a megfelelő szervezatközi kommunikáció, elsősorban a Kormányhivatalok Rehabilitációs Hatóságai felé, akik az ügyfelek bevonásának első lépcsőjét jelentik.

Elvárásaink szerint a kommunikációs aktivitások közvetett hatásaként a teljes hazai társadalom érzékenysége nő, megváltozott munkaképességű munkavállalókkal kapcsolatos attitűdje javul. A tevékenység eredményei nem csak a projektben részt vevő megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására gyakorolhatnak pozitív hatást, hanem minden, munkavállalásban érintett, motivált megváltozott munkaképességű személy számára javítja az elhelyezkedés esélyét a munkaadók döntéshozóinak foglalkoztatásra vonatkozó álláspontjában beálló pozitív irányú változások indukálása következtében. A kommunikációs aktivitások üzenete megfelelő marketingtevékenység támogatása mellett a célközönség nagy hányadát elérve markáns hozzáadott értéket jelenthet a hazai foglalkoztatók döntéshozói számára, ezáltal megkönnyítve a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű, egészségkárosodott emberek munkához jutását.

25. táblázat Kommunikációs aktivitások üzenete és eszközei

CÉLCSOPORT	ÜZENETEK	ESZKÖZÖK
<p>MEGVÁLTÓZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ PROGRAMRÉSZTVEVŐK</p>	<p>A projekt szolgáltatásai lehetőséget adnak a munkaerőpiacra való visszatérésre, egy teljesebb és magasabb színvonalú élet megteremtéséhez. Szükséges az egyéni erőfeszítés is a szolgáltatások igénybevételéhez és hosszú távú hasznosulásához.</p>	<p>Helyi és regionális média Direkt marketing, személyes informálás (rehabilitációs hatóság) Tájékoztatósi táblák Szórányanyagok, tájékoztatók, kiadványok (offline, online) Esemény jellegű megjelenések Sajtóközlemények Marketingkommunikációs és PR eszközök</p>
<p>MEGVÁLTÓZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ PROGRAMRÉSZTVEVŐK CSALÁDTAGJAI</p>	<p>Fontos a család és a hozzátartozók támogatása ahhoz, hogy a projekt lehetőségeit a közvetlen célcsoport ki tudja használni.</p>	<p>Szórányanyagok, tájékoztatók, kiadványok (offline, online) Sajtóközlemények</p>
<p>MUNKATÁRSÁK</p>	<p>Az NRSZH egy korszerű, vonzó munkahely, ahol a projekt keretében, értéktermelő tevékenység révén hátrányos helyzetű emberek segítségével foglalkozni pozitív.</p>	<p>Írásos utasítások, tájékoztatások Értekezletek Szervezeti kultúra</p>
<p>SZAKMAI SZERVEZETEK</p>	<p>A projekt lehetőséget teremt a közvetlen célcsoport nehéz életkörülményeinek enyhítésére és a társadalmi szolidaritás kifejezésének is fontos eleme. Az NRSZH hatékony szervezet, amely a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásához szakszerű segítséget tud nyújtani.</p>	<p>Helyi és regionális média Szaksajtó Prezentációk, háttéranyagok Egyeztetések</p>

<p>MUNKAADÓK</p>	<p>A vállalkozásoknak közvetlenül is kifizetődik a támogatott foglalkoztatásba bekapcsolódni. A cégek társadalmi küldetési törekvéseit is erősíti a projektbe való bekapcsolódás. A „Best Practice” alapján a foglalkozási rehabilitáció minden szervezet számára adekvát lehetőség. Az NRSZH hatékony szervezet, amely a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásához szakszerű segítséget tud nyújtani.</p>	<p>Helyi és regionális média Szakmai fórumok, rendezvények Direkt marketing (telefon és e-mail) Személyes kapcsolatok Szórányanyagok, tájékoztatók, kiadványok (offline, online) Esemény jellegű megjelenések Sajtóközlemények Marketingkommunikációs és PR eszközök</p>
<p>EGYÉB PARTNEREK</p>	<p>Az NRSZH hatékony szervezet, amely a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásához szakszerű segítséget tud nyújtani. Az NRSZH kiszámítható, korrekt partner.</p>	<p>Személyes kapcsolat</p>
<p>HAZAI TÁRSADALOM</p>	<p>A megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása minden érintett és kivülálló számára egyaránt hasznos és értékes tevékenység.</p>	<p>Helyi és regionális média Esemény jellegű megjelenések Sajtóközlemények</p>

5.3. KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK AZONOSÍTÁSA

26. táblázat A kommunikációs aktivitás során használandó eszközök és csatornák a célcsoport függvényében

Kommunikációs eszköz		Program résztvevők	Munkaadók	Szakmai szervezetek	Társadalom
Formája	Altípusa				
Rendezvények	Nyitó rendezvény		X	X	
	Munkaadói fórumok		X	X	
	Ügyfél fórumok és tájékoztatók	X			X
	Állásbörzék	X	X	X	
	Tájékoztató tábla elkészítése és elhelyezése	„B” típusú és „C” típusú tábla	X	X	X
Szervezeti közí kommunikáció	Megkeresés, rendezvényeken való részvétel	X	X	X	
Direkt marketing, ügyfélszolgálat		X	X		
Sajtóközlemények		X	X	X	X
Információs anyagok, kiadványok, brossúrák, tájékoztatók (offline és online tájékoztatás a honlapon)	Munkáltatói tájékoztató	X	X	X	
	Ügyfél tájékoztató	X			X
Hirdetések (reklám) vásárlása, kampány lebonyolítása:	Országos és helyi televíziók	X	X		X
	Országos és helyi rádiók	X	X		X
	Újságok – a megyei napilapok, valamint az országos napilapok felületei, esetleg még néhány gazdasági lap	X	X		X
			X		X

	Internet – online újságok, portálok felületei	X	X	X	X
	PR cikkek	X	X	X	X
Projekt honlap	NRSZH Projekt honlap honlap	X	X	X	X
Közösségi média	NRSZH Facebook oldala	X		X	X
	létrehozandó LinkedIn oldal		X		X
	létrehozandó Youtube csatorna	X	X	X	X
Kommunikációs célra alkalmas fotódokumentáció készítése					

- A hirdetések vásárlása, kampány lebonyolítása során kiemelt jelentőségű, hogy a munkaadóknál vezetői munkakörben alkalmazott, a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási döntésére közvetlen hatással bíró személyek elérése a cél, az ő általuk használt csatornák, médiumok kampányba történő bevonása egy alapos elemzést követően választandó meg, ennek érdekében a hatékonyabb kommunikációs tevékenység és a kommunikációs célok minél teljesebb megvalósulása érdekében javasolt a célcsoport médiahasználati és fogyasztási szokásait is elemezni.

5.4. KOMMUNIKÁCIÓS ÜTEMTERV

27. táblázat Kommunikációs ütemterv

Időpont	Feladat	Cél	Célcsoport	Eszköz	Szereplők
2016.01- 2017.12	Projektre vonatkozó alapvető információk közzététele az interneten (NRSZH Honlap, Projekt honlap, NRSZH Facebook oldal)	A projektről szóló alapinformációk és aktualitások naprakész nyomonkövethetőségének megteremtése	a projekt összes célcsoportja	Projekt aloldal kialakítása	projektgazda
2016.01- 2016.04	Projekttáblák elhelyezése („B” és „C” típusú tábla)	Arculati előírásoknak való megfelelés	a projekt összes célcsoportja	„B” és „C” típusú tábla elhelyezése	projektgazda
2016.01- 2016.03	Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról, projektindító rendezvény és sajtótájékoztató megszervezése és a sajtómegjelenések összegyűjtése	Cél a sajtó képviselőinek tájékoztatása, a média munkatársaival való közvetlen, személyes kapcsolat kialakítása.	a projekt összes célcsoportja	sajtótájékoztató, sajtóközlemény, nyitórendezvény	projektgazda, sajtó munkatársai, kommunikációs szakértő
2016.01- 2016.12	Nyitórendezvény megrendezése és a sajtómegjelenések összegyűjtése	Cél a sajtó képviselőinek tájékoztatása, a média munkatársaival való közvetlen, személyes kapcsolat kialakítása, munkaadók és szakmai partnerek tájékoztatása,	a projekt közvetett célcsoportjai	nyitórendezvény-sorozat sajtóközlemény	projektgazda
2016.01 - 2017.12.	Szervezetközi kommunikációs feladatok	Megvalósuljanak a projekt belső kommunikációs feladatai.	a projekt közvetlen célcsoportja	belső és külső szakmai értekezletek, egyeztetések	projektgazda
2016.01- 2017.12	Direkt marketing, ügyfélszolgálat	Munkaadók és ügyfelek tájékoztatása	a projekt összes célcsoportja	Telefon és e-mail alapú közvetlen kapcsolat-létesítés	projektgazda

2016.01- 2017.06	Rendezvényeken történő részvétel, előadások tartása	Munkaadók és ügyfelek tájékoztatása	a projekt összes célcsoportja	Rendezvényen történő részvétel	projektgazda
2016.01- 2017.12.	Tájékoztatók (brosúrák, szórólapok, stb.) elkészítése	A projekt céljainak, eredményeinek széles körben történő megismertetése, bemutatása.	a projekt összes célcsoportja	szórányanyagok	projektgazda, kommunikációs szakértő
2016.01- 2017.12.	Szakmai tartalmak, készítése (online publikáció)	A projekt céljainak, eredményeinek szakmai körökben történő megismertetése, bemutatása.	a projekt közvetlen célcsoportja	szakmai on-line tartalmak	projektgazda
2016.01- 2017.12.	Fotódokumentáció készítése	Minden nyilvános és diszeminációs rendezvényhez kapcsolódóan fotódokumentáció készüljön.	a projekt összes célcsoportja	fotók, videók	projektgazda
2016.01- 2016.06	Ügyfél-tájékoztatók és fórumok	Potenciális programrésztevők tájékoztatása	a projekt közvetlen célcsoportja	rendezvények	projektgazda
2016.03- 2016.05	Reklámkampány lebonyolítása	Potenciális programrésztevők tájékoztatása, Munkaadók figyelmének felkeltése, érzékenyítés	a projekt összes célcsoportja	Országos és helyi televíziók Országos és helyi rádiók Újságok – a megyei napilapok, valamint az országos napilapok felületei, néhány gazdasági lap Internet – online újságok, portálok felületei PR cikkek	projektgazda, közbeszerzési eljárásban kiválasztott médiaügynökség
2016.04- 2016.12	Munkaadói tájékoztatók és fórumok	Munkaadók figyelmének felkeltése, érzékenyítés	a projekt közvetlen célcsoportjai	rendezvények	projektgazda
2016.09- 2017.06	Rehabilitációs állásbörze-sorozat	Munkaadó és ügyfelek közötti munkakapcsolatok megteremtésének elősegítése	a projekt összes célcsoportja	rendezvények	projektgazda

2017.01- 2017.12.	Eredménykommunikációs információs anyagok, tartalmak készítése	A projekt eredményeinek, tevékenységeinek megvalósult bemutatása.	a projekt összes közvetlen célcsoportja	szakmai on-line tartalmak	projektgazda, kommunikációs szakértő
2017.09- 2017.12	Záró rendezvény	A projekt eredményeinek, tevékenységeinek bemutatása.	a projekt összes célcsoportja	Rendezvény	projektgazda
2017.10- 2017.12	Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	Célirányosan, rövid időn belül (e- mail kapcsolat révén) információk eljuttatása az online, nyomtatott, elektronikus médiumoknak azokról a témákról, kutatási, fejlesztési eredményekről, amelyek a széles körű közvélemény számára érdekesek lehetnek.	a projekt összes közvetlen célcsoportja	sajtóközlemény a projektzáró rendezvény	projektgazda, kommunikációs szakértő
2017.10- 2017.12	Összegző tartalmak tájékoztatók (on-line) elkészítése és lakossági terjesztése	A projekt tevékenységeinek megismertetése.	a projekt összes célcsoportja	szakmai on-line tartalmak	projektgazda, kommunikációs szakértő
2017.12	TÉRKÉPTÉR feltöltése.	A kedvezményezett tájékoztatói kötelezettségének teljesítése.	érdeklődők	Projekt kötelező információinak közzététele	projektgazda, kommunikációs szakértő

Felhasznált irodalom

1. European comparative data on Europe 2020 & People with Disabilities. Cornell University ILR School
2. Központi Statisztikai Hivatal (2012): Megváltozott munkaképességűek a munkaerő-piacon, 2011.
3. Európa Fogyatékosügyi Stratégiája (2010–2020).
4. Országos Fogyatékosügyi Program 2015-2020.
5. Széll Kálmán Terv 11. Adósság és akcióterv.
6. MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA
7. A KSH JELENTI - GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM 2015. I–II. negyedév
8. Eurostat, 2011
9. 327/2011(XII.29) Korm. rendelet 19/A.§
10. 2011. évi CXCI törvény - Mmtv.
11. 2004. évi CXXIII. törvény.
12. 1996. évi LXXXI. törvény 7.§ (1) és az 1995.CXVII. törvény 21§. (1)
13. 2015. évi C. törvény
14. Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014-2020-as fejlesztési időszakra
15. II. MAGYAR NEMZETI TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSI STRATÉGIA
16. NEMZETI FEJLESZTÉS 2030 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
17. 4M Rehabilitációs Munkaerő-piaci Szolgáltatás – NYIT tréning
18. „A rehabilitációs kvóta és hozzájárulás hatása a munkáltatók befogadói magatartására Magyarországon” Kutatási záró tanulmány

Felhasznált elektronikus források

19. http://feek.pte.hu/data/2013/1230/646/ZAROTANULMANY_REHABKUT_vegso.pdf
20. http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/thk/thk10_egeszseg.pdf

Ábrák

- 16. ábra: Magyarország számokban 2014 KSH
- 17. ábra: Magyarország 2015. évi nemzeti reform programja
- 18. ábra: Foglalkoztatási és munkanélküliségi ráta
- 19. ábra: Foglalkoztatási arány és munkanélküliségi ráta a legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2014 KSH szerint
- 20. ábra: Employment rate by disability status and Member state (age 20-64)
- 21. ábra: A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatottsági rátája
- 22. ábra: A megváltozott munkaképességű személyek arányának alakulása iskolai végzettség szerint
- 8. ábra: A megváltozott munkaképességű személyek ellátórendszerének átalakításának összefoglalása
- 9. ábra: A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását elősegítő támogatások, kedvezmények formái
- 10. ábra: A foglalkozási rehabilitáció munkahelyi szintjét tekintve az alábbi dimenziókat határozhatjuk el egymástól
- 11. ábra: A foglalkozási rehabilitációt hátráltató körülmények
- 12. ábra: A közvetlen célcsoport számára biztosított szolgáltatások szakmai tartalma
- 23. ábra: Szervezeti ábra a hatályos SZMSZ szerint
- 24. ábra: Az EFOP 1.1.1-15. projekt megvalósításának kapcsolódási pontjai az NRSZH főosztályaival
- 25. ábra: Összefoglaló szervezeti ábra

Táblázatok

1. táblázat: A 2013-ban végzett komplex orvosi vizsgálatok eredményei
2. táblázat: A 2014-ban végzett komplex orvosi vizsgálatok eredményei
3. táblázat: Rehabilitációs ellátásban részesülő és rehabilitációs szolgáltatást kérő ügyfelek száma a rehabilitációs hatóságoknál
4. táblázat: Minősítési kategóriák szerint a projekt célcsoportjába tartozó megváltozott munkaképességű személyek
5. táblázat: A Rehabilitációs Hatóságok Mmtv. alapú komplex szakértői minősítéseinek statisztikai kimutatása
6. táblázat: A fejlesztések célcsoportja, az érintettek köre, a fejlesztések hatásterülete
7. táblázat: Az EFOP 1.1.1-15. projekt indikátorai
8. táblázat: Szakmai mutatók
9. táblázat: Hazánk népességének megoszlása településtípusok szerint
10. táblázat: Pénzügyi kockázati tényezők bemutatása
11. táblázat: Megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok elemzése
12. táblázat: Megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok elemzése II.
13. táblázat: A fenntartási kötelezettséggel érintett informatikai rendszer fenntartásának költsége a 2018-2022 időszakban (adatok Ft-ban)
14. táblázat: A közbeszerzési feladatok és ütemezésük
15. táblázat: Az egyes projekt tevékenységek időbeli ütemezése
16. táblázat: Projektgazdára vonatkozó alapadatok
17. táblázat: Az NRSZH költségvetési adatai a 2014-es és 2015-ös költségvetési évben
18. táblázat: A TÁMOP 1.1.1-08/1 program fontosabb terv és eredményszámai
19. táblázat: A TÁMOP 1.1.1.-12/1. projekt indikátorainak teljesülése
20. táblázat: Az NRSZH további, rehabilitációs területen – Európai Unió forrásból megvalósuló – fejlesztésekben szerzett tapasztalata
21. táblázat: Projektmenedzsment
22. táblázat: Szakmai megvalósítók
23. táblázat: A tervezett kommunikációk aktivitások listája, amelyben a kötelező kommunikációs tevékenység mellett a projektgazda által megvalósított kiegészítő tevékenység kerül feltüntetésre
24. táblázat: Stratégia és kommunikációs célok
25. táblázat: Kommunikációs aktivitások üzenete és eszközei
26. táblázat: A kommunikációs aktivitás során használandó eszközök és csatornák a célcsoport függvényében
27. táblázat: Kommunikációs ütemterv